T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

TÜRKİYE VE GÜNEY KORE'DEKİ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

(DOKTORA TEZİ)

Mehmet TATAN

DANIŞMAN

Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET

KASTAMONU- 2021

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

TÜRKİYE VE GÜNEY KORE'DEKİ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Mehmet TATAN

Danışman	**Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET**
Jüri Üyesi	**Prof. Dr. Asım ÇOBAN**
Jüri Üyesi	**Prof. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ**
Jüri Üyesi	**Doç. Dr. Sibel OĞUZ HAÇAT**
Jüri Üyesi	**Doç. Dr. Osman ÇEPNİ**

KASTAMONU- 2021

TAAHHÜTNAME

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildirir ve taahhüt ederim.

İmza

Mehmet TATAN

ÖZET

Doktora Tezi

TÜRKİYE VE GÜNEY KORE'DEKİ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Mehmet TATAN
Kastamonu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. B. Ünal İBRET

Küreselleşen dünyada ülkeler eğitim sistemlerini geliştirirken uluslararası perspektiflere dikkat etmek durumundadırlar. Bu bağlamda ülkemizde eğitim sistemi geliştirilirken uluslararası perspektifler dikkate alınmaktadır. Araştırmanın amacı, Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ve Sosyal Bilgiler ders kitaplarının karşılaştırmalı analizinin yapılarak incelenmesidir.

Araştırmanın kaynak ve materyallerini 2019-2020 eğitim öğretim yılında uygulanan Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ile ortaokul Sosyal Bilgiler ders kitapları oluşturmaktadır. Araştırmanın verilere Güney Kore Kültür Merkezi içerisinde faaliyet gösteren devlet kütüphanesinden gerekli izinler alınarak konu ile ilgili kaynak ve dokümanlar toplanarak ulaşılmıştır. Elde edilen Korece dokümanlar Türkçeye çevrilerek dil uzmanı tarafından çeviriler kontrol edilmiştir. Ayrıca Güney Kore'de Sosyal Bilgiler alan uzmanı ile e-mail aracılığıyla gerçekleştirilen yazışmalarda öğretim programı ve Sosyal Bilgiler ders kitabı ile ilgili bilgi alışverişi yapılmıştır. Araştırmanın kaynak ve dokümanları incelenirken nitel araştırma yöntemleri kapsamında doküman incelemesi yapılmıştır. Ayrıca Sosyal Bilgiler ders kitaplarından seçilen örneklemlerin betimsel analizi yapılmıştır.

Araştırmanın sonucunda her iki ülkenin öğretim programlarındaki amaç cümleleri incelendiğinde Türkiye'deki öğretim programında milliyetçilik değerlerine, Güney Kore'de ise evrensel değerlere daha fazla yer verildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında yer alan amaç cümleleri karşılaştırıldığında Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabındaki amaç cümlelerinin daha fazla olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabında Etkin Vatandaşlık ve Küresel Bağlantılar öğrenme alanı içeriklerinde eksikliklerin olduğu görülmektedir. Araştırma sonunda elde edilen bulgular kapsamında bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı, Ders Kitapları, Karşılaştırmalı Eğitim, Türkiye ve Güney Kore Eğitim Sistemleri

2021, 220 sayfa

ABSTRACT

Ph.D. Thesis

COMPARISON OF SOCIAL STUDIES EDUCATION APPLICATIONS IN TURKEY AND SOUTH KOREA

Mehmet TATAN
Kastamonu University
Institute of Social Sciences
Department of Turkish Language and Social Sciences Education

Advisor: Prof. Dr. B. Ünal İBRET

The countries in the globalizing world have to pay attention to international perspectives while developing their education systems. In this context, international perspectives are taken into account while developing the education system in our country. The purpose of the study is to examine Social Science textbooks and Social Studies Curriculum of Turkey and South Korea by the comparative analysis.

The resources and materials of research are consisted of Social Studies Curriculum and Social Studies textbooks of Turkey and South Korea used in middle school in the 2019-2020 academic year. The data of the study were obtained by getting the necessary permissions from the state library in South Korean Cultural Center and collecting the relevant resources and documents. The Korean documents obtained were translated into Turkish and the translations were checked by a translator. Moreover, information was exchanged about the curriculum and the Social Studies textbook with a lecturer in South Korea via e-mail. While examining the source and documents of the research, document analysis was made within the scope of qualitative research methods. In addition, the samples selected from Social Studies textbooks was performed descriptive analysis.

In the result of the research, while the purpose statements in both countries are examined, it is seen that nationalism value in the curriculum of Turkey and universal values in curriculum of South Korea are given more. When the number of purpose statements in social studies textbooks in South Korea are compared with Turkey, it is found that there are more purpose statements in Social Studies textbook of South Korea than Social Studies textbook of Turkey. The deficiencies in the area of learning content of Active Citizenship and Global Connections are seen in the 7th grade Social Studies textbook in Turkey. Some suggestions were made within the scope of the findings obtained at the end of the research.

Key words: Social Studies Curriculum, Textbooks, Comparative Education, Education Systems of Turkey and South Korea

2021, 220 pages

ÖN SÖZ

İnsanları diğer canlılardan ayıran en önemli özellik düşünebilmesi ve hayatı boyunca edindiği tecrübeleri eğitim yoluyla gelecek nesillere aktarabilmesidir. Günümüzde insanların yeteneklerini geliştirmek bir devlet politikası olmaktan çıkarak toplumları dönüştüren proje haline gelmiştir. Bu bağlamda günümüz toplumları, toplumsal değerlere sahip, karakteri düzgün kişilikli medeni insanlar yetiştirme görevini eğitime vermiştir. Araştırmada Dünyada ve ülkemizde iyi vatandaşlar yetiştirme hedefi doğrultusunda Sosyal Bilgiler dersinin üstlendiği rolün nasıl olduğuna yönelik bir durum değerlendirmesi yapılmıştır. Bu amaçla Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ders kitaplarının Dünya'daki iyi örnekleri incelenmiştir.

Araştırma giriş, kuramsal çerçeve, yöntem, bulgular, tartışma, sonuçlar ve öneriler olmak üzere yedi bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın giriş bölümünde, araştırma konusuyla ilgili temel bilgilere ve araştırmanın problem durumuna, amacına, araştırma sorularına, önemine, sınırlılıklarına ve tanımlarına yer verilmiştir. Araştırmanın ikinci bölümünde kuramsal açıklamalar ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir. Araştırmanın üçüncü bölümünü yöntem kısmı oluşturmaktadır. Bu bölümde araştırmanın modeli, veri kaynağı, verileri kaynaklarının toplanması, verilerin analizi, araştırmanın geçerliği ve güvenirliğine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Araştırmanın dördüncü bölümünde ise araştırmadan elde edilen bulgular yer almaktadır. Araştırmanın beşinci bölümünde tartışma, altıncı bölümünde sonuç ve yedinci bölümünde önerilere yer verilmiştir.

Akademik olarak beni geliştiren ve tevazusu ile örnek bir akademisyen olan, her daim şükran ve minnet duyduğum sayın **Prof. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ** hocama, gece gündüz demeden ülkesi ve milleti için daima çalışarak fedakarlığı ile örnek olan, doktora eğitimim de danışmanlığımı yapan değerli danışmanım sayın **Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET** hocama ve her konuda yardımlarını esirgemeyen ve bana pozitif enerji veren sayın **Prof. Dr. Selahattin KAYMAKCI**, sayın **Prof. Dr. Asım ÇOBAN**, sayın **Prof. Dr. Eren YÜRÜDÜR**, sayın **Doç. Dr. Sibel OĞUZ HAÇAT**, sayın **Doç. Dr. Osman ÇEPNİ** ve Güney Kore Sungshin Women's University'den sayın **Prof. Dr. Jho DAEOON** hocalarıma doktora eğitimine birlikte başladığım **F. Betül DEMİR**, **Tuğba TURGU**, **Maksut ÖNLEN**, **İnanç GENÇ** ve **İbrahim DEMİRBAŞ**'a en kalbî ve derin duygularımla teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Tezimin yükünü benimle paylaştıkları için değerli eşim **Oya ÖZGAT TATAN** ve göz nurlarım **İkra TATAN** ile aramıza teşrif etmeye hazırlanan **Hira TATAN'**a şükranlarımı sunuyorum.

Çalışmamı onlara ithaf ediyorum…

Mehmet TATAN
Kastamonu, Mart, 2021

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET iv

ABSTRACT v

ÖN SÖZ vi

İÇİNDEKİLER vii

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ xvi

ŞEKİLLER DİZİNİ xvii

RESİMLER DİZİNİ xviii

TABLOLAR DİZİNİ xx

1. GİRİŞ 1

1.1. Araştırmanın Problem Durumu 1

1.2. Araştırmanın Amacı 4

1.3. Araştırma Soruları 4

1.4. Araştırmanın Önemi 6

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları 8

1.6. Tanımlar 9

2. KURAMSAL ÇERÇEVE 10

2.1. Eğitim 10

2.2. Eğitim Sistemlerini Etkileyen Başlıca Unsurlar 12

2.2.1. Coğrafi Unsurlar 13

2.2.2. Tarihi Unsurlar 14

2.2.3. Kültürel Unsurlar 15

2.2.4. Dini Unsurlar 16

2.2.5. Ekonomik Unsurlar 17

2.3. Karşılaştırmalı Eğitim 18
2.3.1. Karşılaştırmalı Eğitim Kavramı 19
2.3.2 Karşılaştırmalı Eğitimin Tarihsel Gelişimi 20
2.3.2.1. Hazırlık aşaması 21
2.3.2.2.Oluşma aşaması 21
2.3.2.3.Kuram aşaması 22
2.3.2.4.Araştırma aşaması 22
2.3.3. Karşılaştırmalı Eğitimin Yabancı Ülkelerdeki Öncüleri 23
2.3.4. Karşılaştırmalı Eğitimin Türkiye'deki Öncüleri 23
2.3.5. Karşılaştırmalı Eğitim Çalışmaları Yapan İnsan Kategorileri ve Amaçları 24
2.3.6. Karşılaştırmalı Eğitimde Kullanılan Yaklaşımlar 25
2.3.7. Karşılaştırmalı Eğitimin Yararları 26
2.4. Türkiye'de Milli Eğitim Sistemi 27
2.4.1. Örgün Eğitim 27
2.4.2. Okul Öncesi Eğitim 29
2.4.3. Temel Eğitim 29
2.4.4. Ortaöğretim 31
2.4.5. Yükseköğretim 31
2.4.6. Yaygın Eğitim 32
2.5. Güney Kore Eğitim Sistemi 32
2.5.1. Okul Öncesi Eğitim 36
2.5.2. İlkokul Eğitimi 36
2.5.3. Ortaokul Eğitimi 37
2.5.4. Lise Eğitimi 39
2.5.5. Yükseköğretim Eğitimi 39
2.6. Türkiye'de Sosyal Bilgiler Eğitimi 40
2.7. Güney Kore'de Sosyal Bilgiler Eğitimi 41

2.8. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı 43
2.9. Sosyal Bilgiler Dersinin Amaçları 44
2.10. Ders Kitapları 45
2.10.1. Ders Kitapları Tasarım Özellikleri 46
2.10.2. Sosyal Bilgiler Ders Kitabı 49
2.11. İlgili Araştırmalar 50
2.11.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar 50
2.11.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar 54
3. YÖNTEM 57
3.1. Araştırmanın Modeli 57
3.2. Araştırmanın Veri Kaynağı 59
3.4. Araştırmanın Veri Kaynaklarının Toplanması 61
3.5. Araştırma Verilerinin Analizi 62
3.5.1. Öğretim Programlarının Betimsel Analiz Aşamaları 62
3.5.2 Ders Kitaplarının Betimsel Analiz Aşamaları 64
3.6. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği 66
3.6.1. Araştırmanın İç Geçerliği 67
3.6.2. Araştırmanın Dış Geçerliği 67
3.6.3. Araştırmanın İç Güvenirliği 67
3.6.4. Araştırmanın Dış Güvenirliği 68
4. BULGULAR 69
4.1. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Genel Özellikleri 69
4.1.1. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Perspektifi 70
4.1.2. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda Temel Beceriler 71
4.1.3. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda Değerler Eğitimi 72
4.2. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Genel Özellikleri 73

4.2.1. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Doğası 75

4.2.2. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın İçerik Sistemi 76

4.2.3. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Başarı Standartları 76

4.2.4. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda Öğretme, Öğrenme ve Değerlendirme 77

4.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Genel Özellikleri Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları 77

4.3.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Genel Özellikleri Bakımından Benzerlikleri 78

4.3.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Genel Özellikleri Bakımından Farklılıkları 78

4.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Sınıf Düzeyleri ve Ders Saatleri Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları 79

4.4.1. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri 79

4.4.2. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri 80

4.4.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları 81

4.4.3.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri Bakımından Benzerlikleri 81

4.4.3.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri Bakımından Farklılıkları 81

4.5. Türkiye ve Güney Kore Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Amaçlar Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları 82

4.5.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Öğretim Programları'nın Amaçlar Bakımından Benzerlikleri 82

4.5.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Amaçlar Bakımından Farklılıkları 83

4.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları 84

4.6.1. İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Benzerlikleri 84

4.6.2. İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Farklılıkları 87

4.6.3. Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Benzerlikleri 89

4.6.4. Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Farklılıkları 92

4.7. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın İçerikler Bakımından İncelenmesi 94

4.7.1. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın İçerikleri 94

4.7.1.1. İlkokul 4. sınıf program içeriği 95

4.7.1.2. Ortaokul 5. sınıf program içeriği 96

4.7.1.3. Ortaokul 6. sınıf program içeriği 97

4.7.1.4. Ortaokul 7. sınıf program içeriği 98

4.7.2. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın İçerikleri ... 99

4.7.2.1. İlkokul sosyal bilgiler dersi öğretim program içerikleri 100

4.7.2.2. Ortaokul Sosyal Bilgiler Öğretim Program İçerikleri 101

4.7.2.2.1. Coğrafya tema alan ünitelerinin içerikleri 102

4.7.2.2.2. Genel sosyal tema alan ünitelerinin incelenmesi 115

4.7.2.3. Lise sosyal bilgiler dersi öğretim programında içerikler 127

4.8. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Eğitim Öğretim Süreçleri Bakımından Karşılaştırılması 129

4.8.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Eğitim Öğretim Süreçleri Bakımından Benzerlikleri 129

4.8.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Eğitim Öğretim Süreçleri Bakımından Farklılıkları ... 131

4.9. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Karşılaştırılması 132

4.9.1 Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Benzerlikleri . 133

4.9.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Farklılıkları ... 134

4.10. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Kapak Tasarımı Bakımından Karşılaştırılması 135

4.10.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Kapak Tasarımı 135

4.10.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Kapak Tasarımı 137

4.11. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının İçindekiler Listesi Bakımından Karşılaştırılması..... 138

4.11.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı İçindekiler Listesi 138

4.11.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı İçindekiler Listesi 139

4.12. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Görsel Ögelerin Tasarımı Bakımından Karşılaştırılması 141

4.12.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabında Görsel Ögelerin Tasarımı..... 142

4.12.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabında Görsel Ögelerin Tasarımı .. 143

4.13. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Tipografi Tasarım Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması 145

4.13.1 Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Tipografi Tasarım Özellikleri..... 145

4.13.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Tipografi Tasarım Özellikleri..... 146

4.14. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Sayfa Tasarımı Bakımından Karşılaştırılması 148

4.14.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Sayfa Tasarımı..... 148

4.14.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Sayfa Tasarımı..... 148

4.15. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının İçerik Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması 150

4.15.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı İçerik Özellikleri..... 150

4.15.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı İçerik Özellikleri..... 151

4.16. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Konu Başlıkları ile Konu İçeriklerinin Uyumlulukları Bakımından Karşılaştırılması..... 153

4.16.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Konu Başlıkları ile Ders Kitabı İçeriği Arasındaki Uyum 153

4.16.2. Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Başlıkları ile Konu İçeriği Arasındaki Uyum..... 157

4.17. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Eğitsel Tasarım Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması 163

4.17.1. Türkiye Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Eğitsel Tasarım Özellikleri 163

4.17.1.1. Türkiye sosyal bilgiler ders kitabı konu dağılımlarının ilişkili oldukları disiplinler..... 164

4.17.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Eğitsel Tasarım Özellikleri..... 166

4.17.2.1. Güney Kore sosyal bilgiler dersi konu dağılımlarının ilişkili oldukları disiplinler..... 167

4.18. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Bölüm Sonu Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması 169

4.18.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Bölüm Sonu Özellikleri..... 169

4.18.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Bölüm Sonu Özellikleri..... 171

5. TARTIŞMA 175

5.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Karşılaştırılmasına İlişkin Tartışma..... 175

5.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Karşılaştırılmasına İlişkin Tartışma..... 180

6. SONUÇ..... 184

6.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Benzerliklere İlişkin Sonuçlar 184

6.1.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıflar ve Ders Saatleri Bakımından Benzerliklerine İlişkin Sonuçlar..... 184

6.1.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Amaçlar Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar . 184

6.1.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Kazanımlar Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar..... 185

6.1.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki İçerikler Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar.. 185

6.1.5. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Öğrenme Öğretme Süreçleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar..... 185

6.1.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar 186

6.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 186

6.2.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Kapsadığı Sınıflar ve Ders Saatleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar..... 186

6.2.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Amaçlar Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar ... 186

6.2.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Kazanımlar Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar..... 187

6.2.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki İçerikler Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar ... 187

6.2.5. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Öğrenme Öğretme Süreçleri Bakımından Farklılıklarına İlişkin Sonuçlar..... 188

6.2.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 188

6.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Benzerliklere İlişkin Sonuçlar..... 189

6.3.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Dış Kapak Tasarımı Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar..... 189

6.3.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında İçindekiler Listesi Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar 189

6.3.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Görsel Ögelerin Tasarımı Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar..... 189

6.3.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Tipografi Tasarım Özellikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar..... 190

6.3.5. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Sayfa Tasarım Özellikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar..... 190

6.3.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının İçerik Özellikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar 190

6.3.7. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarındaki Konu Başlıkları ile Konu İçerikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar 191

6.3.8. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Eğitsel Tasarım Özellikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar 191

6.3.9. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Ders Bölüm Sonu Etkinlikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar 192

6.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 192

6.4.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Dış Kapak Tasarımı Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 192

6.4.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında İçindekiler Listesi Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 193

6.4.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Görsel Ögelerin Tasarımı Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 193

6.4.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Tipografi Tasarım Özellikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 193

6.4.5. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Sayfa Tasarım Özellikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 194

6.4.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının İçerik Özellikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 194

6.4.7. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarındaki Konu Başlıkları ile Konu İçerikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 195

6.4.8. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Eğitsel Tasarım Özellikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 195

6.4.9. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Bölüm Sonu Etkinlikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar 195

7. ÖNERİLER 196

KAYNAKLAR 198

EKLER LİSTESİ 216

EK A. Yemin Belgesi 217

ÖZGEÇMİŞ 218

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

BM	: Birleşmiş Milletler
CSAT	: Üniversite Skolastik Yetenek Testi
DEİK	: Dış Ekonomik İşler Kurulu
EBSO	: Ege Bölgesi Sanayi Odası
KICE	: Korea Institute for Curriculum and Evaluation.
KEDİ	: Korean Educatıonal Development Instıtute
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MOE	: Ministry of Education
NUFFİC	: Hollanda Eğitimde Uluslararası Aşama Örgütü
NCSS	: National Curriculum Social Studies
OECD	: Organisation for Economic Cooperation and Development
PISA	: Programme for International Student Assessment
YİBO	: Yatılı Bölge Okulları

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2. 1. Türkiye'de eğitim sistemlerinin basamak şeması 28

Şekil 3. 1. Araştırmanın geçerlik ve güvenirlik unsurları 66

RESİMLER DİZİNİ

Sayfa

Resim 4. 1. Türkiye sosyal bilgiler dersi öğretim programının dış kapak sayfası 70

Resim 4. 2. Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programının dış kapak sayfası 73

Resim 4. 3. Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programının girişinde yer alan içindekiler sayfası örneği 74

Resim 4. 4. Ortaokul 5. sınıf öğretim programının 17. sayfa görseli 96

Resim 4. 5. Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programının 60. sayfa görsel çevirisi 103

Resim 4. 6. Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programının 60. sayfa görseli 103

Resim 4. 7. Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programı 77. sayfa görseli .. 116

Resim 4. 8. Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programı 77. sayfa çeviri görseli 117

Resim 4. 9. Türkiye 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabı dış kapak sayfası 136

Resim 4. 10. Güney Kore toplum 1 kitabı dış kapak sayfası 137

Resim 4. 11. Türkiye sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı içindekiler listesi 139

Resim 4. 12. Güney Kore toplum 1 ders kitabı içindekiler listesi birinci sayfa görseli 140

Resim 4. 13. Güney Kore toplum 1 ders kitabı içindekiler listesi ikinci sayfa görseli 140

Resim 4. 14. Güney Kore içindekiler listesi yaratıcılık ve yakınsama, performans, grup etkinlikleri ve müfredatlar arası öğrenme görseli 141

Resim 4. 15. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 55. sayfa görseli 142

Resim 4. 16. Toplum 1 kitabı 30. sayfa görseli 144

Resim 4. 17. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 21. sayfa görseli 146

Resim 4. 18. Toplum 1 ders kitabı 13. sayfa görseli 147

Resim 4. 19. Güney Kore toplum 1 ders kitabı 94. sayfa 149

Resim 4. 20. Güney Kore toplum 1 ders kitabı 117. sayfa 150

Resim 4. 21. Toplum 1 ders kitabı 11. sayfa görseli..... 152

Resim 4. 22. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 195. sayfa görseli 156

Resim 4. 23. Güney Kore toplum 1 ders kitabı farklı dünyalar ve farklı kültürler görseli 159

Resim 4. 24. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 237. sayfa görseli 170

Resim 4. 25. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 192. sayfa görseli 170

Resim 4. 26. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı sonunda bulunan sözlük listesinin ilk sayfası..... 171

Resim 4. 27. Toplum 1 ders kitabı 123. sayfa görseli..... 172

Resim 4. 28. Toplum 1 ders kitabı 48. sayfa görseli..... 173

Resim 4. 29. Toplum 1 ders kitabın sonunda bulunan indeks listesi 174

TABLOLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 2. 1. Eğitim sistemi ve eğitim ortamlarındaki yönelimler 12

Tablo 2. 2. Karşılaştırmalı eğitimin dünyadaki öncüleri..... 23

Tablo 2. 3. Karşılaştırmalı eğitim yaklaşımları..... 26

Tablo 2. 4. İlkokullar ve ortaokullar haftalık ders çizelgesi 30

Tablo 2. 5. Güney Kore eğitim sisteminin basamak şeması 34

Tablo 2. 6. Güney Kore ilkokul dersleri 36

Tablo 2. 7. Güney Kore ortaokul dersleri 38

Tablo 3.1. Araştırmada kullanılan veri kaynakları..... 60

Tablo 4. 1. Güney Kore sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin sahip olması gereken yetenekler..... 75

Tablo 4. 2. Türkiye sosyal bilgiler dersinin kapsadığı sınıflar..... 79

Tablo 4. 3. Türkiye sosyal bilgiler ders saatleri 79

Tablo 4. 4. Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler ders saatleri..... 80

Tablo 4. 5. Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler ders saatleri..... 80

Tablo 4. 6. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının amaçlar bakımından benzerlikleri 82

Tablo 4. 7. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler öğretim programlarının amaçlar bakımından farklılıkları 83

Tablo 4. 8. Türkiye ve Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının kazanımlar bakımından benzerlikleri 85

Tablo 4. 9. Türkiye ve Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının kazanımlar bakımından farklılıkları 88

Tablo 4. 10. Türkiye ve Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler öğretim programında kazanımlar bakımından benzerlikler..... 89

Tablo 4. 11. Türkiye ve Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programında kazanımlar bakımından farklılıkları..... 92

Tablo 4. 12. İlkokul 4. sınıf öğrenme alanları ve öğrenme alanı açıklamaları 95

Tablo 4. 13. Sosyal bilgiler dersi öğretim programı öğrenme alanları ve öğrenme alan açıklamaları 97

Tablo 4. 14. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında öğrenme alanları ve öğrenme alan açıklamaları 97

Tablo 4. 15. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında öğrenme alanları ve öğrenme alan açıklamaları 98

Tablo 4. 16. Güney Kore sosyal bilgiler dersinin sınıf kademelerinin içerik yapıları..... 99

Tablo 4. 17. Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler dersi öğretim programı tema alanları..... 100

Tablo 4. 18. Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler dersi tema alanlarının üniteleri.... 100

Tablo 4. 19. Coğrafya ve genel sosyal alan üniteleri 102

Tablo 4. 20. Yaşadığım dünya ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 104

Tablo 4. 21. Bizimkinden farklı iklimler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 105

Tablo 4. 22. Doğaya yolculuk ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 106

Tablo 4. 23. Farklı dünyalar ve farklı kültürler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 107

Tablo 4. 24. Dünyadaki doğal afetler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 108

Tablo 4. 25. Doğal kaynaklar etrafındaki rekabet ve çatışmalar ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 109

Tablo 4. 26. Nüfus değişiklikleri ve nüfus sorunları ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 110

Tablo 4. 27. Şehir: İnşa ettiğimiz habitat ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 111

Tablo 4. 28. Küresel ekonomik faaliyetler ve yerel değişimler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 112

Tablo 4. 29. Çevre sorunları ve sürdürülebilir bir çevre ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 113

Tablo 4. 30. Dünyada Kore ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 114

Tablo 4. 31. Birlikte yaşadığımız dünya ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 115

Tablo 4. 32. Bireyler ve sosyal yaşam ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 117

Tablo 4. 33. Kültürü anlama ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 118

Tablo 4. 34. Siyasi yaşam ve demokrasi ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 119

Tablo 4. 35. Siyasi süreç ve vatandaş katılımı ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 120

Tablo 4. 36. Günlük yaşam ve yasa ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 120

Tablo 4. 37. İnsan hakları ve anayasa ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 121

Tablo 4. 38. Anayasa ve devlet kurumları ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 122

Tablo 4. 39. Ekonomik yaşam ve seçimler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 123

Tablo 4. 40. Pazar ekonomisi ve fiyatlar ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 124

Tablo 4. 41. Ulusal ekonomi ve uluslararası ticaret ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 125

Tablo 4. 42. Uluslararası toplum ve uluslararası politika ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 126

Tablo 4. 43. Sosyal değişim ve sosyal problemler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları 127

Tablo 4. 44. Güney Kore lise sosyal bilgiler dersi öğretim programı müfredat durumu, tema alanları ve üniteler..... 128

Tablo 4. 45. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının eğitim öğretim süreçleri bakımından benzerlikleri 130

Tablo 4. 46. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının eğitim öğretim süreçleri bakımından farklılıkları 131

Tablo 4. 47. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının ölçme ve değerlendirme bakımından benzerlikleri 133

Tablo 4. 48. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının ölçme ve değerlendirme bakımından farklılıkları 134

Tablo 4. 49. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabında görsel ögelerin dağılımları 143

Tablo 4. 50. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabında görsel ögelerin frekans ve yüzdelik dağılımları..... 143

Tablo 4. 51. Güney Kore toplum 1 kitabında görsel ögelerin ünite dağılımları 144

Tablo 4. 52. Toplum 1 kitabında görsel ögelerin frekans ve yüzdelik dağılımları .. 145

Tablo 4. 53. Türkiye sosyal bilgiler ders kitabı sayfa sayısı ve yüzdelik dağılımları..... 151

Tablo 4. 54. Güney Kore toplum 1 ders kitabının sayfa sayısı ve yüzdelik dağılımları 152

Tablo 4. 55. Türkiye sosyal bilgiler ders kitabı eğitsel tasarım özellikleri 163

Tablo 4. 56. Türkiye sosyal bilgiler ders kitabı konu dağılımlarının ilişkili oldukları disiplinler 165

Tablo 4. 57. Sosyal bilgiler dersi konularının ilişkili oldukları disiplinlerin frekans ve yüzdelik dağılımları 165

Tablo 4. 58. Güney Kore sosyal bilgiler toplum 1 ders kitabında ünite konuları ve öğrencide bulunması gereken davranış özellikleri 166

Tablo 4. 59. Güney Kore toplum 1 ders kitabı ünite konularının ilişkili oldukları disiplin alanları 168

Tablo 4. 60. Toplum 1 ders kitabı ünite konularının ilişkili oldukları disiplinlerin frekans ve yüzdelik dağılımları 169

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna, amacına, araştırma sorularına araştırmanın önemine, sınırlılıklarına ve araştırmada yer verilen çeşitli kavramların tanımlarına yer verilmektedir.

1.1. Araştırmanın Problem Durumu

Eğitim, geçmişten günümüze aktarılan bir kültür birikimi olmasının yanı sıra bireyleri merkeze alarak toplumsal düzeni sağlayan bir araç olmuştur (Ergün, 1985). Aynı zamanda eğitim, öğrencilerin bilgilerine ve bakış açılarını yön veren, gerekli becerileri kazanmalarına ve bağımsız öğrenmelerine yardımcı olmaktadır (Wales ve Clarke, 2005). Kısacası eğitim insanı geliştiren ve dönüştüren önemli bir araçtır.

Öğrencilerin gerekli bilgi birikimine ve donanıma sahip olması ve günümüz dünyasının rekabetçi yapısına uyum sağlaması eğitim-öğretim sisteminin başarısına bağlıdır. Farklı ülkelerin eğitim sistemlerini etkileyen coğrafi, tarihi, kültürel, dini ve ekonomik süreçleri hakkında bilgi sahibi olmamız kendi eğitim sistemimizi daha iyi anlayabilmemizi ve diğer ülkelerin eğitim sistemleriyle kendi eğitim sistemimizi karşılaştırma imkânı sağlayacaktır. Bu bağlamda Türkiye'de uygulanan eğitim sisteminin durumunu daha iyi anlayabilmek için dünyanın diğer ülkelerinde uygulanan eğitim sistemlerini inceleme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Clarkson (2009), dünyanın farklı ülkelerindeki eğitim sistemlerinin karşılaştırılması amacıyla birçok bilim insanı tarafından karşılaştırmalı eğitim teorisi ortaya konulduğunu ifade etmektedir. Karşılaştırmalı eğitim, farklı ülkelerde ve kültürlerde eğitim uygulamalarının ve politikalarının analiz edilmesi ve yorumlanmasıyla ilgili olan eğitim teorisidir. Bu teorinin ortaya çıkmasındaki ana unsur ekonomik, teknolojik, politik ve ekolojik olarak küreselleşme ile birlikte birçok ülkenin birbirine bağımlı hale gelmesi ve birbirlerini daha iyi anlama gereksinimlerinden kaynaklanmaktadır. Bu gereksinim, farklı eğitim sistemleri ile ilgili veri toplama konusundan ziyade verilerin düzenlenmesi, raporlanması ve yorumlanması gibi birçok soruyu da gündeme getirmektedir. Bu sorular Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development-OECD) üye ülkelerin

yetkilileri tarafından eğitim sistemlerini karşılaştırmaya ve eğitim sistemleriyle ilgili yeni yollar düşünmeye yöneltmektedir (OECD, 2017).

Eğitim süreçleri, öğretim programlarıyla düzenlenmekte ve geliştirilmektedir (Tay, 2005). Hem toplumsal alandaki değişimler hem de öğrenme alanındaki yönelimler öğretim programlarına yön vermektedir. Ayrıca öğretim programları küreselleşme ile bilim ve teknolojideki gelişmelerden doğrudan etkilenmektedir (Gültekin, 2014). Yaşanan bu değişimler ve gelişmeler aracılığıyla öğretim programları geliştirilmekte ve öğrencilere daha iyi imkânlar sunulmaktadır (Ünal ve Yıldız, 2012). Öğretim programlarının geliştirilme sürecinde öğrencilere yalnızca bilgi aktarmanın yanı sıra bireysel farklılıkları da göz önüne alınarak değer ve beceri kazandırma hedefli, açık ve anlaşılır bir yapıda hazırlanması gerekmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018a).

Eğitim öğretim sürecinde temel hedeflere ulaşabilmek için uygun araç ve gereçlerin doğru zamanda, doğru şekilde ve doğru yerde kullanılması önem taşımaktadır çünkü eğitim faaliyetlerinin etkililiği eğitsel araç ve gereçlerin yerinde ve zamanında kullanılmasına bağlıdır. Bu sayede etkili bir öğrenme süreci sağlanabilmektedir (MEB, 2008). Öğretim programlarında yer alan amaçları belirli bir plan ve düzen içinde inceleyip açıklayan, bilgi kaynağı olarak öğrenciyi dersin hedefleri doğrultusunda yönlendiren temel kaynaklar arasında yer alan ders kitapları, öğrencilerin dikkat ve ilgisini konuya çekecek ve öğrencinin derse istekli olmasını sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır. Ayrıca hedeflenen davranışın kazandırılması aşamasında öğrenme yaşantılarına ve pekiştirmeyi sağlayarak öğrencinin gözlem, deney, araştırma ve belli sonuçlara kendi kendine ulaşmasına fırsat verilmelidir (Ünsal ve Güneş, 2002).

Sosyal Bilgiler, disiplinler arası bir alan olarak ortaya çıkan ancak disiplin alanları göz ardı edilerek toplumun, öğrencilerin veya bunların bir kombinasyonunun ihtiyaçları dâhilinde oluşturulan üniter bir alandır (Hertzberg, 1991). Sosyal Bilgiler eğitiminin en önemli amaçlarından biri vatandaşlık eğitimidir. Bu amaç insan haklarının ve dünyadaki birçok ülkenin yazmış olduğu Sosyal Bilgiler eğitim reform raporlarında ortaya konulmaktadır (Merey, Karatekin ve Kuş, 2012). Kafadar, Öztürk

ve Katılmış (2018), öğretim programlarının yönlendirmesiyle oluşturulan eğitim öğretim sürecinde etkili vatandaş yetiştirme amacı tarih ve coğrafya gibi farklı dersler aracılığıyla gerçekleştirilmesinin yanı sıra en etkili dersin Sosyal Bilgiler Dersi olduğunu iddia etmektedirler.

Sosyal Bilgiler Dersinin konusu insan ve toplumdur (Department of the Interior Bureau of Education, 1916). Sosyal Bilgiler Dersi, öğrencilerin demokratik değerleri kabul eden vatandaşlar olarak yetiştirilmesini, toplum ile bütünleşmesine olanak sağlamasını ve vatandaşlık konusu ile ilgili edindikleri bilgi ve birikimleri hayata aktarabilecek donanımların kazandırılmasını amaçlayan bir derstir (Safran, 2014). Ayrıca Sosyal Bilgiler Dersi bireylere toplumu tanıtmak ve toplumsal kimlik kazandırmak için uygun içeriğe sahip olan bir ders olarak tanımlanmaktadır (Karasu Avcı ve İbret, 2018).

Verilen bilgiler doğrultusunda öğretim programlarına ve ders kitaplarına evrensel bir açıdan bakılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırma kapsamında farklı ülkelerde uygulanan Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve Sosyal Bilgiler ders kitapları karşılaştırılarak Türkiye'de uygulanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının ve Sosyal Bilgiler ders kitaplarının geliştirilebilmesi amaçlanmaktadır. Dünyanın farlı ülkelerinde ve Türkiye'de konu ile ilgili olarak yapılan araştırmalar incelendiğinde: Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının karşılaştırılması (O'Sullivan, Maarman ve Wolhuter, 2008; Yazıcı, 2009; Güzel, Karataş ve Çetinkaya, 2010; Zayimoğlu Öztürk ve Öztürk, 2013; Aksoy Tokgöz ve Hasan, 2017); coğrafya öğretmen yetiştirme öğretim programlarının karşılaştırılması (Taş, 2002; Sekin ve Özel, 2007; Kaya, 2011); öğretmen yetiştirme sistemlerinin karşılaştırılması (Meriç ve Tezcan, 2005; Külekçi ve Bulut, 2010; Küçükoğlu ve Kızıltaş, 2012; Ergun ve Ersoy, 2013); Sosyal Bilgiler eğitimi öğretmen yetiştirme öğretim programlarının karşılaştırılması (Çetin, 2018); Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın değerler eğitimi boyutunda karşılaştırılması (Kafadar, Öztürk ve Katılmış, 2018); öğretim programlarında tarihsel empati ve küresel vatandaşlık kavramlarının karşılaştırması (Okur-Berberoğlu ve Berberoğlu, 2015); Türkiye, Finlandiya ve İrlanda ilköğretim öğretim programlarının medya okur-yazarlığı eğitimi açısından karşılaştırılması (Tanrıverdi ve Apak, 2010); Sosyal Bilgiler ders

kitaplarında vatandaşlık algısının karşılaştırılması (Osmanoğlu ve Öztürk, 2012); Türkiye'deki "Hayat Bilgisi" ile Singapur'daki "Vatandaşlık ve Ahlak Eğitimi" derslerinin değerler eğitimi bağlamında karşılaştırılması (Yaşaroğlu, 2013); Güney Kore ve Japonya'daki Ahlaki Eğitim ders kitaplarında sunulan ahlaki örneklerin karşılaştırılması (Han, Park, Kim, Jeong, Kunii ve Kim, 2018); Türkiye ve Güney Kore'deki öğretmenlik mesleğinin karşılaştırması (Aslan, 2015) gibi çok farklı çalışmaların olduğu görülmektedir.

Türkiye'de Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ile ilgili Özkaral (2015) tarafından yapılan bir çalışmanın yanı sıra Türkiye ve Güney Kore eğitim sistemlerinin karşılaştırılması ile ilgili farklı açılardan ayrı ayrı inceleyen çalışmalara rastlanmıştır fakat ilgili alan yazın incelendiğinde hem Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları hem de Sosyal Bilgiler ders kitabını inceleyen herhangi bir çalışmanın bulunmadığı görülmektedir. Bu araştırma ile Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Sosyal Bilgiler ders kitabı karşılaştırılarak alan yazındaki boşluğun doldurulması hedeflenmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının ve Sosyal Bilgiler ders kitaplarının karşılaştırmalı analiz edilerek alan yazındaki boşluğun doldurulması amaçlanmaktadır.

1.3. Araştırma Soruları

Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

    1.1. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler Dersinin ***kapsadığı sınıflar*** ve ***ders saatleri*** bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
    1.2. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ***amaçlar*** bakımında benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.3. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ***kazanımlar*** bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.4. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ***içerikler*** yönünden benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.5. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ***eğitim öğretim süreçleri*** bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.6. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ***ölçme ve değerlendirme*** bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

2. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitapları bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

2.1. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarının ***kapak tasarımı*** nasıldır?

2.2. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarının ***içindekiler listesi*** tasarım özellikleri nasıldır?

2.3. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarının ***görsel ögelerin*** tasarımı nasıldır?

2.4. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarının ***tipografi tasarım özellikleri*** nasıl düzenlenmiştir?

2.5. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarının ***sayfa tasarımı*** nasıldır?

2.6. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarının ***içerik özellikleri*** nasıl düzenlenmiştir?

2.7. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ***ders kitaplarının başlıkları ile ders kitabı içeriklerinin uyumluluğu*** nasıl düzenlenmiştir?

2.8. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarında ***eğitsel tasarım özellikleri*** bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

2.9. Türkiye ve Güney Kore'de okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarında ***bölüm sonu etkinlikleri*** bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Toplumlar dünyadaki gelişmeleri örnek alarak öğretim programlarındaki gelişmeleri analiz eder ve kendi ihtiyaçlarına göre düzenlemektedirler. Bu düzenlemeler, toplumların ihtiyaçları ve gereksinimleri değiştikçe yeni biçimler almaktadır.

Öğretim programlarının planlı ve sürekli gelişmeye açık tutulması, toplumsal bir varlık olan bireylerin günümüzde ve gelecekteki yaşamlarını sürdürebilmeleri için hangi yeterliliklere sahip olması gerektiği konusunu içermesi ve toplum ile bireyin gereksinimlerini karşılaması gerekmektedir. Bu bağlamda üzerinde durulması gereken en önemli nokta bireylerin gereksinimlerini karşılayacak bir öğretim programının nasıl olması gerektiğidir (Fer, 2010). Aynı zamanda öğretim programlarının toplumun geleceğinin biçimlendirilmesindeki katkısı göz ardı edilemez çünkü birçok toplum öğretim programlarını hazırlarken daha az bilgi aktaran, daha az sınav odaklı, daha fazla kapsayıcı, daha entegre, daha fazla öğrenen odaklı ve daha yaratıcı olacak şekilde tasarlamaktadır (Kennedy, 2008). Toplumlar son yıllarda öğretim programlarını geliştirme çabalarını hızlandırmış ve dünyada pek çok ülke programlarını tekrar gözden geçirmeye başlamıştır (Öztürk, 2009).

Öğretim programlarında belirtilen hedeflerin gerçekleşmesinde önemli rol oynayan ders kitapları öğretmenler tarafından ulusal müfredat olarak algılanmasından dolayı öğrenci başarısında önemli bir yere sahiptir (Ünsal ve Güneş, 2002; Doğan ve Torun, 2018). Öğrenme öğretme sürecinde ön planda olan ders kitapları öğretim programlarının içeriğini öğrenciye aktarmaktadır (Gülersoy, 2013). Öğrenme sürecinde ders kitapları, öğrencilere sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerde önemli ölçüde katkı sağlaması bakımından önem taşımaktadır (Mazlum ve Mazlum, 2016).

Türkiye ile Güney Kore arasında ilişkiler 1949 yılında Türkiye'nin Güney Kore'yi bağımsız bir devlet olarak tanıması ile başlamıştır. Türkiye'nin Kore Savaşına dâhil olması ile iki ülke arasında ilişki olumlu yönde etkilenmiştir. Bu savaş sonunda Güney Koreliler kendi özgürlükleri için savaşan ve savaş zamanı yapılan insani yardımlardan ötürü Türkleri *"kan kardeşi"* olarak ilan etmişlerdir. Türkiye modernleşme sürecine Güney Kore'den daha önce başlamasına rağmen Güney Kore

ekonomi ve teknoloji alanında Türkiye'den daha fazla ilerlemiştir. Türkiye ve Güney Kore ile ilgili olarak yapılan çalışmalar incelendiğinde ekonomik ve teknolojik bakımdan karşılaştırmalı araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Ancak her iki ülke eğitim sistemlerinin karşılaştırılmasına yönelik çalışmalara pek yer verilmediği özellikle Sosyal Bilgiler eğitim uygulamalarına sadece bir çalışmada yer verildiği yapılan inceleme sonucunda ulaşılmıştır. Bu bağlamda her iki ülke Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ve ders kitaplarının karşılaştırması alana sağlayacağı katkıdan dolayı önem arz etmektedir çünkü Güney Kore'nin eğitim uygulamalarına ilişkin bilgi sahibi olmak Türkiye'de eğitim uygulamalarına ilişkin farklılıkları ve benzerlikleri görebilme imkânı sağlamaktadır.

Bu araştırma Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ders kitaplarının karşılaştırılarak araştırmacılara yol göstermesi, yapılacak yeni çalışmalara katkı sağlaması ve literatüre yeni kaynak oluşturması bakımından önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabı ile Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Toplum 1 ders kitabının benzerlikleri ve farklılıkları incelenerek Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ders kitaplarının geliştirilmesi bakımından fayda sağlayacağı ön görülmektedir.

Bu araştırma her iki ülkenin Sosyal Bilgiler Ders kitabında yer alan etkinliklerin gelecekte hazırlanabilecek Sosyal Bilgiler Dersine ilişkin etkinlik geliştirme sürecinde yol gösterici olması bakımından önem taşımaktadır.

Bu araştırma her iki ülkenin birbirini daha iyi tanıyarak bölgesel ve uluslararası sorunların çözümünde birlikte hareket etme imkânı ve her iki ülkenin uluslararası barışa katkı sağlaması açısından önem arz etmektedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

- Türkiye'de 2018 tarihinde yürürlüğe giren Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar) ve 2019-2020 eğitim öğretim döneminde kullanılan Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabı,
- Güney Kore' de 2015 tarihinde yürürlüğe giren Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve 2019-2020 eğitim öğretim döneminde kullanılan Toplum 1 ders kitabı ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Araştırma içerisinde sıklıkla kullanılmış olan terim ve kavramların tanımlarına aşağıda yer verilmektedir.

Ders Kitapları: Belli bir dersin öğrencilerine yönelik olarak yazılmış ve içeriği öğretim programına uygun olarak hazırlanan, incelemesi yapılmış ve onaylanmış temel kaynaktır (Gülersoy, 2013).

Eğitim Programı: Bireyde istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirmek amacıyla yapılan etkinlikleri içeren planlardır (Çatak, 2015).

Eğitim: Bireyin yaşadığı toplumda yeteneğini, tutumlarını ve olumlu davranış biçimlerini geliştirdiği süreçtir (Aydın, 2011).

Karşılaştırmalı Eğitim: Farklı toplumlarda ve farklı tarihlerde uygulanan, eğitim sistemlerini bazen bir bütün bazen de birkaç açıdan karşılaştırılmasıdır (Ergün, 1985).

Öğretim Programı: Öğrencilere kazandırılmak istenen genel amaçları, kazandırılan bu amaçlar doğrultusunda öğrencinin edinmesi gereken bilgi, beceri ve tutumları ifade eden kazanımlar ile bilgi, beceri ve tutumların öğrencilere aktarılması sürecinde kullanılan yöntem, teknik ve stratejilerine ilişkin açıklama, yönlendirme ve uyarılarıdır (MEB, 2015a).

Sosyal Bilgiler: Bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olmak için tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi alan konularını yansıtmaktadır. Aynı zamanda ilkokulda ve ortaokulda öğretilen Sosyal Bilgiler Dersi öğrenme alanlarının bir üniteyi veya temaları içine alacak şekilde birleştirilmesini içeren, bireyin sosyal çevresini ve fiziki çevresini, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuştur (MEB, 2005).

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Araştırmanın bu başlığı altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler eğitim uygulamalarının karşılaştırılmasını ortaya koymak düşüncesiyle; eğitim, eğitim sistemlerini etkileyen başlıca unsurlar, karşılaştırmalı eğitim, Türkiye Milli Eğitim Sistemi, Güney Kore Milli Eğitim Sistemi, Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler eğitimi, Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları, ders kitapları ve konu ile ilgili yapılan araştırmalara yer verilmektedir.

2.1. Eğitim

Eğitim, öğrencilere ihtiyaç duydukları bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra öğrencilerin boş zamanlarını yaratıcı bir şekilde kullanmasını sağlamaktadır. Öğrenciler, eğitim sayesinde farklı insanlara, kültürlere ve inançlara saygı duyan, kendisini ve başkasını düşünen iyi vatandaşlar olarak yetişmektedir. Böylece öğrenciler hem kendilerine hem de başkalarına değer veren sağlıklı bir yaşam tarzı sürdürmektedirler (Edwards ve Fogelman, 2005). Bunun yanı sıra bireyler çağdaş bilim ve teknolojinin, toplumun ve çalışma yaşamının gereklerine uygun şekilde yetişmektedirler (Gültekin ve Anagün, 2006). Eğitimde birey odaklı anlayışın hâkim olması bir süreç içerisinde gelişmektedir. Bu süreç içerisinde, toplumların içinde bulunduğu uygarlığı meydana getirmesi önceki toplumlardan daha zeki veya daha yetenekli olduğundan değil, tam aksine daha önceki toplumlara göre daha çok şey öğrenebilmesinden dolayı ortaya çıkmaktadır. İnsanın öğrenme yeteneği onun yaşam tarzının sürekli olarak değişmesine olanak sağlamaktadır. Günümüzde uygar toplumlar eğitimi ve eğitim sistemlerini önemli bir sorun olarak algılamakta ve sürekli olarak daha iyi eğitim ve öğretim sistemlerini geliştirmeye odaklanmaktadırlar (Cüceloğlu, 2003). Aslan'a (2004) göre bu sürekli dönüşüm, tarihten gelen değerleri sarsmış ve adeta yeni bir yarının planlaması gerekliliğini zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluktan dolayı toplumlar uluslararası uygarlığın şekillenmesinde pay sahibi olabilmek, ulusal kimliği ve değerleri kaybetmeden bu yeni uygarlık projesinde yer alabilmek için farklı bir eğitim planlaması yapmak durumunda kalmaktadırlar. Bir ülkenin vatandaşlarını iyi bir şekilde yetiştirme

görevi, o ülkenin eğitim sistemine verilmektedir. Eğitimin bu önemli görevi göz önüne alındığında eğitim sistemleri toplumun ve bireyin gereksinimlerini karşılayacak şekilde düzenlenmesini zorunlu kılmaktadır. Toplumun ve bireyin gereksinimlerini karşılayamayan veya yetersiz kalan eğitim sistemleri varlıklarını uzun süre devam ettiremezler. Bu alanda yaşanacak yetersizlikler toplumun diğer alanlarına da sirayet etmektedir. Sürekli bir değişimin ve etkileşimin olduğu bir dünya sistemi içerisinde toplumların kendi öz kültürünü koruyabilmesi ve diğer kültürlere karşı daha güçlü bir duruma gelebilmesi için eğitim yapısının güçlü olması gerekmektedir (Küçükoğlu ve Kızıltaş, 2012).

Eğitimin uluslararası bir önem kazandığı günümüz dünyasında bilim insanları tarafından eğitim ile ilgili çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Gürkan ve Gökçe (1999), Tay (2005) ve Yaşaroğlu (2013) eğitimi, toplum içinde yaşayan bireylerin davranışlarını biçimlendirme ve bu davranışları değiştirme süreci olarak tanımlarken, Elkatmış (2013), eğitimin bireyleri kişisel, sosyal, siyasal ve ekonomik yönden geliştirmesini amaçladığını ifade etmektedir. Aynı zamanda bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişiklikler meydana getirme süreci olarak tanımlamaktadır (Demirel, 2006). Erginer (2018) eğitimi, davranış değiştirmenin yanı sıra insanı mutlu etme olarak dile getirmektedir. Akyüz'e (2015) göre eğitim bireyin zihinsel, bedensel, duygusal ve toplumsal yeteneklerinin en uygun şekilde veya istenilen bir doğrultuda geliştirilmesi ona birtakım amaçlara yönelik yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması sürecindeki çalışmalar olarak tanımlamaktadır.

Bu tanımlar ışığında eğitim, öğrencinin hem davranışını değiştirmeli hem de öğrencinin geleceğini şekillendirebilmesi ve hayata hazırlayabilmesi için ona yol gösterici olmalıdır. Bu da ancak iyi planlanmış eğitim ile gerçekleşmesi mümkündür. Eğitim sistemleri ve eğitim ortamları günümüz dünyasında öğrencilerin değişen dünyaya uyum sağlayabilmeleri için sahip olmaları gereken bilgi ve becerileri kazandırmak durumundadır. Bu gelişmeler karşısında öncelikli olarak ülkeler hem kaliteli eğitimi toplumun bütün kesimlerine yayma hem de eğitimde kalitenin arttırılması için çeşitli planlar yaparak değişik programlar uygulamaya

konulmaktadır. Tablo 2.1'de eğitim sistemleri ve eğitim ortamlarındaki yönelimlere yer verilmektedir.

Tablo 2. 1. Eğitim sistemi ve eğitim ortamlarındaki yönelimler

Eğitim Sistemindeki	**Yönelimler**
…Dan/Den	…a/e
Yüksek Uyum	Yüksek Başarı
Zaman Yönelimi	Sonuç Yönelimi
İş Yoğunluğu	Sermaye Yoğunluğu
Konu Bilgisi	Süreç Bilgisi (öğrenmeyi öğrenme)
Alışkanlık Biçiminde Öğrenme, Hatırlama	Eleştirel Düşünme
Akademik Başarısızlığa Yoğunlaşma	Akademik Güce Yoğunlaşma
Devlet tarafından	Devlet İşbirliğiyle
Eğitim Ortamındaki	**Yönelimler**
Okul Zamanı	Öğrenme Zamanı ve Yeri
Öğretmen Merkezli	Öğrenci Merkezli
Ders Kitabı	Eğitim Kaynakları
Herkes için Yaklaşım	Farklı Öğrenme Oranı ve Stili
Yapılar	Öğrenme için Çoklu Erişim Noktaları
Genel Öğretim	Bireyselleştirilmiş Öğretim

(Kaynak: Gültekin, 2014)

Eğitim sistemi ve ortamlarındaki yönelimler Tablo 2.1'de görüldüğü üzere öğrenciyi eğitimin merkezine alan, sonuçtan çok sürece odaklanan, öğrenme zamanı, yeri ve stillerinde esnekliği olan, öğrencilerin bilme ve hatırlama düzeyinden çok kavrama ve eleştirel düşünme becerisine sahip öğrenciler yetiştirmeye doğru evrilmektedir. Bunla birlikte eğitim sistemleri yüksek uyumdan yüksek başarıya, zaman yöneliminden sonuç yönelimine, iş yoğunluğundan sermaye yoğunluğuna, konu bilgisinden süreç bilgisine, öğrenme ve hatırlamadan üst bilişsel düşünme biçimine, akademik başarısızlıktan akademik güce, devlet tarafından devlet işbirliğine doğru yönelmektedir.

2.2. Eğitim Sistemlerini Etkileyen Başlıca Unsurlar

Türkiye ve Güney Kore eğitim sistemlerini anlayabilmek için her iki ülkenin coğrafi, sosyo-ekonomik, kültürel ve siyasi-sosyal özellikleri hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Bu bakımdan aşağıda her iki ülkenin eğitim sistemlerini etkileyen bazı özelliklerine yer verilmektedir.

2.2.1. Coğrafi Unsurlar

Geçmişten günümüze insan ile doğa sürekli etkileşim halinde olmuştur. Bu etkileşim inanç ve gelenekler insanoğlunun algıları ve tutumları üzerindeki belirleyici etkiye yol açmaktadır (Yürüdür ve Toksoy, 2017). Bu bağlamda eğitim uygulamaları ile coğrafya arasında sıkı bir ilişkinin varlığı kaçınılmazdır. Eğitimde yapılan karşılaştırmalı çalışmalar bir ya da daha fazla ülkedeki eğitime ilişkin belirli olguların bireyler ya da topluluklar tarafından araştırılmasıyla ortaya çıkmaktadır. Bireyler veya topluluklar sosyal, kültürel ve ekonomik yapıları dikkate alarak elde edilen bulguları analiz etmeyi hedeflemektedirler (Öksüz Gül, 2018).

Güney Kore[1], Güney Asya Kore Yarımadasının güneyinde yer almaktadır. Kore Yarımadası içinde yer alan Güney Kore bir yarımada ülkesidir. Güney Kore'nin doğusunda Japon Denizi, batısında ise Sarı Deniz bulunmaktadır. Güney Kore'nin toplam alanı 100.364 km2'dir. Geniş bir alana sahip olan Güney Kore'nin yaklaşık %70'i dağlarla kaplıdır. Güney Kore'nin resmi adı Kore Cumhuriyetidir. Güney Kore'nin başkenti Seul ve milli marşı ise "*Aegukgadı*[2]" dır. Güney Kore nüfusu 2018 verilerine göre 51,6 milyondur (Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı, 2019). Dağlar çok olmasına karşın, deniz seviyesinden 1000 metre üstündeki dağlar sadece %15 olup, 500 metre yüksekliğin altındaki alçak dağlar %65'in üzerindedir. Aynı zamanda coğrafi olarak birçok küçük adadan oluşmaktadır. Yarımada olmasından dolayı birçok doğal liman bulunmaktadır (URL-1, 2019). Güney Kore'nin coğrafi yapısı ve konumu eğitim uygulamalarına etki etmektedir.

Türkiye'nin coğrafi konumu Akdeniz'i Karadeniz'e bağlayan Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu'yu birleştiren konumdaki bir köprüdür. Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan Türkiye, topraklarının %96'lık bölümü Asya kıtasında (Anadolu),

[1] Kore'nin adı, ülkeyi 936'dan 1392'e kadar yöneten Koryo hanedanından gelmektedir.
[2] Marşın adı "Ülkeye Aşk Şarkısı" ya da "Yurtseverlik Şarkısı" anlamına gelir. Sözleri:
Doğu Denizi'nin suları ve Pektu Dağı yok olana kadar,
Gök-Tanrı hepimizi korusun, ulusumuz çok yaşa!
Namsan'ın zırha bürünmüş çam'ı nasıl duruyorsa rüzgârda ve ayazda dimdik
Bizim de cesaretimiz kırılmasın
Güzde gök uçsuz bucaksız, masmavi bulutsuz, kalbimizde parlak ay gibi olsun bütün doğru
Bu ruhla ve bu akılla, bütün sadakatini göster, acı günde tatlı günde ülkemizi hep sev,
Ağaçhatmilerle üç bin devir, çiçekli nehirler ve dağlar Yüce Han halkı, Yüce han ülküsüne hep sadık kal

%4'lük bölümü ise Avrupa kıtasında (Trakya) olan doğal bir bağlantı niteliğindedir. Asırlardır farklı medeniyetlerin beşiği olan Türkiye, Doğu ve Batı kültürünü sentezleyen bir bölge olmakla beraber tüm Türk dünyasının da merkezi konumunda bulunmaktadır (Şanlı, 2018). Bu bağlamda Türkiye'nin coğrafi konumu ve sahip olduğu coğrafi yapısı tarih boyunca siyasi, ekonomik ve kültürel yapılarını şekillendirmektedir (Kaya, 2017). Türkiye'nin coğrafi konumu ve yapısı eğitim uygulamalarını da etkilemektedir.

2.2.2. Tarihi Unsurlar

Eğitim politikalarının belirlenmesinde şüphesiz ülkelerin tarihi önemli rol oynamaktadır. Bir toplum hakkında gerekli bilgiye sahip olmak ve toplumu doğru anlayabilmek için o toplumun tarihini bilmek gerekmektedir (Dönmez ve Yazıcı, 2013). Bu sebeple Türkiye ve Güney Kore tarihi hakkında bilgi sahibi olmak araştırma için önem taşımaktadır.

Tarihin kadim milletlerinden olan Türkler, Asya Kıtası'ndan Avrupa Kıtası'na kadar uzanan geniş bir coğrafyaya yayılmışlardır. Tarihi süreç içinde Türklerle Korelilerin ilişkisi Orta Asya'ya kadar uzandığı çeşitli bilim insanları tarafından ifade edilmektedir. Göktürkler ile Korelilerin Goguryeo[3] Devleti, milattan sonra 6. ve 7. yüzyıllarda sadece aynı coğrafyada birlikte yaşamakla kalmamış siyasi, ekonomik ve askeri alanlarda işbirliği yapmışlardır (Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı [TCDB], 2019). Güney Kore'nin Türkiye ile yakın dönem ilişkisi, her iki ülke halkının zihninde yansıdığı biçimiyle Kore Savaşı ile başlamıştır (Şimşek ve Cou, 2019). Güney Kore kaynaklarında Türkiye 21.212 asker ile Kore Savaşı'na katılan 16 ülke arasında dördüncü sırada yer almaktadır. Bu savaşta Türkiye 966 şehit vermiştir. Savaşta şehit olan askerlerimiz Güney Kore'nin Busan kentinde bulunan Birleşmiş Milletler (BM) Kore Anıtsal Mezarlığı'nda yatmaktadır. Bu sebeple Güney Kore halkı Türk halkını "*kan kardeş*" olarak nitelendirmektedir (Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı [TCDB], 2019).

[3] Goguryeo veya Koguryo eski bir Kore krallığıdır. Günümüz Kore Yarımadasında, Çin'in doğusunda Güney Mançurya ve Güney Rusya Denizi'nin kuzeyinde bulunmaktadır. Bu bölge üzerinde Çin Halk Cumhuriyeti hak iddia etmektedir.

2.2.3. Kültürel Unsurlar

Kore Yarımadası'nda işgallerin ve krallıkların etkisi ile yaşanan siyasi istikrarsızlık ülkenin bölünmesine ve sonrasında uluslararası ilişkileri derinden etkileyen Kore Savaşı'na yol açmıştır. Türkiye ve Güney Kore ikili ilişkileri Kore Savaşı'nda Türkiye'nin Güney Kore safında savaşa katılmasının sonucunda resmi ilişkiler başlamış ve günümüze dek ayrılmaz bir bağ oluşturmuştur (Gören, 2015). Türkiye ve Güney Kore kültürü coğrafi mesafeye rağmen benzerliklerin olduğu görülmektedir. Bu sebeple Güney Kore kültürünü anlama ve içselleştirme noktasında başka toplumlara göre Türk toplumu daha avantajlı bir durumdadır (Türközü, 2018). Türk milleti tarihin bütün dönemlerinde dünyanın farklı yerlerine göç etmiş olmalarına rağmen ortak kültürel değerlerini korumayı başarabilmiş nadir milletler arasında yer almaktadır. Türklerin tarih boyunca yaşamış olduğu bu göç hareketliliğine rağmen kültürel bütünlüğü sağladıkları görülmektedir. Bu bütünlük Türklerin güçlü bir kültürel yapıya sahip olduğunu göstermektedir (Özkul, 2015).

Güney Kore çok sayıda istilaya ve işgallere uğramasına rağmen Koreliler dikkat çekici şekilde homojen kalmış ve kendilerini *"Han minjok*[4]*"* olarak adlandırmışlardır. Korelilerin bu özelliği 19. ve 20. yüzyılların sonlarında yabancı emperyalizme tepki olarak ortaya çıkan Kore milliyetçiliği için temel oluşturmuştur. Bu kültürel milliyetçilik aslında Güney Kore'nin kültürel kimlik politikasında önemli bir yere sahiptir (Yim, 2002). Güney Kore birçok Asya ülkesine benzer biçimde "*biz*" anlayışının hâkim olduğu kolektivist bir toplum olarak değerlendirilmektedir. Bu kolektivist eğilimin izleri Güney Kore kültüründe yer alan birçok davranış, alışkanlık ve dilde görülmektedir. Güney Kore'de bireyler kendilerini ait oldukları toplumun doğal bir parçası olarak görmektedir ve bu gruptaki konumuna göre bireyler kendilerine kimlik inşa etmektedirler. Ayrıca toplum içerisinde bireyler çatışma ortamından uzak durmak için uygun davranış biçimi ve konuşma esnasında ise uygun bir üslup benimsemektedirler (Gökçe, 2017). Halen Güney Kore'nin Türkiye Büyükelçisi olan Choi Hong Ghi, Türkiye ve Güney Kore arasındaki ilişkileri şu şekilde dile getirmektedir.

[4] Kore etnik milliyetçiliği veya ırk milliyetçiliği anlamına gelmektedir.

> …, 70 yıl önce başlayan savaşla ilgili hatıraların hala canlı olduğunu belirterek Türk askerleri çok cesurca savaştı ve müttefik kuvvetlerin kazanmasına büyük katkı yaptı. Hala Koreliler Türklerle birlikte savaştıkları Kunu-ri ve Kumuyangjang-ri savaşlarını unutamıyor. … Güney Kore'nin şükran göstergesi olarak savaşın 70'inci yıl dönümünde de Türk Kore gazilerinin torunlarına burs vermeyi sürdürdüğünü ve gazi ailelerine Kovid-19'a yönelik 45 bin adet koruyucu tıbbi malzeme dağıttığını…. Güney Kore ile Türkiye arasında savaşla başlayan yakın ilişkilerin bugün de devam ettiğini, diplomatik ilişkilerin kurulduğu 1957'den bu yana ilişkilerimiz her geçen gün daha da gelişiyor. Karşılıklı ticaretimiz 2019 yılında 6,5 milyar dolar, Türkiye'deki Güney Kore yatırımları 3,5 milyar dolar oldu. Özellikle dünyanın en uzun asma köprüsü 1915 Çanakkale Köprüsü, Türkiye'deki Güney Kore yatırımlarının en önemli örneği." diye konuştu. Türkiye'yi ziyaret eden Güney Koreli turist sayısının yüzde 30 oranında arttığına da dikkati çekerek, ülkesinin Kuzey Kore ve diğer bölge ülkeleriyle Kore Yarımadası'na kalıcı barış getirmek için çalışmalarını sürdürdüğüne işaret ederek, "İlişkilerimiz son dönemde inişli çıkışlı olsa da Güney Kore taraflar arası diyaloğu arttırmak için yoğun çaba sarf ediyor. Bunu yaparken uluslararası kamuoyuyla da Kuzey Kore'yi diyalog masasına getirmeleri için iletişim ve iş birliği içerisindeyiz." ifadelerini kullandı (Çetinkaya ve Yılmaz, 2020).

Güney Kore ve Türkiye arasında kültürel yakınlığın var olmasının yanı sıra Kore dizileri, popüler müzik ve sosyal medyanın etkisiyle Kore kültürünün yaygınlaşmasına zemin hazırlamıştır. Ayrıca aile kavramı, büyüklere saygı, geleneklere bağlı olma, ataerkil toplum yapısı gibi konularda görülen kültürel yakınlık Güney Kore ile Türkiye arasındaki benzer geleneksel kodların iki kültür arasındaki yakınlığını göstermektedir (Taşdemir, 2018).

2.2.4. Dini Unsurlar

Türkiye, 1982 Anayasası'nda toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti şeklinde tanımlanmaktadır. Türkiye'de devletin benimsemiş olduğu resmî bir din yoktur. Anayasanın 2. maddesinde Türkiye'nin laik bir devlet olduğu ifade edilmektedir. Anayasanın 24. maddesinde ise "*Herkes, vicdan, dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir ve kimse ibadete, dinî âyin ve törenlere katılmaya, dinî inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dinî inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz. Din ve ahlâk eğitim ve öğretimi devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi ancak kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanunî temsilcisinin talebine bağlı olacaktır.*" şeklinde dile getirilmektedir (URL-2, 2018).

Güney Kore'de, Türkiye'deki gibi devletin benimsemiş olduğu resmî bir din yoktur. Joson dönemi öncesi Şamanizm ve Budizm gibi dinler devletin yapısına hâkimken Joson döneminde bu durum Neo-Konfüçyüsçülük olarak değişmiştir. Bu dönemden sonra Hristiyanlığın yayılması ve hibrit dinlerin ortaya çıkmasıyla Güney Kore'nin kültürel yapısı değişime uğramıştır. Batılı misyonerlerin çabalarıyla hızla yayılan Hristiyanlık, Güney Kore'nin siyasi oluşumunda ve bağımsız bir devlet olarak ortaya çıkmasında önemli bir rol oynamıştır (Magargle, 2019). Güney Kore'nin bağımsızlığından önceki sosyal ve siyasi yapısı büyük ölçüde devlet dinlerinin ilkeleri tarafından oluşturulmuştur. Kore krallık ve hanedanlık dönemleri ile Güney Kore laik hükümetleri tarihsel olarak baskın olan dinlerin öğretileriyle derinden etkilenmiştir. Örneğin Kore devlet felsefesi, Kore sosyal ahlakı büyük ölçüde bu dinlerin çalışmaları üzerine oluşturulmuştur (Kim, 2010).

2.2.5. Ekonomik Unsurlar

Güney Kore küresel ekonominin en çarpıcı başarı hikâyelerinden birini yazmıştır. Türkiye'nin bir askeri tugayla katıldığı 1950-1953 yılları arasında yaşanan Kore Savaşı'ndan sonra dönemin koşulları göz önünde bulundurulduğunda dünyanın en fakir ülkelerinden biri olarak gösterilirken, Kore Savaşını takip eden yıllarda güçlü bir kalkınma hamlesi başlatmıştır. Kısa sayılabilecek süre içerisinde küresel ekonominin önde gelen aktörlerinden biri olmuştur (Dış Ekonomik İşler Kurulu [DEİK], 2017).

Güney Kore günümüzde dünyanın 11. büyük ekonomisine sahiptir. Güney Kore'nin hızlı büyümesi büyük ölçüde ülkeyi üretici ve inovasyon merkezi haline getiren elektronik eşya ve telekomünikasyon sektörünün gelişimiyle olmuştur. Ülke, nükleer enerji, tüketici elektroniği ve biyoteknoloji gibi büyük küresel endüstride önemli konuma sahipken akıllı şebeke teknolojisi, internet ve robotik teknolojiler gibi alanlarda da önemli bir küresel oyuncu olarak ortaya çıkmaktadır (Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı, 2019).

Türkiye, Güney Kore'ye benzer şekilde 1950'li yıllarda kalkınma girişimini başlatmıştır. Düşük-orta gelirli ülke düzeyine 1955 yılında, yüksek orta gelirli ülke

düzeyine 2005 yılında ulaşmıştır (Pınarkaya, 2019). Türkiye 1980'lerde ihracata dayalı büyüme modeline geçerek ekonomi politikasında değişikliğe gitmesine rağmen ekonomi politikası ile uyumlu şekilde teknoloji politikası oluşturamamış ve teknoloji transferine dayalı olarak sanayileşmeye başlamıştır (Dolanay ve Oğuztürk, 2018).

Ekonomi alanında Türkiye ile Güney Kore ilişkiler sorunsuz şekilde devam etmektedir. Bu alanda Güney Kore ile Türkiye arasında güçlü bağlar bulunmaktadır. Türkiye'de yatırım yapan Güney Kore firmaları hem Türk ekonomisine istihdam sağlamakta hem de üretim, ihracat ve teknoloji gibi alanlarda büyük katkı sağlamaktadır (DEİK, 2017). Türkiye ile Güney Kore arasındaki ticari ilişkilerin gelişmesi kapsamında, 2013 yılında iki ülke arasında Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası verilerine göre 2018 yılında toplam 127 milyar ABD dolarını bulan yabancı yatırımlar içerisinde Güney Kore yatırımları 820 milyon ABD doları ile 21. sırada yer almaktadır. Dünya ithalatının yaklaşık %2,75'ini gerçekleştiren Güney Kore, dış ticaretimizde oransal olarak en çok açık verdiğimiz ülkeler arasında yer almaktadır (Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı, 2019).

2.3. Karşılaştırmalı Eğitim

Dünyanın en gelişmiş ülkeleri bile tek başına hareket etmeyerek diğer ülkelerle işbirliğine gitmektedir Ülkeler arasındaki işbirliği sadece ekonomi alanında olmamakta diğer alanlarda da ülkeler işbirliğine gitmektedir (Çelik, 1995). Karşılaştırmalı eğitim, kaliteli eğitim sisteminin oluşmasında ve toplumların gelecekte karşılaşacakları sorunlara çözüm bulmalarında önemli rol oynamaktadır. Bu alanda yapılan araştırmalar sayesinde bilim insanları eğitim sistemlerinde karşılaşılan problemlere yenilikçi çözümler bulmaktadırlar (Yıldırım ve Türkoğlu, 2018). Bunun yanında karşılaştırmalı eğitim çalışması geçerli ulusal eğitim felsefesine dokunabilecek fikir ve ilkelere katkıda bulunmaktadır (Kandel, 1933).

Ülkeler eğitim sistemlerinin problemlerine çözüm yolu ararken referans alınan ülkeden elde etmiş olduğu verileri aynı şekilde almak yerine referans alınan ülkenin

çözüm yöntemini örnek alarak karşılaşılan sorunlara yenilikçi yaklaşımlar geliştirebilirler. Ülkeler kendi özgünlüğünü korumak şartıyla diğer ülkelerin eğitim sistemlerinden yararlanması bir yandan ortak bilginin güçlenmesini sağlarken diğer yandan ülkenin kendi değerlendirmesini yaparak karşılaşılan problemlere alternatif çözümler üretmektedirler (Ünal ve Yıldız, 2012). Son yıllardaki değişimin eğitime olan etkisi incelendiğinde hemen hemen bütün ülkelerin eğitim sistemlerini yeniden yapılandırma arayışında oldukları görülmektedir. Eğitim politikaları belirlenirken bir yandan o politikanın oluşturulduğu çevre ve ülke koşulları göz önüne alınırken diğer yandan uluslararası ölçütler ve standartlar dikkate alınmaktadır (Akınoğlu, 2004).

Uluslararası iki bilgi kaynağı etkili bir eğitim sisteminin oluşturulmasında büyük değer taşımaktadır. Bunlardan ilki başarılı okullar üzerinde yapılan uluslararası araştırmalar, ikincisi ise gelişmekte olan ülkelerin eğitim sistemlerinin nitelik araştırmalarıdır (Karip ve Köksal, 1996). Parkyn'e (2007) göre gelişmekte olan ülkeler sadece ekonomik ve politik sistemlerinin gelişimi için değil aynı zamanda eğitim sistemlerinin gelişimi için model sistemler arayışı içindedirler. Bunları kendi gereksinimlerine uyarlamak için model aldıkları sistemler üzerinde çalışarak büyük çaba harcanmaktadır.

2.3.1. Karşılaştırmalı Eğitim Kavramı

Karşılaştırmalı eğitim, belli eğitim problemlerinin çözümlenmesi için farklı kültürlerdeki eğitim sistemlerinin incelenmesidir (Lauwerys, Varış ve Neff, 1979). Karşılaştırmalı eğitim alanı, eğitim yöneticileri, planlamacıları ve politikacıları için eğitim kurumlarının geliştirilmesi, etkililiklerinin arttırılması ve sağlıklı bir örgütsel yapıya kavuşturulması çalışmalarında rehberlik edebilecek önemli bir araçtır (Ensari, 2004). Eğitim alanındaki bir uygulamanın asıl olarak ilham alındığı yerin araştırılması, uygulamanın daha sağlam bir çerçeveye oturması açısından önemlidir (King, 2007). Karşılaştırmalı eğitim alanı eğitim politikasının oluşturulmasına yardım eden bir nitelik göstermektedir (Lauwerys, Varış ve Neff, 1979). Eğitim bilimleri alanında önemli bir yere sahip olan karşılaştırmalı eğitim için eğitim bilimciler, çeşitli yazarlar ve kurumlar tarafından birçok tanım ileri sürülmektedir.

Türkiye'de karşılaştırmalı eğitim alanında yaptığı çalışmalarla tanınan Ergün'e (1985) göre karşılaştırmalı eğitim şu şekilde ifade edilmektedir:

> Çeşitli toplumlarda, ülkelerde, bölgelerde ve tarihi dönemlerde uygulanan, eğitim sistemlerini bazen bütün olarak bazen de bir kaç yönden karşılaştırarak ortak ve farklı yönleri tespit edip bundan eğitim teori ve pratiğinde, eğitim politikasında, eğitim planlamasında ve reformlarında, uluslararası ilişkilerin yumuşatılmasında ve bir barış ortamı sağlanmasında yararlanılmaya çalışılan bir bilimdir (Ergün, 1985, s. 4).

Güzel, Karataş ve Çetinkaya (2010) karşılaştırılmalı eğitimi farklı ülkelerin eğitim sistemlerinin, eğitim politikalarının ve uygulamalarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi şeklinde tanımlamaktadırlar. Daha genel ifadeyle karşılaştırmalı eğitim, farklı ülkelerde uygulanan eğitim sistemlerinin benzerliklerini ve farklılıklarını tanımlayan, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitme yollarına ilişkin yararlı öneriler sunan bir disiplindir (Erdoğan, 2003b). Bu tanımlardan hareketle karşılaştırmalı eğitim, belirli ölçütlere göre farklı ülkelerin eğitim sistemleri ile ilgili sorunları nasıl bir süreçten geçerek çözdükleri konusunda deneyim kazanarak kendi sorunlarına çözüm yolu bulmaları esasına dayanmaktadır.

2.3.2 Karşılaştırmalı Eğitimin Tarihsel Gelişimi

Sosyal bilimler alanında önemli bir yere sahip olan karşılaştırmalı eğitim, ilk çağlardan beri farklı toplumlarının eğitim sistemlerini incelemeye yönelik bazı çalışmalar yapılmasına rağmen (Erdoğan, 2003a) bilimsel terim olarak 19. yüzyılda kullanılmaya başlanmıştır (Kuru Çetin, Korkmaz ve Öner, 2017). Karşılaştırmalı eğitim bir deyim olarak literatüre 1817 yılında girmiştir (Lauwerys, Varış ve Neff, 1979). Türkoğlu (2015) karşılaştırmalı eğitimi 19. yüzyıldan itibaren dört aşamada incelemiştir. Bu aşamalar:

- Hazırlık Aşaması (Aristo-1880)
- Oluşma Aşaması (1880-1914)
- Kuram Aşaması (1914-1940)
- Araştırma Aşaması (1940'tan günümüze kadar gelen zaman dilimini içermektedir)

2.3.2.1. Hazırlık aşaması

Karşılaştırmalı eğitim uygulamalarının ilk örnekleri Antik Yunan ve Romalılarda görülmektedir. Antik Yunanlılar Plato'yu ve bazı Sparta kurumlarını örnek alarak Atina kentlerinde uyarlamaya çalışmışlardır. Ortaçağ döneminde Marco Polo Çinlilerin çocuklarına nasıl eğitim verdikleri hakkında bilgi toplamıştır (Wilson, 2003).

Polonya eğitim reformu için Jean-Jacques Rousseau 1700'lü yıllarda önerilerde bulunmuştur (Clarkson, 2009). Bu alanın genel kabul görmüş kurucuları ziyaret ettikleri ülkelerin eğitim yapıları ve eğitim uygulamaları ile ilgili araştırmalar yaparak kendi ülkelerinde uygulamaya çalışmışlardır (Wilson, 2003).

Karşılaştırmalı eğitim, ilk defa Fransız gazeteci Marc-Antoine Jullien'in "*Karşılaştırmalı Eğitim Hakkında Bir Eserin Deseni ve Düzeysel Görünüşleri*" adlı eseriyle eğitimsel bir kavram olarak ortaya çıkmıştır (Genç Sel, 2004). Marc-Antonie Julıen'in yazdığı ve 1943'de Cenevre'de yayımlanmış olan bu eser, Uluslararası Eğitim Bürosu tarafından karşılaştırmalı eğitimin ilk temel belgesi olarak dünya kamuoyuna duyurulmuştur. Bu eser ülkemizde de karşılaştırmalı eğitimin kurucusu kabul edilen Kemal Aytaç tarafından *"Mukayeseli Eğitim Üzerine Bir Eserin İlk Taslağı*" ismiyle 1971 yılında çevirisi yapılmıştır (Gelici, 2016).

2.3.2.2.Oluşma aşaması

Bu aşamada karşılaştırmalı eğitimciler kendi eğitim sistemlerinde reform yapmak isteyen yöneticilerdir (Holmes, 1958). Hükümetler görevlendirdikleri eğitimciler aracılığı ile Avrupa ve Amerika'ya seyahatler yaparak buradaki eğitim sistemlerini araştırmış ve ülkelerine döndüklerinde raporlar yayımlamışlardır (Türkoğlu, 2015). Örneğin karşılaştırmalı eğitimin ABD'deki öncülerinden olan Horrace Mann, bir eğitim yöneticisi olup 1840 yılında ABD'de eğitim sisteminin teşkilatlandırılması için çaba göstermiştir (Erdoğan, 2003b). Horace Mann, Calvin Stowe ve Henry Barnard gibi araştırmacılar Avrupa eğitim sistemini ABD'de Massachusetts, Ohio ve Connecticut eyaletlerine uyarlamışlardır. Edgerton Ryersonise, Avrupa ve ABD eğitim sistemlerini 1868'de Kanada devlet okullarına uyarlamıştır. Domingo Fausto

Sarmiento Fransa, Prusya, Hollanda ve ABD'de eğitim görerek bu ülkelerin eğitim sistemlerini Arjantin ve Şili'deki eğitim sistemlerine uyarlamıştır (Wilson, 2003). Sadler ise İngiltere'de 1900'lü yıllarda Avrupa eğitim sisteminde meydana gelen gelişmeleri sosyolojik ve tarihsel verileri kullanarak analiz etmiş ve bunu kendi ülkesinde uyarlamıştır (Noah ve Eckstein 1969).

2.3.2.3.Kuram aşaması

Kuram aşaması I. ve II. Dünya Savaşı arasındaki dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde denizaşırı ülkelerden dönen askerler gözlemlerini, anılarını, görev yaptıkları ülkenin kültür ve eğitimi ile ilgili bilgilerini ülkelerine taşımışlardır (Brickman, 1966). Bu dönemin karşılaştırmalı eğitimcileri eğitimin niteliklerini ve toplumun sosyal değerlerini açıklamaya çalışmışlardır (Türkoğlu, 2015). ABD Eğitim Ofisi'nin girişimi ile 4 Mayıs 1935'de Washington'da yapılan bir toplantıda karşılaştırmalı eğitim üzerine bir danışma komitesi kurulmuştur (Brickman, 1966).

Nicholas Hans'ın *"Comparative Education"* (1949); Erich Hyllaand ve W. L. Wrinkle'nin "*Die Schulen in Westeuropa"* (1953); Hans Espe'nin "*Marc-Antoine Jullien von Paris: Skizzen und Vorarbeiten Zu Einem Werkiiberdie Vergleichende Erziehung"* (1954) ve Helmut Goetz'in *"Marc-Antoine Jullien de Paris (1775-1848)*" isimli çalışmalar bu alanda dikkat çeken ve Avrupa'da yayınlanan eserlerdir (Brickman, 1966).

2.3.2.4.Araştırma aşaması

20. yüzyıl başlarında tümevarımcı bir anlayışa sahip olan karşılaştırmalı eğitimin dönüşmesi, gelişmesi ve modernleşmesi birçok sosyal bilimci tarafından incelenmiştir (Genç Sel, 2004; Kuru Çetin, Korkmaz ve Öner, 2017). Bu dönem karşılaştırmalı eğitim araştırmacıları okuma, yazma sorunlarından yükseköğretim sorunlarına kadar tüm sorunları incelemiştir (Türkoğlu, 2015). Kazamias ve Schwartz (1977) karşılaştırmalı eğitimin dönüşmesini, gelişmesini ve modernleşmesini çeşitli açılardan incelemektedir. Bu incelemeler şu alanlarda yoğunlaşmaktadır:

- Ekonomik
- Siyasal
- Sosyolojik
- Psikolojik

2.3.3. Karşılaştırmalı Eğitimin Yabancı Ülkelerdeki Öncüleri

Karşılaştırmalı eğitim öncülerinin araştırma tarzları birbirinden farklı olmasına rağmen metodolojileri oldukça birbirine benzemektedir. Brian Holmes, Isaac Kandel, Nicholas Hans ve Friedrich Schneider gibi bilim insanları, karşılaştırmalı eğitimi akademik bir çalışma alanı olarak görmektedir (Rust, Soumaré, Pescador ve Shibuya, 1999). Hans, Londra'da Joseph Lauwerys ile beraber çalışarak yeni nesil karşılaştırmalı eğitim uzmanlarına ilham vermektedir. Kandel'in etkisi ABD'nin çeşitli bölgelerine yayılmış, Schneider'in etkisi ise hemen hemen bütün Alman karşılaştırmalı eğitimcilerin çalışmalarına yansımıştır (Holmes, 1977). Dünyanın bazı ülkelerinde karşılaştırmalı eğitim çalışması yaparak bu alanın öncüleri arasında yer alan araştırmacılara Tablo 2.2'de verilmektedir.

Tablo 2. 2. Karşılaştırmalı eğitimin dünyadaki öncüleri

Ülke	Karşılaştırmalı Eğitimin Kurucusu
A.B.D.	I.L. Kandel ve R. Ulich
İngiltere	N. A. Hans ve J. A. Lauwerys
Fransa	A. Millot
Almanya	Fr. Schneider
İsviçre	W. Merck ve R. Rosello
Türkiye	Kemal Aytaç

(Kaynak: Ergün, 1985)

Tablo 2.2'de dünyanın çeşitli ülkelerinde karşılaştırmalı eğitim öncülerine yer verilmektedir. Bu öncüler çeşitli verileri toplayarak kendi ulusal sistemlerine uyarlamaya çalışmışlar ve ülkeler arasındaki farklılıkları tarihsel ve kültürel nedenler ışığında açıklamaya çalışmaktadırlar (Kazamias ve Schwartz, 1977).

2.3.4. Karşılaştırmalı Eğitimin Türkiye'deki Öncüleri

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Nafi Atuf Kansu, Ali Suavi, Hıfzırrahman Raşit Öymen ve Namık Kemal karşılaştırmalı eğitimin Türkiye'deki öncüleridir. Bu öncüler

Avrupa eğitim sistemleri üzerine araştırmalar yapmışlardır (Genç Sel, 2004). Maarif Nezâreti tarafından 1910 yılında İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu pedagoji ve el işleri öğretimi konusunda incelemelerde bulunmak üzere İngiltere'ye gönderilerek Cecil Reddie'nin Abbostholme okulunda incelemeler yapmıştır. Nafi Atuf Kansu, 2. Meşrutiyetin ilanından sonra Avrupa'ya yaptığı eğitim gezilerini kendisinin çıkardığı "*Say-ü Tetebbu*" dergisinde yayımlamıştır. Hıfzırrahman Raşit Öymen Viyana'ya tedavi için gönderilmiş, tedavi sırasında Viyana okullarını da gezerek gözlemler yapmıştır. Bu gözlemlerini 1926'da "*Mektepçiliğin Kabesinde*" adlı kitabında yayımlamıştır. Bu kitapta Hıfzırrahman Raşit Öymen Türk eğitim sisteminin değişmesi gereken yönlerine değinmektedir (Ergün, 1985).

Türkiye'de karşılaştırmalı eğitimin bir alan olarak görülmesi 1967 yılında Fatma Varış, J.A Lauwerys ve Kenneth Neff ile birlikte yazmış olduğu "*Mukayeseli Eğitim*" kitabı ile başlamıştır. Kemal Aytaç ise 1970'li yıllarda Mukayeseli Eğitim Araştırmaları Enstitüsünü kurmuş ve "*Çağdaş Eğitim Akımları Avrupa Okul Reformları ve Karşılaştırmalı Eğitim Üzerine bir Çalışma Planı ve Öngörüşler*" isimli kitabı yayımlamıştır. Adil Türkoğlu 1984'de bu alanda ilk doktora tezi hazırlayıp kitaplaştırmıştır (Aynal, 2012). Bu çalışmalar "*kolaj*" çalışması gibi kes-yapıştır şeklinde olduğu için eğitim sistemimizi gereğince zenginleştiremediği görülmektedir. Bu çalışmalar eğitim sistemimize etkisi daha sonradan değiştirilmesi zor bazı kuralların yerleşmesine zemin hazırlamaktadır (Genç Sel, 2004).

2.3.5. Karşılaştırmalı Eğitim Çalışmaları Yapan İnsan Kategorileri ve Amaçları

Günümüz dünyasında yaşanan şiddet, çatışma ve savaş gibi olaylar karşılaştırmalı eğitim araştırmalarında kültürlerarası diyaloğa daha fazla ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir (Zajda, 2009). Bilim insanları kültürlerarası diyaloğu arttırmak için araştırmalar yapmaktadır. Bray (2007) karşılaştırmalı eğitim çalışmaları yapan insan kategorileri arasında politikacıların, uluslararası kuruluşların ve akademisyenlerin yer aldığını ifade etmektedir. Bu insan kategorileri:

- Ebeveynler: Çocuklarının ihtiyaçlarına en etkin şekilde hizmet verecek kurumları aramak için okulları ve eğitim sistemlerini karşılaştırmaktadırlar.

- Okul müdürleri ve öğretmenleri içeren uygulayıcılar: Kurumlarının işleyişini iyileştirmek için karşılaştırmalar yapmaktadırlar.
- Ülkelerdeki politika yapıcılar: Kendi ortamlarında sosyal, politik ve diğer hedeflere ulaşma yollarını belirlemek için başka ülkelerdeki eğitim sistemleri üzerine inceleme yapmaktadırlar.
- Uluslararası kurumlar: Eğitim alanında ulusal hükümetlere ve uluslararası kurumlara farklı ülkelerdeki kalıpları karşılaştırarak tavsiyede bulunmaktadırlar.
- Akademisyenler: Sosyal ve ekonomik kalkınma gibi birçok alanda eğitim sistemlerinin etkisini belirlemek için farklı ülkelerin eğitim sistemlerini karşılaştırmaktadırlar.

Dünyada karşılaştırmalı eğitim konusunda araştırma yapan insan kategorileri incelendiğinde eğitim sistemlerinin daha iyiye ulaşması için genel geçer amaçların olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Demirel (2000) karşılaştırmalı eğitimin amaçları şu şekilde ifade etmektedir:

- Eğitim sistemlerine, sorunlarına ve etkinliklerine ilişkin bilgiler elde etmek,
- Yerel, ulusal ve uluslararası bir konu olan eğitime, bir dizi hipotezleri, gerekli yöntem ve teknikleri, yorum için gerekli esasları ve sonuçları geliştirmek,
- Eğitime etki eden etmenleri, çeşitli ülkelerdeki evrimini ve görünümünü inceleyerek eğitim politikasının saptanmasında yardım edecek görüşleri belirlemek,
- Bir ülkenin kendi eğitim sistemini geliştirmesi için kurumsal ve uygulamalı katkıları belirlemek,
- Uluslararası anlayışa ve iletişime katkıda bulunmak, uluslararası gerginliği azaltmak,
- Eğitim bilimlerini bilimsel olarak geliştirmek ve zenginleştirmektir.

2.3.6. Karşılaştırmalı Eğitimde Kullanılan Yaklaşımlar

Bu alanda yapılan yaklaşımlar incelendiğinde iki önemli soru ortaya çıkmaktadır. Bunlardan birincisi "*Karşılaştırmalı eğitimde yöntem var mıdır?*", ikincisi ise

"*Karşılaştırmalı eğitim çalışmalarının alana katkı sağlayacak nitelikte olabilmesi için izlenmesi gereken yol nedir?*" sorularıdır. Bu soruların çözümünde yatay yaklaşım, dikey yaklaşım, örnek olay incelemesi ve problem çözme genel olarak kullanılan karşılaştırmalı eğitim yaklaşımlarıdır (Yıldırım ve Türkoğlu, 2018). Tablo 2.3'de karşılaştırmalı eğitim yaklaşımları ve bu yaklaşımların açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 2. 3. Karşılaştırmalı eğitim yaklaşımları

Yaklaşımlar	Açıklamalar
Yatay Yaklaşım	Farklı eğitim sistemlerinin ayrı ayrı unsurları paralel bir biçimde bir bütün halinde incelenir. Bununla birlikte karşılaştırılan boyut öğretim programı ise programdaki tüm boyutların diğer programdaki boyutlar ile karşılaştırılmasında da yararlanılır.
Dikey Yaklaşım	Sosyal olgularla birlikte tarihsel süreç içerisinde eğitimdeki gelişmelere bakılır. Bu durumda geçmişi irdelemek geleceğe yönelik tahminler yapmayı da kolaylaştırır.
Örnek Olay İncelemesi	Bir ulusa özgü eğitim deneyimi kendi kültürel ve toplumsal yapısı içinde incelenir. Benzer koşullar altında faydalı olup olmayacağı konusunda önerilerde bulunulur ya da deneysel çalışmalarla yerinde incelenir.
Problem Çözme Yaklaşımı	Herhangi bir eğitim sisteminde seçilmiş bir soruna çözüm bulma amacıyla uygulanan teknik, problem çözme yaklaşımını ifade eder.

(Kaynak: Aynal, 2012; Osmanoğlu, 2012; Yıldırım ve Türkoğlu, 2018; Genç Sel, 2004)

Tablo 2.3'e göre farklı eğitim sistem unsurlarının paralel bir biçimde incelenmesi yatay yaklaşım, tarihsel süreç içerisinde eğitimde meydana gelen gelişmelerin incelenmesi dikey yaklaşım, bir topluma özgü eğitim deneyimlerinin incelenerek kendi eğitim sistemi üzerinde çıkarımda bulunulması örnek olay yaklaşımı ve eğitim sisteminde ortaya çıkan herhangi bir soruna çözüm bulunması ise problem çözme yaklaşımı olarak ifade edilebilir.

2.3.7. Karşılaştırmalı Eğitimin Yararları

Yaygın küreselleşme olgusu, karşılaştırmalı eğitim alanında hem fikir birliği hem de içerik türü açısından dünya eğitim sistemlerini analiz etmenin önemini arttırmaktadır (Arnove, 2009). Karşılaştırmalı eğitim, eğitim uygulamaları hakkında kullanılan standartları incelemektedir (Erdoğan, 2003b). Bunun yanı sıra karşılaştırmalı eğitim ile ülkeler eğitim sistemlerini değişik yönleriyle incelemekte, daha iyi tanımakta ve değerlendirmektedir (Gültekin, 2007). Karşılaştırmalı eğitim araştırmalarıyla bir ülkedeki eğitim uygulamalarının nereden uyarlandığı ortaya konulmakta ve elde edilen münferit bilgilerin daha geniş çerçevede genel teorilerin üretilmesine zemin

hazırlamaktadır. Bu uygulamalar esnasında gözlenebilecek birtakım sorunlara karşı daha geniş bir bakış açısı sağlamaktadır (Erdoğan, 2003b). Bu bakış açısı sayesinde liberal demokrasinin ve demokratik vatandaşlığın gelişimine olumlu bir etki yaratmaktadır (Kazamias, 2009).

2.4. Türkiye'de Milli Eğitim Sistemi

Türk eğitim sistemi merkezi bir yapıdadır. Ülke genelinde uygulanan eğitim ve öğretim Milli Eğitim Bakanlığı denetiminde yapılmaktadır. Eğitim öğretim hem devlet okullarında hem de özel okullarda yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı bu okulların denetimini yapmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2015b). Türk milli eğitim sisteminin genel amaçları Milli Eğitim Temel Kanunu'nda (1973) şu şekilde ifade edilmektedir:

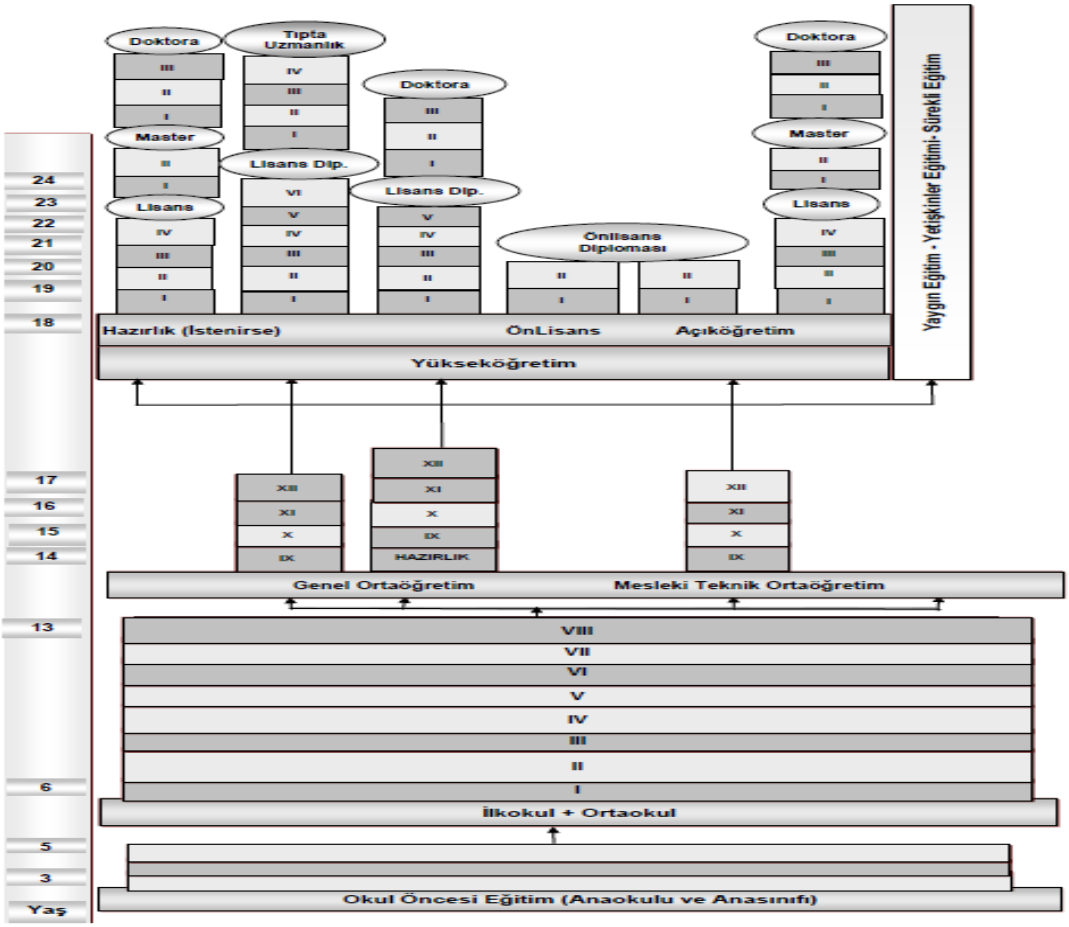
> Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetişen, beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek ve ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak (Resmi Gazete, 1973).

Türk milli eğitim sisteminin amaçları Atatürk ilke ve inkılaplarına göre şekillendirilmiştir. Aynı zamanda din ve devlet ilişkileri bağlamında özgür, çevresine uyumlu, kendi yetenekleri doğrultusunda gelişim gösteren bireyler olarak yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Erginer (2018) milli eğitim sisteminin amaçlarını bireylerin bilimsel yöntemleri kullanabilen ve evrensel görüşlere sahip bir dünya vatandaşı olarak yetiştirilmesi şeklinde ifade etmektedir.

2.4.1. Örgün Eğitim

Türk milli eğitim sisteminde örgün eğitim okulöncesi eğitim, ilkokul eğitimi, ortaokul eğitimi, ortaöğretim ve yükseköğretim olarak yapılandırılmaktadır. Bu

yapılanma içerisinde okulöncesi eğitimde isteğe bağlı olarak eğitim verilmektedir. Okulöncesi eğitim milli eğitim sisteminde zorunlu ilkokul çağına gelmemiş 3 ile 5 yaş arasındaki çocukların eğitimini kapsamaktadır. Türk milli eğitim sisteminde zorunlu eğitim ilkokuldan başlamaktadır. İlkokul eğitimi 5 ile 13 yaş arasındaki çocukların eğitimini, ortaokul eğitimi ilköğretime dayalı en az 4 yıllık zorunlu olan ilkokul çağından sonraki eğitimi, ortaöğretim eğitimi ise örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarını ve yükseköğretim lise eğitimini tamamlamış 2 veya 4 yıllık yükseköğrenim veren eğitim kurumlarını kapsamaktadır (MEB, 2018a). Şekil 2.1'de Türk eğitim sisteminin basamak şemasına yer verilmektedir.

Şekil 2. 1. Türkiye'de eğitim sistemlerinin basamak şeması (MEB, 2017a, s. 24)

Şekil 2.1'de Türkiye'de 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanan eğitim sisteminin basamak şeması gösterilmektedir. Bu eğitim öğretim yılından itibaren zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmıştır. Ayrıca örgün eğitim üç kademeye

ayrılmış, birinci kademe 4 yıl süren ilkokul (1., 2., 3. ve 4. sınıf), ikinci kademe 4 yıl süren ortaokul (5., 6., 7. ve 8. sınıf) ve üçüncü kademe 4 yıl süren lise (9., 10., 11. ve 12. sınıf) olarak düzenlenmiştir. Bunun yanı sıra özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim ile birlikte okul öncesi eğitim zorunlu olarak düzenlenmiştir.

2.4.2. Okul Öncesi Eğitim

Türk milli eğitim sisteminde okul öncesi eğitim, zorunlu ilkokul çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsamaktadır. Okul öncesi eğitim 36-66 aylık çocuklar için faaliyet yürüten anaokulu ve uygulama sınıfları ile 48-66 aylık çocukları kapsamaktadır. Örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde faaliyet yürüten okul öncesi eğitim Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır. Özel eğitim anaokulları Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü sorumluluğundadır (MEB, 2016). Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 20. maddesinde şu şekilde yer almaktadır:

- Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,
- Onları ilköğretime hazırlamak,
- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak,
- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.

2.4.3. Temel Eğitim

Türk milli eğitim sisteminde ilkokul eğitimi 4 yıl süreli ve zorunlu ilkokulları, ortaokul eğitimi 4 yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşmaktadır. Ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçmeli dersler yer almaktadır (MEB, 2016). Tablo 2.4'de ilkokullar ve ortaokullar haftalık ders çizelgesine yer verilmektedir.

Tablo 2. 4. İlkokullar ve ortaokullar haftalık ders çizelgesi

Dersler	**Sınıflar**							
	İlkokul				Ortaokul			
	1	2	3	4	5	6	7	8
Türkçe	10	10	8	8	6	6	5	5
Matematik	5	5	5	5	5	5	5	5
Hayat Bilgisi	4	4	3					
Fen Bilimleri			3	3	4	4	4	4
Sosyal Bilgiler				3	3	3	3	
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük								2
Yabancı Dil		2	2	2	3	3	4	4
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2
Görsel Sanatlar	1	1	1	1	1	1	1	1
Müzik	1	1	1	1	1	1	1	1
Oyun ve Fizikî Etkinlikler	5	5	5	2				
Beden Eğitimi ve Spor					2	2	2	2
Teknoloji ve Tasarım							2	2
Trafik Güvenliği				1				
Bilişim Teknolojileri ve Yazılım					2	2		
Rehberlik ve Kariyer Planlama								1
İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi				2				
Zorunlu Derslerin Toplamı	26	28	28	30	29	29	29	29

(Kaynak: MEB, 2017c)

Tablo 2.4'de ilkokul ve ortaokulda öğretilen derslerin haftalık ders çizelgesine yer verilmektedir. Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersi zorunlu dersler olarak ilkokul ve ortaokulda okutulmaktadır. Sosyal Bilgiler Dersinin temeli diyebileceğimiz Hayat Bilgisi dersi 1., 2. ve 3. sınıflarda öğretilmektedir. Hayat Bilgisi dersi haftada toplam 11 saat verilmektedir. Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul 4. sınıf, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıflarda öğretilmektedir. Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul ve ortaokulda haftada toplam 12 ders saati olarak işlenmektedir. Ortaokul 8. sınıfta ise bu derslerin hiçbirine yer verilmemektedir. Bu derslerin yerine T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi haftada 2 saat öğretilmektedir (MEB, 2018b). Temel eğitimin amaç ve görevleri Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 22. maddesinde şu şekilde yer verilmektedir:

- Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;
- Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere, ortaöğretimde devam edilebilecek okul ve programların hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu

mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmalar yapılır.

2.4.4. Ortaöğretim

Türk milli eğitim sisteminde ortaöğretim eğitimi ilköğretime dayalı 4 yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsamaktadır (MEB, 2016). Ortaöğretim eğitiminin amaç ve görevleri Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 26. maddesinde şu şekilde yer verilmektedir:

- Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,
- Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

2.4.5. Yükseköğretim

Türk milli eğitim sisteminde yükseköğretim, ortaöğretim eğitimini tamamlamış çocukların eğitimini kapsamaktadır. Yükseköğretim kademeleri ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarından oluşmaktadır (MEB, 2017b). Yükseköğretim eğitiminin amaç ve görevleri Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 35. maddesinde şu şekilde yer verilmektedir:

- Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek,
- Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak,
- Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak,

- Yurdumuzun türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları, Hükümet ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun yararlanmasına sunmak ve Hükümetçe istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek,
- Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak,
- Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle, yazı ile halka yaymak ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmaktır.

2.4.6. Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim, örgün eğitimin yanı sıra örgün eğitim dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır. Yaygın eğitimin amacı, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak örgün eğitim sistemi içerisine dâhil olmamış veya örgün eğitimin herhangi bir kademesinde bulunan, bu kademeden çıkmış bireylere örgün eğitimin yanı sıra yaygın eğitim verilmektedir. Bu amaç doğrultusunda okuma yazması olmayan bireylere okuma yazma öğretmek, bireylerin eksik eğitimlerini tamamlamaları için eğitim olanağı sunmak, bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelere uyumlarını kolaylaştırıcı eğitim olanağı sağlayarak benimsetici nitelikte eğitim vermektedir. Bunun yanı sıra yaygın eğitim bireylere toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma, örgütlenme anlayışı ve alışkanlıkları kazandırmaktır. Ekonominin gelişimi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun olarak bireylere meslek edinmelerini sağlayıcı olanaklar hazırlamakta, beslenme ve sağlıklı yaşam tarzını benimsetmekte, çeşitli mesleklerde çalışan bireylerin gelişmeleri için gerekli bilgi ve beceriler kazandırarak boş zamanlarını yararlı bir biçimde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmaktadır (MEB, 2018b).

2.5. Güney Kore Eğitim Sistemi

Güney Kore eğitim sistemi, Hongik Ingan[5] ülküsüne dayanmaktadır. Bu eğitim anlayışı her Kore vatandaşını insan onuruna yakışır bir şekilde yaşam sürmesini

[5] Kore'nin en eski hanedanı Joseon'un ulusal sloganı olan Hongik Ingan insanlığın genel yararına katkıda bulunmak anlamına gelmektedir.

sağlayarak demokratik devletin gelişmesine ve insanlığın ortak gelişim ülküsünün gerçekleştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Bu ülkü doğrultusunda Güney Kore eğitim sistemi öğrencilerin bağımsız yaşam sürmesine, yeteneklerinin geliştirilmesine ve insancıl ideallere dayanan demokratik vatandaş yeteneklerinin geliştirilmesini amaç edinmiştir (Ministry of Education [MOE], 2015). Güney Kore Eğitim Bakanlığı eğitimli bir kişinin vizyonunu şu şekilde ifade etmektedir:

- Bütünsel gelişme temelinde öz kimlik oluşturarak kariyerli ve öz yönelimli bir insan,
- Temel yeteneklerini kullanarak çeşitli zorluklara karşı fikirler üretebilen yaratıcı bir insan,
- Kültürel okuryazarlık ve farklı değerlere saygı anlayışı temelinde farklı kültürleri takdir eden etkili bir insan,
- Başkalarıyla uyum içinde yaşayan, paylaşım etiğini yerine getiren, topluluk duygusu ve dünyayla bağlantısı olan demokratik değerleri kazanmış vatandaşlar (MOE, 2015).

Güney Kore Milli Eğitim Bakanlığı eğitimli insanın vizyonunu gerçekleştirmek için aşağıdaki kilit yeterliliklerin tüm eğitim süresince öğrencilere tanıtılmasını amaçlamaktadır. Bu amaçlar şu şekilde ifade edilmektedir:

- Öğrenciler gelecekteki kariyerleri için gerekli temel yeteneklerini, öz kimliklerini, yaşamlarını sürdürebilmek için kendine güvenlerini ve öz yönetim yeterliliklerini geliştirmelidir.
- Öğrenciler karşılaştıkları sorunlara çözüm yolları bulabilmek için farklı alan bilgilerini kullanarak bilgi işlem becerilerini geliştirmelidir.
- Öğrenciler çeşitli mesleki alanlardaki bilgilerini, becerilerini ve deneyimlerini birleştirerek yeni şeyler keşfetmek için yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelidir.
- Öğrenciler empati duygusuna ve başka kültürlere karşı saygı gösterme duyarlılıklarına dayanarak hayatın anlamını anlayabilmeyi, başkalarını takdir edebilmeyi, estetik ve duygusal yeterliliklerini geliştirmelidir.

- Öğrenciler başkalarının görüşlerini saygıyla dinleyebilme, farklı durumlarda düşünce ve duygularını etkili bir şekilde ifade edebilme gibi iletişim becerilerini geliştirebilmelidir.
- Öğrenciler ulusal ve uluslararası topluluklara üye olabilmeleri için gerekli değer ve tutumlarını geliştirebilmeli, bu topluluklarda aktif olarak katılma konusunda yeterliliklerini geliştirmelidir (MOE, 2015).

Güney Kore eğitim sisteminin gelişimi Güney Kore ulusunun ekonomik gelişimi ile paralellik göstermektedir. Güney Kore'de eğitim, Kore Savaşından sonra ülkenin yeniden yapılanmasında kritik rol oynamıştır. Bugün Güney Kore, OECD'nin Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Program (PISA) sonuçlarına göre en iyi performans gösteren ülkeler arasında yer almaktadır (World Education Korea, 2018). Güney Kore eğitim sistemi okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul, lise, yükseköğretim ve yaşam boyu eğitim şeklinde düzenlenmektedir. Lise ve yükseköğretim kademesinde her okulun görev ve amaçlarına göre çeşitli okul türleri bulunmaktadır (Korea Education Development Institute [KEDI], 2017). Tablo 2.5'de Güney Kore eğitim sisteminin basamak şemasına yer verilmektedir.

Tablo 2. 5. Güney Kore eğitim sisteminin basamak şeması

Okul Seviyesi			**Öğrenci Yaşı**
	Üniversite	Yüksek Öğretim	
12	Lise		17
11			16
10			15
9	Ortaokul	Ortaöğretim	14
8			13
7			12
6	İlkokul	İlköğretim	11
5			10
4			9
3			8
2			7
1			6
	Anaokulu	Okul Öncesi Eğitim	5
			4
			3

(Kaynak: KEDI, 2017)

Tablo 2.5' incelendiğinde göre Güney Kore eğitim sisteminin anaokulu/okul öncesi eğitimi 1 ile 3 yıl, ilkokul eğitimi 6 yıl, ortaokul eğitimi 3 yıl, lise eğitimi 3 yıl ve 2 veya 4 yıllık üniversite ya da yüksekokullardan oluştuğu görülmektedir.

Güney Kore eğitim sisteminde ilkokul ve ortaokul eğitimi zorunludur ve devam oranı yaklaşık %100'dür. Ortaokul eğitimi 2004 yılından itibaren ülke çapında zorunlu hale getirilmiştir (Kore Kültür ve Enformasyon Ajansı, 2011, s. 49). Güney Kore'de okullar kuruluş organlarının türüne göre sınıflandırılmaktadır. Ulusal okullar, ulusal hükümet tarafından, devlet okulları ise yerel yönetimler tarafından kurulmaktadır. Bunun yanı sıra vakıf ya da özel girişimciler tarafından kurulan okullarda bu statüdedir. İlkokulların çoğu, ulusal veya yerel yönetimler tarafından kurulmuştur (KEDI, 2017).

Güney Kore'de eğitim öğretim dönemi mart ayının başından başlayarak bir sonraki yılın Şubat ayının ortasına kadar devam etmektedir. İlk yarıyıl mart ayından başlayarak temmuz ayına kadar sürmekte ve temmuz ayından sonra 1 aylık yaz tatili verilmektedir. İkinci yarıyıl eylül ayından başlayarak şubat ayına kadar devam etmektedir. Şubat ayından sonra yaklaşık 45 günlük kış tatili verilmektedir (Gülsoy Kerimoğlu, 2019).

Güney Kore eğitim sisteminde öğrenci başarıları 1. ve 2. sınıflarda nitel, 3. sınıftan itibaren nicel olarak değerlendirilmektedir. İlkokullarda haftada 25 ile 35 saat, ortaokullarda haftada 34 saat eğitim öğretim gerçekleşmektedir (URL-3, 2018). Güney Kore'de eğitim ile ilgili araştırma ve geliştirme yapmak için Korea Institute for Curriculum and Evaluation (KICE) araştırma enstitüsü bulunmaktadır. Bu enstitünün kuruluş amacı yüksekokul eğitiminin kalitesini arttırmak, halk eğitimi ile ilgili araştırma yapmak, ilköğretim ve ortaöğretim okulları için müfredat geliştirilmeye katkıda bulunmaktır. Güney Kore Eğitim Bakanlığının desteklediği bu enstitü 2007 ve 2009 programları ile ilgili araştırmalar yaptıktan sonra Güney Kore'nin 2015 ulusal programını oluşturmuştur (Korea Institute for Curriculum and Evaluation [KICE], 2017). Aynı zamanda bu kuruluş, bireysel öğrenime ihtiyacı olan öğrenciler için liseye giriş sınavı, mezun olacak öğrenciler için mezuniyet sertifika testi, öğretmen seçme testleri gibi ulusal düzeyde çeşitli testler geliştirerek uygulamaktadır. Üniversiteye girecek öğrenciler için Üniversite Skolastik Yetenek Testi (CSAT) yılda bir kez KICE tarafından uygulanmaktadır (KICE, 2017).

2.5.1. Okul Öncesi Eğitim

Güney Kore eğitim sisteminde anaokulları 3 ile 5 yaş arası çocukları kapsamaktadır. Devlete bağlı anaokulları ile özel anaokulları olmak üzere iki şekilde sınıflandırılmaktadır. Devlete bağlı anaokulları genellikle ilkokul bünyesinde faaliyet göstermekte ve devlet tarafından desteklenmektedir. Özel anaokulları ise devlet tarafından desteklenmemekte ve genellikle günde 4 ile 5 saat arasında faaliyet göstermektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın mevcut yönetmelikleri gereği Güney Kore anaokullarında öğrenci sayısı sınıf başına 40 öğrenci ile sınırlıdır (Kwon, 2004).

2.5.2. İlkokul Eğitimi

Güney Kore eğitim sisteminde zorunlu eğitime ilk kez 1950 yılında geçilmiştir. Bu tarihten önce ilkokul ve ortaokulda zorunlu eğitim uygulaması bulunmamaktaydı. Zorunlu eğitime ilkokulda 1950'de ortaokulda ise 1985'de geçilmiştir. Zorunlu eğitime geçiş uygulaması adalardan ve küçük bölgelerden başlayarak tarım ve balıkçılık yapan köylere, küçük ve orta ölçekli şehirlerden büyük şehirlere doğru uygulanmıştır (MOE, 2017a). İlkokul öğrenim yaşı 6 ile 12 yaş arasındaki öğrencileri kapsamaktadır. Öğrencilerin 6 yaşında ilkokula başlaması zorunludur ve öğrenim süresi 6 yıldır. İlkokula başlarken herhangi bir merkezi değerlendirme olmamak ile birlikte derslerinde başarılı olan öğrenciler bir üst sınıfa geçmeye hak kazanmaktadır (Nuffic, 2015). Tablo 2.6'da Güney Kore ilkokul derslerine yer verilmektedir.

Tablo 2. 6. Güney Kore ilkokul dersleri

Sınıflar	1. ve 2. Sınıf	3. ve 4. sınıf	5. ve 6. Sınıf
Konular (Konu Kümeleri)	Kore dili Matematik Ahlaki Yaşam Hayatı Sorgulama Güzel Yaşam Güvenli Yaşam	Kore Dili Sosyal Bilgiler/Ahlak Eğitimi Matematik Bilim/Uygulamalı Sanatlar Beden Eğitimi İngilizce	Kore Dili Sosyal Bilgiler/Ahlak Eğitimi Matematik Bilim/Uygulamalı Sanatlar Beden Eğitimi İngilizce

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 2.6'a göre ilkokulda her sınıf seviyesinde ortak dersler "*Kore Dili ve Matematik*" dir. Sosyal Bilgiler Dersi ise 3. sınıftan itibaren öğretilmeye başlanmaktadır. Bu dersler tüm öğrenciler için zorunludur. İlkokul 1. ve 2. sınıfta

Kore Dili ve Matematik derslerinin yanı sıra "*Hayatı Sorgulama*", "*Bilge Yaşam*" ve *"Güvenli Yaşam*" dersleri öğretilmektedir. Bu dersler okul yaşamına alışmayı, temel çalışma becerilerini, problem çözme yeteneklerini, yaratıcılığı ve oyun yoluyla öğrenmeyi sağlamaktadır. İlkokul 3. ve 4. sınıfta da fen, Sosyal Bilgiler/ahlak eğitimi, İngilizce, beden eğitimi, müzik ve sanat dersleri öğretilmektedir (MOE, 2017b). Güney Kore eğitim sisteminde ilkokul eğitiminin amaçları şu şekilde yer almaktadır:

- Öğrencilerin bedenen, zihnen sağlıklı ve dengeli büyümesini sağlayarak farklı öğrenme deneyimleri yoluyla ve çeşitli meslekler hakkında temel bir anlayış oluşturabilmelerini sağlamak,
- Öğrencilerin okulda ve günlük yaşamda karşılaştıkları sorunları tanıyarak bu sorunları çözme becerilerini, yeni deneyimler yoluyla hayal gücünü geliştirebilmelerini sağlamak,
- Öğrencilerin Kore kültürünü anlamasını ve kendi kültürünü benimseyerek uygun tutumlar geliştirebilmesini sağlamak,
- Öğrencilerin kendi deneyimlerini, fikirlerini ifade etmelerine yardımcı olmak, başkalarına karşı empati duygularını geliştirmek, işbirliği yapmak için bir tutum geliştirerek başkalarına karşı saygılı olmayı sağlamak şeklinde ifade edilmiştir (KICE, 2012).

2.5.3. Ortaokul Eğitimi

Güney Kore ortaokul eğitiminde öğrenim yaşı 12 ile 14 yaş arasındaki öğrencileri kapsamaktadır ve öğrenim süresi 3 yıldır. İlkokulu bitiren öğrenci doğrudan ortaokula kayıt yaptırabilmektedir. Ayrıca ortaokullar tüm öğrenciler için zorunlu ve kısmen ücretsizdir. Kırsal bölgelerdeki öğrenciler ve özel eğitim öğrencileri için bu okullar ücretsizdir (Alp, 2015). Tablo 2.7'de Güney Kore ortaokul derslerine yer verilmektedir.

Tablo 2. 7. Güney Kore ortaokul dersleri

	Ortaokul 7., 8. ve 9. sınıflar
Konular (Konu Kümeleri)	Kore Dili Sosyal Bilgiler (Tarih ile birlikte) Ahlak Eğitimi Matematik Bilim / Teknoloji /Ev Ekonomisi / Bilişim Beden Eğitimi Sanat (Müzik/Sanat) İngilizce Seçmeli Dersler Yaratıcı Faaliyetler

(Kaynak: MOE, 2015).

Tablo 2.7'ye göre Güney Kore eğitim sisteminde ortaokul dersleri şu şekilde yer almaktadır: Kore dili, Sosyal Bilgiler (tarih ile birlikte), ahlak eğitimi, matematik, bilim/teknoloji/ev ekonomisi/bilişim, beden eğitimi, İngilizce, seçmeli dersler ve yaratıcı faaliyetlerdir. Ortaokulda öğretilen Sosyal Bilgiler Dersi, ahlak eğitimi ve tarih dersi ile birlikte konu kümelenmesi olarak öğretilmektedir. Ortaokulu başarı ile bitiren öğrenciler ulusal düzeyde yapılan lise giriş sınavına girerek sınavdan aldıkları puana göre akademik ve meslekî programlara müracaat etmektedirler (Cho, 2017). Ortaokul son sınıfta öğrenim gören tüm öğrenciler bitirme sınavına girmek zorundadırlar (MOE, 2008). Ortaokul eğitiminin amaçları şu şekilde yer almaktadır:

- Öğrencilerin zihinsel ve bedensel gelişimine katkıda bulunarak özgüvenlerini geliştirmeli, farklı deneyimler yoluyla yaşam ve kariyer yollarını aktif olarak keşfetmelerini sağlamalıdır.
- Öğrencilerin öğrenme ve günlük yaşam için gerekli olan temel yeteneklerini, problem çözme becerilerini ve yaratıcı düşünme yeteneklerini geliştirmelidir.
- Kore ve diğer ülkelerdeki farklı kültürleri anlama ve takdir etme tutumlarını geliştirmelidir.
- Topluluk duygusuna dayanarak başkalarına saygı duyan ve onlarla iletişim kuran demokratik vatandaş niteliklerini ve tutumlarını geliştirmelidir (MOE, 2017b).

2.5.4. Lise Eğitimi

Güney Kore eğitim sisteminde lise öğrenim yaşı 15 ile 18 yaş arasındaki öğrencileri kapsamaktadır ve öğrenim süresi 3 yıldır. Güney Kore eğitim sisteminde genel lise, meslek lisesi, fen lisesi, yabancı dil lisesi, sanat lisesi ve özel lise türleri bulunmaktadır. Öğrencilerin herhangi bir liseye girebilmeleri için lise giriş sınavına girmeleri ve bu sınavdan başarılı olmaları gerekmektedir. Aynı şekilde fen lisesi seviyesinde eğitim veren özel liselerde okul müdürünün veya öğretmenin önerisiyle müzik, sanat, spor, dans ve yabancı diller gibi bölümlere kabul edilmektedir (Nuffic, 2015). Güney Kore eğitim sisteminde lise eğitiminin amaçları şunlardır:

- Öğrencilerin sağlam bir beden ve zihin gelişimini sağlayarak kendi değerlerini ve hayata bakış açılarını keşfedebilmelerini sağlayabilmek,
- Öğrencilerin yaratıcı bir şekilde düşünme, akıl yürütme ve eleştirebilme yeteneklerini geliştirebilmek,
- Öğrencilerin kendi yeteneklerine göre ileriki eğitimleri ve kariyer gelişimi için geniş tabanlı bir bilgi ve beceri temelini oluşturabilmek,
- Öğrencilerin Kore kültürünü ve geleneklerini küresel bir toplumda koruyarak yayabilmek,
- Öğrencilerin ulusal bir toplumun inşasına ve gelişmesine katkıda bulunarak dünya vatandaşları olarak farkındalık ve çeşitli değerler geliştirebilmektir (MOE, 2017b).

2.5.5. Yükseköğretim Eğitimi

Güney Kore'de 370'in üzerinde yükseköğretim kurumu bulunmaktadır. Yükseköğretim geleneksel olarak 2 yıllık yüksekokul veya ön lisans programları ile 4 yıllık lisans programlarını kapsamaktadır. Tıp ve dişçilik lisans programları 6 yıl sürmektedir. Öğrencilerin 4 haftalık bir lisans programını tamamlayabilmesi için 16 haftalık dönem boyunca haftada 1 saat teorik/öğretici veya 2 saat laboratuvar/uygulama çalışmalarına eş değer 140 krediyi doldurmaları gerekmektedir (Nuffic, 2015).

Güney Kore yükseköğretim eğitim sisteminde son yıllarda bilgi teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde siber üniversiteler ve lisansüstü eğitim veren üniversiteler yaygınlaşmaktadır. Öğrenciler bir lisans programını tamamladıktan sonra en az 2 yıl süren bir yüksek lisans programına devam etmektedirler. Bunu yapmak için öğrenciler lisans derecesini en az 3.0 not ortalamaya veya en az B ortalamaya sahip olmalıdırlar. Doktora derecesi ise en az 3 yıl sürmektedir. Öğrencilerin doktora programından mezun olabilmesi için 36 krediyi tamamlayarak doktora tezini başarıyla savunması gerekmektedir (Nuffic, 2015).

2.6. Türkiye'de Sosyal Bilgiler Eğitimi

19. yüzyıldan itibaren Sosyal Bilgiler kapsamında yer alan dersler Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde geniş bir biçimde ele alınmaya başlanmasıyla beraber Osmanlı Devleti'de bu gelişmelerden etkilenerek kendi eğitim öğretim programında bu derslere yer vermiştir (Kılıçoğlu, 2009). Sosyal Bilgiler Dersi içinde yer alan "*Tarih-i Osmanî ve Coğrafya*" derslerine Maârif-i Umûmiye Nizâmnâmesi'nde yer verilmiştir. Tedrisât-ı İbtidâîye Kanun-ı Muvakkati Kanunu ile ilköğretim müfredatına tarih ve coğrafya derslerinin yanında Malûmat-ı Medeniye ve Ahlâkiye ve İktisadiye dersleri de konulmuştur (Kodaman, 1991). Bu dersler 1926 yılına kadar okutulmuş ve bu tarihten itibaren Malûmat-ı Medeniye ve Ahlâkiye ve İktisadiye dersinin adı değişerek yerini yurt bilgisi dersi almıştır (Sakaoğlu, 1992).

Cumhuriyet döneminde Sosyal Bilgiler Dersi içerisinde bulunan tarih, coğrafya ve yurt bilgisi dersleri 1926, 1930, 1932, 1936 ve 1948 programlarında tek disiplinli öğretim anlayışına bağlı olarak ayrı ayrı okutulmuştur (Tay ve Öcal, 2014). Tarih, coğrafya ve yurt bilgisi dersleri 1962 yılında toplum ve ülke incelemeleri adı altında birleştirilmiş ve 1968 yılında ilkokul programında Sosyal Bilgiler adını almıştır. 12 Eylül 1980 askeri darbesini takip eden yıllarda ortaya çıkan tek disiplinli milli tarih ve milli coğrafya derslerinden 1998 yılında vazgeçilmiş ve bu derslerin yerini ilköğretim okullarının 4., 5., 6. ve 7. sınıflarını kapsayacak şekilde Sosyal Bilgiler Dersi almıştır (Öztürk, 2011). Türkiye'de 1998 yılından itibaren program geliştirme çalışmaları başlatılmış ve 2005 yılına gelindiğinde 4., 5., 6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı aşamalı olarak 2005-2006 öğretim yılından itibaren ülke

genelinde uygulamaya konulmuştur (Kılıçoğlu, 2009). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı başlıklara bölünerek ve detaylandırılarak sınıfta öğretmene plan yapma, amaç yazma, amaç belirleme ve ders işleme metodu bakımından kolaylık sağlayacak şekilde genişletilmiştir (Kuş, 2006). Bu yeni programda değişen dünya şartlarına uygun olarak kullanılan eğitim ve öğretim yöntemlerine yer verilmiş, öğrencinin teorik bilgiden sıyrılması sağlanarak öğrenciyi araştırma yapan, uygulayan bir konuma getirilmiştir (MEB, 2015a).

2.7. Güney Kore'de Sosyal Bilgiler Eğitimi

Güney Kore yakın tarihinde Japon sömürge yönetimi (1910-1945), Amerikan askeri yönetimi (1945-1948) ve otoriter askeri diktatörlük (1961-1993) yönetimi olmak üzere üç tarihsel olay ön plana çıkmaktadır. Bu üç önemli tarihsel olay Güney Kore eğitim sistemini etkilemesinin yanı sıra Sosyal Bilgiler eğitiminin gelişimine de etki etmiştir (Jho, 2006). Japon sömürge yönetimi 1910 yılında başlayıp 1945 yılına kadar devam etmiştir. Bu yönetim Kore'nin genel yönetim sistemi üzerine etkisi bulunduğu gibi eğitim sistemini de etkisi altına almıştır. Japonya'nın ihtiyaçları doğrultusunda sömürge yönetimi Kore halkını el sanatları işlerinde çalıştırmıştır. Bu ihtiyaçlar Japon sömürge yönetimini ilköğretim ve teknik öğretime önem vermeye yönlendirmiş fakat ortaöğretim ve yükseköğretimi göz ardı etmiştir. Korece, Japon sömürge yönetimi tarafından 1938 yılında tüm eğitim kurumlarında yasaklanmış ve yerine Japonca eğitim öğretim dili olarak kullanılmaya başlanmıştır (Choi, 2013).

Japon sömürge yönetiminin 1945'de son bulmasının ardından Kore 3 yıl ABD askeri yönetimi tarafından yönetilmiştir. Bu dönemde ABD askeri yönetimi Japon sömürge eğitiminin kalıntılarını ortadan kaldırmak ve eğitim felsefi yapısına yeni fikirler getirmek için bir dizi eğitim planı hazırlamıştır (Kim, 2019). ABD askeri yönetiminin ve Korelilerin yer aldığı eğitim komitesi kurulmuştur. Bu komite Japon yönetimi sırasında kapatılan okulları açmış, yeni ders kitapları basmış, öğretmenleri eğitime almış, öğretmen sayısı arttırılmış ve okuma yazma bilmeyenler için Korece kursları açmıştır (Cho, 1997). Bununla beraber Japon sömürge okul öğretim programı olan *"susin"* kaldırılarak yerine "*sahoe*" veya *"sahoesaenghwal"* öğretim programı uygulanmaya konulmuştur (Jho, 2006).

ABD askeri yönetiminin etkisi ile Japon sömürgesinin hâkim olduğu Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının yerine eğitim felsefesi ABD anlayışı olan öğretim programı hâkim olmuş ve vatandaşlık eğitimi bu dersin ana konusunu oluşturmuştur (Daehoon, 2017; Kim, 2019). İnsan onuruna, bireylerin özgürlüğüne ve bireylerin kendi kaderini tayin etme hakkına saygıyı içeren bir anlayışla oluşturulan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ABD'nin Colorado Eyaleti'nden örnek alınarak uygulanmaya konmuş, ders kitaplarının ve kitap materyallerinin önemli bir kısmı Colorado'daki yurttaşlık ders kitaplarının doğrudan çevrisi yapılarak uygulanmıştır (Kim, 2017).

Bu dönemde Sosyal Bilgiler Dersin de ABD'nin demokratik vatandaşlık eğitim modeli örnek alınmıştır. Ahlak eğitimi dersi 1973 yılında ilkokul ve ortaokul öğretim programlarında, 1974'de ise lise öğretim programında ayrı bir ders olarak öğretilmiştir. Bu tarihten itibaren Güney Kore'de ahlak eğitimi dersi ve Sosyal Bilgiler Dersi ayrı dersler olarak öğretilmeye başlanmıştır. Ahlak eğitimi dersi karakter eğitimi, etik eğitimi, erdem eğitimi ve yurttaşlık eğitimine yönelmişken Sosyal Bilgiler Dersi coğrafya, tarih, toplum, kültür ve ekonomi konularına yönelmiştir. Günümüzde uygulanan öğretim programında 1. ve 2. sınıf öğrencilerine ahlak eğitimi olarak "*Doğru Yaşam*" ve Sosyal Bilgiler ile bilimin bir entegrasyonu olan *"Bilge Yaşam*" öğretilmektedir (Kim, Cheong, Hoge, VanSickle ve Kim, tarihsiz)

Güney Kore'de uygulanan Sosyal Bilgiler Dersi, ABD'deki Sosyal Bilgiler Dersinden iki farklı özelliğe sahiptir. Birincisi ortak öğretim programının geliştirilmesi için sürekli çabaların olmasına rağmen Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı genel sosyal bilimler, insan, toplum, çevre, Güney Kore tarihi, dünya tarihi, Kore coğrafyası, dünya coğrafyası, ekonomik coğrafya, politika, ekonomi gibi birçok bölümlere ayrılmaktadır. Bu bölümler Sosyal Bilgiler ortak öğretim programı içerisinde yer almaktadır. İkincisi Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı içinde yer alan ahlak dersi konularıdır. Ahlak dersi konularına Güney Kore toplumunun karışık ve bozulmuş yapısını düzeltme çabasının ötesinde ulusal ruhu oluşturmak için 1950'lerde öğretim programında yer verilmiştir (Kim, 2004).

2.8. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı

21. yüzyılda meydana gelen değişmeler eğitim sistemlerini etkileyerek eğitimin amaçlarını da değiştirmiştir. Günümüzde eğitimin amacı yalnızca ülkesindeki değil dünyadaki toplumsal gelişmelere uyum sağlayan bireyler olarak yetiştirme yönünde değişmektedir. Bu değişimler eğitim programlarını da etkileyerek eğitim programlarının sürekli geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Öğretim programları, öğrencilerin dünyayı anlama ve anlamlandırmasında gelecek nesillere daha iyi imkânlar sunmada ve öğrencileri bilinçli vatandaşlar olarak yetişmelerini sağlamada son derece önemli bir yere sahiptir (Ünal ve Yıldız, 2012). Öğretim programlarında planlı eğitim faaliyetleri sürecinde ayrılan zamanın sınırlı olması sebebiyle eğitimle kazandırılması amaçlanan özellikler belirlenerek bu süreç içerisinde uygun önlemlerle öğrenciye kazandırılmaya çalışılmaktadır (Demirel, 2007). Bu özellikler öğretim programlarında genellikle bir ulusal okul sisteminin ortak amaçlarını, hedeflerini, kalitesini veya içerik kriterlerini açıklayan bir belge ile düzenlenmektedir (OECD, 2017). Bu belge sayesinde her toplum kendi özelliklerine göre gelişmeleri analiz ederek kendi gereksinimlerine göre öğretim programlarını düzenlemektedir. Bu düzenlemeler toplumların gereksinimleri değiştikçe yeni biçimler almaktadır.

Bir ülkenin insan gücünü yetiştirmede en önemli unsur olan eğitim sistemi öğretim programları ile şekillenmektedir (Çepni, Kılcan ve Palaz, 2019). Öğretim programının bu özelliği ile planlı ve sürekli gelişmeye açık tutulması gerekmektedir (Fer, 2010). Öğretim programları amaç, içerik, öğretme öğrenme süreçleri ve değerlendirme olmak üzere dört temel ögeden oluşan bir dersin öğretimi için gerekli bir kılavuz olarak tanımlanmaktadır. Öğretim programlarının eğitim öğretim sürecinde ihtiyaç doğrultusunda değişikliğe uğraması kaçınılmazdır. Öğretim programlarının bu süreçte uğradığı değişmeye program geliştirme olarak tanımlanmaktadır (Yazıcı ve Koca, 2014). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları çağa ayak uydurması açısından alandaki gelişmelerin takip edilmesi, bu gelişmelerin toplumun ihtiyaçları göz önüne alınarak eğitim sistemine aktarılması, öğretim yöntemlerinin belirlenmesi yani Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın yenilenip geliştirilmesi ve bu programların temel amaçlar doğrultusunda uygulanması ile gerçekleşebilmektedir (Sönmez ve Kılıçoğlu, 2016).

Bilinçli, duyarlı ve sorumluluk sahibi vatandaşların yetiştirilmesinde farklı disiplinler ile ilişkisi olan Sosyal Bilgiler eğitiminin rolü büyüktür (Sönmez ve Tatan, 2016). Sosyal Bilgiler eğitiminde iki önemli ögeye yer verilmektedir. Bu ögelerden ilki çeşitli disiplinlerin bir arada verildiği bütünleşik bir programla öğrencilere aktarılmasını öngörülen *"toplu öğretim*", ikinci öge ise *"sosyalleşme*"dir (Kaya ve Öner, 2017). Bu derste toplumların geçmişi, bugünü ve gelecekteki siyasi, sosyal, iktisadi, kültürel, çevresel konular ve bu konuların çözümüne yönelik eğitim ön plana çıkmaktadır (Safran, 2014).

2.9. Sosyal Bilgiler Dersinin Amaçları

Genel itibariyle bireyde davranış değiştirme süreci olarak nitelendirilen eğitimin amaçlarından biri bireyleri sosyal, siyasal ve ekonomik açıdan geliştirmektir (Oğuz Haçat, Önlen, Tatan ve Demir, 2018). Bu bağlamda Sosyal Bilgiler Dersi içerisinde birçok disiplini kapsayan, sosyal ve beşeri bilimleri bir bütün olarak ele alan, öğrencileri sorumluluk sahibi ve bilinçli vatandaşlar olarak yetiştirmeyi amaçlayan, öğrencilerin sosyalleşmesine olanak tanıyan ve öğrencileri hayata hazırlayan bir ders niteliğine sahiptir. Bu ders aracılığıyla öğrencilerin toplum kurallarını tanımasını, topluma uyum sağlamalarını ve bireyleri ortak bir noktada buluşturarak öğrencinin hayatını kolaylaştırması bakımından öneme sahiptir (Sönmez, 2005).

Değişen koşulların bilgi temelinde kararlar alınıp sorunların üstesinden gelebilen etkili vatandaşlar yetiştirmek amacı ile sosyal ve beşerî bilimlerden elde ettiği bilgi ve yöntemleri birleştirerek kullanılan bir öğretim programı olan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (Öztürk, 2006); sosyal bilimlerden elde edilen bulguları birleştirip öğrencinin düzeyine göre indirgeyebilen, bu bulguları kullanarak öğrencilere toplumsal hayata uyum göstermesinde ve toplumsal problemlerin çözüm üretmesinde ihtiyaç duydukları gerekli bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırmayı amaç edinmiş bir vatandaşlık eğitim programı olarak tanımlanmaktadır (Öztürk, Keskin ve Otluoğlu, 2014).

Toplumun gerçekliği ile kanıtlamaya dayanan ve toplumsal gerçeklikle ilişki oluşturma süreci bu sürecin sona ermesi ile elde edilen bilgilerin toplamı olan

Sosyal Bilgiler Dersi (Sönmez, 1997); bireyin kendini, toplumu, gelenek ve görenekleri tanıyan, rollerini ve sorumluluklarını iyi bilen, etkin ve üretken vatandaşların yetiştirilmesini amaçlayan ilköğretim öğrencilerine yönelik bir derstir (Demircioğlu, 2007). Sosyal Bilgiler Dersi ile ilgili yapılan tanımların ortak noktası bilimsel gerçekleri temel alan ve bu bilimsel gerçeklerden yola çıkarak yaşamın her alanında iyi insan yetiştirmeyi hedeflemesidir. Bu tanımlardan anlaşılacağı üzere Sosyal Bilgiler Dersinin temel amacı bireylerin toplumsal olarak varlığını gerçekleştirmesi ve etkili bir vatandaş yetiştirmesidir. Sosyal Bilgiler Dersinde öğrencilere bilgi vermek yerine daha çok beceri, davranış, olumlu tutum ve değerler kazanmış etkili vatandaş yetiştirmek esas amaçlarıdır (Kuş, 2012). İnan (2014) Sosyal Bilgiler eğitiminin genel amacını şu şekilde ifade etmektedir:

- Erdemli insan olmaya rehberlik etmek,
- Etkili vatandaş yetiştirmek,
- Siyasi yönetime katılma sürecini öğretebilmek,
- Temel tarih, mekan ve sosyal düşünme becerisi kazandırmak

Öğrencilerin etkili vatandaş olmalarını sağlayacak bilgi, beceri ve değerleri öğrencilere kazandırmak Sosyal Bilgiler Dersinin temel misyonu arasındadır (National Council for the Social Stuoies [NCSS], 1999). NCSS (2010) Sosyal Bilgiler Dersinin amacını şu şekilde ifade etmektedir:

> …Sosyal Bilgilerin temel amacı birbirine bağımlı bir dünyada kültürel olarak çeşitli, demokratik bir toplumun vatandaşları olarak gençlerin kamu yararına bilinçli ve gerekçeli kararlar almalarına yardımcı olmaktır.

2.10. Ders Kitapları

Öğrencilerin öğretim sürecinde nasıl bildiğinin bilinmesi yapılandırmacı öğrenmenin önemli özellikleri arasında yer almaktadır. Bunun için öğrencilerin düşüncelerini geliştirebilecekleri ve zenginleştirebilecekleri bir öğrenme ortamı sağlanması önemlidir. Yapılandırmacı eğitimin hâkim olduğu bir sınıfta öğrencilerin bilişsel yeterliliklerinin harekete geçirildiği, sorgulama, problem çözme, araştırma ve

inceleme etkinliklerinin sıklıkla düzenlendiği sınıf ortamında öğrenme öğretme sürecinin önemli aracı ders kitaplarıdır (Akınoğlu, 2005; Ertürk ve Güler, 2017). Ders kitapları, öğrencileri belirli şekillerde düşünmeye ve davranmaya yönlendiren belirli eğitim amaçlarına hizmet edebilmeleri için içeriği belirli temalarla kasıtlı olarak seçilerek öğretmenlerin derslerini düzenleyerek konu içeriklerini ve becerilerini öğrencilere sunmak için kullandığı başlıca araçlar arasında yer almaktadır (Eisner, 1985; Oakes ve Saunders, 2002). Aynı zamanda öğretim programında yer alan konulara ait bilgileri planlı ve düzenli bir şekilde açıklayan, bilgi kaynağı olarak öğrenciyi dersin amaçları doğrultusunda yönlendiren temel bir araçtır (Güneş, 2002). Ders kitapları temel araç olmasının yanı sıra okulların üstlendiği toplumsal, sosyal, ekonomik yönden bireyi geliştirme işlevlerinin yerine getirilmesi bakımından önem taşımaktadır (Kızılçaoğlu, 2003). Tüm dönemlere ve dünyadaki çeşitli ülkelere bakıldığında, ders kitaplarının önemi geçmişte olduğu gibi günümüzde de önemli bir eğitim aracı olduğu görülmektedir. Dünyanın gelişmiş ülkeleri arasında yer alan Japonya'da ders kitapları eğitim öğretim için en temel kaynak olduğu belirtilmektedir. Aynı şekilde Amerika Birleşik Devletlerinde de öğrenciler sınıfta geçirdikleri zamanlarının büyük çoğunluğunu ders kitapları ve ders kitaplarıyla ilgili etkinliklere harcamaktadır (MEB, 2008).

2.10.1. Ders Kitapları Tasarım Özellikleri

Eğitim öğretim sürecinde kullanılan ders kitapları ana kaynak niteliği taşımaktadır (Tay, 2005). Ders kitaplarının öğrenme öğretme ortamında üzerine düşen görevi en etkili biçimde yerine getirebilmesi için bazı nitelikleri taşıması gerekmektedir. Etkili bir ders kitabı öğretim programıyla tutarlı olmalı, iyi organize edilmeli, görsel olarak zenginleştirilmeli, pratik ve anlaşılır şekilde olmalı ve öğrenmede devamlılığı sağlamalıdır (MEB, 2008). Aynı zamanda öğrencilerin ilgilerini çekmek için bir ders kitabı hazırlanırken tasarım boyutu üzerinde de önemle durulması gerekmektedir (Doğan ve Tuğ, 2017). Öğretme öğrenme sürecine ilişkin olarak ders kitaplarında; dersin işlenişiyle ilgili açıklamalar aşamalı olarak verilmiş olmalı, metin ve etkinlikler güncel olmalı, ders işlenişinde kullanılacak araç-gereçler belirtilmeli, metnin ön öğrenmelerle ilişkisi kurulmalı, ders içi ilişkilendirmeler yer almalı ve disiplinler arası ilişkiler kurulmalıdır. Ayrıca ders kitapları öğrencilerin üst düzey

düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik olmalı, öğrencileri grup çalışmasına yönlendirmeli, öğrenci farklılıklarını dikkate almalı ve öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarına yönelik olmalıdır (Atmaca, Aslan ve Kaptan, 2008).

Ortaya çıkan yeni kuramlar ve bilimsel çalışmalar ders kitaplarının eğitim öğretim faaliyetlerinde daha iyi nasıl oluşturulabileceği ve öğrenci için nasıl daha anlamlı öğrenmeleri sağlayacak biçimde tasarlanması gerektiğine dair bir çalışma problemi olarak önümüze gelmektedir (Yalın, 1996). Genel olarak bir ders kitabının etkililiği, fiziksel özellikler (fiziksel standartlara uygunluk, imlâ), eğitsel tasarım (içerik-sunum sıralaması), görsel sunum ve dil, anlatım (ifade gücü) ve ölçme-değerlendirme olmak üzere belirlenen dört temel ölçüt ile değerlendirilmektedir (MEB, 2008). Bu bağlamda araştırmada ders kitapları incelenirken:

Kapak Tasarımı: Tarihin her döneminde bilgilenme ve kültürlenme aracı olarak görülen kitap günümüzde hem görsel hem metinsel anlam içinde sayfa düzeni ve kapak tasarımı ile bir sanat yapıtı olarak görülmektedir. Bunun yanı sıra yazar ile okur arasında ilk iletişimi sağlayan bir kaynak olarak değerlendirilmektedir. Kitap kapağı, içeriğindeki mesajı görsel iletişim yoluyla hedef kitleye duyurma işlevini, estetik nitelikleriyle beraber üzerindeki resim ve yazıyı birbirini tamamlayan bir düzenleme içinde kullanarak yerine getirmektedir (Düz, 2001).

İçindekiler Listesi: Ders kitaplarında yer alan içindekiler listesi sayfa tasarımı biçimlendirmesine, metinde kullanılan başlık sistemine, içeriği tanıtma amacına uygun, rahat okunabilir, sistematik ve işlevsel biçimde olmalı ve bu bölümde belirtilen başlık ve alt başlıklar içerikte kullanılan başlıklarla aynı olmalıdır. İçindekiler bölümünde belirtilen sayfa numaraları doğru yere yönlendirmelidir (MEB, 2019).

Görsel Tasarım: Ders kitaplarında yer verilen görsel öğeler öğrencilerin görsel düşünme becerilerinin gelişmesinde önemli bir etkiye sahiptir. Bunun yanı sıra birçok bilgi türleri görsel materyallerle daha etkili verilebilmektedir. Görsel öğelerin öğrencileri düşündürmesi için öncelikle ilgi ve dikkat çekici olması, renk, boyut, görüntü gibi özellikler bakımından etkili olması gerekmektedir (Şahin, 2014).

Metin Tasarımı: Bir ders kitabında veya yazılı materyalde metin tasarımının kendine özgü bir tasarımı olabilmektedir. Metin tasarımında tipografik ögeler ve metin örgütleyicileri başta okunabilirlik olmak üzere sayfa tasarımına uyum ve estetik etki gibi çok yönlü olduğunu söylemek mümkündür (Alphan, 2008).

Sayfa Tasarımı: Bir ders kitabındaki sayfa tasarımındaki toplam etkiyi belirleyecek ana etmenler arasında yazı karakteri seçimi yer almaktadır. Yazı karakterinin öğrenci düzeyine uygunluğu da ancak toplam etkiye bakılarak karar verilebilir. Bu sebepten dolayı harfler, bir araya gelerek sözcükleri, tümceleri hatta tüm sayfa metnini oluşturduklarında ve diğer ilkelerle birlikte okurda bırakacakları etki çok farklı şekilde olabilmektedir (Alphan, 2008).

İçerik Özellikleri: Ders kitabı tasarımında içerik oluşturulurken anılan kök değerlere uygunluk gözetilmeli ve değerlerle çelişki oluşturacak ögelere yer verilmemelidir. Kök değerler hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve öteki kök değerlerle ilişkileri gözetilerek birlikte ele alınmalıdır (MEB, 2019).

Ders Kitaplarının Başlıkları ile Ders Kitabı İçeriklerinin Uyumluluğu: Ders kitabında yer alan başlıklar ile içerikte yer alan tanımlar, açıklamalar, örnekler, gösterimler ve etkinlikler tartışmaya yol açmayacak şekilde net ve işlenen konu ile ilişkili olmalıdır (MEB, 2019).

Eğitsel Tasarım Özellikleri: Ders kitaplarında eğitsel yönden bilgi, deney ve etkinlikler, genellemeler kavram yanılgısına yol açabilecek ifade ve çelişkili ifade, yazım, noktalama ve dil bilgisi kurallarına uygun olmalıdır (MEB, 2019).

Üretime Yönelik Dış Yapı Tasarımı: Ders kitabının etkililiği kitabın dış yapı özelliğini üretirken öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde tasarlanmalıdır. Her ders kitabında aynı olmamakla birlikte bir ders kitabının dış yapı özellikleri arasında kitabın adı, yazarı, yayını, kaçıncı sınıflar için olduğuna dair bilgi ve uygun görseller bulunmaktadır. Öğrencinin dikkatini çekebilmek için bir ders kitabı iyi tasarlanmış olmalı ve kapak tasarımı kitabın içeriğini yansıtması gerekmektedir (Tuğ, 2017).

Bölüm Sonu Ekinlikleri: Kitap içerisinde yer alan etkinlik ve deney gibi işlemlerin anlaşılabilir ve kolay öğrenilebilir olması, yanlış anlamaları önlemesi amacıyla içerik çizim, resim, fotoğraf, şema ve grafik gibi görsellerle yeterince desteklenmelidir (MEB, 2019).

2.10.2. Sosyal Bilgiler Ders Kitabı

Sosyal bilimler, insanların diğer insanlarla ve toplumla olan ilişkilerini inceleyen bir disiplinler topluluğudur. İlkokullarda sosyal bilimlerin konu alanları Sosyal Bilgiler Dersi aracılığı ile öğrencilere öğretilmektedir. Sosyal Bilgiler Dersi, sosyal bilimlerin ulaşmış olduğu bulgu ve bilgi birikimlerini ve bir toplumda yaşayan insanlar için gerekli olan temel ve ortak öğeleri kapsamaktadır (Önal ve Kaya, 2006). Sosyal Bilgiler Dersinde konu ve kazanımlara uygun, kullanılan yöntem ve teknikleri destekleyen birçok materyalden yararlanmak mümkündür. Özellikle Sosyal Bilgiler Dersinde tarih ve coğrafya konuları işlenirken derslerin sadece düz anlatım yönteminin kullanımının yeterli olamayacağı bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla öğretmenler çeşitli öğretim materyalleri kullanarak dersi akıcı hale getirmelidirler (Çoban ve İleri, 2013). Bu bağlamda Sosyal Bilgiler Ders kitabının nitelikli olması, ülke ve dünya gerçeklerini yansıtan bir görünüme kavuşması gereklidir (Gülersoy, 2013). Talim ve Terbiye Kurulu belirli kriterlere göre hazırlanan ders kitaplarında bulunması gereken özellikleri şu şekilde açıklamaktadır:

- Öğrencileri; millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyen; demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösteren ve bu değerlerle ilgili ders konularını sevdiren okuma metinlerini içermelidir.
- Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri ile kitabın hitap ettiği eğitim kurumunun amaçlarına uygun olmalıdır.
- Atatürk İlke ve İnkılapları ile ilgili konulara, öğretim programlarına ve kurulca alınan kararlara uygun olmalıdır.
- Demokrasi ve insan hakları ile kültürel ve evrensel değerlere katkı sağlamalıdır.
- Bilginin nasıl üretileceğine ilişkin vurgu yapmalıdır.

- Bilişim teknolojisinin etkin ve verimli kullanımını teşvik etmelidir.
- Türk toplumunun sosyal, ahlaki, kültürel ve tarihî değerlerini geliştirerek yaşatmalıdır.
- Öğretim programının kazandırmayı amaçladığı bilgi, beceri ve yetkinlikleri kapsamalıdır.
- Ön yargı ve normatif önermelerden uzak olarak konuyla ilgili farklı bakış açıları içermelidir.
- Kişi, kurum ve kuruluşları yıpratıcı unsurları taşımamalıdır.
- Her türlü etkinlikte öğretmenin rehberliğinde öğrenciyi merkeze almalıdır.
- Konuların hazırlanması ve düzenlenmesinde öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmalıdır (MEB, 2007).

2.11. İlgili Araştırmalar

Bu başlık altında literatürde yer alan ve araştırma konusu ile ilgili yapılan araştırmalar incelenmektedir. Literatürde yer alan araştırmalara yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalar olmak üzere iki alt başlık altında aşağıda yer verilmektedir.

2.11.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Cho'nun (1997) yapmış olduğu araştırmada Güney Kore ve Türkiye'deki eğitim sistemlerini karşılaştırmalı olarak incelemektedir. Her iki ülkenin eğitim sistemlerinin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek çeşitli önerilerde bulunmaktadır.

Yaşar'ın (2007) yapmış olduğu araştırmada Suudi Arabistan ortaokul birinci sınıf tarih, coğrafya ve vatandaşlık öğretim programları ile Türkiye altıncı sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın hedef, içerik, öğretme öğrenme süreci ve değerlendirme süreçleri açısından inceleyerek benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda her iki ülke öğretim programlarında etkili vatandaş yetiştirme hedefi açısından benzerlikler gösterdiği bulgusuna ulaşılmaktadır.

Gün'ün (2007) yapmış olduğu araştırmada Türkiye ve İngiltere ilköğretim 4. ve 5. sınıflar Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nı karşılaştırmaktadır. Yapmış olduğu araştırmada her iki ülke Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı kapsamındaki tarih, coğrafya ve vatandaşlık derslerini karşılaştırarak öğretim programlarındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymaktadır.

Adil (2009), Türkiye ve İngiltere lise coğrafya öğretim programlarının karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmada her iki ülke öğretim programlarının amaçlarını toplumun beklentilerini kısmen karşıladığı sonucuna ulaşmaktadır. Eğitim program dili ile ilgili olarak her iki ülkede de araştırmaya katılan çalışma grubundan elde ettiği veriler, öğretim programının "*kısmen"* anlaşılır bir dille yazıldığı ve öğretim programlarının tutarlılığı bakımından her iki ülke çalışma grubunda öğretim programlarının "*büyük ölçüde*" tutarlı olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

Yüceer (2011), Danimarka ve Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmada ulaşılan sonuçlara göre her iki ülkenin genel amaçlarında etkin bir vatandaş yetiştirmek olduğunu ifade etmektedir. Ancak Danimarka Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda demokrasi kavramına önemli ölçüde vurgu yapıldığı, Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda Atatürk İlkeleri'nin ön plana çıktığı, her iki ülkenin resmi ideolojisi çerçevesinde vatandaş yetiştirmeyi temel aldığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Osmanoğlu (2012), Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ve ders kitaplarını karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmada Türkiye'de vatandaşlık kategorisine Mısır'a göre daha fazla yer verildiği bulgusuna ulaşmaktadır. Türkiye'nin Mısır'a göre daha demokratik, daha hür bireyler yetiştirmeyi amaçladığı ve bu vatandaşları tehdit olarak algılamadığı fakat Mısır'ın hak sahibi vatandaşları tehdit unsuru olarak algıladığı ifade edilmektedir.

Aras ve Sözen (2012) Türkiye, Finlandiya ve Kore'de okul öncesi öğretmenliği, sınıf öğretmenliği ve matematik öğretmenliği yetiştirme sistemlerini karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmada, teori ve uygulama dersleri bakımından Türkiye ve Güney Kore okul öncesi öğretmenliği, sınıf öğretmenliği ve matematik öğretmenliği yetiştirme

sistemlerinin arasında benzerliklerin olduğu ancak her iki ülke öğretim programlarında benzer uygulamaların olmasına rağmen iki ülke eğitim başarısında farklılıkların olduğunu dile getirmektedirler.

Ünal ve Yıldız'ın (2012) yapmış oldukları araştırmada İsviçre Zürih Kantonu ve Türkiye'deki vatandaşlık dersi programlarını karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmada, İsviçre Zürih Kantonu ilkokul vatandaşlık eğitimi taslak programı ile Türkiye ilköğretim 8. sınıf vatandaşlık ve demokrasi eğitimi programının vatandaşlık eğitimi açısından benzerliklerin ve farklılıkların olduğu sonucuna varmaktadırlar. Bu araştırmada Türkiye'de öğretilen Türkçe, hayat bilgisi, Sosyal Bilgiler Dersi ile fen ve teknoloji derslerinin programlarında vatandaşlık eğitimi için yapılması gereken düzenlemelere yönelik önerilere yer verilmektedir.

Özkaral (2015) yapmış olduğu araştırmada Türkiye, Kanada (Ontario), Finlandiya, Estonya Cumhuriyeti, Kore Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Avustralya'da uygulanan ilkokul ve ortaokul düzeyinde Sosyal Bilgiler kapsamındaki öğretim programlarını amaç, içerik, öğrenme öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme boyutları açısından karşılaştırmalı olarak incelemektedir. Bu inceleme sonucunda öğretim programlarının amaç, içerik, öğrenme öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme boyutları bakımından benzer özelliklerinin ağırlıkta olduğu ancak bazı farklılıkları da içerdiği bulgularına ulaşılmaktadır.

Çifter (2015) yapmış olduğu araştırmada Türkiye ve ABD Sosyal Bilgiler Dersinin amaç, içerik, öğretim süreçleri ve değerlendirme boyutları açısından karşılaştırmalı olarak ele almaktadır. Her iki ülke amaç, içerik, öğretim süreçleri ve değerlendirme boyutları bakımından farklılıkların olduğu ve bu farklılıkların ülkelerin temel aldıkları eğitim felsefesinden kaynaklandığı görülmektedir.

Avaroğullar (2017) yapmış olduğu araştırmada Türkiye, Kostarika, Maldivler, Singapur, Jamaika ve Hong Kong Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nı karşılaştırmalı olarak incelemektedir. İncelenen ülkelerde öğretim programlarının temalar veya öğrenme alanları etrafında yapılandırıldığı ifade edilmektedir.

Kırıkçı (2017) çalışmasında Sosyal Bilgiler ve tarih ders kitaplarında vatandaşlık ve tarih konularının disiplin içi ve disiplin dışı amaç durumlarını ortaya koyan bir çalışma yapılabileceği önerisinde bulunmaktadır.

Kaptan (2017), Türk ve İsveç ortaöğretim tarih programlarında demokratik vatandaşlık eğitim öğretim programlarını karşılaştırmalı olarak incelemektedir. Bu inceleme sonucunda Türk ve İsveç ortaöğretim tarih öğretim programlarının amaçları arasında demokratik vatandaşlar yetiştirmenin yer aldığı ve programların amaç, içerik, beceri ve değer bakımından demokratik vatandaşlık eğitimini kısmen desteklediğini, İsveç'te ortaöğretim tarih programının içeriğinin %93'ünün, Türkiye'de ise %33'ünün demokrasi içeriğini yansıttığını iddia etmektedir.

Cho (2017), Güney Kore ve Türkiye ortaöğretim tarih dersi öğretim programının amaçlar, içerik, öğrenme öğretme ve ölçme değerlendirme süreçlerini karşılaştırmalı olarak ele almaktadır. Araştırma sonucunda Türkiye ortaöğretim tarih dersi öğretim programına göre Güney Kore tarih dersi öğretim programında tarihsel düşünme becerilerine ve dünya tarihine geniş yer verildiği, Güney Kore ve Türkiye tarih dersi öğretiminde öğrencilere tarihsel düşünme becerileri kazandırmayı esas aldığı, öğrencilerin tarihsel yerleri kullanarak tarihsel imgeleme ve yaratıcılık becerilerini geliştirecek şekilde tasarlandığı ve Türkiye'den farklı olarak Güney Kore'de teknoloji sistemleri ile öğretimin ağırlıklı olduğu bulgularına ulaşılmaktadır.

Oran (2018), Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programı ile Azerbaycan ve Türkmenistan'daki eşdeğer derslerin öğretim programlarını karşılaştırmalı olarak analiz etmektedir. Yapmış olduğu analize göre her üç ülkenin ulusal değerleri yansıtması, toplumsal ve kültürel değerleri koruyup geliştirmesi, diğer ulusların kültürleri hakkında bilgi vermesi, bilimsel, esnek, uygulanabilir, açık ve net olması, günlük hayatla bağ kurabilmesi, öğrencilere rehber olup öğrencileri geliştiren nitelikte olması fakat velilerle işbirliğine vurgu yapmaması bakımından benzer olduğu görülmektedir.

2.11.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Zhao, Hoge, Choı ve Lee'nin (2007) yapmış oldukları araştırmada Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersini karşılaştırmalı olarak incelemektedirler. Araştırma bulgularında Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Güney Kore Sosyal Bilgiler eğitimlerini geliştirme çabası içerisinde oldukları, küreselleşmenin dünya üzerinde değişimlere neden olduğu Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'na da bu değişimleri yerleştirmeye çalıştıkları görülmektedir. Üç ülkede Sosyal Bilgiler Dersinin güçlü ve zayıf yönleri eleştirel değerlendirme ile sonuçlanmaktadır.

Kim (2013), Güney Kore ve ABD Sosyal Bilgiler ders kitaplarını çok kültürlü eğitim açısından karşılaştırmalı olarak ele almaktadır. Güney Kore ve ABD Sosyal Bilgiler ders kitaplarının çok kültürlü eğitimi teorik ve uygulamalar bakımından kültürel çoğulculuk, eğitim eşitliği ve sosyal adalet için öneriler gibi uygulamaların benzer ve farklı yönlerine değinilmektedir. Araştırma bulgularında her iki ülke ders kitapları arasında birtakım farklılıkların olmasına rağmen çok kültürlü eğitim konusunda yetersiz kaldığı, ders kitaplarının iki ülkenin de toplum yapısından etkilendiği, etnik azınlık gibi konularda genellikle ırksal roller gibi konularla sınırlı olduğu ve farklı azınlık gruplarının birbirleriyle nasıl etkileşimde bulunduğuna dair hiçbir bilgi bulunmadığı ifade edilmektedir.

Cho ve Chi (2015) yapmış oldukları araştırmada Güney Kore'de ve ABD'de öğrenim gören üniversite öğrencilerinin küresel vatandaşlıkla ilgili algılarını karşılaştırmaktadırlar. Araştırmada ABD üniversite öğrencilerinin Güney Kore öğrencilerine göre daha yüksek düzeyde güven ve ulusal kimliğe sahip olduğu görülmektedir.

Krechetnikov ve Pestereva (2017), Japonya ve Güney Kore ile ilgili tarih, kültür, politika, eğitim hizmetleri ve eğitim sistemlerinin entegrasyonu gibi konuları ele almaktadırlar. Karşılaştırmalı analiz yönteminin kullanıldığı araştırma sonucunda Güney Kore ulusal eğitiminin Japonya ulusal eğitimine göre daha fazla devlet kontrolünde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Lee, Jo, Xuan ve Zhou'nin (2018) yapmış oldukları araştırmada Çin ve Güney Kore coğrafya öğretmen adaylarının coğrafya aracılığıyla mekânsal düşünceyi öğretmeye yönelik eğilimleri karşılaştırmaktadırlar. Araştırmacılar coğrafya eğilim envanteri ile mekânsal düşünmeyi öğretme yöntemi kullanılarak yapılan araştırma sonucunda hem Çinli coğrafya öğretmen adaylarının hem de Koreli coğrafya öğretmen adaylarının mekânsal öğretime yönelik düşük-orta dereceli eğilimler gösterdiğini iddia etmektedirler.

Han, Park, Kim, Jeong, Kunii ve Kim (2018), Güney Kore ve Japonya'daki ahlak ders kitaplarında yer verilen ahlaki örneklerin özelliklerini karşılaştırmalı analizini yapmaktadırlar. Bu amaçla Güney Kore ve Japonya'da en çok kullanılan ahlak ders kitaplarında yer verilen 307 ahlak örnekleminin özelliklerini araştırmak için cinsiyet, milliyet, sosyal roller, tarihsel geçmişler ve belirli ahlaki değerler gibi analitik kriterler kullanılmaktadır. Araştırma sonucunda iki ülke ahlak ders kitaplarında yer verilen örnekler arasında benzerliklerin ve farklılıkların olduğu ve iki ülke ders kitaplarında yer verilen örneklerde ahlaki özerkliği ve insan yaşamına saygının vurgulandığı bulgular elde edilmektedir.

Yurt içinde yapılan araştırmalar genel olarak incelendiğinde Güney Kore ve Türkiye eğitim sistemleri, tarih, coğrafya ve vatandaşlık öğretim programlarına, Danimarka ve Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'na, Türkiye ve Mısır Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ve ders kitaplarına, Güney Kore ve Türkiye tarih dersi öğretim programına, İsviçre Zürih Kantonu ve Türkiye vatandaşlık dersi programlarına, Türkiye, Kanada (Ontario), Finlandiya, Estonya Cumhuriyeti, Kore Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Avustralya Sosyal Bilgiler kapsamındaki öğretim programlarına, Türkiye ve ABD Sosyal Bilgiler Dersinin amaç, içerik, öğretim süreçleri ve değerlendirme boyutlarına, Türkiye, Kostarika, Maldivler, Singapur, Jamaika ve Hong Kong Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'na, Türk ve İsveç tarih programlarında demokratik vatandaşlık eğitimine ve Güney Kore ve Türkiye tarih dersi öğretim programlarına yer verildiği görülmektedir.

Yurt dışında yapılan araştırmalar genel olarak incelendiğinde ise Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersine, Güney Kore ve ABD Sosyal Bilgiler ders kitaplarının çok kültürlü eğitim açısından karşılaştırılmasına, Güney Kore ve ABD'de öğrenim gören üniversite öğrencilerinin küresel vatandaşlıkla ilgili algılarına, Japonya ve Güney Kore ile ilgili tarih, kültür, politika, eğitim hizmetleri ve eğitim sistemlerinin entegrasyonuna, Çinli ve Güney Koreli coğrafya öğretmen adaylarının coğrafya aracılığıyla mekânsal düşünceyi öğretmeye yönelik eğilimlerine ve Güney Kore ve Japonya'daki ahlak ders kitaplarında ahlaki örneklerin özelliklerine yer verildiği görülmektedir.

Türkiye ve Güney Kore ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalar incelendiğinde Türkiye ve diğer ülkeler ile ilgili araştırmalarda tarih, coğrafya ve vatandaşlık, Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ve ders kitapları, tarih dersi öğretim programı gibi konularda karşılaştırmaların yapıldığı bulgularına ulaşılmaktadır.

Güney Kore ve diğer ülkeler ile ilgili yapılan araştırmalarda Sosyal Bilgiler ders kitaplarında çok kültürlü eğitim, küresel vatandaşlık, tarih, kültür, politika, eğitim hizmetleri ve eğitim sistemleri, mekânsal düşünce ve ahlak ders kitapları gibi konularda karşılaştırmaların yapıldığı görülmektedir.

Bu çalışmada Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ders kitaplarında yer alan ulusal değerler, tarih, coğrafya ve etkin vatandaşlık konuları üzerinde incelemeler yapılmaktadır. Bunun yanı sıra Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın amaç, içerik, öğrenme öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme boyutları ile ders kitaplarının dış kapak özellikleri, içindekiler listesi, görsel öğelerin tasarımı, tipografik tasarım özellikleri, sayfa tasarımı, içerik özellikleri, içerik ile program arasındaki uyumu, eğitsel tasarım özellikleri, konu başlıkları ile içerik arasındaki uyumu ve bölüm sonu özelliklerinin düzenlenmesi gibi her iki öğretim programlarının ve ders kitaplarının karşılaştırılmasına yer verilmektedir.

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, veri kaynakları, veri kaynaklarının toplanması, araştırma verilerinin analizi ile araştırmanın geçerlik ve güvenirliğine yer verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ve ders kitaplarının benzerlik ve farklılıklarının tespit edilebilmesi amacıyla araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmaktadır. Yıldırım ve Şimşek'e (2011) göre nitel araştırma gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmalardır. Patton'a (2014) göre nitel araştırmalar laboratuvar veya akademiden farklı olarak araştırmacının gerçek dünyadaki gözlem ve görüşmelerinin sonucuna dayanarak ortaya çıkarılması şeklinde tanımlamaktadır. Nitel çalışma yapan araştırmacılar, belirli bir konu ile ilgili araştırma yaparken o konunun ne kadar iyi olduğundan ziyade çok daha geniş bakış açısı elde etmek isterler (Karasar, 2014). Araştırmada Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ve ders kitapları bütüncül ve derinlemesine incelendiği için nitel araştırma yöntemleri kullanılmaktadır.

Nitel araştırmalarda vaka çalışması, doküman inceleme, fenomenoloji, etnografi, gömülü teori, öyküsel analiz, eleştirel nitel araştırma, kültür analizi, olgu bilim, kuram oluşturma, eylem araştırması ve durum çalışması gibi yöntemler kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011; Merriam, 2013). Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi kullanılmaktadır.

Doküman incelemesi, araştırmalarda kullanılan veri toplama yöntemine ilave bir veri kaynağı olabileceği gibi tek başına tüm veriyi oluşturan yazılı bilgi kaynağı da olabilir (Mertkan, 2015). Doküman incelemesinin amacı araştırılması istenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analiz edilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Doküman incelemesi, yapılacak olan çalışma ile ilgili mevcut

kayıt ve belgeleri toplayıp belirli normlara veya sistemlere göre kodlanarak yapılmaktadır (Çepni, 2007). Karşılaştırmalı araştırmalarda yerinde yapılan ziyaretler, gözlem, röportajlar ve doküman incelemesi gibi çeşitli veriler veri kaynağı olarak kullanılabilir (Hantrais, 1995). Ayrıca ders kitapları, öğretim programları, fotoğraflar, filmler, gazeteler, otobiyografiler ve anı gibi kaynaklarda doküman incelemesinde veri kaynaklarıdır (Cohen, Manion ve Morrison, 2007).

Doküman incelemesi beş aşamada yapılacağı belirtilmektedir (Fosters, 1995'ten aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu doğrultuda doküman incelemesi yapılırken izlenilen aşamalar şu şekildedir:

- Dokümanlara ulaşma: Araştırmacı, araştırmasında hangi dokümanlara ihtiyacı olduğunu belirler. Bunu belirledikten sonra bu dokümanları nereden temin edebileceğini araştırır. Ardından dokümanları uygun kaynaklara ulaşarak elde eder.
- Özgünlüğü kontrol etme: Araştırmacı, ulaştığı dokümanların özgün olup olmadığını kontrol eder. Böylece dokümanların güvenilirliği konusunda fikir sahibi olur.
- Dokümanları anlama: Araştırmacı, elde ettiği dokümanlar kapsamında değerlendirmeyi amaçlıyorsa bunları belirli bir sistem içinde ve birbiriyle karşılaştırmalı olarak çözümlemesini yapar.
- Veriyi analiz etme: Araştırmacı, araştırmanın amacına göre kapsamlı bir analiz ile çözümler.
- Veriyi kullanma: Araştırmacı, araştırmada kullandığı dokümanların ne derece doğru yorumlandığı ve kullanış amacına göre asıl kaynaklara ulaşarak eksik veya yanlı kısımları düzeltir. Böylece araştırmanın geçerliği ve güvenirliği arttırılır.

Bu araştırmada Türkiye ve Güney Kore'deki Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ve ders kitaplarının benzerlik ve farklılıklarının değerlendirilmesinden hareketle söz konusu ülkelerin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ve ders kitapları veri kaynağı olarak kullanıldığı için doküman incelemesine uygun olduğu düşünülmektedir.

3.2. Araştırmanın Veri Kaynağı

Evrenin parametrelerini en uygun biçimde temsil eden öğelerin seçilmesi, örneklemin temel amacıdır (Baltacı, 2018). Örneklem seçimi bir araştırma çalışmasının yürütülmesinde çok önemli bir adımdır (Özen ve Gül, 2007). Karşılaştırmalı araştırmalar kültürler arası çalışmalarda toplumlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları tanımlamak, benzerlik ve farklılıkları analiz etmek ve bunları açıklamak için uzun zamandan beri kullanılmaktadır (Hantrais, 1995). Araştırmanın veri kaynaklarını Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ile ders kitapları oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini belirlemede amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2012) ölçüt örneklemi, bir araştırmada gözlem birimleri belli özelliklere sahip kişiler, olaylar, nesneler veya durumları kapsaması olarak tanımlamaktadırlar. Ölçüt örneklem bir araştırmada zengin bilgiye sahip olduğu kabul edilen durumlarda derinlemesine çalışma fırsatı vermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Bu araştırmanın amacına yönelik zengin bilgi kaynağı olabilecek verilerin saptanarak incelemeye başlayabilmek, bütüncül bir resim elde edebilmek ve derinlemesine bilgi sağlamak için araştırmanın veri kaynaklarının seçiminde amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynaklarının belirlenmesinde şu ölçütler temel alınmıştır:

- Türkiye ve Güney Kore'de kullanılmak üzere yayımlanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'ndan güncel olarak okullarda yer alan öğretim programı olması,
- Türkiye ve Güney Kore'de kullanılmak üzere basılan Sosyal Bilgiler ders kitaplarından güncel olarak okullarda okutulan ders kitabı olması,
- Türkiye'de 7. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabına karşılık gelen Güney Kore ortaokul Sosyal Bilgiler ders kitabının olmasıdır.

Araştırmanın veri kaynaklarının belirlenmesinde göz önünde bulundurulan ölçütler sonucunda veri kaynakları tespit edilmiştir. Tablo 3.1.'de araştırmada kullanılan veri kaynakları hakkında bilgi verilmektedir.

Tablo 3.1. Araştırmada kullanılan veri kaynakları

Ülke	Türkiye	Güney Kore
Veri Kaynakları	MEB. (2018). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. sınıflar). Ankara: MEB Yayınları. MEB (2019). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Sosyal Bilgiler Ders Kitabı 7* Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları	Milli Eğitim Bakanlığı Bildirimi No. 2015-74 [Ek 7] Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Lee, J. S. (2015). Toplum 1 ders kitabı. Seul: Jihaksa

(Kaynak: MEB, 2018a; MOE, 2015)

Tablo 3.1'de araştırmanın veri kaynaklarını Türkiye'de kullanılan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (2018) ve ortaokul ve imam hatip ortaokulu Sosyal Bilgiler ders kitabı 7 ile Güney Kore'de kullanılan 2015 revize Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ortaokul Toplum 1 ders kitabına yer verilmektedir. Buna göre araştırmada her iki ülkenin kullanmakta olduğu öğretim programı ile ders kitapları karşılaştırılmaktadır.

Türkiye'de 2019-2020 eğitim öğretim yılında uygulanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve 2019-2020 eğitim öğretim döneminde okutulan Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabı ile Güney Kore'de 2019-2020 eğitim öğretim döneminde uygulanan 2015 revize Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve 2019-2020 eğitim öğretim döneminde okutulan ortaokul Toplum 1 ders kitabı araştırmanın veri kaynaklarını oluşturmaktadır.

Güney Kore ortaokul seviyesinde tarih dersi ayrı bir ders olarak öğretildiği için karşılaştırmaya dâhil edilmemiştir. Güney Kore eğitim sistemi 6+3+3 şeklinde, Türkiye'de ise 4+4+4 şeklinde uygulanmaktadır. Güney Kore'de ortaokul eğitimi 12 ile 14 yaş arasındaki öğrencileri kapsarken, Türkiye'de ortaokul eğitimi 10 ile 14 yaş arası öğrencileri kapsamaktadır. Araştırmada öğrencilerin yaş seviyeleri dikkate alınarak Türkiye Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabı ile Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinde okutulan Toplum 1 ders kitaplarının karşılaştırılması yapılmaktadır.

3.4. Araştırmanın Veri Kaynaklarının Toplanması

Doküman incelemesi yapılırken ilk aşamada araştırma ile ilgili dokümanları derlemek önem taşımaktadır. Bu araştırmada araştırmacı öncelikle hangi dokümanlara ihtiyacı olduğunu belirlemiştir. Buna göre araştırmacı, araştırmanın amacı çerçevesinde Türkiye'de kullanılan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (2018) ve ortaokul ders kitapları ile Güney Kore'de kullanılan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ortaokul ders kitaplarına ihtiyacı olduğunu belirlemiştir. Araştırmacı ihtiyacı olan dokümanları belirledikten sonra bunları nereden temin edebileceğini araştırmıştır. Buradan hareketle Güney Kore Ankara Büyükelçiliği ile iletişime geçilerek araştırma konusu ile ilgili gerekli görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmede Ankara'da Güney Kore Kültür Merkezinin olduğu ve gerekli bilgilerin bu merkezden alınabileceği bilgisinin verilmesi üzerine kültür merkezi ile iletişim kurulmuştur. Güney Kore eğitim ataşesinden randevu alınarak görüşme yapılmıştır. Daha sonra Güney Kore Kültür Merkezi içerisinde faaliyet gösteren ve ülkemizdeki Milli Kütüphane'ye eş değer devlet kütüphanesinin olduğu öğrenilmiştir. Kültür merkezi yetkililerinden gerekli izinler alınarak konu ile ilgili kaynak ve doküman araştırması yapılmıştır. Böylece araştırmanın temel kaynakları olan Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ortaokul Toplum 1 ders kitabı ile Güney Kore eğitim sistemini ile ilgili kaynak kitap ve yazılı eserlere ulaşılmıştır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve 7. sınıf ders kitabı Millî Eğitim Bakanlığı resmi internet sitesinden temin edilmiştir. Böylece ilgili kaynaklara ulaşılarak araştırmanın veri kaynakları elde edilmiştir.

Doküman incelemesinin ikinci aşamasında araştırmacı, elde ettiği dokümanların özgün olup olmadığını kontrol etmiştir. Buna göre Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ders kitaplarının devlet kontrolünde olması temin edilen verilerin özgünlüğünü sağlamaktadır. Böylece dokümanların güvenilirliği konusunda fikir edinilmiştir.

3.5. Araştırma Verilerinin Analizi

Araştırmacı öncelikle Güney Kore devlet kütüphanesinden elde ettiği Korece dokümanların Türkçe'ye çevrilmesini amaçlamıştır. Çeviriler yapılırken Güney Kore Kültür Merkezi yetkililerinden destek alınmıştır. Ayrıca Güney Kore'de Sosyal Bilgiler alan uzmanı ile e-mail yolu ile İngilizce gerçekleştirilen görüşme kapsamında öğretim programı ve Toplum 1 ders kitabı ile ilgili alan uzmanının görüşleri alınmıştır.

Araştırmalar verilerin toplanması ile bitmemektedir. Toplanan bu verilerin araştırma problemine, kuramsal ya da pratik yönden çözüm önerileri geliştirilmesine olanak verecek şekilde işlenerek çözümlenmesi ve yorumlanıp değerlendirilmesi gerekmektedir (Karasar, 2014). Araştırmacı, elde ettiği dokümanları araştırmanın tüm veri setini oluşturması gerekçesiyle araştırmanın amacı doğrultusunda kapsamlı bir şekilde verileri analize tabi tutmaktadır. Bu kapsamda nitel araştırmalarda kullanılan doküman analizi, nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmalardır. Veri analizi verileri toplama, düzenleme ve istatistiksel işlemler uygulayarak anlamlı kararlar verme ve geçerli sonuçlar çıkarma süreci olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016). Doküman incelenmesi için önemli olan dokümanları anlama ve veriyi analiz etme, araştırmacının elde ettiği dokümanların anlaşılması ve çözümlenmesine fırsat sağlaması, belgeleri toplayıp belirli normlara veya sistemlere göre kodlanması gibi nedenlerle elde edilen veriler betimsel analize göre çözümlenmiştir. Betimsel analiz, elde edilen verilerin önceden belirlenmiş olan temalara göre yorumlanması olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

3.5.1. Öğretim Programlarının Betimsel Analiz Aşamaları

Türkiye ve Güney Kore'de kullanılan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları araştırmacı tarafından belirlenen ders saatleri, genel özellikleri, öğretim programlarının amaç, içerik, öğrenme öğretme süreci ve ölçme değerlendirme

temaları doğrultusunda karşılaştırılmıştır. Öğretim programlarının analizi belirlenen temalar doğrultusunda yapılan betimsel analiz aşamaları şu şekildedir:

Öğretim Programlarının Genel Özellikleri: Türkiye ve Güney Kore öğretim programlarının genel özellikleri ortaya konulmuştur. Öğretim programlarının içerik bölümlerinde geçen bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca her iki ülkede Sosyal Bilgiler dersinin kapsadığı sınıf ve ders saatlerine yer verilmiştir.

Öğretim Programlarının Vizyonun Tespit Edilmesi: Türkiye ve Güney Kore öğretim programlarının yetiştirmek istediği öğrenci özellikleri ortaya konulmuştur. Güney Kore öğretim programında *"vizyon"* başlığına yer verilmemiş bunun yerine programın "*doğasına*" yer verilmiştir.

Öğretim Programlarında Kazanımların Tespit Edilmesi: Bu aşamada programlarda yer verilen kazanımlara göre her iki ülkenin öğrencilere kazandırmak istediği yetkinliklere yer verilmiştir.

Öğretim Programlarında İçerik Sistemlerinin Tespit Edilmesi: İlk olarak Sosyal Bilgiler Derslerinin sınıf sevilerine göre öğretildiği içerik yapıları verilmiş ve daha sonra programının içerikleri analiz edilmiştir. Her iki ülke programında yer alan tema\öğrenme alanlarına yer verilerek bir durum ortaya konulmuştur. Bu amaç ile iki ülke programlarının tek disiplinli yaklaşımla mı yoksa disiplinler arası yaklaşımla mı oluşturulduğunu tespit edebilmek için öğretim programında yer alan ünite isimleri incelenerek bir disipline ait olup olmadığı ortaya konulmuştur.

Öğretim Programlarında Eğitim-Öğretim Süreçlerinin Tespit Edilmesi: Her iki ülke Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer verilen eğitim öğretim süreçleri bakımından benzerlikler ve farklılıklar tespit edilmiştir. Bu süreçte öğretmenden ve öğrenciden beklentiler, öğretmenin ve öğrencilerin davranışları, öğretim sürecinde kullanılacak materyaller, strateji, yöntem ve teknikler ele alınmıştır.

Öğretim Programında Ölçme ve Değerlendirme Süreçlerinin Tespit Edilmesi: Bu aşamada her iki ülke Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer verilen ölçme ve değerlendirme süreçleri tespit edilerek benzerlikler ve farklılıklar ortaya

konulmuştur. Ayrıca bu aşamada ölçme ve değerlendirme sürecinde alternatif değerlendirme yöntemlerine yer verme durumları saptanmaya çalışılmıştır.

3.5.2 Ders Kitaplarının Betimsel Analiz Aşamaları

Kore alfabesi ile Türkiye'de kullanılan Latin alfabelerindeki karakterlerin farklı olması metinlerin karşılaştırılmasına engel olmuştur. Bu yüzden ders kitaplarındaki metinlerin okunur olup olmaması konusunda yorum yapılmamıştır. Ders kitapları betimlenirken yazı boyutlarının öğrenci seviyesine göre düzenlenip düzenlenmediği değil sadece paragrafların sayfa içerisindeki boyutu incelenmiştir. Akar'a (2006) göre söz konusu iki dil genetik açıdan akraba diller olursa karşılaştırmalı analiz daha verimli sonuçlar ortaya çıkabileceği gibi akraba olmayan diller de birbiriyle karşılaştırılabilir. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitapları dış kapak özellikleri, içindekiler listesi, görsel öğelerin tasarımı, tipografik tasarım özellikleri, sayfa tasarımı, içerik özellikleri, içerik ile program arasındaki uyumu, eğitsel tasarım özellikleri, konu başlıkları ile içerik arasındaki uyumu ve bölüm sonu özelliklerinin düzenlenmesi gibi belirlenen temalar doğrultusunda karşılaştırılmıştır. Ders kitaplarının betimsel analiz aşamaları şu şekildedir:

Ders Kitaplarının Dış Kapak Özelliklerinin Tespit Edilmesi: Bu aşamada dış kapakta yer alan görsellerin, kitabın içeriğini yansıtıp yansıtmadığı belirlenmektedir.

Ders Kitaplarının İçindekiler Listesi Özelliklerinin Tespit Edilmesi: İçindekiler listesinin kaç sayfadan oluştuğu, kutucuk kullanılıp kullanılmadığı, başlıkların sıralamasına ne şekilde yer verildiği ve kitaptaki başlıkların listede yer alıp almadığı tespit edilmektedir.

Ders Kitaplarının Görsel Tasarım Özelliklerinin Tespit Edilmesi: Bu aşamada ders kitaplarında yer verilen görsel tasarım özellikleri belirlenmektedir. Ders kitaplarında yer verilen fotoğraf, çizim, grafik, harita, afiş ve tablo gibi görsellere ne şekilde ve kaç kez yer verildiği belirlenmeye çalışılmaktadır.

Ders Kitaplarının Tipografik Tasarım Özelliklerinin Tespit Edilmesi: Her iki ülkenin ders kitaplarında paragrafların boyutu, başlıklarının sıralanışı, yazıların zemin rengi,

metin içerisindeki ana başlıkların rengi, metinlerin öğrencilerin dikkatini çekecek şekilde yer verilip verilmediği, satır uzunluğu, metinlerin bloklama şekilleri ve satır sonlarında heceleme yapılıp yapılmadığı tespit edilmektedir.

Ders Kitaplarının Sayfa Tasarım Özelliklerinin Tespit Edilmesi: Bu aşamada sayfa tasarımında belirli bir bütünlük ve görsel devamlılığa, kenar boşluklarına, satırların uzunluklarına, görsel ögelerin okumaya etkisine, sayfa kenarlarına bırakılan boşluklarda ve görsellerde belirli bir simetriye yer verilip verilmeme ve karşılıklı iki sayfa arasında bütünlük sağlayıp sağlamama durumları belirlenmektedir.

Ders Kitaplarının İçerik Özelliklerinin Tespit Edilmesi: Ders kitaplarını oluşturan bölümlerin betimsel analizi yapılarak ders kitaplarında yer alan bölümlerin sayfa numaralarına ve yüzdelik dağılımlarına yer verilme durumu belirlenmektedir.

Ders Kitaplarında İçerik ile Program Arasında Uyumun Tespit Edilmesi: Ders kitaplarında yer verilen tema\öğrenme alanları ile öğretim programında yer alan öğrenme öğeleri ve kazanımlar arasındaki uyum belirlenmektedir.

Ders Kitaplarında Konu Başlıkları ile İçerik Arasında Uyumun Tespit Edilmesi: Bu aşamada ders kitaplarındaki konu başlıklarının içerik ile uyumu belirlenmeye çalışılmaktadır. Sosyal Bilgiler ders kitaplarında yer alan konuların ilk metinleri araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Ders Kitaplarında Eğitsel Tasarım Özelliklerinin Tespit Edilmesi: Ders kitaplarının eğitsel tasarım özellikleri tespit edilirken içeriğin sunumunda ünite kazanımları ile program kazanımları arasında uyum olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

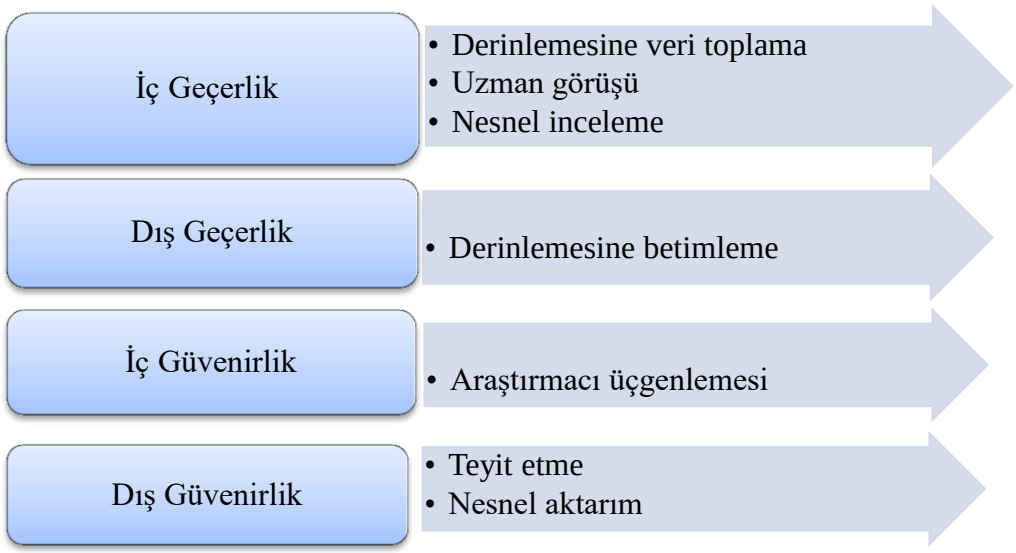
Ders Kitaplarında Bölüm Sonu Özelliklerinin Tespit Edilmesi: Ders kitaplarında ünite sonlarına veya bölüm sonlarında yer alan değerlendirme soruları, indeks ve referanslar ile ilgili betimlemelere yer verilmektedir.

Türkiye ders kitabında yer alan İstiklal Marşı ve Atatürk'ün Gençliğe Hitabe kısımları analiz dışında tutulmuştur. Doküman incelemesinin son aşaması olan veriyi kullanma aşamasının, araştırmanın bulgular kısmında elde edilen veri kaynaklarından

doğrudan alıntılar ve görseller kullanılarak dokümanların ne derece doğru yorumlandığını kanıtlamaktadır.

3.6. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Geçerlik, bulguların araştırılan konuyu ne kadar yansıttığını anlamak için kullanılan bir terimdir (Çepni, 2007). Araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik terimleri yapılan araştırmaların türüne bakılmaksızın kavramsal çerçeve oluşturularak verilerin toplanması, analiz edilmesi ve yorumlanması ile ulaşılan bulguların sunulma süreçleri ile ilgili kaygılardır (Merriam, 2013). Bu kaygıları ortadan kaldırmak ve araştırmanın bilimsel bir çabaya dönüşmesi için planlı olması, araştırmanın amacına uygun olması ve geçerlilik ve güvenirliğe dair denetim süreçlerine açık olması gerekmektedir (Selltiz, Wrightsman ve Cook, 1976). Nitel bir araştırma yürütülürken detaylı bir şekilde inceleme kayıtlarının alınması, araştırmacı tarafından doğru ve kapsamlı bilgi edinilmesi, alan notlarının katılımcılar tarafından incelenmesi, ses ve görüntü kaydının tutulması, fotoğrafların çekilmesi, katılımcılardan alıntılar yapılması ve alıntıların olduğu gibi verilmesi araştırmanının güvenirliğini arttırmaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016). Araştırmanın geçerlik ve güvenirlik aşamalarına Şekil 3.1'de yer verilmektedir.

Şekil 3. 1. Araştırmanın geçerlik ve güvenirlik unsurları

3.6.1. Araştırmanın İç Geçerliği

Araştırmanın iç geçerliğinin sağlanması için araştırmanın amacı doğrultusunda veri kaynakları elde edilmektedir. Merriam (1998) iç geçerliği sağlamak için verilerin çeşitlenmesi, uzun süreli gözlemlerin yapılması, bulgular ile ilgili alan uzmanlardan görüş alınması, araştırma konusu olan veriyi veri kaynağına kontrol ettirilmesi, araştırmacının çalışmanın başında görüş ve düşüncelerini dile getirmesi ve katılımcıların sürece dâhil edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu kapsamda araştırma verileri farklı kaynaklardan yararlanılarak derinlemesine teyit edilmektedir. Araştırmada kullanılan veri kaynaklarının ilki öğretim programları ve ders kitaplarıdır. İkincisi ise Türkiye'de Sosyal Bilgiler alanı uzmanlardan alınan görüşler ve Güney Kore Sosyal Bilgiler alan uzmanıyla e-mail yolu ile yapılan görüşmelerdir. Araştırmada Türkiye ve Güney Kore alan uzmanlarının yapmış oldukları bilimsel çalışmalar referans olarak kullanılmaktadır. Güney Kore öğretim programı ve ders kitabı ile ilgili karşılaşılan sorunlar alan uzmanı ile yapılan görüşmeler sonucunda tespit edilmektedir.

3.6.2. Araştırmanın Dış Geçerliği

Dış geçerlik araştırılan olayın ya da konunun özelliklerini anlatma, zengin betimlemelere, çeşitli araştırma alanları ve durumlar kullanma ile arttırılabilmektedir (Merriam, 1998). Bu kapsamda araştırmanın veri kaynakları ve verilerin toplama süreci ayrıntılı olarak tanımlanmak suretiyle betimlenmektedir.

3.6.3. Araştırmanın İç Güvenirliği

Doküman analizi sürecinde araştırma yapan araştırmacı öncelikle amaca yönelik kaynaklara ulaşır daha sonra her bir kaynağı dikkatlice okuyarak gerekli bilgileri not alır ve aldığı notlardan yola çıkarak bazı değerlendirmelerde bulunmaktadır (Çepni, 2007). Araştırmanın iç güvenirliğini arttırmak için elde edilen verilere yorum yapılmadan okuyucuya sunulmaktadır. Ayrıca betimlemeler Sosyal Bilgiler eğitimi alanında uzman akademisyenler, en az 5 yıl görev yapmış Sosyal Bilgiler, Türkçe ve

İngilizce öğretmenleri tarafından kontrol edilerek iç güvenirlik sağlanmaktadır. Araştırma sonunda ise elde edilen verilere göre önerilerde bulunulmaktadır.

3.6.4. Araştırmanın Dış Güvenirliği

Dış güvenirlik araştırmacı tarafından araştırılan konu kapsamında ulaştığı sonuçları teyit etmesi ve okuyucuya açıklama sunabilmesidir. Teyit incelemesi ve nesnel aktarım ile dış güvenirlik sağlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Araştırmanın dış güvenirliğini sağlamak için Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ve Sosyal Bilgiler ders kitapları olduğu biçimiyle ve yansız olarak incelenmektedir. Ayrıca araştırmacı, dokümanların karşılaştırmalı olarak incelenmesi sonunda elde edilen bulguları anlaşılır bir şekilde yorum katmadan, tablolar vasıtası ile özetlemektedir.

4. BULGULAR

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ile Sosyal Bilgiler ders kitaplarının karşılaştırılması yapılarak belirlenen araştırma sorularına göre her iki ülkenin öğretim programlarının ve ders kitaplarının benzerliklerine ve farklılıklarına ilişkin bulgulara yer verilmektedir.

4.1. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Genel Özellikleri

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Türkçe olarak yayımlanmaktadır. Öğretim program kitabı 4., 5., 6. ve 7. sınıflar için ortak olarak basılmaktadır. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program kitabı içindekiler bölümünde şu başlıklara yer verilmektedir:

- Millî Eğitim Bakanlığı öğretim programları,
- Öğretim programlarının amaçları,
- Öğretim programlarının perspektifleri,
- Öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme yaklaşımı,
- Bireysel gelişim ve öğretim programları,
- Sonuç,
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın özel amaçları,
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda temel beceriler,
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda değerler eğitimi,
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasında dikkat edilecek hususlar,
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın yapısı,
- Sosyal Bilgiler Dersi 4., 5., 6. ve 7. sınıflar ders kitabı forma sayıları ve ebatları,
- 4., 5., 6. ve 7. sınıf kazanım ve açıklamaları,
- 4., 5., 6. ve 7. sınıf kazanım ve açıklamaları,
- 4., 5., 6. ve 7. sınıf kazanım ve açıklamaları,
- 4., 5., 6. ve 7. sınıf kazanım ve açıklamalarıdır.

Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program kitabı 2018'de yürürlüğe girerek Milli Eğitim Bakanlığı'nın http://ttkb.meb.gov.tr/ resmi internet sitesinde yayımlanmaktadır. Bu program 18 başlıktan ve 29 sayfadan oluşmaktadır. Resim 4.1'de Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın dış kapak sayfa görseline yer verilmektedir.

Resim 4. 1. Türkiye sosyal bilgiler dersi öğretim programının dış kapak sayfası (MEB, 2018)

Resim 4. 1'de Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın dış kapak sayfa görselinde Milli Eğitim Bakanlığının amblemine, öğretim programının kapsadığı sınıf seviyesine ve öğretim programının basım yeri ile tarihine yer verilmektedir.

4.1.1. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Perspektifi

Milli Eğitim Bakanlığı Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda "*Öğretim Programlarının Perspektifi*" başlığı altında "*değerlerimiz ve yetkinliklerimiz*" alt

başlıklarına yer vermektedir. Değerlerimiz alt başlığında öğretim programında yer alan adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik gibi kök değerlere yer verildiği görülmektedir. Yetkinliklerimiz başlığı altında ise Türkiye yeterlilikler çerçevesinde anadilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, inisiyatif alma ve girişimcilik ile kültürel farkındalık ve ifade gibi 8 yetkinliğin tanımı yapılmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda, programın perspektifini ve temel yaklaşımını ortaya koyan şu ifadelere yer verilmektedir:

> Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızîdir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir (MEB, 2018a, s.3).

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın perspektifinde Sosyal Bilgiler Dersine yönelik bir açıklama yapılmadığı görülmektedir. Değerlerimiz ve yetkinlikler başlıkları altında ifade edilen davranışlara sahip bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Öğretim programının perspektifinde genel bir değerlendirmeye yer verilmektedir.

4.1.2. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda Temel Beceriler

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda 4., 5., 6. ve 7. sınıflar için kazandırılması gereken temel beceriler ortak hazırlandığı görülmektedir. Öğretim programında Türkiye yeterlilikler çerçevesinde birbiri ile bağlantılı becerilerin bir bütün olarak verildiği toplam 27 temel beceriye yer verilmektedir. Bu temel beceriler:

- Araştırma
- Çevre okuryazarlığı
- Değişim ve sürekliliği algılama
- Dijital okuryazarlık
- Eleştirel düşünme
- Empati
- Finansal okuryazarlık
- Girişimcilik
- Konum analizi
- Medya okuryazarlığı
- Mekânı algılama
- Öz denetim
- Politik okuryazarlık
- Konum analizi
- Gözlem
- Harita okuryazarlığı
- Hukuk okuryazarlığı
- İletişim
- İş birliği
- Kalıp yargı ve önyargıyı fark etme
- Kanıt kullanma
- Karar verme
- Problem çözme
- Sosyal katılım
- Tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama
- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
- Yenilikçi düşünme
- Zaman ve kronolojiyi algılama

4.1.3. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda Değerler Eğitimi

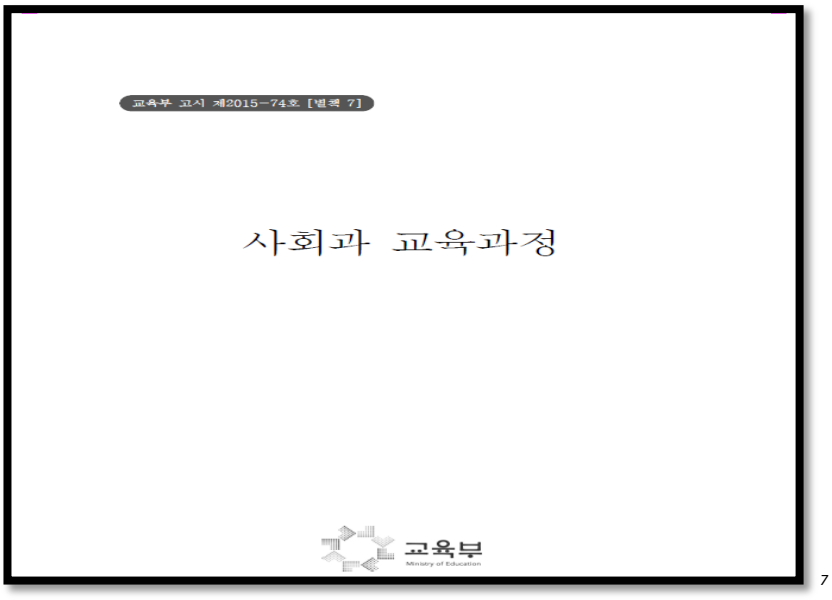
Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda kazandırılması gereken temel değerler 4., 5., 6. ve 7. sınıflar için ortak olarak hazırlandığı görülmektedir. Öğretim programında Türkiye yeterlilikler çerçevesinde birbiri ile bağlantılı değerlerin bir bütün olarak kazandırılması gereken toplam 18 değer bulunmaktadır. Bu değerlere aşağıda verilmektedir:

- Adalet
- Aile Birliğine Önem verme
- Bağımsızlık
- Barış
- Bilimsellik
- Çalışkanlık
- Dayanışma
- Yardımseverlik
- Estetik
- Eşitlik
- Özgürlük
- Saygı
- Sevgi
- Dürüstlük

- Sorumluluk
- Duyarlılık
- Tasarruf
- Vatanseverlik

4.2. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Genel Özellikleri

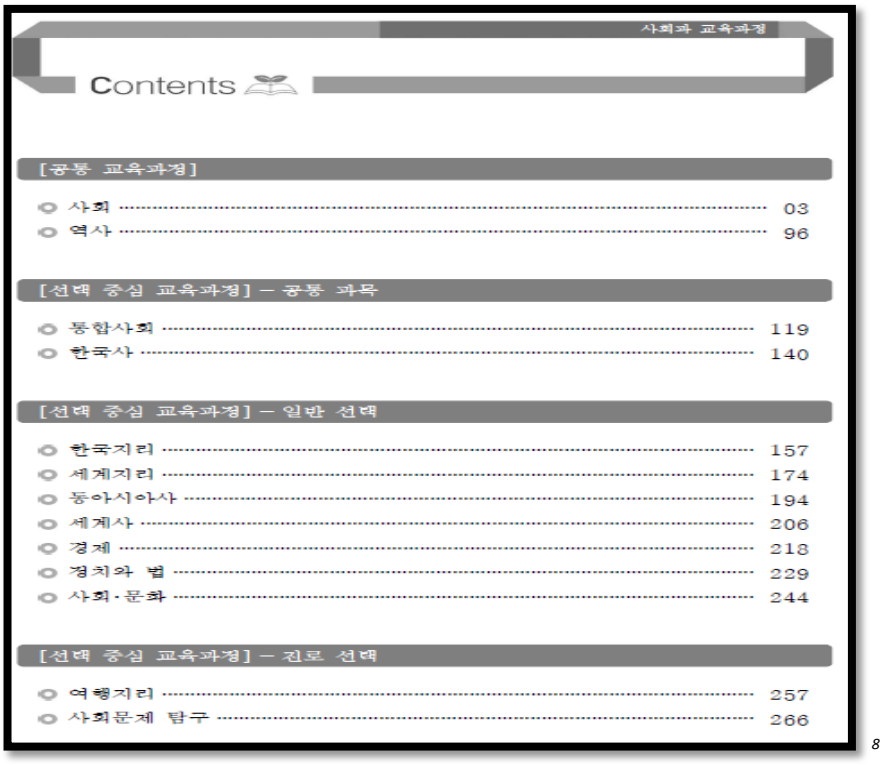
Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Korece[6] olarak yayımlanmaktadır. Ülkede, Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Güney Kore Eğitim Bakanlığı'na bağlı Kore Eğitimi Geliştirme Enstitüsü (KICE) tarafından 2015 yılında oluşturulmuştur. Öğretim programı 16 başlık ve 307 sayfadan oluşmaktadır. Öğretim programının içeriği "*programın doğası, programın içerik sistemi ve başarı standartları, öğretme öğrenme ve değerlendirme yönü*" dokümanlarına dayanarak hazırlanmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı 2009 öğretim programı revize edilerek 2015 yılından itibaren uygulanmaktadır. Resim 4.2'de öğretim programının dış kapak sayfa görseline yer verilmektedir.

Resim 4. 2. Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programının dış kapak sayfası (MOE, 2015)

[6] Kore alfabesi 15. yüzyılda bilginler topluluğunca oluşturulmuştur. Alfabede 10 ünlü ve 14 ünsüz bulunmaktadır. Korece izole bir dildir. Dünyada yaklaşık olarak 77 milyon insan bu dili konuşmaktadır. Fiiller, Türkçe'de olduğu gibi cümlenin sonunda yer alır ve cümle özne-nesne-fiil şeklinde sıralanmaktadır.

[7] 2015 yılında revize edilmiş Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın kapak sayfasında koyu zemin üzerine yazılı kısım Bakanlık Bildirimi No 2015-74 ve büyük puntolar ile Korece olarak yazılı kısım ise Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ana başlığıdır.

[8]

Resim 4. 3. Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programının girişinde yer alan içindekiler sayfası örneği (MOE, 2015)

Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda tema alanlarına ilkokul, ortaokul ve lise kademeleri için ortak yer verilmektedir. Öğretim program kitabında 1-15 sayfalar arasında içerik sistemi ve başarı standartları açıklamaları, 16-95 sayfalar arasında Sosyal Bilgiler Dersini içeren tema alanları, 96-116 sayfalar arasında tarih tema alanları, 117-139 sayfalar arasında entegre toplum, 140-154

[8] 2009 programından revize edilerek oluşturulan Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı içindekiler kısmı tema alanları, başlıkları ve sayfa numaralarını göstermektedir.
Sosyal Bilgiler·····03
Tarih ·····96
[Seçmeli öğretim programı] - Ortak konular
Bütünleşik Sosyal Bilimler·····119
Kore Tarihi·····140
[Seçmeli öğretim programları] Genel seçmeli
Kore Coğrafyası·····157
Dünya Coğrafyası ·····174
Doğu Asya Tarihi ·····194
Dünya Tarihi ·····206
Ekonomi·····218
Politika ve Hukuk·····229
Toplum/Kültür·····244
[Seçmeli öğretim programı] - Kariyer seçimi
Seyahat Coğrafyası·····257
Sosyal Sorunları Araştırmak·····266

sayfalar arasında Kore tarihi tema alanları ve 156-273 sayfalar arasında ise seçmeli müfredat[9] ile kariyer seçimi[10] tema alanları bulunmaktadır.

4.2.1. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Doğası

Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı öğrencilerin sosyal yaşamları için gerekli olan bilgi ve becerileri kazandırarak sosyal olayları doğru bir şekilde tanımalarını, demokratik toplum için gerekli değerlere ve tutumlara sahip ve demokratik vatandaş niteliklerine sahip bireyler olmalarını amaçlamaktadır. Aynı zamanda Sosyal Bilgiler, öğrencilerin demokratik vatandaş olarak toplumsal olguyu anlamalarını, insan haklarına saygı duymalarını, hoşgörü duygusunu ve uzlaşma ruhunu sağlamalarını, sosyal adaleti gerçekleştirmelerini, toplumsal bilince saygı göstererek sosyal yaşamı sürdürmek için gerekli bilgileri kazandırmayı amaç edinmektedir (MOE, 2015).

Sosyal Bilgiler, Kore milletinin tarihini, ülkesini ve çevresini, Kore toplum sisteminin gerçekliğini ve Kore toplumunun değişimi hakkında bilgi edinebileceği bir alandır. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı bu niteliklere sahip olan bireyler yetiştirecek şekilde yapılandırılmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.1'de Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan ve öğrencilerin sahip olması gereken yeteneklere yer verilmektedir.

Tablo 4. 1. Güney Kore sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin sahip olması gereken yetenekler

	Öğrencilerde Bulunmasi Gereken Yetenekler
Sosyal Bilgiler Dersi	Yaratıcı Düşünme Yeteneği Eleştirel Düşünme Yeteneği Problem Çözme Yeteneği Karar Verme Yeteneği İletişim ve İşbirliği Yeteneği Demokratik Vatandaş Niteliklerini Geliştirmek için Bilgiyi Kullanma Yeteneği

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.1'de öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde sahip olması gereken yeteneklerine yer verilmektedir. Bu yetenekler; yaratıcı düşünme, yeni ve değerli

[9] Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda seçmeli müfredat konuları; Kore coğrafyası, Dünya Coğrafyası ve Doğu Asya Tarihi, Dünya Tarihi, Ekonomi, Politika ve Hukuk, Toplum ve Kültür temalarından oluşmaktadır.
[10] Kariyer seçimi tema alanları: Seyahat Coğrafyası ve Sosyal Problemleri Keşfetme.

fikirler üretme, eleştirel düşünme, durumları analitik olarak değerlendirme, problem çözme ve karar verme, çeşitli sosyal problemleri çözmek için rasyonel kararlar verme, iletişim ve işbirliği, fikirleri açıkça ifade etme ve başkalarıyla etkin bir şekilde etkileşimde bulunma yetenekleridir. Öğrenciler bu yeteneklerin yanı sıra çeşitli materyaller ve teknolojiler kullanarak bilgi toplama, bilgiyi yorumlama, kullanma ve bilgiyi yaratma yeteneğine de sahip olması amaçlanmaktadır.

4.2.2. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın İçerik Sistemi

Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda içerik sistemi ünitenin etki alanından, ünitenin temel kavramlarından, ünite ile ilgili genelleştirilmiş bilgisinden, ünitenin içerik öğelerinden ve ünitenin işlevlerinden oluşmaktadır. Öğretim programı içerik sisteminde yer alan öğeler şu şekilde açıklanmaktadır:

Ünitenin alanı: Ünitenin doğasını en iyi temsil eden üst düzey müfredat kategorisidir.

Ünitenin temel kavramları: Ünite ile ilgili temel kavram ve ilkelerdir.

Ünitenin genelleştirilmiş bilgisi: Öğrencilerin ünite ile ilgili önceden bilmeleri gereken ön bilgilerdir.

Ünitenin içerik elemanı: Öğrencilerin sınıfta öğrenmesi gereken temel öğrenme içerikleridir.

Ünitenin işlevi**:** Öğrencilerin ünite işlendikten sonra yapabilecekleri sorgulama becerisi, sorgulama süreci ve düşünme işlevidir.

4.2.3. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Başarı Standartları

Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda başarı standartları, tema içerikleri ve bu içerikler işlenirken sınıf etkinlikleri kriterleri şu şekilde yer almaktadır:

Öğrenme elemanları: Ünite işlenirken öğrencilerin öğrenmesi gereken başarı standartlarıdır. Başarı standartları eğitim öğretim sürecinde anahtar rol oynamaktadır.

Başarı standartlarının açıklaması: Öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde öğrencilere kazandırılacak başarı standartlarını detaylı bir şekilde açıklamaları gereken bilgilerdir.

Öğretme, öğrenme yöntemleri ve açıklamalar: Eğitim öğretim sürecinde kullanılan öğretme yöntemlerini ve bu öğretme yöntemleri ile ilgili yapılan açıklamalardır.

Değerlendirme yöntemi ve açıklamalar: Öğretmenlerin öğretme öğrenme süreci sonunda ilgili içeriğin öğrenilip öğrenilmediğini belirlemek için yapılan değerlendirmeleri ve notları ifade etmektedir.

4.2.4. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda Öğretme, Öğrenme ve Değerlendirme

Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda öğretme öğrenme ve değerlendirme yönü olmak üzere iki alt başlık halinde değerlendirme kriterlerine yer verilmektedir. Bu değerlendirme kriterleri öğretim programında şu şekilde açıklanmaktadır:

Öğretme ve öğrenme yönü: Öğrenilen konunun niteliğine ve özelliğine bağlı olarak öğretme yöntemi ve değerlendirme notları kapsamlı bir şekilde açıklanmaktadır.

Değerlendirme yönü: Konunun niteliği ve özelliklerine bağlı olarak değerlendirme kriterlerini ifade etmektedir.

4.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Genel Özellikleri Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıklar

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın genel özellikleri bakımından benzerlikleri ve farklılıkları ortaya konulmaktadır. Her iki ülkenin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları arasındaki benzerlikler ve farklılıklar ayrı başlıklar halinde aşağıda yer verilmektedir.

4.3.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Genel Özellikleri Bakımından Benzerlikleri

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın genel özellikleri bakımından benzerlikleri incelendiğinde her iki ülke öğretim programlarının giriş sayfasında öğretim programlarını tanıtıcı bilgilere ve içindekiler kısmına yer verilmektedir. Ayrıca öğretim programları her iki ülke Milli Eğitim Bakanlıkları tarafından hazırlanmakta ve resmî internet sitelerinde pdf belgesi olarak yayımlanmaktadır. Her iki öğretim programları arasında sınıf seviyeleri bakımından farklılıkların olmasına rağmen her sınıf seviyesi için ortak olarak hazırlanmaktadır. Bunun yanı sıra öğretim programlarının giriş sayfalarında Türkiye ve Güney Kore Milli Eğitim Bakanlıkları'nın eğitim politikalarını ortaya koyacak şekilde programın vizyonuna ve temel yaklaşımlarına yer verilmektedir.

4.3.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Genel Özellikleri Bakımından Farklılıkları

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın genel özellikleri bakımından benzerlikleri incelendiğinde Türkiye öğretim programında öğrenme alanları ve açıklamalarına, Güney Kore öğretim programında ise tema alanlarının içerik sistemine ve başarı standartlarına tablolar şeklinde yer verilmektedir. Türkiye öğretim programında sınıf seviyelerine göre öğrenme alanları ve öğrenme alan kazanım açıklamaları, Güney Kore öğretim programında ise sınıf seviyelerine göre tema alanları, tema alan üniteleri ve tema alanı öğrenme ögeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntem açıklamaları ve değerlendirme yöntemi ile ilgili açıklamalar bulunmaktadır. Türkiye öğretim programında ölçme ve değerlendirme "*ölçme ve değerlendirme yaklaşımı*" 'başlığı altında, Güney Kore öğretim programında ise ölçme ve değerlendirme hem tema alanları başlıklarının altında hem de program kitabı sonunda ayrı başlıkta maddeler halinde yer verilmektedir. Türkiye öğretim programında özel amaçlar, temel beceriler ve değerler ayrı başlıklarda, Güney Kore öğretim programında ise öğrenme ögelerinin ve başarı standartlarının tema alan amaçlarına, becerilerine ve değerlerine maddeler halinde yer almaktadır. Güney Kore öğretim programında Sosyal Bilgiler ile ilgili "*programın doğası, programın içerik sistemi ve başarı standartları, öğretme öğrenme ve değerlendirme yönü*" gibi içerikler bulunurken Türkiye öğretim

programında ise Güney Kore öğretim programında geçen "*programın doğası, programın içerik sistemi ve başarı standartları, öğretme, öğrenme ve değerlendirme yönü*" gibi içerik sistemi bulunmamaktadır.

4.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Sınıf Düzeyleri ve Ders Saatleri Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler sınıf düzeyleri ve ders saatleri bakımından karşılaştırılması yapılmaktadır. Her iki ülkenin Sosyal Bilgiler sınıf düzeyleri ve ders saatleri ayrı başlıklar halinde aşağıda incelenmektedir.

4.4.1. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri

Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul ve ortaokul kademelerinde öğretilmektedir. Türkiye eğitim sisteminde Sosyal Bilgiler Dersinin kapsadığı sınıflara Tablo 4.2'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 2. Türkiye sosyal bilgiler dersinin kapsadığı sınıflar

Ülke	**Dersler**	**Kapsadığı Sınıflar**		
		İlkokul	Ortaokul	Lise
Türkiye	Sosyal Bilgiler	4. sınıf	5. sınıf	-
		-	6. sınıf	-
		-	7. sınıf	-

(Kaynak: MEB, 2018c)

Tablo 4.2'ye göre Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul 4. sınıf, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıflarda öğretilmektedir. Türk eğitim sisteminde lise kademesinde Sosyal Bilgiler Dersi yer almamaktadır. Ayrıca Türkiye eğitim sisteminde her sınıf kademesinde ders saatleri haftalık olarak planlanmaktadır. Sosyal Bilgiler Dersinin ders saatlerine Tablo 4.3'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 3. Türkiye sosyal bilgiler ders saatleri

Ülke	**Dersler**	**Ders Saatleri**	
		İlkokul 4. sınıf	Ortaokul 5., 6. ve 7. sınıf
Türkiye	Sosyal Bilgiler	3	-
		-	3
		-	3
		-	3
Toplam		3	9

(Kaynak: MEB, 2018c)

Tablo 4.3 incelendiğinde Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul 4. sınıfta haftada 3 saat, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıflarda ise haftada 3 saat olmak üzere ilkokul kademesinde haftada toplam 3 saat, ortaokul kademesinde toplam 9 saat öğretilmektedir.

4.4.2. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri

Güney Kore'de Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde öğretilmektedir. Güney Kore eğitim sisteminde ders saatleri yıllık olarak planlanmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin kapsadığı sınıflara Tablo 4.4'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 4. Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler ders saatleri

Ülke	Dersler	Kapsadığı Sınıflar	Toplam Ders Saati
Güney Kore	Sosyal Bilgiler ve Ahlak Eğitimi	3. ve 4. sınıf	272
		5. ve 6. sınıf	272
Toplam			544

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.4 incelendiğinde Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul kademesinde eğitim alan bir öğrenciye ahlak eğitimi dersi ile birlikte 3. ve 4. sınıflarda 272 saat, 5. ve 6. sınıflarda 272 saat olmak üzere toplam 544 saat öğretilmektedir. Güney Kore ortaokul Sosyal Bilgiler Dersinin ders saatlerine Tablo 4.5'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 5. Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler ders saatleri

Ülke	Dersler	Kapsadığı Sınıflar	Toplam Ders Saati
Güney Kore	Sosyal Bilgiler, Tarih ve Ahlak Eğitimi	7., 8. ve 9. sınıf	510

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.5'e göre Güney Kore ortaokul kademesinde eğitim gören bir öğrenciye Sosyal Bilgiler Dersi, tarih ve ahlak eğitimi dersleri ile birlikte 7., 8. ve 9. sınıflarda toplam 510 saat öğretilmektedir.

4.4.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin kapsadığı sınıf ve ders saatleri bakımından benzerliklerine ve farklılıklarına ayrı başlıklar halinde aşağıda yer verilmektedir.

4.4.3.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri Bakımından Benzerlikleri

Sosyal Bilgiler Dersinin kapsadığı sınıf ve ders saatleri bakımından benzerlikleri incelendiğinde Türkiye'de ve Güney Kore'de Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul kademesinden başlanmaktadır. Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul 4. sınıftan, Güney Kore'de ise ilkokul 3. sınıftan itibaren başlamaktadır. Bu durum Türkiye'de ilkokul kademesinde öğretilen hayat bilgisi dersi düşünüldüğünde her iki ülkede Sosyal Bilgiler Dersinin aynı sınıf seviyelerinde başladığı söylenebilir.

4.4.3.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıf ve Ders Saatleri Bakımından Farklılıkları

Sosyal Bilgiler Dersinin kapsadığı sınıf seviyeleri bakımından farklılıkları incelendiğinde Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi örgün eğitim sistemi içerisinde ilkokul ve ortaokul kademelerindeki sınıflarda öğretilmektedir. Lise kademesinde ise Sosyal Bilgiler Dersine yer verilmemektedir. Güney Kore'de ise ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde Sosyal Bilgiler Dersi öğretilmektedir.

Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi haftalık olarak planlanırken Güney Kore'de ders saatleri yıllık olarak planlanmaktadır. Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul 4. sınıfta haftada 3 saat, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıflarda haftada 3 saat öğretilmektedir. İlkokul 4. sınıf öğrencisinin haftada alacağı toplam ders saati 3, ortaokul öğrencisinin haftada alacağı toplam ders saati ise 9 saattir. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi ilkokul kademesinde eğitim alan bir öğrenciye ahlak eğitimi dersi ile birlikte 3. ve 4. sınıflarda 272 saat, 5. ve 6. sınıflarda 272 saat olmak üzere toplam 544 saat öğretilmektedir. Ortaokul kademesinde ise Sosyal Bilgiler Dersi tarih ve ahlak eğitimi dersleri ile birlikte 7., 8. ve 9. sınıflarda toplam 510 saat öğretilmektedir.

4.5. Türkiye ve Güney Kore Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Amaçlar Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın amaçlar bakımından benzerliklerine ve farklılıklarına yer verilmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda 18, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ise 6 amaç cümlesine yer verilmektedir. Her iki ülke öğretim programlarının amaçlar bakımından benzerlikleri ve farklılıkları ayrı başlıklar halinde aşağıda incelenmektedir.

4.5.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Öğretim Programları'nın Amaçlar Bakımından Benzerlikleri

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları amaçlar bakımından benzerlikleri incelendiğinde Türkiye öğretim programında yer alan 7 amaç cümlesi ile Güney Kore öğretim programında yer alan 4 amaç cümlesi arasında benzerlikler olduğu tespit edilmektedir. Benzerliklere Tablo 4.6'da yer verilmektedir.

Tablo 4. 6. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının amaçlar bakımından benzerlikleri

Türkiye	Güney Kore
• Türk kültürünü ve tarihini oluşturan temel öge ve süreçleri kavrayarak millî bilincin oluşmasını sağlayan kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi gerektiğini kabul etmeleri,	• Öğrencilerin Kore'nin gelenek ve kültürel özgünlüğünü kavrayarak Kore'nin tarihsel gelişim dönemlerini sistematik olarak anlayabilmesi,
• Ülkesini ve dünyayı ilgilendiren konulara duyarlılık göstermeleri, • Katılımın önemine inanmaları, kişisel ve toplumsal sorunların çözümü için görüşler belirtmeleri,	• Öğrencilerin farklı bölgelerde yaşayan insanların yaşamlarını ve yaşam çeşitliliğini kavramak için farklı bölgelerdeki doğal ve beşeri çevrenin özelliklerini bölgesel, ulusal ve küresel düzeydeki coğrafi meseleleri anlayabilmesi, • Öğrencilerin ülkesinin coğrafi çevresini, tarihi gelişimini, politik, ekonomik ve sosyal kurumlarını, toplumsal olgularını ve toplumun özelliklerini kavrayabilmesi,
• Ekonominin temel kavramlarını anlayarak kalkınmada ve uluslararası ekonomik ilişkilerde millî ekonominin yerini kavramaları, • Doğru ve güvenilir bilgiye ulaşma yollarını bilen bireyler olarak eleştirel düşünme becerisine sahip olmaları, • Bilimsel düşünmeyi temel alarak bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretmede bilimsel ahlakı gözetmeleri, • Toplumsal ilişkileri düzenlemek ve karşılaştığı sorunları çözmek için temel iletişim becerileri ile sosyal bilimlerin temel kavram ve yöntemlerini kullanabilmeleri,	• Öğrencilerin sosyal olguları ve sorunları tanımlayabilmeleri için gerekli olan bilgiyi edinmelerini, bu bilgiyi edinme yollarını organize ederek analiz etmelerini, bilgiyi kullanma becerisini geliştirmelerini ve sosyal yaşamda karşılaşılan sorunları çözmek için araştırma, karar verme ve topluma katılma becerisini geliştirebilmeleri,

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.6'da her iki ülkenin öğretim programlarında evrensel konular, toplumsal ilişkiler, politik ve toplumsal olgular, bilgiyi üretme ve kullanma gibi konuları öğrenciye kazandırmayı amaçladığı bulgusuna ulaşılmaktadır. Ayrıca her iki ülke

öğretim programlarında ulusal ve uluslararası meseleler, geleneksel ve kültürel konular ile bireyin etkin olduğu ve demokratik bilince sahip duyarlı vatandaşlar yetiştirmenin amaçlandığı görülmektedir.

4.5.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Amaçlar Bakımından Farklılıkları

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın amaçlar bakımından farklılıkları incelendiğinde Türkiye öğretim programında yer alan 11 amaç cümlesi ile Güney Kore öğretim programında yer alan 2 amaç cümlesi arasında farklılıkların olduğu tespit edilmektedir. Tablo 4.7'de her iki ülke öğretim programlarında yer alan amaç cümlelerinin farklılıklarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 7. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler öğretim programlarının amaçlar bakımından farklılıkları

Türkiye	Güney Kore
• Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak vatanını ve milletini seven, haklarını bilen ve kullanan, sorumluluklarını yerine getiren, millî bilince sahip birer vatandaş olarak yetişmeleri, • Atatürk ilke ve inkılaplarının, Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrayıp demokratik, millî ve çağdaş değerleri yaşatmaya istekli olmaları, • Doğal çevrenin ve kaynakların sınırlılığının farkına varıp çevre duyarlılığı içerisinde doğal kaynakları korumaya çalışmaları ve sürdürülebilir bir çevre anlayışına sahip olmaları, • Çalışmanın toplumsal yaşamdaki önemine ve her mesleğin gerekli ve saygın olduğuna inanmaları, • Farklı dönem ve mekânlara ait tarihsel kanıtları sorgulayarak insanlar, nesneler, olaylar ve olgular arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirlemeleri, değişim ve sürekliliği algılamaları, • Bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak bilgi ve iletişim teknolojilerini bilinçli kullanmaları, • İnsan hakları, ulusal egemenlik, demokrasi, laiklik, cumhuriyet kavramlarının tarihsel süreçlerini ve günümüz Türkiye'si üzerindeki etkilerini kavrayarak yaşamını demokratik kurallara göre düzenlemeleri, • Millî, manevi değerleri ile evrensel değerleri benimseyerek erdemli insan olmanın önemini bilmeleri, • Hukuk kurallarının herkes için bağlayıcı olduğunu, tüm kişi ve kuruluşların yasalar önünde eşit olduğunu gerekçeleriyle bilmeleri, • Özgür birer birey olarak fiziksel, duygusal özelliklerinin; ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varması, • Yaşadığı çevre ile dünyanın genel coğrafi özelliklerini tanıyarak mekânı algılama becerilerini geliştirmeleri,	• Öğrencilerin temel sosyal yaşam bilgisinin, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel olayların temel ilkelerini kapsamlı bir şekilde anlayabilmelerini sağlayarak öğrenciler modern toplumun ve demokratik sosyal yaşamın çözülmesi gereken sorunlarının farkına varabilirler, • Sosyal Bilgiler Dersi demokratik olarak bireyleri ve sosyal hayatı yönetir. Toplumumuzun karşılaştığı sorunlarla ilgilenerek demokratik ülkelerin ve dünyanın gelişimine aktif olarak katkıda bulunmaktadır.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.7'de Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda "*Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı, Atatürk ilke ve inkılapları, Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrayıp demokratik, laik, millî*

ve çağdaş değerleri kavramış, millî, manevi değerleri ile evrensel değerleri benimsemiş" yer verilen amaç cümlesi ifadelerinde milliyetçilik değerine vurgu yapılmaktadır. Güney Kore öğretim programında "*Modern toplumun ve demokratik sosyal yaşamın çözülmesi gereken sorunların farkına varır*" ve "*Toplumumuzun karşılaştığı sorunlarla ilgilenerek demokratik ülkelerin ve dünyanın gelişimine aktif olarak katkıda bulunur*" amaç cümlesinde evrensel konulara duyarlı öğrenciler yetiştirmek amaçlanmaktadır. Güney Kore öğretim programında evrensel konulara duyarlı öğrencileri yetiştirmeyi, Türkiye öğretim programında evrensel değerlerin yanı sıra milliyetçilik değerleri kazanmış öğrenciler yetiştirmeyi amaçlandığı bulgularına ulaşılmaktadır. Bu bakımdan her iki öğretim programı amaç cümlelerinde farklılıklar tespit edilmektedir.

4.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Benzerlikleri ve Farklılıkları

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları kazanımlar açısından incelenmektedir. Türkiye'de lise kademesinde Sosyal Bilgiler Dersine yer verilmediği için Güney Kore lise öğretim programında yer verilen kazanımlar karşılaştırma dışında tutulmaktadır. Her iki ülke öğretim programlarının kazanımlar bakımından benzerlikleri ve farklılıkları ayrı başlıklar halinde aşağıda incelenmektedir.

4.6.1. İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Benzerlikleri

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore ilkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın kazanımlar bakımından benzerlikleri incelenmektedir. Türkiye ilkokul öğretim programında 30 kazanım cümlesinin Güney Kore ilkokul öğretim programında yer alan 46 kazanım cümlesi ile benzer olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye ve Güney Kore ilkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın kazanımlar bakımından benzerliklerine ilişkin bulgulara Tablo 4.8'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 8. Türkiye ve Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının kazanımlar bakımından benzerlikleri

Türkiye	Güney Kore
4. Sınıf	**3., 4., 5. ve 6. sınıf**
Birey ve Toplum • Kendisini farklı özelliklere sahip diğer bireylerin yerine koyar. • Diğer bireylerin farklı özelliklerini saygı ile karşılar.	3. ve 4. sınıf Yaşamın ve Değişimin Çeşitli Yönleri • Toplumdaki farklı kültürlerin yayılmasından kaynaklanan sorunları araştırarak diğer kültürlere saygılı olma tutumu geliştirir.
Kültür ve Miras • Sözlü, yazılı, görsel kaynaklar ve nesnelerden yararlanarak aile tarihi çalışması yapar. • Ailesi ve çevresindeki millî kültürü yansıtan ögeleri araştırarak örnekler verir. • Geleneksel çocuk oyunlarını değişim ve süreklilik açısından günümüzdeki oyunlarla karşılaştırır. • Millî Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Millî Mücadele'nin önemini kavrar.	3. ve 4. sınıf Yaşadığımız Yer • Tarihi mekânlarda yer alan kültürel miraslarımızı inceleyerek kültürümüzle gurur duyar. • Günümüz aile türlerini ve aile yaşamının çeşitli yönlerine saygı gösterme tutumları geliştirir. Yaşam Şeklimiz • Geçmişteki ve günümüzdeki evlenme geleneklerini, aile türlerini, aile bireylerinin değişimini ve aile bireylerinin rollerini araştırır. Bölgemizde Dün ve Bugün • Ülkemizi temsil eden somut ve soyut kültürel mirası tanıyarak kültürel mirasa değer veren bir tutum sergiler. • Ülkemizle ilgili tarihi şahsiyetlerin yaşamlarını öğrenerek ülkemizin tarihiyle gurur duyar. Yaşlıların Yaşamı ve Kültürü • Joseon[11] krallığının kuruluşunu inceleyerek krallığın gelişimine katkıda bulunan Kral Geoncho, Kral Gwanggaeto, Kim Yusin, Kim Chunchu ve Dae Joo Young gibi şahsiyetlerin faaliyetlerini araştırır. • Bulguksa Tapınağı, Seokguram Tapınağı ve Mireuksa Tapınağı gibi kültürel mirasların güzelliğini araştırır. • Joseon'u kuran ve kültürün gelişimine katkıda bulunan insanların başarılarını ve Joseon'da siyaset ve ulusal kültürün gelişimini keşfeder. • Tarihi mekânların ve tarihi şahsiyetlerin etkinlikleriyle, Kore'nin Japon işgali gibi ulusal krizlerin üstesinden gelme sürecini araştırır.
İnsanlar, Yerler ve Çevreler • Çevresindeki herhangi bir yerin konumu ile ilgili çıkarımlarda bulunur. • Günlük yaşamında kullandığı mekânların krokisini çizer. • Yaşadığı çevredeki doğal ve beşerî unsurları ayırt eder. • Çevresinde meydana gelen hava olaylarını gözlemleyerek bulgularını resimli grafiklere aktarır. • Yaşadığı yer ve çevresindeki yer şekilleri ve nüfus özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur. • Doğal afetlere yönelik gerekli hazırlıkları yapar.	3. ve 4. sınıf Yaşadığımız Yer • Köyümüzün ve nüfusumuzun dağılımını ve bu dağılımın benzerliklerinin ve farklılıklarının farkına varabilir. • Önemli coğrafi bölgelerin yerlerini belirlemek için dijital görüntü haritasını kullanarak kasabaların veya köylerin dijital görüntüsünü haritaya yerleştirebilir. Yaşam Şeklimiz • Coğrafi dağılımın özelliklerini ve bu dağılımın insan yaşamı üzerine olumsuz etkisini araştırır. Bölgemizde Dün ve Bugün • Haritaların temel unsurlarını anlayarak coğrafi bilgileri bölgesel harita üzerinde kullanır. • Bölgelerin konum, işlev ve çevresel özelliklerinin engelli bireylerin yaşamlarına etkisini araştırır. 5. ve 6. sınıf Toprak ve Hayatımız • Ülkemizin bulunduğu coğrafi bölgenin özelliklerini açıklayarak ulusal sevgi tutumu geliştirir. • Bölgeleri birbirinden ayıran kriterleri inceleyip köylerin, şehirlerin ve büyük şehirlerin konum özelliklerini tespit eder. • Kore'deki doğal afet türlerini ve bu afetleri önleme yollarını araştırarak doğal afetlerde can kaybının önlenmesi ile ilgili tutum edinir. • Kore'nin nüfus yapısındaki değişimleri ve kentsel gelişimin

[11] Joseon: 1392-1897 yılları arasında var olmuş bir Kore krallığıdır. Günümüz Kore'nin bulunduğu yerde yaklaşık beş yüzyıl boyunca hüküm sürmüştür. Güney Kore'nin sahip olduğu birçok görgü kuralı, kültürel normlar, güncel sorunlara toplumsal duruş, modern Kore dili ve diyalektiğinin kökeninin geleneksel düşünce yapısının bir örneği olarak bu dönemde ortaya çıkmıştır.

	özelliklerini araştırır. Dünya Ülkeleri • Dünya haritasını ve çeşitli mekânsal veri türlerinin temel içeriğini öğrenerek bunu gerçek hayatta kullanır. • Çeşitli görsel ve mekânsal verileri kullanarak ana kıtaların, okyanusların yerini ve ülkelerin ana kıta üzerinde bulunduğu bölge özelliklerini inceler. • Dünyanın belli başlı iklimlerinin dağılım özelliklerini anlayarak iklim ile insan hayatı arasındaki ilişkiyi araştırır. • Gıda, giyim ve konut gibi yaşam alanlarının ülke ve bölgelere göre dağılımlarını ve insan yaşamını etkileyen doğal ve beşeri faktörleri araştırır. • Kore ile bağlantılı ülkelerin coğrafi bilgilerini ve bu ülkelerin politik, ekonomik ve kültürel bakımdan birbiri ile ilişkilerini araştırır. • Çin, Japonya ve Rusya gibi komşu ülkelerin doğal ve beşeri özelliklerini araştırarak bu özelliklere göre ülkelerin birbirleriyle işbirliklerini araştırır.
Bilim, Teknoloji ve Toplum • Çevresindeki teknolojik ürünleri, kullanım alanlarına göre sınıflandırır. • Teknolojik ürünlerin geçmişteki ve bugünkü kullanımlarını karşılaştırır. • Kullandığı teknolojik ürünlerin mucitlerini ve bu ürünlerin zaman içerisindeki gelişimini araştırır. • Çevresindeki ihtiyaçlardan yola çıkarak kendine özgü ürünler tasarlamaya yönelik fikirler geliştirir. • Teknolojik ürünleri kendisine, başkalarına ve doğaya zarar vermeden kullanır.	5. ve 6. sınıf Toprak ve Hayatımız • Kore'nin endüstri yapısında meydana gelen değişiklikleri ve şehirlerde ortaya çıkan trafik gelişim özelliklerini keşfeder.
Üretim, Dağıtım ve Tüketim • İstek ve ihtiyaçlarını ayırt ederek ikisi arasında bilinçli seçimler yapar. • Ailesi ve yakın çevresindeki başlıca ekonomik faaliyetleri tanır. • Sorumluluk sahibi bir birey olarak bilinçli tüketici davranışları sergiler. • Kendine ait örnek bir bütçe oluşturur. • Çevresindeki kaynakları israf etmeden kullanır.	3. ve 4. sınıf Yaşamın ve Değişimin Çeşitli Yönleri • Kaynak azlığının ekonomik faaliyetlerde tercih sorunlarına neden olduğunu, piyasa merkezli üretim ve tüketim gibi ekonomik faaliyetleri açıklar. • Ülkemiz ile diğer ülkeler arasında mal ve ticaret ilişkilerini araştırarak ülkeler arası ekonomik faaliyetlerin birbirleriyle yakından ilişkili olduğunu keşfeder.
Etkin Vatandaşlık • Çocuk olarak sahip olduğu haklara örnekler verir. • Aile ve okul yaşamındaki söz ve eylemlerinin sorumluluğunu alır. • Okul yaşamında gerekli gördüğü eğitsel sosyal etkinlikleri önerir. • Ülkesinin bağımsızlığı ile bireysel özgürlüğü arasındaki ilişkiyi açıklar.	İlkokul 3. ve 4. sınıf Bölgemizde Dün ve Bugün • Bölgemizdeki kamu kurumlarının türlerini ve rollerini araştırarak kamu kurumlarının insan yaşamına yönelik yardımlarını inceler. • Yerel sorunların çözümünde halkın katılımını inceler ve yerel sorunların çözümüne katkıda bulunmak için tutum geliştirir. İlkokul 5. ve 6. sınıf İnsan Haklarına ve Topluma Saygı • İnsan haklarının önemini kabul eder ve insan haklarını geliştiren insanların faaliyetlerini araştırır. • Günlük yaşamımızda insan haklarının güvence altına alınması gereken durumları araştırır, insan haklarının önemini kabul eder ve insan haklarının korunmasına yönelik tutumlar geliştirir. • Anayasanın insan hakları açısından rolünü ve önemini açıklar. • Anayasada sahip olunan temel hak ve görevlerin günlük hayata uygulandığı durumları araştırır. Temel hak ve görevlerini yerine getirmek için tutum geliştirir. • Günlük yaşamımızda yasaların uygulanışını, yasaların anlamını ve doğasını açıklayan çeşitli örnekler sunar. • Yasal hakların korunması ve düzenlenmesi bakımından yasalara uygun bir tutum geliştirir. Kore'de Siyasal Gelişme • Liberal demokrasi süreci, 4.19 Devrimi, 5.18 Demokratikleşme Hareketi ve Haziran Demokratik Ayaklanması ile ilgili tutum geliştirir. • Ülkemizin özgürlüğüne kavuşmasından sonra sivil toplum ve siyasal katılım sürecine odaklanarak toplumun gelişimi ile ilgilenir. • Günlük yaşamda karşılaşılan demokratik olayları araştırır, demokrasinin anlamını ve önemini anlar ve günlük yaşamda demokratik tutum geliştirir. • Demokratik karar verme ilkelerinin (çoğunluk, diyalog, uzlaşma, azınlık görüşüne saygı vb.) anlamını ve gerekliliğini anlar. Bunları gerçek hayatta uygulamak için bir tavır sergiler.

	• Demokratik siyasetin temel prensiplerini (ulusal egemenlik, güçlerin ayrılması vb.) anlar ve bu prensiplerin uygulandığı çeşitli durumları araştırır. • Millet meclisi, yürütme organı ve mahkemelerin işlevlerini anlar ve mahkemelerin insan yaşamı üzerindeki etkilerini araştırır.
Küresel Bağlantılar	İlkokul 5. ve 6. sınıf Birleşik Kore'nin Geleceği ve Dünya Barışı
• Dünya üzerindeki çeşitli ülkeleri tanıtır. • Türkiye'nin komşuları ve diğer Türk Cumhuriyetleri ile olan ilişkilerini kavrar. • Farklı ülkelere ait kültürel unsurlarla ülkemizin sahip olduğu kültürel unsurları karşılaştırır. • Farklı kültürlere saygı gösterir.	• Küresel barışı ve gelişimini tehdit eden çeşitli çatışmaları araştırarak bu çatışmalara çözümler geliştirir. • Küresel barış ve kalkınma için çaba gösteren çeşitli aktörlerin (bireyler, ülkeler, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları vb.) durumlarını araştırır. • Küresel köyün başlıca çevre sorunlarını araştırır, bu sorunlara karşı çözüm önerileri getirir ve küresel vatandaşların çevre sorunlarının çözümünde işbirliği tutumlarını araştırır. • Sürdürülebilir bir gelecek inşa etmenin zorluklarını araştırarak küresel bir vatandaş olarak aktif katılımın yollarını araştırır.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.8 incelendiğinde her iki öğretim programında toplumsal, sosyal, vatandaşlık, ekonomi gibi konulara yer vermesi bakımından benzer kazanımların olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye öğretim programında yer alan birey ve toplum, kültür ve miras, insanlar, yerler ve çevreler, üretim, dağıtım ve tüketim, etkin vatandaşlık ve küresel bağlantılar öğrenme alanlarında yer alan kazanımların, Güney Kore öğretim programında 3. ve 4. sınıf yaşam şeklimiz, yaşamın ve değişimin çeşitli yönleri, yaşadığımız yer, bölgemizde dün ve bugün, yaşlıların yaşamı ve kültürü ile 5. ve 6. sınıf toprak ve hayatımız, dünya ülkeleri, insan haklarına ve topluma saygı, Kore'de siyasal gelişme, Birleşik Kore'nin geleceği ve dünya barışı tema alanlarındaki kazanım ifadeleri ile benzer olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Bu bağlamda günümüz dünyasının popüler konusu olan vatandaşlık eğitiminin coğrafi farklılıklara rağmen Sosyal Bilgiler Dersi içerisinde etkin olması Sosyal Bilgiler Dersinin etkin vatandaş yetiştirmedeki rolünü ön plana çıkardığı bulgusuna ulaşılması bakımından önem taşımaktadır.

4.6.2. İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Farklılıkları

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore ilkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın kazanımlar bakımından farklılıkları incelenmektedir. Türkiye ilkokul öğretim programında yer alan 3 kazanım ifadelerinin Güney Kore ilkokul öğretim programında yer alan 17 kazanım ifadelerinden farklı olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Her iki ülke öğretim programlarının kazanımlar bakımından farklılıklara ilişkin bulgulara Tablo 4.9'da yer verilmektedir.

Tablo 4. 9. Türkiye ve Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının kazanımlar bakımından farklılıkları

Türkiye	Güney Kore
4. Sınıf	**3.,4., 5. ve 6. sınıf**
Birey ve Toplum • Resmî kimlik belgesini inceleyerek kişisel kimliğine ilişkin çıkarımlarda bulunur. • Yaşamına ilişkin belli başlı olayları kronolojik sıraya koyar. • Bireysel ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerini tanır.	İlkokul 3. ve 4. sınıf Yaşadığımız Yer • Bölünme ile ilgili eski öyküler aracılığıyla bölünmenin tarihsel kökenlerini ve özelliklerini tanımlar. • Geçmişteki ve günümüzdeki taşımacılık verilerine dayanarak taşımacılığın gelişimine göre yaşam tarzlarının değişimini açıklar. • Geçmişteki ve günümüzdeki iletişim araçları verilerine dayanarak iletişim araçlarının gelişimine göre yaşam tarzlarının değişimini açıklar. Yaşam Şeklimiz • Bölünme sonrası ortaya çıkan yaşam farklılıklarını, iki toplumun yemek ve barınma alışkanlıklarını ve yaşam biçimlerinin çeşitliliğini keşfeder. • Yaşlıların yaşamını ve barınma şekillerini inceleyerek bunları bugünün yaşamıyla karşılaştırır. • Üç krallık dönemi geleneklerini inceleyerek günümüzdeki gelenekleri ile arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları analiz eder. Yaşamın ve Değişimin Çeşitli Yönleri • Köyler ve şehirler arasındaki benzer ve farklı yönleri karşılaştırarak aralarında ortaya çıkan sorunlara çözüm önerileri getirir. • Köyler ve şehirler arasındaki karşılıklı bağımlılığı araştırır. • Toplumsal değişme (düşük doğurganlık, yaşlanma ve küreselleşme vb.) ile günlük yaşamda ortaya çıkan özellikleri analiz eder. İlkokul 5. ve 6. sınıf Bugünün Toplumunda ve Toplumumuzda Yeni Değişiklikler • Kral Taejo'nun reform politikalarına ve bu dönem kültürünün gelişimine odaklanarak Joseon hanedanlığının toplum ve kültür alanındaki değişimlerini araştırır. • Joseon toplumunda (Jeong Yak-yong, Heungseon Daewonun, Kim Ok-kyun ve Jeon Bong-joon) toplumsal sorunların üstesinden gelmeye çalışan insanların faaliyetlerine odaklanarak bu insanların sosyal değişime etkisini araştırır. • Ülkemizi Japon işgaline karşı savunmaya çalışan insanların faaliyetlerini araştırır. • Ülkemizin kurtuluşu için çaba gösteren insanların (Lee, Yeong, Kim, Yu, Kwan-Soon, Shin Chae-ho, vb.) faaliyetlerini inceleyerek bu insanların özgürlük çabalarını anlamaya çalışır. • Ülkemizin özgürlüğüne kavuşmasının ardından Kore'yi kurma sürecini inceleyip Kore'yi kurmanın önemini anlar. • 6.25 Savaşın sebeplerini ve süreçlerini anlayarak ortaya çıkan sorunları ve bu sorunların etkilerini araştırır. Birleşik Kore'nin Geleceği ve Dünya Barışı • Dokdo'nun coğrafi önemine göre atalarımızın tarihi kanıtlara dayanarak Dokto'yu koruma çabalarını araştırır ve egemenlik bilincini geliştirir. • Birleşme çabalarına ve küresel barışa katkıda bulunan Birleşik Kore'nin geleceğini öğrenir.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.9'a göre Türkiye öğretim programında resmî kimlik belgesini inceleyerek kişisel kimliğine ilişkin çıkarımlarda bulunma, kendi yaşamına ilişkin olayları kronolojik sıraya koyma ve bireysel farklılıklar kazanım ifadelerinin Güney Kore öğretim programında yer verilen 17 kazanım ifadelerinden farklı olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Bu bağlamda her iki ülke öğretim programları arasındaki farklılıklar ülkelerin tarih, din, kültür ve ekonomi gibi farklı özelliklere sahip olması ile ilgili

olduğu söylenebilir. Güney Kore'de yaşanan iki devletli yapı ülkenin öğretim programına da yansıyarak kazanım ifadelerine de Birleşik Kore'nin geleceğine vurgu yapılması bakımından önemli bir farklılık oluşturmaktadır. Bununla birlikte Kore Yarımadasında yakın zamanda meydana gelen krizler öğretim programı kazanım ifadelerinde yer bulmaktadır. Öğretim programlarında yer alan kazanım ifadelerinin toplumsal, coğrafi ve siyasi ihtiyaçlara göre şekillendiği söylenebilir.

4.6.3. Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Benzerlikleri

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları kazanımlar bakımından benzerlikleri incelenmektedir. Türkiye öğretim programında kazanımlar her sınıf kademesi için ayrı olarak düzenlenmektedir. Güney Kore öğretim programında ise kazanımlar her sınıf kademesi için ortak olarak yer verilmektedir. Bu yüzden Türkiye öğretim programında kazanımlar aynı sütun içerisinde sınıf kademesi ve öğrenme alanları başlıkları verilerek karşılaştırılmaktadır. Türkiye ve Güney Kore öğretim programlarının kazanımlar bakımından benzerliklerine ilişkin sonuçlara Tablo 4.10'da yer verilmektedir.

Tablo 4. 10. Türkiye ve Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler öğretim programında kazanımlar bakımından benzerlikler

Türkiye	**Güney Kore**
5., 6. ve 7. sınıf	**7., 8. ve 9. sınıf**
(5. sınıf) İnsanlar, Yerler ve Çevreler	(Coğrafya Tema Alanı) Yaşadığım Dünya
• Haritalar üzerinde yaşadığı yer ve çevresinin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar. • Yaşadığı çevrede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar. • Yaşadığı yer ve çevresindeki doğal özellikler ile beşerî özelliklerin nüfus ve yerleşme üzerindeki etkilerine örnekler verir. • Yaşadığı çevredeki afetlerin ve çevre sorunlarının oluşum nedenlerini sorgular. • Doğal afetlerin toplum hayatı üzerine etkilerini örneklerle açıklar.	• Doğal çevrenin ve beşeri çevrenin dağılım özelliklerini çeşitli haritalarda okur. • Mekânı uzay ölçeğine göre tanımlar ve mekândaki farklılığın insan yaşamına etkisini açıklar. • Coğrafi bilginin mekânsal karar verme üzerindeki etkisini analiz eder ve coğrafi bilgi teknolojisini günlük yaşamda kullanır.
(6.sınıf) İnsanlar, Yerler ve Çevreler	Bizimkinden Farklı İklimler
• Konum ile ilgili kavramları kullanarak kıtaların, okyanusların ve ülkemizin coğrafi konumunu tanımlar. • Türkiye'nin temel fiziki coğrafya özelliklerinden yer şekillerini, iklim özelliklerini ve bitki örtüsünü ilgili haritalar üzerinde inceler. • Türkiye'nin temel beşerî coğrafya özelliklerini ilgili haritalar üzerinde gösterir. • Dünyanın farklı doğal ortamlarındaki insan yaşantılarından yola çıkarak iklim özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur.	• Sıcaklık ve yağış hakkındaki verileri analiz ederek küresel iklim bölgelerini sınıflandırır. İnsan yaşamına uygun iklim koşullarını tartışır. • Tropikal yağmur ormanları iklim bölgelerinin yerini ve yaşam tarzlarına etkisini analiz eder. • Akdeniz iklimi, Xi'andaki deniz iklimi ile okyanus iklimlerini ülkemizin iklimi ile karşılaştırarak bu bölgelerin tarımını ve yaşamını inceler. • Tundra iklim bölgesini araştırarak insanların bu iklime uyum şekillerini ve yaşam tarzlarını araştırır.
(7.sınıf) İnsanlar, Yerler ve Çevreler	Doğaya Yolculuk
	• Dünyaca ünlü dağ topografyası ile ilgili alanları tanımlar, bu bölgelerin çevre özelliklerini, oluşum sürecini ve bu bölgelerde yaşayan insanların yaşam tarzlarını inceler. • Kıyı şekilleri ile ünlü küresel turizm merkezlerini seçerek, bu arazilerin oluşum sürecini ve turizmin bölge üzerindeki etkisini değerlendirir.

• Örnek incelemeler yoluyla geçmişten günümüze, yerleşmeyi etkileyen faktörler hakkında çıkarımlarda bulunur. • Türkiye'de nüfusun dağılışını etkileyen faktörlerden hareketle Türkiye'nin demografik özelliklerini yorumlar. • Örnek incelemeler yoluyla göçün neden ve sonuçlarını tartışır. • Temel haklardan yerleşme ve seyahat özgürlüğünün kısıtlanması halinde ortaya çıkacak olumsuz durumlara örnekler gösterir.	• Ülkemizin doğal mirasını ve büyüleyici doğal manzarasını araştırarak bu arazilerin oluşum özelliklerini araştırır. • Kültürü çeşitli kriterlere göre ayırır, kültürel farklılıkları ortaya çıkaran doğal çevre, ekonomi ve sosyal çevre gibi özelliklerin nedenlerini anlar. • Dünya nüfusunun ve Kore nüfusunun özelliklerini anlayarak nüfusu etkileyen coğrafi faktörleri keşfeder. • Göç etmenlerini araştırarak nüfus hareketlerinin ortaya çıkardığı sorunları analiz edebilir. • Kore'de dâhil olmak üzere gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin nüfus sorunlarını analiz eder, bu sorunların nedenlerini araştırır ve bu sorunların çözüm önerilerini tartışır. <u>Çevre Sorunları ve Sürdürülebilir Çevre</u> • Küresel iklim değişikliğinin nedenlerini ve bu değişiklikten kaynaklanan bölgesel değişimleri araştırarak bölgesel ve uluslararası çabaları değerlendirir. • Çevre sorunlarına neden olan endüstrilerin diğer ülkelere etkisini araştırarak çevre üzerindeki etkisini analiz eder. • Günlük yaşamda çevre ile ilgili çeşitli görüşleri karşılaştırarak çevre ile ilgili görüşlerini ifade eder. <u>Dünyada Kore</u> • Ülkemiz topraklarını haritada gösterir ve Dokdo bölgesinin değerini ve önemini belirler. • Kore'deki çeşitli bölgelerin özelliklerini araştırarak bu bölgelerin özelliklerine göre marka ve pazarlama gibi yerelleştirme stratejileri geliştirir. <u>Birlikte Yaşadığımız Dünya</u> • Dünyadaki çeşitli coğrafi sorunları haritaları kullanarak tanımlar, bu sorunların mevcut durumunu ve sebeplerini araştırır.
(5.sınıf) <u>Üretim, Dağıtım ve Tüketim</u> • Yaşadığı yerin ve çevresinin ekonomik faaliyetlerini analiz eder. • Yaşadığı yer ve çevresindeki ekonomik faaliyetlere bağlı olarak gelişen meslekleri tanır. • Çevresindeki ekonomik faaliyetlerin, insanların sosyal hayatlarına etkisini analiz eder. • Temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik ürünlerin üretim, dağıtım ve tüketim ağını analiz eder. • İş birliği yaparak üretim, dağıtım ve tüketime dayalı yeni fikirler geliştirir. • Bilinçli bir tüketici olarak haklarını kullanır. (6.sınıf) <u>Üretim, Dağıtım ve Tüketim</u> • Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder. • Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar. (7.sınıf) <u>Üretim, Dağıtım ve Tüketim</u> • Kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler verir.	(Genel Sosyal Tema Alanı) <u>Küresel Ekonomik Faaliyetler ve Yerel Değişimler</u> • Tarımsal sanayileşmenin ve küreselleşmenin tüketim alışkanlıkları üzerindeki değişimlere etkisini araştırır. • Çokuluslu şirketlerin küresel düzeyde üretim alanlarına etkilerini inceler. • Küreselleşme nedeniyle hizmet sektöründe meydana gelen değişimleri inceleyerek bu değişimlerin bölgesel değişim ve bölge insanları üzerine etkilerini değerlendirir. <u>Ekonomik Yaşam ve Seçimler</u> • İşletmelerin serbest piyasa ekonomisindeki rollerini, sosyal sorumluluklarını ve girişimciliği geliştirme tutumlarını anlar. <u>Piyasa Ekonomisi ve Fiyatlar</u> • Pazarın anlamını ve türlerini anlayarak çeşitli pazar örneklerini inceler.
(5.sınıf) <u>Birey ve Toplum</u> • Sahip olduğu haklarının farkında olan bir birey olarak katıldığı gruplarda aldığı rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranır. • Çocuk olarak haklarından yararlanmaya ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler verir. (6.sınıf) Birey ve Toplum • Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler. • Sosyal, kültürel ve tarihî bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder. • Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları sorgular. • Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır. • Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.	<u>Bireyler ve Sosyal Yaşam</u> • Sosyalleşme kavramının anlamını ve sürecini kavrayarak bu süreçte ortaya çıkan ergen davranışlarını açıklar. • Sosyal statü ve rollerin anlamını anlayarak örnek olay incelemesi yoluyla rol çatışmasının özelliklerini analiz eder. • Sosyal grupların anlamını anlayarak sosyal ayrımcılık, sosyal çatışma durumlarını inceler ve bu durumlara çözüm önerileri getirir. <u>Sosyal Değişim ve Sosyal Problemler</u> • Toplumsal değişimin anlamını anlayarak modern toplumun değişimlerini ve sorunlarını analiz eder.

(5.sınıf) Kültür ve Miras • Ülkemizin çeşitli yerlerinin kültürel özellikleri ile yaşadığı çevrenin kültürel özelliklerini karşılaştırarak bunlar arasındaki benzer ve farklı unsurları belirler. • Kültürel ögelerin, insanların bir arada yaşamasındaki rolünü analiz eder. • Günlük yaşamdaki kültürel unsurların tarihî gelişimini değerlendirir. (6.sınıf) Küresel Bağlantılar • Popüler kültürün, kültürümüz üzerindeki etkilerini sorgular.	Kültürü Anlama • Kültürün anlamını anlayarak kültürün özelliklerini örneklerle analiz eder. • Kültürlere karşı farklı davranışları karşılaştırarak diğer kültürleri anlamak için tutum geliştirir. • Kitle iletişim araçlarının ve popüler kültürün anlamını ve özelliklerini anlayarak halk kültürünü eleştirebilir. (Coğrafya Tema Alanı) Doğaya Yolculuk • Kültürel ilişki, kültürel yayılma ve kültürel dönüşüm örneklerini araştırarak küreselleşmenin kültürel dönüşüm üzerindeki etkisini değerlendirir. • Farklı kültürlerin bir arada yaşadığı ve çatıştığı bölgeleri karşılaştırarak farklılıkların neden oluştuğunu analiz eder.
(5.sınıf) Etkin Vatandaşlık • Bireysel ve toplumsal ihtiyaçlar ile bu ihtiyaçların karşılanması için hizmet veren kurumları ilişkilendirir. • Yaşadığı yerin yönetim birimlerinin temel görevlerini açıklar. • Temel hakları ve bu hakları kullanmanın önemini açıklar. (6.sınıf) Etkin Vatandaşlık • Demokrasinin temel ilkeleri açısından farklı yönetim biçimlerini karşılaştırır. • Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde yasama, yürütme ve yargı güçleri arasındaki ilişkiyi açıklar. • Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurları analiz eder. • Toplumsal hayatımızda demokrasinin önemini açıklar. • Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak hak ve sorumluluklarının anayasal güvence altında olduğunu açıklar. (7.sınıf) Etkin Vatandaşlık • Demokrasinin ortaya çıkışını, gelişim evrelerini ve günümüzde ifade ettiği anlamları açıklar. • Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerini toplumsal hayattaki uygulamalarla ilişkilendirir. • Demokrasinin uygulanma süreçlerinde karşılaşılan sorunları analiz eder.	Siyasi Yaşam ve Demokrasi • Siyasetin anlamını ve işlevini anlayarak devlet ile vatandaşların siyasal yaşamda oynadığı rolleri araştırır. • Demokrasinin gelişim sürecini analiz ederek demokrasinin temel ilkelerini anlayabilir. • Demokratik hükümet biçimlerini (kabine sistemi, başkanlık sistemi) inceler. Siyasi Süreç ve Sivil Katılım • Hukukun anlamını ve özelliklerini anlayarak örnek bir yargılama sürecinin analiziyle hukukun amacını keşfeder. • Kamu hukuku, yargı hukuku ve sosyal hukuk gibi alanların özelliklerini örnek olay analizi ile ayırt eder. Anayasa ve Devlet Kurumları • Ulusal Meclis'in yasama işlevini anlayarak Ulusal Meclis'in temel örgütlerini ve işlevlerini araştırır.
(6.sınıf) Küresel Bağlantılar • Ülkemizin Türk Cumhuriyetleri ve komşu devletlerle olan kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerini analiz eder. • Ülkemizin sahip olduğu siyasi, askerî, ekonomik ve kültürel özelliklere bağlı olarak uluslararası alanda üstlendiği rolleri analiz eder. (7. sınıf) Küresel Bağlantılar • Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlara örnekler verir. • Çeşitli kültürlere yönelik kalıp yargıları sorgular. • Arkadaşlarıyla birlikte küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirir.	Uluslararası Toplum ve Uluslararası Politika • Uluslararası toplumun özelliklerini anlayarak uluslararası ilişkileri etkileyen çeşitli aktörlerin (ulusal, uluslararası kuruluşlar ve çok uluslu şirketler vb.) faaliyetlerini araştırır. • Kore'nin uluslararası ilişkilerde ihtilaf yaşadığı ülkeleri tanıyarak bu ihtilafları çözmek için hükümetin ve sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini araştırır.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.10'da Türkiye öğretim programında yer alan 48 kazanım ifadesinin Güney Kore öğretim programında yer alan 32 kazanım ifadesi ile benzer olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye ve Güney Kore öğretim programlarında ekonomi, kültür, demokrasi, vatandaşlık ve coğrafya konu kazanımlarına yer verildiği tespit edilmektedir. Kazanımlarda yer alan bu benzerliklerin iki ülkenin ikili ilişkilerini

geliştirmesi ve ülkeler arasında etkileşimin artmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.6.4. Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Kazanımlar Bakımından Farklılıkları

Türkiye öğretim programında yer alan 19 kazanım ifadesinin Güney Kore öğretim programında yer alan 27 kazanım ifadesinden farklı olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar bakımından farklılıklara ilişkin sonuçlar Tablo 4.11'de verilmektedir.

Tablo 4. 11. Türkiye ve Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programında kazanımlar bakımından farklılıkları

Türkiye	**Güney Kore**
5., 6. ve 7. sınıf	**7., 8. ve 9. sınıf**
(5. sınıf) Birey ve Toplum • Sosyal Bilgiler dersinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimine katkısını fark eder. • Yakın çevresinde yaşanan bir örnekten yola çıkarak bir olayın çok boyutluluğunu açıklar. Kültür ve Miras • Somut kalıntılarından yola çıkarak Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının insanlık tarihine önemli katkılarını fark eder. • Çevresindeki doğal varlıklar ile tarihî mekânları, nesneleri ve eserleri tanıtır Bilim Teknoloji ve Toplum • Teknoloji kullanımının sosyalleşme ve toplumsal ilişkiler üzerindeki etkisini tartışır. • Sanal ortamda ulaştığı bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğini sorgular. • Sanal ortamı kullanırken güvenlik kurallarına uyar. • Buluş yapanların ve bilim insanlarının ortak özelliklerini belirler. • Yaptığı çalışmalarda bilimsel etiğe uygun davranır. Etkin Vatandaşlık • Millî egemenlik ve bağımsızlık sembollerimizden Bayrağımıza ve İstiklâl Marşına değer verir. Küresel Bağlantılar • Çeşitli ülkelerde bulunan ortak miras ögelerine örnekler verir. (6.sınıf) Kültür ve Miras • Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasal, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur. • İslamiyet'in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar. • Türklerin İslamiyet'i kabulleri ile birlikte siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda meydana gelen değişimleri fark eder. • Türklerin Anadolu'yu yurt edinme sürecini XI ve XIII. yüzyıllar kapsamında analiz eder. Tarihî ticaret yollarının toplumlar arası siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerdeki rolünü açıklar. Bilim, Teknoloji ve Toplum	(Coğrafya Tema Alanı) Dünyadaki Doğal Afetler • Doğal afetlerin yaşandığı alanları araştırarak bu afetlerin neden ortaya çıktığını açıklar. • Doğal afetlerin insan hayatındaki etkilerini araştırır. • Doğal afetlerin oluştuğu ve oluşmadığı bölgeleri karşılaştırarak doğal afetlerin neden olduğu zararları azaltma yollarını araştırır. Doğal Kaynaklar Üzerindeki Rekabet ve Çatışmalar • Doğal kaynakların dağılımını ve doğal kaynakların tüketimi arasındaki eşitsizlikleri belirleyerek ülkeler arasındaki rekabet ve çatışmaları araştırır. • Doğal kaynaklar bakımından zengin bölgelerde yaşayan insanların yaşamlarına etkisini değerlendirir. • Sürdürülebilir kaynakların gelişmesini araştırarak insan yaşamı üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini değerlendirir. Şehir: İnşa Ettiğimiz Habitat • Dünyaca ünlü şehirlerin yerlerini ve özelliklerini araştırır. • Şehir merkezinden başlayarak çevreye doğru yayılan mimari ve arazi fiyatlarındaki değişiklikleri analiz eder. • Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki kentleşme süreçlerini karşılaştırarak bu ülkelerin kentsel sorunlarını keşfeder. • Kentleşme sorunlarını çözmek ve yaşanabilir bir şehir için çözüm yolları önerir. Dünyada Kore • Ülkemizin dünyadaki konumunu ve iki devletin birleşme gerekliliğini kavrayarak birleşme sonrası hayatımızda meydana gelecek değişiklikleri öngörebilir. Birlikte Yaşadığımız Dünya • Aynı bölge içinde ortaya çıkan ekonomik gelişim farklılıklarının neden kaynaklandığını belirleyerek az gelişmiş bölgelerde yoksulluk ile mücadele çabalarını inceler. • Bölgesel eşitsizlikleri azaltmak için uluslararası toplumun çabalarını araştırır. (Genel Sosyal Alan) Siyasi Süreç ve Sivil Katılım • Yargılamanın anlamını ve mahkeme türlerini anlayarak adil yargılamanın gerekliliğini anlar. İnsan Hakları ve Anayasa • Anayasa ile güvence altına alınan işçilerin haklarını anlayarak işçi hakları ihlallerini ve bu ihlalleri önleme yöntemlerini araştırır.

- Sosyal bilimlerdeki çalışma ve bulgulardan hareketle sosyal bilimlerin toplum hayatına etkisine örnekler verir
- Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gelecekteki yaşam üzerine etkilerine ilişkin fikirler ileri sürer.
- Bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak araştırma yapar.
- Telif ve patent hakları saklı ürünlerin yasal yollardan temin edilmesinin gerekliliğini savunur.

Üretim, Dağıtım ve Tüketim

- Ülkemizin kaynaklarıyla ekonomik faaliyetlerini ilişkilendirir.
- Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur.
- Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder.
- İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır.

Etkin Vatandaşlık

- Türk tarihinden ve güncel örneklerden yola çıkarak toplumsal hayatta kadına verilen değeri fark eder.

Küresel Bağlantılar

- Ülkemizin diğer ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini analiz eder.

(7. sınıf)

Birey ve Toplum

- İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.
- Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.
- Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.
- İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.

Kültür ve Miras

- Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar
- Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetini örnekler üzerinden analiz eder.
- Avrupa'daki gelişmelerle bağlantılı olarak Osmanlı Devleti'ni değişime zorlayan süreçleri kavrar.
- Osmanlı Devleti'nde ıslahat hareketleri sonucu ortaya çıkan kurumlardan hareketle toplumsal ve ekonomik değişim hakkında çıkarımlarda bulunur.
- Osmanlı kültür, sanat ve estetik anlayışına örnekler verir.

Bilim, Teknoloji ve Toplum

- Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceler.
- Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginlerin bilimsel gelişme sürecine katkılarını tartışır.
- XV-XX. yüzyıllar arasında Avrupa'da yaşanan gelişmelerin günümüz bilimsel birikiminin oluşmasına etkisini analiz eder.
- Özgür düşüncenin bilimsel gelişmelere katkısını değerlendirir.

Üretim, Dağıtım ve Tüketim

- Üretimde ve yönetimde toprağın önemini geçmişten ve günümüzden örneklerle açıklar.
- Üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.
- Tarih boyunca Türklerde meslek edindirme ve meslek etiği kazandırmada rol oynayan kurumları tanır.
- Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni meslekleri dikkate alarak mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar.

Etkin Vatandaşlık

- Atatürk'ün Türk demokrasisinin gelişimine katkılarını açıklar.

Küresel Bağlantılar

- Türkiye'nin ilişkide olduğu ekonomik bölge ve kuruluşları tanır.

Anayasa ve Devlet Kurumları

- Başkanın statüsünü ve otoritesini anlayarak yönetimin temel örgütlerini ve işlevlerini inceler.
- Mahkemelerin yapılanma şekillerini ve işlevlerini araştırarak Anayasa Mahkemesinin statüsünü ve rolünü analiz eder.

Ekonomik Yaşam ve Seçimler

- Ekonomik faaliyetlerdeki zayıflamanın neden olduğu zorlukları anlayarak ekonomik sistemin özelliklerini ve temel ekonomik problemleri çözmenin yollarını araştırır.
- Ekonomik faaliyetlerin yaşam boyu gerekliliğini ve ekonomik yaşamın (varlık yönetimi, kredi yönetimi) sürdürülebilir olmasının önemini anlar.

Piyasa Ekonomisi ve Fiyatlar

- Arz talep dengesini ve bu dengeye göre piyasa fiyatlarına nasıl karar verildiğini anlar.
- Mal ve eşya fiyatları ile arz ve talebi değiştiren faktörleri anlayarak piyasa fiyatlarındaki değişimleri analiz eder.

Ulusal Ekonomi ve Uluslararası Ticaret

- GSYİH'nın anlamını ekonomik gösterge olarak anlayarak GSYİH'da meydana gelen artışın hayatımıza etkisini açıklar.
- Enflasyon ve işsizliğin insan yaşamı üzerine etkilerini anlayarak bu sorunlara çözüm yolları önerir.
- Uluslararası ticaretin gerekliliğini anlayarak uluslararası ticarette döviz kuru belirleme ilkesini anlar.

Uluslararası Toplum ve Uluslararası Politika

- Uluslararası toplumda rekabet, çatışma ve işbirliğinin çeşitli yönlerini anlayarak dış politika açısından uluslararası toplumun bir arada bulunma çabalarını araştırır.

Sosyal Değişim ve Sosyal Problemler

- Kore toplumundaki değişimin yönünü anlayarak bu değişimlerin olumsuz yönlerine karşı önlemler önerir.
- Günümüzde meydana gelen sosyal sorunları araştırarak bu sorunlar için çözüm yolları önerir.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.11 incelendiğinde Türkiye öğretim programında yer alan 44 kazanım ifadesinin Güney Kore öğretim programında yer alan 27 kazanım ifadesinden farklı olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye öğretim programında milli, dini, tarihi konuların kazanım ifadelerine yer verilirken Güney Kore öğretim programında milli, dini ve tarih konuların kazanım ifadelerine yer verilmediği görülmektedir. Kazanım ifadelerinde yer alan bu farklılıkların iki ülkenin sahip olduğu kültürel, siyasi, coğrafi ve sosyo-ekonomik özelliklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.7. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın İçerikler Bakımından İncelenmesi

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın içerikleri incelenmektedir. Araştırmada ayrı başlıklar halinde her iki ülke öğretim programlarının içeriklerinin karşılaştırılması yapılmamakta, bunun yerine öğretim programlarının içerik özellikleri ele alınmaktadır. Bunun sebebi Güney Kore öğretim programında tema içeriklerine detaylı bir şekilde yer verilirken Türkiye öğretim programında öğrenme alanları içeriklerine yer verilmemektedir. Öğretim programında öğrenme alanları, öğrenme alan açıklamaları ve kazanımlar bulunmaktadır. Kazanım ifadelerine önceki başlıkta yer verildiği için bu başlık altında öğrenme alan başlıkları ve öğrenme alan açıklamaları yer almaktadır.

Türkiye öğretim programı öğrenme alanları çerçevesinde düzenlenmekte ve öğrenme alanlarından sonra herhangi bir ek bilgi bulunmamaktadır. Güney Kore öğretim programı ise tema alanları çerçevesinde düzenlenmektedir. Bu tema alanları coğrafya ve genel sosyal alan başlıkları altında düzenlenmekte, bu alanların başlıkları altında ünitelerle ilgili açıklamalar yapılmaktadır. Her bir tema içeriği verildikten sonra konuların öğrenme öğelerine, başarı standartlarına, öğrenme öğretme yöntemine ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

4.7.1. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın İçerikleri

Bu başlık altında ilkokul 4. sınıf, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı öğrenme alanlarına ve öğrenme alan açıklamalarına yer verilmektedir. Öğretim programında birey ve toplum, kültür ve miras, insanlar, yerler

ve çevreler, bilim, teknoloji ve toplum, üretim, dağıtım ve tüketim, etkin vatandaşlık ve küresel bağlantılar öğrenme alanları bulunmaktadır.

4.7.1.1. İlkokul 4. sınıf program içeriği

Türkiye ilkokul 4. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda 7 öğrenme alanı bulunmaktadır. Tablo 4.12'de ilkokul 4. sınıf öğretim programının öğrenme alanlarına ve açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 12. İlkokul 4. sınıf öğrenme alanları ve öğrenme alanı açıklamaları

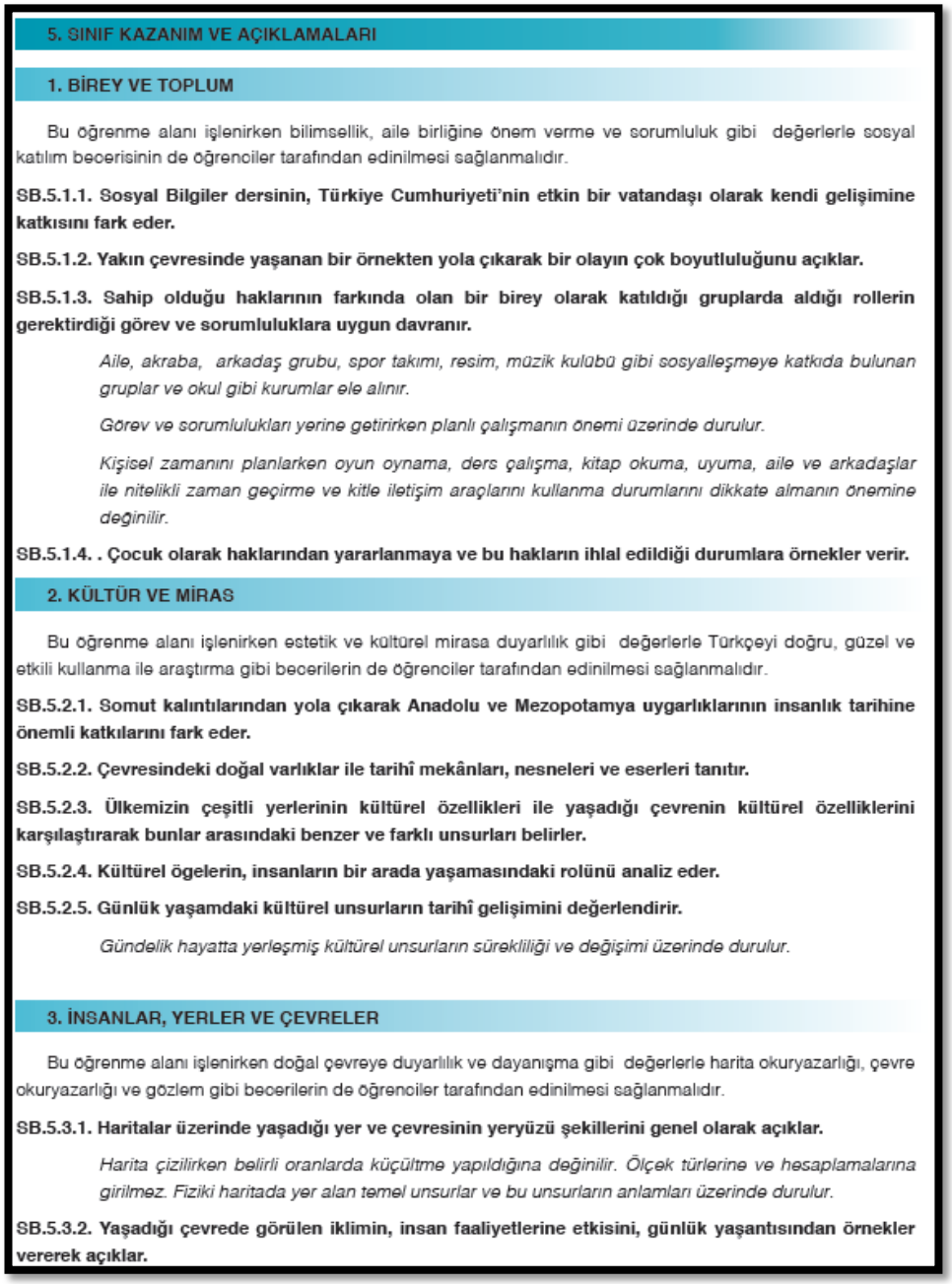
Öğrenme Alanları	Öğrenme Alanı Açıklamaları
Birey ve Toplum	Bu öğrenme alanında saygı ve sorumluluk gibi değerlerle kanıt kullanma, zaman ve kronolojiyi algılama ile empati kurma gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmelidir.
Kültür ve Miras	Kültür ve Miras öğrenme alanında aile birliğine önem verme, kültürel mirasa duyarlılık ve vatanseverlik gibi değerlerle kanıt kullanma, zaman ve kronolojiyi algılama ile değişim ve sürekliliği algılama gibi beceriler de öğrenciler tarafından edinilmelidir.
İnsanlar, Yerler ve Çevreler	Bu alanda doğal çevreye duyarlılık değeriyle mekânı algılama, harita kullanma, konum analizi, tablo, grafik, diyagram çizme ve yorumlama gibi beceriler de öğrenciler tarafından edinilmelidir.
Bilim, Teknoloji ve Toplum	Bu öğrenme alanında bilimsellik ve doğal çevreye duyarlılık gibi değerlerle değişim ve yenilikçilik gibi beceriler de öğrenciler tarafından edinilmelidir.
Üretim, Dağıtım ve Tüketim	Bu alanda sorumluluk ve tasarruf gibi değerlerle öz denetim, karar verme ve finansal okuryazarlık gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Etkin Vatandaşlık	Etkin vatandaşlık öğrenme alanı işlenirken sorumluluk ve bağımsızlık gibi değerlerle iş birliği, sosyal katılım ve karar verme gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Küresel Bağlantılar	Bu öğrenme alanı işlenirken kültürel mirasa duyarlılık ve saygı gibi değerlerle araştırma ve empati gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

(Kaynak: MEB, 2018)

Tablo 4.12'ye göre ilkokul 4. sınıf öğretim programında öğrencilere saygı ve sorumluluk, aile birliğine önem verme, kültürel mirasa duyarlılık ve vatanseverlik, doğal çevreye duyarlılık, bilimsellik, tasarruf ve bağımsızlık gibi değerlerin yanı sıra kanıt kullanma, zaman ve kronolojiyi algılama ile empati kurma, değişim ve sürekliliği algılama, mekânı algılama, harita kullanma, konum analizi, tablo, grafik, diyagram çizme ve yorumlama, değişim ve yenilikçilik, öz denetim, karar verme ve finansal okuryazarlık, iş birliği, sosyal katılım ve araştırma becerilerinin de kazandırılması amaçlanmaktadır.

4.7.1.2. Ortaokul 5. sınıf program içeriği

Türkiye ortaokul 5. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda 7 öğrenme alanı bulunmaktadır. Resim 4.4'de ortaokul 5. sınıf birey ve toplum, kültür ve miras ile insanlar, yerler ve çevreler öğrenme alanlarına ait görsele yer verilmektedir.

5. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. BİREY VE TOPLUM

Bu öğrenme alanı işlenirken bilimsellik, aile birliğine önem verme ve sorumluluk gibi değerlerle sosyal katılım becerisinin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

SB.5.1.1. Sosyal Bilgiler dersinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimine katkısını fark eder.

SB.5.1.2. Yakın çevresinde yaşanan bir örnekten yola çıkarak bir olayın çok boyutluluğunu açıklar.

SB.5.1.3. Sahip olduğu haklarının farkında olan bir birey olarak katıldığı gruplarda aldığı rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranır.

Aile, akraba, arkadaş grubu, spor takımı, resim, müzik kulübü gibi sosyalleşmeye katkıda bulunan gruplar ve okul gibi kurumlar ele alınır.

Görev ve sorumlulukları yerine getirirken planlı çalışmanın önemi üzerinde durulur.

Kişisel zamanını planlarken oyun oynama, ders çalışma, kitap okuma, uyuma, aile ve arkadaşlar ile nitelikli zaman geçirme ve kitle iletişim araçlarını kullanma durumlarını dikkate almanın önemine değinilir.

SB.5.1.4. . Çocuk olarak haklarından yararlanmaya ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler verir.

2. KÜLTÜR VE MİRAS

Bu öğrenme alanı işlenirken estetik ve kültürel mirasa duyarlılık gibi değerlerle Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma ile araştırma gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

SB.5.2.1. Somut kalıntılarından yola çıkarak Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının insanlık tarihine önemli katkılarını fark eder.

SB.5.2.2. Çevresindeki doğal varlıklar ile tarihî mekânları, nesneleri ve eserleri tanıtır.

SB.5.2.3. Ülkemizin çeşitli yerlerinin kültürel özellikleri ile yaşadığı çevrenin kültürel özelliklerini karşılaştırarak bunlar arasındaki benzer ve farklı unsurları belirler.

SB.5.2.4. Kültürel ögelerin, insanların bir arada yaşamasındaki rolünü analiz eder.

SB.5.2.5. Günlük yaşamdaki kültürel unsurların tarihî gelişimini değerlendirir.

Gündelik hayatta yerleşmiş kültürel unsurların sürekliliği ve değişimi üzerinde durulur.

3. İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Bu öğrenme alanı işlenirken doğal çevreye duyarlılık ve dayanışma gibi değerlerle harita okuryazarlığı, çevre okuryazarlığı ve gözlem gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı yer ve çevresinin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.

Harita çizilirken belirli oranlarda küçültme yapıldığına değinilir. Ölçek türlerine ve hesaplamalarına girilmez. Fiziki haritada yer alan temel unsurlar ve bu unsurların anlamları üzerinde durulur.

SB.5.3.2. Yaşadığı çevrede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar.

Resim 4. 4. Ortaokul 5. sınıf öğretim programının 17. sayfa görseli (MEB, 2018)

Tablo 4. 13. Sosyal bilgiler dersi öğretim programı öğrenme alanları ve öğrenme alan açıklamaları

Öğrenme Alanları	Öğrenme Alan Açıklamaları
Birey ve Toplum	Birey ve toplum öğrenme alanı işlenirken bilimsellik, aile birliğine önem verme ve sorumluluk gibi değerler ile sosyal katılım becerilerinin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Kültür ve Miras	Bu öğrenme alanında estetik ve kültürel mirasa duyarlılık gibi değerlerle Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma ile araştırma gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
İnsanlar, Yerler ve Çevreler	Bu öğrenme alanında doğal çevreye duyarlılık ve dayanışma gibi değerlerle harita okuryazarlığı, çevre okuryazarlığı ve gözlem gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Bilim, Teknoloji ve Toplum	Bilim, teknoloji ve toplum öğrenme alanı işlenirken dürüstlük, çalışkanlık ve bilim etiği gibi değerlerle öz denetim ve dijital okuryazarlık gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Üretim, Dağıtım ve Tüketim	Bu öğrenme alanı işlenirken sorumluluk değeriyle iş birliği, yenilikçilik, girişimcilik ve araştırma gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Etkin Vatandaşlık	Bu öğrenme alanı işlenirken özgürlük ve bağımsızlık gibi değerlerle araştırma ve sosyal katılım gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Küresel Bağlantılar	Bu öğrenme alanı işlenirken kültürel mirasa duyarlılık değeriyle araştırma ve yaratıcılık gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

(Kaynak: MEB, 2018)

Tablo 4.13'e göre ortaokul 5. Sınıf öğretim programında öğrencilere bilimsellik, aile birliğine önem verme ve sorumluluk, estetik ve kültürel mirasa duyarlılık, doğal çevreye duyarlılık ve dayanışma, dürüstlük, çalışkanlık ve bilim etiği, özgürlük ve bağımsızlık değerlerinin yanı sıra sosyal katılım, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma ile araştırma, harita okuryazarlığı, çevre okuryazarlığı ve gözlem, öz denetim ve dijital okuryazarlık, iş birliği, yenilikçilik, girişimcilik ve yaratıcılık gibi becerilerinin de kazandırılması hedeflenmektedir.

4.7.1.3. Ortaokul 6. sınıf program içeriği

Türkiye ortaokul 6. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda 7 öğrenme alanı bulunmaktadır. Ortaokul 6. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı öğrenme alanlarına ve açıklamalarına Tablo 4.14'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 14. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında öğrenme alanları ve öğrenme alan açıklamaları

Öğrenme Alanları	Öğrenme Alan Açıklamaları
Birey ve Toplum	Bu öğrenme alanı işlenirken dayanışma ve yardımseverlik gibi değerlerle eleştirel düşünme ile zaman ve kronolojiyi algılama gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Kültür ve Miras	Bu öğrenme alanı işlenirken kültürel mirasa duyarlılık değeriyle zaman ve kronolojiyi algılama becerisinin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

Tablo 4. 14'ün devamı

İnsanlar, Yerler ve Çevreler	Bu öğrenme alanı işlenirken vatanseverlik ve doğal çevreye duyarlılık gibi değerlerle mekânı algılama ve harita okuryazarlığı gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Bilim, Teknoloji ve Toplum	Bu öğrenme alanı işlenirken bilimsellik değeriyle yenilikçilik ve araştırma gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Üretim, Dağıtım ve Tüketim	Bu öğrenme alanı işlenirken vatanseverlik, doğal çevreye karşı duyarlılık ve sorumluluk gibi değerlerle girişimcilik, yenilikçilik ve araştırma gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Etkin Vatandaşlık	Bu öğrenme alanı işlenirken eşitlik değeriyle eleştirel düşünme, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma ile politik okuryazarlık becerilerinin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Küresel Bağlantılar	Bu öğrenme alanı işlenirken kültürel mirasa duyarlılık değeriyle araştırma ve eleştirel düşünme gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

(Kaynak: MEB, 2018)

Tablo 4.14'e göre ortaokul 6. sınıf öğretim programında öğrencilere dayanışma ve yardımseverlik, kültürel mirasa duyarlılık, vatanseverlik ve doğal çevreye duyarlılık, bilimsellik, sorumluluk, eşitlik değerlerinin yanı sıra eleştirel düşünme ile zaman ve kronolojiyi algılama, mekânı algılama, harita okuryazarlığı, yenilikçilik ve araştırma, girişimcilik, politik okuryazarlık ve kültürel mirasa duyarlılık gibi becerilerinde kazandırılması gerekmektedir.

4.7.1.4. Ortaokul 7. sınıf program içeriği

Türkiye ortaokul 7. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda 7 öğrenme alanı vardır. Öğrenme alanlarına ve açıklamalarına Tablo 4.15'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 15. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında öğrenme alanları ve öğrenme alan açıklamaları

Öğrenme Alanları	Öğrenme Alan Açıklamaları
Birey ve Toplum	Bu alan işlenirken özgürlük ve sorumluluk gibi değerlerle iletişim ve medya okuryazarlığı gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Kültür ve Miras	Kültürel mirasa duyarlılık ve estetik gibi değerlerle kanıt kullanma becerisinin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
İnsanlar, Yerler ve Çevreler	Özgürlük değeriyle kanıt kullanma, problem çözme, tablo, grafik, diyagram çizme ve yorumlama gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Bilim, Teknoloji ve Toplum	Bilimsellik ve özgürlük gibi değerlerle zaman ve kronolojiyi algılama becerisinin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Üretim, Dağıtım ve Tüketim	Dayanışma, dürüstlük ve çalışkanlık gibi değerlerle araştırma, değişim ve sürekliliği algılama ile zaman ve kronolojiyi algılama gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Etkin Vatandaşlık	Barış değeriyle problem çözme becerisinin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.
Küresel Bağlantılar	Barış ve saygı gibi değerlerle iş birliği, problem çözme ile kalıp yargı ve ön yargıyı fark etme gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

(Kaynak: MEB, 2018)

Tablo 4.15'e göre ortaokul 7. sınıf öğretim programında öğrencilere özgürlük ve sorumluluk, kültürel mirasa duyarlılık ve estetik, bilimsellik, dayanışma, dürüstlük ve çalışkanlık, barış ve saygı değerlerinin yanı sıra iletişim ve medya okuryazarlığı, kanıt kullanma, tablo, grafik, diyagram çizme ve yorumlama, zaman ve kronolojiyi algılama, araştırma, değişim ve sürekliliği algılama, iş birliği, problem çözme ile kalıp yargı ve ön yargıyı fark etme gibi becerilerinin de kazandırılması gerekmektedir.

4.7.2. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın İçerikleri

Bu başlık altında Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ilkokul, ortaokul ve lise Sosyal Bilgiler Derslerinin sınıf kademelerine göre içeriklerine yer verilmektedir. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın sınıf kademelerine göre içerik özellikleri Tablo 4.16'da gösterilmektedir.

Tablo 4. 16. Güney Kore sosyal bilgiler dersinin sınıf kademelerinin içerik yapıları

Ülke	**Dersler**	**Kapsadığı Sınıflar**		
		İlkokul	Ortaokul	Lise
Güney Kore	Sosyal Bilgiler	• Sosyal Bilgiler	• Sosyal Bilgiler • Tarih	• Bütünleştirici Sosyal Bilgiler • Kore Tarihi • Kore Coğrafyası • Dünya Coğrafyası • Doğu Asya Tarihi • Dünya Tarihi • Ekonomi • Politika ve Hukuk • Toplum ve Kültür • Seyahat Coğrafyası • Sosyal Sorunların Araştırılması

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.16 incelendiğinde ilkokulda Sosyal Bilgiler, ortaokulda Sosyal Bilgiler ve tarih, lisede ise bütünleştirici Sosyal Bilgiler, Kore tarihi, Kore coğrafyası, dünya coğrafyası, Doğu Asya tarihi, dünya tarihi, ekonomi, politika ve hukuk, toplum ve kültür, seyahat coğrafyası ve sosyal sorunların araştırılması derslerine yer verilmektedir. Bu dersler kültür, coğrafya, tarih, politika, ekonomi, sosyoloji ve antropolojiye dayanan içeriklerden oluşan çok disiplinli bir yapıya sahiptir.

4.7.2.1. İlkokul sosyal bilgiler dersi öğretim program içerikleri

Sosyal Bilgiler alanının temel unsurlarından biri olan tarih konuları ülkede milli birliğin oluşturulması ve Japonya ve Çin ile yaşanan sorunlar nedeniyle tarih konuları Sosyal Bilgiler Dersinden bağımsız bir ders olarak öğretilmektedir (Daehoon, 2017). Bu nedenle öğretim programında tarih konularına yer verilmemektedir. Güney Kore ilkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan tema alanlarına Tablo 4.17'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 17. Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler dersi öğretim programı tema alanları

Ülke	**Ders**	**İlkokul**	
		3. ve 4. sınıf	5. ve 6. sınıf
Güney Kore	Sosyal Bilgiler	• Yaşadığımız Yer • Yaşam Şeklimiz • Bölgemizde Bugün ve Yarın • Yaşam Tarzında Çeşitlilik ve Değişim	• Bölge ve Yaşamımız • İnsan Haklarına Saygı ve Adil Bir Toplum • Yaşlıların Yaşamı ve Kültürü • Bugün Yeni Sosyal Değişimler ve Yaşam • Kore'de Siyasal Gelişme • Kore'de Ekonomik Gelişme • Dünyadaki Ülkeler • Birleştirilmiş Kore'nin Geleceği ve Dünya Barışı

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.17 incelendiğinde ilkokul 3. ve 4. sınıfta yaşadığımız yer, yaşam şeklimiz, bölgemizde bugün ve yarın, yaşam tarzında çeşitlilik ve değişim tema alanları ile ilkokul 5. ve 6. sınıfta bölge ve yaşamımız, insan haklarına saygı ve adil bir toplum, yaşlıların yaşamı ve kültürü, bugün yeni sosyal değişimler ve yaşam, Kore'de siyasal gelişme, Kore'de ekonomik gelişme, dünyadaki ülkeler, yeniden birleştirilmiş Kore'nin geleceği ve dünya barışı tema alanları bulunmaktadır. Bu tema alanlarının ünitelerine Tablo 4.18'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 18. Güney Kore ilkokul sosyal bilgiler dersi tema alanlarının üniteleri

Tema Alanı	**Üniteler**
Yaşadığımız Yer	• Dağılımımızın Durumu • Öğrendiğimiz Hikâye • Ulaşımdaki Değişiklikler ve İletişim Araçları
Yaşam Şeklimiz	• Çevreye Göre Farklı Yaşamlar • Yaşamın Farklı Görünümü • Aile Şekillerinde ve Rollerinde Değişme
Bölgemizde Bugün ve Yarın	• Bölgelerin Konumu ve Özellikleri • Bölgenin Tarihi • Yerel Kamu Kurumları ve Halkın Katılımı
Yaşam Tarzında Çeşitlilik ve Değişim	• Köy ve Şehir Hayatı • İhtiyaç Duyulan Ürünlerin Üretimi ve Değişimi • Sosyal Değişim ve Kültürel Çeşitlilik

Bölge ve Yaşamımız	• Ülkemizin Yeri ve Bölgesi • Ülkemizin Doğal Çevresi • Beşeri Bilimler Çevresi
İnsan Haklarına ve Adil Bir Topluma Saygı	• İnsan Haklarına Saygı • İnsan Hakları ve Anayasa • Hukukun Anlamı ve Rolü
Yaşlıların Hayatı ve Kültürü	• Ülkenin Doğuşu ve Gelişimi • Özgün Kültürü Geliştiren Düşünceler • Joseon Ulusal Kültürünü Korumak
Bugünün Toplumunda Yeni Sosyal Değişiklikler ve Yaşam	• Yeni Bir Topluma Doğru Hareket • Japon İşgali ve Kurtuluş Çabaları • Kore'nin Kurulması ve Kore Savaşı
Kore'de Siyasal Gelişme	• Liberal Demokrasinin Gelişimi ve Sivil Katılım • Günlük Hayat ve Demokrasi • Demokrasinin İlkeleri ve Devlet Kurumlarının Rolü
Kore'de Ekonomik Gelişme	• Kore Ekonomik Sisteminin Özellikleri ve Ekonomik Temsilcilerin Rolü • Ekonomik Yaşamdaki Değişimler ve Kore Ekonomisinin Büyümesi • Dünyada Kore Ekonomisi
Dünyadaki Ülkeleri	• Dünya, Kıtalar ve Ülkeler • Dünyadaki Farklı Yaşamlar • Ülkemize Yakın Ülkeler
Yeniden Birleşmiş Kore'nin Geleceği ve Dünya Barışı	• Kore Yarımadasının Geleceği ve Kore'nin Birleşmesi • Küresel Barış ve Kalkınma • Sürdürülebilir Global Köy

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.18 incelendiğinde ilkokul 3. sınıfta öğrencilere yaşam şekilleri ve yaşadıkları şehrin ulaşım biçimleri, iletişimde meydana gelen değişiklikler gibi şehir hayatı ile ilgili konulara, ilkokul 4. sınıfta yaşam biçimlerinin çeşitliliği ve yaşadığı çevre hakkında konulara ve ilkokul 5. ve 6. sınıfta yine daha önceden işlenen konuların devamı niteliği taşıyan konulara yer verilmektedir. Vatandaşlık, tarih, ekonomi, coğrafya, çevre, insan hakları ve hukuk kapsamına giren konular birbirini tekrar etmeyecek şekilde yakından uzağa ilkesine göre yapılandırılmaktadır.

4.7.2.2. Ortaokul Sosyal Bilgiler Öğretim Program İçerikleri

Güney Kore ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda içerikler düzenlenirken coğrafi alan ve genel sosyal alan olmak üzere iki tema alanı şeklinde düzenlenmektedir. Coğrafya alanında 12, genel sosyal alanın da ise 12 ünite olmak üzere öğretim programında toplam 24 ünite yer almaktadır. Coğrafya ve genel sosyal alan ünitelerine Tablo 4.19'da yer verilmektedir.

Tablo 4. 19. Coğrafya ve genel sosyal alan üniteleri

Ülke	Tema Alanları	
	Coğrafya Alanı	Genel Sosyal Alanı
Güney Kore	• Yaşadığım Dünya • Bizimkinden Farklı İklimler • Doğaya Yolculuk • Farklı Dünyalar, Farklı Kültürler • Dünyadaki Doğal Afetler • Doğal Kaynaklar Üzerindeki Rekabet ve Çatışmalar • Nüfus Değişiklikleri ve Nüfus Sorunları • Şehir: İnşa Ettiğimiz Habitat • Küresel Ekonomik Faaliyetler ve Yerel Değişimler • Çevre Sorunları ve Sürdürülebilir Çevre • Dünyada Kore • Birlikte Yaşadığımız Dünya	• Bireyler ve Sosyal Yaşam • Kültürü Anlama • Siyasi Yaşam ve Demokrasi • Siyasi Süreç ve Sivil Katılım • Günlük Yaşam ve Yasa • İnsan Hakları ve Anayasa • Anayasa ve Devlet Kurumları • Ekonomik Yaşam ve Seçimler • Piyasa Ekonomisi ve Fiyatlar • Ulusal Ekonomi ve Uluslararası Ticaret • Uluslararası Toplum ve Uluslararası Politika • Sosyal Değişim ve Sosyal Problemler

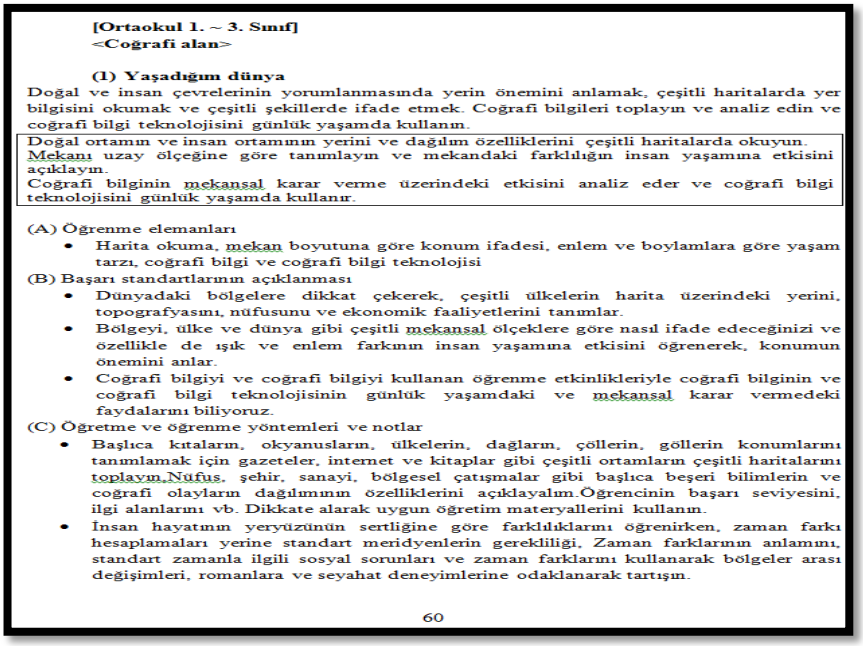
(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.19 incelendiğinde öğretim programında "*Coğrafya Alanı*" ve "*Genel Sosyal Alan*" olmak üzere iki temel tema alanından oluşmaktadır. Aşağıda ayrı başlıklar halinde bu temaların açıklamalarına ve ünite başlıklarına yer verilmektedir. Ayrıca temaların amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına tablolar halinde yer verilmektedir.

4.7.2.2.1. Coğrafya tema alan ünitelerinin içerikleri

Bu tema alanında 12 üniteye yer verilmektedir. Ünitelerin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları incelenirken konu ile ilgili görsellere de yer verilmektedir.

1. Ünite: Yaşadığım Dünya: Bu ünitede öğrenciler doğal ve beşeri çevreyi öğreneceklerdir. Çeşitli haritalar kullanarak bulundukları konum hakkında ölçümler yapabilecek ve coğrafi bilgiler yoluyla coğrafi bilgi teknolojisini günlük yaşamında çeşitli şekilde kullanabileceklerdir (MOE, 2015). Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı 60. sayfa çevirisine Resim 4.5 ve Resim 4.6'da yer verilmektedir.

[Ortaokul 1. ~ 3. Sınıf]
<Coğrafi alan>

(1) Yaşadığım dünya

Doğal ve insan çevrelerinin yorumlanmasında yerin önemini anlamak, çeşitli haritalarda yer bilgisini okumak ve çeşitli şekillerde ifade etmek. Coğrafi bilgileri toplayın ve analiz edin ve coğrafi bilgi teknolojisini günlük yaşamda kullanın.

Doğal ortamın ve insan ortamının yerini ve dağılım özelliklerini çeşitli haritalarda okuyun.
Mekanı uzay ölçeğine göre tanımlayın ve mekandaki farklılığın insan yaşamına etkisini açıklayın.
Coğrafi bilginin mekansal karar verme üzerindeki etkisini analiz eder ve coğrafi bilgi teknolojisini günlük yaşamda kullanır.

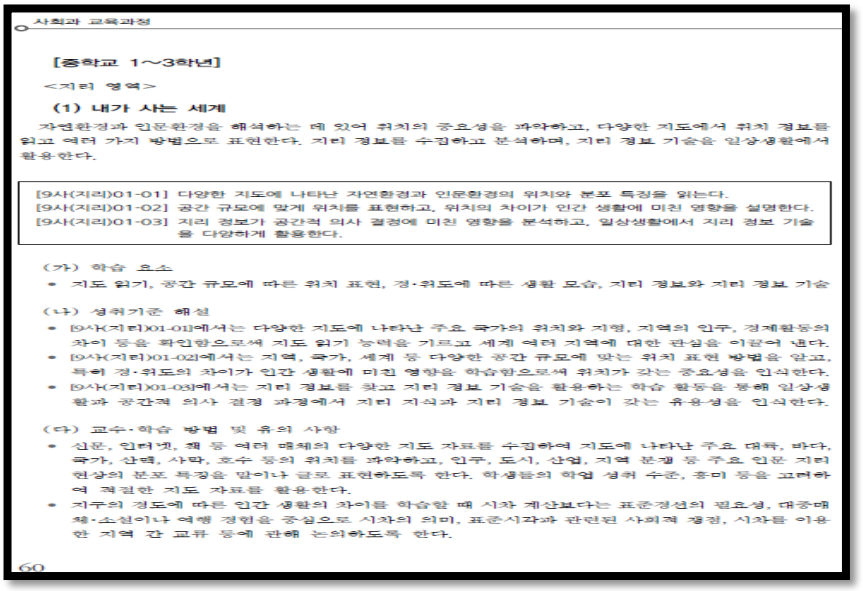
(A) Öğrenme elemanları
- Harita okuma, mekan boyutuna göre konum ifadesi, enlem ve boylamlara göre yaşam tarzı, coğrafi bilgi ve coğrafi bilgi teknolojisi

(B) Başarı standartlarının açıklanması
- Dünyadaki bölgelere dikkat çekerek, çeşitli ülkelerin harita üzerindeki yerini, topografyasını, nüfusunu ve ekonomik faaliyetlerini tanımlar.
- Bölgeyi, ülke ve dünya gibi çeşitli mekansal ölçeklere göre nasıl ifade edeceğinizi ve özellikle de ışık ve enlem farkının insan yaşamına etkisini öğrenerek, konumun önemini anlar.
- Coğrafi bilgiyi ve coğrafi bilgiyi kullanan öğrenme etkinlikleriyle coğrafi bilginin ve coğrafi bilgi teknolojisinin günlük yaşamdaki ve mekansal karar vermedeki faydalarını biliyoruz.

(C) Öğretme ve öğrenme yöntemleri ve notlar
- Başlıca kıtaların, okyanusların, ülkelerin, dağların, çöllerin, göllerin konumlarını tanımlamak için gazeteler, internet ve kitaplar gibi çeşitli ortamların çeşitli haritalarını toplayın.Nüfus, şehir, sanayi, bölgesel çatışmalar gibi başlıca beşeri bilimlerin ve coğrafi olayların dağılımının özelliklerini açıklayalım.Öğrencinin başarı seviyesini, ilgi alanlarını vb. Dikkate alarak uygun öğretim materyallerini kullanın.
- İnsan hayatının yeryüzünün sertliğine göre farklılıklarını öğrenirken, zaman farkı hesaplamaları yerine standart meridyenlerin gerekliliği, Zaman farklarının anlamını, standart zamanla ilgili sosyal sorunları ve zaman farklarını kullanarak bölgeler arası değişimleri, romanlara ve seyahat deneyimlerine odaklanarak tartışın.

60

Resim 4. 5. Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programının 60. sayfa görsel çevirisi (MOE, 2015)

사회과 교육과정

[중학교 1~3학년]

<지리 영역>

(1) 내가 사는 세계

자연환경과 인문환경을 해석하는 데 있어 위치의 중요성을 파악하고, 다양한 지도에서 위치 정보를 읽고 여러 가지 방법으로 표현한다. 지리 정보를 수집하고 분석하며, 지리 정보 기술을 일상생활에서 활용한다.

[9사(지리)01-01] 다양한 지도에 나타난 자연환경과 인문환경의 위치와 분포 특징을 읽는다.
[9사(지리)01-02] 공간 규모에 맞게 위치를 표현하고, 위치의 차이가 인간 생활에 미친 영향을 설명한다.
[9사(지리)01-03] 지리 정보가 공간적 의사 결정에 미친 영향을 분석하고, 일상생활에서 지리 정보 기술을 다양하게 활용한다.

(가) 학습 요소
- 지도 읽기, 공간 규모에 따른 위치 표현, 경·위도에 따른 생활 모습, 지리 정보와 지리 정보 기술

(나) 성취기준 해설
- [9사(지리)01-01]에서는 다양한 지도에 나타난 주요 국가의 위치와 지형, 지역의 인구, 경제활동의 차이 등을 확인함으로써 지도 읽기 능력을 기르고 세계 여러 지역에 대한 관심을 이끌어 낸다.
- [9사(지리)01-02]에서는 지역, 국가, 세계 등 다양한 공간 규모에 맞는 위치 표현 방법을 알고, 특히 경·위도의 차이가 인간 생활에 미친 영향을 학습함으로써 위치가 갖는 중요성을 인식한다.
- [9사(지리)01-03]에서는 지리 정보를 찾고 지리 정보 기술을 활용하는 학습 활동을 통해 일상생활과 공간적 의사 결정 과정에서 지리 지식과 지리 정보 기술이 갖는 유용성을 인식한다.

(다) 교수·학습 방법 및 유의 사항
- 신문, 인터넷, 책 등 여러 매체의 다양한 지도 자료를 수집하여 지도에 나타난 주요 대륙, 바다, 국가, 산맥, 사막, 호수 등의 위치를 파악하고, 인구, 도시, 산업, 지역 분쟁 등 주요 인문 지리 현상의 분포 특징을 말이나 글로 표현하도록 한다. 학생들의 학업 성취 수준, 흥미 등을 고려하여 적절한 지도 자료를 활용한다.
- 지구의 경도에 따른 인간 생활의 차이를 학습할 때 시차 계산보다는 표준경선의 필요성, 대중매체·소설이나 여행 경험을 중심으로 시차의 의미, 표준시각과 관련된 사회적 결정, 시차를 이용한 지역 간 교류 등에 관해 논의하도록 한다.

60

Resim 4. 6. Güney Kore ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programının 60. sayfa görseli (MOE, 2015)

Resim 4.5'de görüldüğü üzere yaşadığım dünya ünitesinin öğrenme elemanları, başarı standartları ve öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirmesi harfler kullanılarak maddeleştirilmektedir. Ayrıca ünitede kazanım ifadeleri kutucuk içerisinde verilmektedir. Tablo 4.20'de yaşadığım dünya ünitesinin amaç, öğrenme

öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 20. Yaşadığım dünya ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Çeşitli haritalarda gösterilen doğal ve beşeri çevrenin yerini ve dağılımını anlayabilme, • Yerleşime uygun bölgelerin nereler olduğunu, bu yerlerdeki farklılıkları ve insan yaşamı üzerine etkilerini açıklayabilme, • Coğrafi bilgiyi analiz edebilme ve coğrafi bilgi teknolojisini günlük yaşamda kullanabilme,
Öğrenme Öğeleri	• Harita okuma, konumunu ölçeğe göre gösterimi, farklı enlem ve boylamlarda yaşam, coğrafi bilgi ve coğrafi bilgi teknolojisi,
Başarı Standartları	• Bu tema harita okuma becerilerini geliştirmekte, dünyanın çeşitli bölgelerinde yer alan ülkelerin coğrafi özelliklerini, nüfuslarını ve ekonomik faaliyet alanlarındaki özelliklerini incelemektedir. • Çeşitli ölçekler kullanarak bölgeler, ülkeler ve dünya gibi konumların nasıl ifade edildiğini, boylamın ve enlemin insan yaşamına etkilerini öğrenerek konumun öneminin farkına varır. • Öğrenciler coğrafi bilgi ve coğrafi bilgi teknolojisini kullanan öğrenme etkinlikleri ile coğrafi bilgi ve coğrafi bilgi teknolojisinin günlük yaşamdaki yararının farkına varır.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Büyük kıtaların, denizlerin, ülkelerin, dağların, çöllerin ve göllerin vb. konumlarını anlayabilmek için gazete, internet ve kitap gibi çeşitli medya organlarından materyaller toplanabilir. Öğrencilerin akademik başarılarını ve ilgi alanlarını dikkate alarak uygun öğretim materyalleri kullanılabilir. • İnsan yaşamındaki farklılıkları araştırırken zaman farkının hesaplanmasından ziyade zaman farkının anlamını, günümüz çağı ile ilgili sosyal sorunları ve zaman farkını kullanan bölgeler arasındaki değişimi kitle iletişim araçları, kitaplar ve seyahat deneyimleri ile tartışılabilir. • Farklı konumların bilgilerini karşılaştırarak boylam ve enlemin etkisini tartışılabilir. Öğretmenler coğrafi konumla ilgilenmeye teşvik etmek, hesap verebilirliği gerçekleştirmek, işbirlikçi ruhu teşvik etmek ve işbirliğine dayalı öğrenmeyi gerçekleştirmek için sorular kullanabilir. • Öğretmenler gündelik hayatta uzamsal karar verme örnekleri sunarak öğrencilerin karar verme sürecinde çeşitli coğrafi bilgi teknolojilerini kullanmalarını sağlayabilirler. Akıllı cihazlar ve internet kolay öğrenmeleri gerçekleştirmek için kullanılabilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Çeşitli haritaları okuma ve konumu ifade etme gibi harita becerileri ölçülebilir. • Öğrencilerin konumun insan yaşamına etkisi ve coğrafi bilginin karar vermedeki etkisi üzerine araştırma raporları oluşturmalarını sağlayarak, öğrencilerin bilgileri kullanabilme ve problem çözme becerileri değerlendirilebilir. • Öğrencilerden çeşitli coğrafi bilgi teknolojisi örnekleri toplama ve organize etme yetenekleri değerlendirilebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.20 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 4 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 3 değerlendirme yöntemi ifadesi olmak üzere toplam 14 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği görülmektedir.

2. Ünite: Bizimkinden Farklı İklimler: Bu ünitede insanların yaşamlarını ve farklı iklim ortamları ile başa çıkma yollarını anlayarak başkalarının yaşam tarzlarına saygı göstermeye odaklanılmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.21'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 21. Bizimkinden farklı iklimler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Dünyadaki iklim bölgeleri tanımlanmakta ve sıcaklık ve yağış verileri analiz edilerek insanlar için uygun iklim koşullarını inceleyebilme, • Tropikal iklim bölgelerinin nereler olduğu ve tropikal iklimin yaşam biçimlerine etkisinin analiz edilmesi, • Akdeniz ve okyanusal iklim ile ülkemizdeki iklim koşulları karşılaştırılarak ülkemizdeki tarım ve yaşam tarzlarını inceleyebilme, • Kurak ve Tundra iklim bölgelerinde yaşayan insanların bu iklimlere uyum sağlama ve üstesinden gelme yollarını araştırabilme,
Öğrenme Öğeleri	• Dünya iklim bölgeleri, yağmur ormanları iklimi ve yaşam şekilleri, Akdeniz iklimi ve yaşam şekilleri, Xi'an ile okyanusal iklim ve yaşam şekilleri, kurak iklim ve yaşam şekilleri ve tundra iklimi ve yaşam şekilleri
Başarı Standartları	• Öğrenciler küresel iklim bölgelerini sıcaklık ve yağışa göre sınıflandırarak insan yaşamına avantajlı ve dezavantajlı iklim koşullarını tartışmaktadır. Bu bölgelerdeki doğal ve beşeri çevreyi etkileyen iklim faktörlerinin öneminin farkına varabilirler. • Bu temada yağmur ormanları iklim bölgelerinin yaşam tarzları ve bu iklim bölgesindeki çeşitli ekonomik faaliyetler incelenmektedir. • Akdeniz, Xi'an, okyanusal ve Kore iklimi grafiklerle karşılaştırılarak bu bölgelerin tarımsal faaliyetleri karşılaştırılmaktadır. • Öğrenciler kurak ve tundra iklimlerinde yaşayan insanların yaşamlarını inceleyerek diğer insanlara karşı anlayış ve saygı tutumu geliştirmektedirler.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğretmenler sıcaklık ve yağış grafikleri, haritalar ve fotoğraflar ile öğrencilerin iklim bölgelerini tanımlamalarını isteyebilir, bu aktiviteye dayanarak insan yaşamına uygun iklim koşullarını tartıştırabilir. • Harita üzerinde çeşitli iklim bölgelerinin yerlerini tanımlayarak Kore'den farklı ülkelerde yaşayan insanların yaşam tarzlarına ilişkin anlayışı arttırmak için her bölgenin ikim özelliklerini ve yaşam şekillerini inceleyebilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğrencilere iklim grafikleri okutularak ve kilit iklim bölgelerini harita üzerinde buldurarak öğrencinin harita okuryazarlığı ölçülebilir. • İnsanların farklı iklimlerde nasıl yaşadığını açıklamaları istenebilir. • Sunum, gösteri ve video gösterimi kullanılarak iklim bölgeleriyle ilgili akran değerlendirmeleri ve öğretmen değerlendirmeleri yapılabilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.21 incelendiğinde 4 amaç, 1 öğrenme öğesi, 4 başarı standartları, 2 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 3 değerlendirme yöntem ifadesi olmak üzere toplam 14 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği görülmektedir.

3. Ünite: Doğaya Yolculuk: Bu ünite alanında öğrenciler yeryüzünde oluşan doğal şekillerin iyi bir turizm kaynağı oluşturabileceğini, dünyaca ünlü dağlık arazilerin ve kıyı şerit bölgelerinin nasıl oluştuğunu, bu bölgelerde yaşayan insanların yaşam şekillerini ve bölgesel değişimlere nasıl ilgi duyulacağını anlamaktadırlar. Güney Kore'nin ilgi çekici doğal manzaralarını, Kore'nin doğal özelliklerini ve oluşum sürecini keşfederek Güney Kore'nin doğal güzelliklerini öğrenmektedirler (MOE, 2015). Tablo 4.22'de doğaya yolculuk ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 22. Doğaya yolculuk ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Dünyanın ünlü dağlık alanlarını belirleyerek bu alanların çevre özelliklerini, oluşum süreçlerini ve bu bölgede yaşayan insanların yaşam tarzlarını inceleyebilme, • Yeryüzü şekillerinin oluşum sürecini anlayarak turizmin bölge üzerindeki etkisini değerlendirmek için dünyaca ünlü bir turistik yer belirleyebilme, • Kore'nin doğal mirasını ve doğal şekillerini araştırarak bu alanların özelliklerini ve oluşum süreçlerini inceleyebilme.
Öğrenme Öğeleri	• Dağlık alanların özellikleri ve oluşum süreci, dağlarda yaşam, kıyı topoğrafyasının coğrafi özellikleri ve oluşum süreci, kıyı bölgelerinde turizmden kaynaklanan değişiklikler ve Kore'nin doğal bölgeleri
Başarı Standartları	• Dağ ve kıyı şekillerinin çekiciliğini hissedebilmesi için dünyaca ünlü dağ ve kıyı bölgelerini veya ziyaret etmek istediği bir yeri araştırarak bunların bir listesini yapabilir. • Dünyaca ünlü dağlık bölgelerin coğrafi özelliklerini ve bu bölgede yaşayan insanların yaşam tarzlarını araştırarak Kore'nin ve diğer bölge insanlarının yaşam tarzlarına ilgi gösterebilir. • Dünyaca ünlü kıyı bölgelerinin oluşumunu anlayarak kıyı bölgelerindeki turizm faaliyetlerinin bölge yaşamı üzerindeki olumlu ve olumsuz yönlerini değerlendirebilir. • Öğrenciler Kore'nin doğal güzelliklerini araştırarak ülke sevgisini geliştirebilir ve bu doğal güzellikleri korumaya karşı tavır sergileyebilir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğrenci grupları oluşturularak dünyaca ünlü dağ ve kıyı arazilerinin bir listesini oluşturulabilir, bu araziler ile ilgili videolar ve fotoğraflar bulunup harita üzerinde işaretlemeler yapabilirler. • Öğrenciler dağlık ve kıyı bölgelerin oluşumunu araştırıp şema ve video verilerini kullanarak dağ ve kıyı alanlarının oluşum sürecini keşfedebilirler. • Öğrenciler kıyı bölgelerinde turizm faaliyetlerinin gelişimini ve bölge insanlarının yaşamları üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini araştırıp doğal şekillerin olumlu ve olumsuz yönlerini öğrenebilirler. • Öğretmenler Kore'nin dağ, kıyı, volkanik ve karstik şekillerini öğretmek için keşif gezileri yapabilir ve konu ile ilgili deneyim kazanmak için konuk kişileri derse davet edebilirler.
Değerlendirme Yöntemi	• Belli başlı dağların ve kıyıların yerini dünya haritası üzerinde gösterebilmeleri değerlendirilebilir. • Dağ ve kıyı arazilerinin oluşumu incelenerek bu arazilerin oluşumlarını açıklayabilmeleri değerlendirilebilir. • Öğrencilerin dağ ve kıyı bölgelerinin özelliklerini yaratıcı düşünme, empati ve iletişim becerilerini kullanarak bölgede yaşayan insanların yaşamını gösteren raporlar yazmaları istenerek değerlendirilmeler yapılabilir. • Öğrencilerin turizmin olumlu ve olumsuz yönlerini metinler, resimler ve videolar aracılığıyla tartışarak öğrencilerin tartışma yetenekleri değerlendirilebilir. • Öğretmenler öğrencilerin Kore'nin turizm bölgelerini keşfedebilmesi ve deneyimlenmesiyle ilgili rapor hazırlayarak coğrafi bilgi toplama ve kullanma, değerlendirme, düzenleme, analiz etme yeteneklerini geliştirmek için gezi ve deneyim planı oluşturabilirler.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.22'de 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 4 başarı standartları, 4 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 5 değerlendirme yöntemi ifadesi olmak üzere toplam 17 madde halinde ünite içeriğine yer verilmektedir.

4. Ünite: Farklı Dünyalar ve Farklı Kültürler: Bu ünite alanında öğrenciler kültürel bölgeleri farklı kriterlere göre ayırt edebilmektedirler. Dünyanın farklı yerlerinde farklı kültürlerin olduğunu anlayabilmektedirler. Bununla birlikte öğrenciler Güney Kore kültürünü, doğal çevresini, ekonomik ve sosyal çevresini öğrenmektedirler. Öğrenciler farklı kültürlerin bir arada yaşandığı bölgeleri ve bu kültürlerin çatıştığı bölgeleri karşılaştırarak diğer kültürlere saygı gösteren tutum ve davranış sergilemektedirler (MOE, 2015). Tablo 4.23'de farklı dünyalar ve farklı kültürler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 23. Farklı dünyalar ve farklı kültürler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Öğrenciler kültürel bölgeleri çeşitli kriterlere ayırabilecekler ve kültürel farklılıkların nedenlerini doğal, ekonomik ve sosyal etkiler açısından tanımlayabilmeleri, • Öğrenciler kültürel değişim örneklerini araştırarak küreselleşmenin kültürel değişim üzerindeki etkisini değerlendirebilmeleri, • Öğrenciler, farklı kültürlerin bir arada yaşadığı ve çatıştığı alanları karşılaştırarak farklılıkların neden ortaya çıktığını analiz edebilmeleri amaçlanmaktadır.
Öğrenme Öğeleri	• Kültürel bölge, bölgeler arasında kültürel temas, kültürel yayılma, kültürel dönüşüm, kültürel birliktelik ve kültürel çatışma
Başarı Standartları	• Kültürel bölgeler din ve müzik gibi çeşitli göstergeler ile tanımlanamayacağını, bu bölgelerin kültürel çeşitliliğinin nedenlerini belirleyerek yerel kültürün oluşumunu tanımlayabilir. • Kültürel temas ve kültürel yayılma yoluyla kültürlerin dönüşümünü, küreselleşmenin neden olduğu kültürel dönüşüm olgusunu ve küreselleşmenin kültür üzerindeki olumlu ve olumsuz etkisini öğrenebilir. • Dünyanın farklı yerlerinde farklı kültürlerin olduğunu ve bir arada yaşamanın önemini anlayarak diğer kültürlere saygı gösterebilirler.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğretmenler kültürel bölgeleri sınıflandırmak için öğrenci grupları oluşturarak her grup için bir kültür bölgesi belirleyebilir. Bu kültürel bölgelerin sınıflandırmasını öğrencilerden isteyebilir. • Öğretmenler öğrencilerin merak duygusunu uyandırarak kültürel farklılıkların neden ortaya çıktığını öğrencilerle tartışabilir. Öğretmenler, öğrencilere kültürel temas, kültürel yayılma ve kültürel dönüşüm kavramlarını anlamaları için örnekler verir ve öğrencilerden ek örnekler isteyebilirler. • Öğretmenler öğrencilerden küreselleşmenin kültürler arasındaki etkileşimi ve kültürel yayılmaya etkisini tartışmalarını isteyerek küreselleşmenin kültürel dönüşüm üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini öğrencilere sunabilir. • Öğretmenler farklı kültürlerin çatıştığı ve bir arada yaşadığı bölgeleri karşılaştırarak kültür çatışmalarının neden olduğu sorunları öğrencileriyle tartışabilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğretmenler kültür bölgelerinin sınıflandırılmasını, kültürel dönüşüm örneklerini ve farklı kültürlerin bir arada yaşadığı ve çatıştığı alanların tanımlamasını isteyebilir. • Öğretmenler, öğrencilerden ilgi alanlarına göre bir kültür bölgesini seçmeleri ve bu bölgeler ile ilgili rapor, edebi eserler ve film analizleri yapmalarını ve seçtikleri kültürle ilgili rapor hazırlamalarını isteyebilir. • Öğrencilerden farklı kültürlerin bir arada yaşadığı ve çatıştığı bölgeler ile ilgili rol yapma, video sunumu, akran ve öğretmen değerlendirmeleri yapılabilir. • Öğretmenler öğretme ve öğrenme süreci sonunda öğrencilerden öz değerlendirilme yapmalarını isteyebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.23 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 4 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 4 değerlendirme yöntemi ifadesi olmak üzere toplam 15 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği anlaşılmaktadır.

5. Ünite: Dünyadaki Doğal Afetler: Bu ünitede doğal afetlerin dünya ve Güney Kore coğrafyası üzerindeki dağılımı ve bölgede yaşayan insanların yaşamına etkileri ele alınmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.24'de dünyadaki doğal afetler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 24. Dünyadaki doğal afetler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Sık görülen doğal afet bölgelerini araştırarak bu afetlerin nedenini açıklayabilme, • Doğal afetlerin yerel halkın yaşamları üzerindeki etkisine odaklanabilme, • Doğal afetlerin yaşandığı ve yaşanmadığı alanları karşılaştırarak doğal afetlerden kaynaklanan zararları azaltmanın yollarını araştırabilme,
Öğrenme Öğeleri	• Doğal afet bölgesi, doğal afetlerin sebepleri, doğal afet bölgelerinde yaşayanlar, doğal afet müdahale planı
Başarı Standartları	• Öğrenciler haberlerde ve filmlerde sıkça karşılaşılan doğal afet alanlarını tespit ederek bunların nedenlerini coğrafi konumlarına göre açıklar ve doğal afetleler ile ilgili sorunları mantıksal olarak yorumlama becerisini geliştirir. • Öğrenciler doğal afetlerin yerel halkın yaşamları üzerindeki etkisini araştırır ve insan yaşamının doğal çevreye uyum sağlama veya üstesinden gelme sürecinden oluştuğunu kabul eder. • Öğrenciler doğal afetlerin yol açtığı zararların insan faaliyetleriyle artıp azaldığını belirleyebilir ve yaşam standartları ile doğal afetler arasındaki bağlantıyı anlamak ve sürdürülebilir bir yaşam alanı oluşturmak için insan ile doğa arasında pozitif bir etkileşime ihtiyaç olduğunu anlarlar. Buna dayanarak doğal afetlerin neden olduğu zararı azaltmanın çeşitli yolları araştırırlar.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğretmenler doğal afetlerin sıkça yaşandığı alanları belirlemek için gazeteleri veya interneti kullanır. • Coğrafi bilgileri coğrafi konumlarla ilişkilendirmek için doğal afetlerin neden bu bölgelerde sık meydana geldiğini açıklar. • Öğretmenler, doğal afetlerin yerel halkın yaşamları üzerindeki etkisi için bir araştırma planı geliştirir ve uygular. Öğretmenler öğrencilerin uygun örnekler seçmesine yardımcı olur ve karşılaştıkları farklı durumları hayal etmeleri için öğrencileri yönlendirir.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğrencilere problem çözme ve bilgi okuryazarlığı becerilerini değerlendirmek için doğal afet alanlarında araştırmalar yaptırılarak bu araştırmalar değerlendirilebilir. • Öğrenciler doğal afetlerle ilgili gazete ve makale kupürlerini analiz ederek sunabilirler. • Öğretmenler öğrenci grupları oluşturarak doğal afetlere müdahale yollarını tartışma sürecini ve sonuçlarını değerlendirebilirler.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.24 incelendiğinde farklı dünyalar ve farklı kültürler ünitesinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 3 öğretme ve öğrenme yöntemi, 3 değerlendirme yöntemi ifadesi olmak üzere toplam 13 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği anlaşılmaktadır. Amaç cümlesinde araştırma, açıklayabilme ve örnek olay gibi üst bilişsel öğrenme yollarına başvurulmaktadır.

6. Ünite: Doğal Kaynaklar Etrafında Rekabet ve Çatışmalar: Bu ünitede öğrenciler kaynak dağıtımının yaygınlığını, kaynak tüketiminde bölgesel farklılıkları ve ülkelerin kaynaklar üzerindeki rekabet ve çatışmaları analiz etmektedir. Ayrıca sürdürülebilir kaynak geliştirme çabalarını araştırarak çok yönlü olarak değerlendirmektedirler (MOE, 2015). Tablo 4.25'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 25. Doğal kaynaklar etrafındaki rekabet ve çatışmalar ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Kaynak dağılımının yaygınlığı ve kaynak tüketimindeki bölgesel farklılıkları belirleyerek ülkeler arasındaki rekabet ve çatışmaları inceleyebilme, • Zengin kaynaklara sahip bölgelerde yaşayan insanların yaşamları üzerine kaynakların etkisini değerlendirebilme, • Sürdürülebilir kaynakların gelişimini araştırarak olumlu ve olumsuz etkilerini değerlendirebilme,
Öğrenme Öğeleri	• Kaynak dağılımının eşitsizliği, kaynak tüketiminde bölgesel farklılıklar, kaynak çatışması, kaynak geliştirme ve yerel halkın yaşamı, sürdürülebilir kaynak geliştirme
Başarı Standartları	• Rekabetin temel nedenini ve kaynakları güvence altına almada ortaya çıkan çatışmaların sebeplerini, günlük yaşamda (gıda, yağ, su vb.) yüksek öneme sahip kaynakların kullanımı ve dağıtımının yaygınlığını ve kaynak tüketimindeki bölgesel farklılıkları anlayabilirler. • Kaynak bakımından zengin bölgelerin yaşam tarzlarını karşılaştırarak zengin kaynak sahibi olmanın ekonomik zenginliği garanti etmediğini, yerel halkın yaşamlarının kaynakların amacına ve gelişim sürecine bağlı olarak değişebileceğini kabul edebilirler. Kaynakların taşınma sürecinde diğer insanlar ile kurulan yakın ilişkiyi kabul ederek küresel bir bakış açısıyla coğrafi olgu anlayışı geliştirebilirler. • Sürdürülebilir kaynak geliştirme (biyoenerji, gelgit gücü vb.) örneklerini inceleyerek sürdürülebilir kaynak geliştirmenin etkinliğini ve etkilerini değerlendirebilir, kaynaklarla ilgili politikaları gözden geçirmek için önemli bir bakış açısı geliştirebilir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğretmenler, kaynak dağılımının yaygınlığı ve tüketimdeki bölgesel farklılıkları haritalar, grafikler ve metin verileri ile analiz ederek belirlerler. • Öğrenciler, zengin kaynaklara sahip olsalar bile bölgeler arasındaki yaşam standartlarındaki farklılıkların nedenlerini araştırmak için zengin kaynaklara sahip bölgelerde yaşayan insanların yaşamlarını karşılaştırır. • Öğrenciler kaynaklar konusunda bölgesel rekabet örnekleri vererek ülkeler arasındaki çatışmaları araştırıp sınıfta sunarlar. • Öğrenciler sınıf ortamında sürdürülebilir kaynak geliştirme sürecinde kaynak geliştirmenin olumlu ve olumsuz yönlerini tartışır.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğrencilerin harita kullanma yeteneğini değerlendirilebilir. • Öğrencilerin kaynaklar etrafında çıkan çatışma, kaynak geliştirme, bölgesel değişim ve sürdürülebilir kaynak geliştirme konularını açıklamaları değerlendirilebilir. • Öğrencilere simülasyon yapma, rol yapma, bir eylemi taklit etme gibi etkinlikleri değerlendirilebilir. • Kaynak bakımından zengin bölgelerdeki insanların hayatlarını karşılaştırarak her bir bölgede yaşayan insanların yaşamlarındaki farklılıkların nedenlerini araştırma yetenekleri değerlendirilebilir. • Öğrencilerin sürdürülebilir kaynak türlerini araştırması ve bunları rapor, zihin haritaları ve kavram haritaları oluşturmaları değerlendirilebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.25 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 4 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 5 değerlendirme yöntemi ifadesi olmak üzere toplam 16 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği görülmektedir.

7. Ünite: Nüfus Değişiklikleri ve Nüfus Sorunları: Bu ünitede öğrenciler nüfus dağılımının bölgeden bölgeye neden değiştiğini analiz edebilmektedirler. Göç olgusunun nedenlerini araştırarak nüfus hareketinin sebep olduğu sorunları ve bölgeler arası etkileşim kalıplarını anlayabilmektedirler. Nüfus artışının bölgeden bölgeye nasıl değiştiğini, bölgeler arasında nüfus artışının neden farklı olduğunu ve her bölgenin bu sorunlar ile nasıl başa çıktığını analiz ederek Kore'nin nüfus sorunlarını çözmek amaçlanmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.26'da bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 26. Nüfus değişiklikleri ve nüfus sorunları ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Dünya ve ülkemizdeki nüfus dağılımının özelliklerini tanımlayarak nüfusu etkileyen coğrafi faktörleri araştırabilme, • Nüfus hareketinin çeşitli etmenlerini araştırarak nüfusun özelliklerini analiz edebilme, • Kore'de dâhil olmak üzere gelişmiş-gelişmekte olan ülkelerin nüfus sorunlarını analiz ederek nüfus sorunlarına karşı önlemleri tartışabilme,
Öğrenme Öğeleri	• Dünya ve Kore'nin nüfus dağılımı, nüfus hareketleri, gelişmiş ülkelerde nüfus sorunları, gelişmekte olan ülkelerde nüfus sorunları
Başarı Standartları	• Bu ünitede dünyadaki ve Kore'deki nüfus dağılımının özellikleri incelenmekte ve bu nüfus dağılımını etkileyen doğal ve beşeri faktörler anlaşılmaya çalışılmaktadır. Bu süreçte Nerede? ve neden gibi coğrafi sorular sorarak bu sorunları çözen düşünce sürecini analiz etmektedir. • Bu ünitede dünyada meydana gelen nüfus hareket alanlarını inceleyerek bu alanların özellikleri incelenmekte, göçe etki eden faktörler araştırılmakta ve bu alanların sorunları analiz edilmektedir. • Bu ünitede gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin nüfus sorunları tanımlanmakta ve bu ülkelerin neden farklı nüfus sorunları ile karşı karşıya kaldıklarını analiz edilmektedir. Her bölge için doğru çözümün ne olduğunu tartışılarak ülkemizin karşılaştığı nüfus sorunlarının sebepleri ve çözümü yolları için sonuçlar çıkarılmaktadır.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Bu temada dünya da ve Kore'de nüfus dağılımının ve nüfus hareketinin özellikleri haritalar ve grafiklerle ile doğrulanır ve her bölgenin özellikleri (yoğun nüfuslu, az nüfuslu alanlar ve göç bölgeleri) analiz edilir. • Bu temada nüfus hareketleriyle ilgili temel konular (ekonomik ve siyasi mülteciler vb.) araştırılır. • Mevcut olaylardan ve uluslararası istatistikleri kullanarak gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki nüfus sorunlarının nedenlerini ve mevcut koşullarını karşılaştırarak her bölgedeki nüfus sorunlarını nasıl çözüleceği tartışılır. Öğrencilerden Kore'nin nüfus problemleriyle ilgili benzerlikleri ve farklılıkları hakkında düşünmeleri istenerek öğrencilerin günlük yaşamı ve coğrafi bilgileri arasında ilişki kurulabilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Dünyada ve Kore'de nüfusun dağılımı ve nüfus hareketlerinin özelliklerini bir harita üzerinde okuma yeteneğini değerlendirilebilir. • Röportajlar, anlatı ve denemeye dayalı değerlendirmeler yoluyla, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki nüfus sorunlarının özelliklerini anlayıp anlamadıklarını değerlendirilebilir. • Öğrencilerin nüfus dağılımını, nüfus hareketinin özelliklerini ve nedenleri hakkında araştırmalar düzenleyip bir rapor hazırlamalarını sağlanabilir. Bu araştırmaların süreci ve sonuçları değerlendirilebilir. • Öğrenciler sunum, tartışma, rol yapma ve kamu hizmeti reklamı üretimi gibi çeşitli yöntemlerle nüfus sorunlarını çözmenin yollarını önererek öğrencilerin problem çözme, karar verme ve yaratıcı düşünme yetenekleri değerlendirilebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.26 incelendiğinde doğal kaynaklar etrafında rekabet ve çatışmalar ünitesinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 3 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 4 değerlendirme yöntemi ifadesi olmak üzere toplam 14 madde halinde ünite içeriğine yer verilmektedir.

8. Ünite: Şehir: İnşa Ettiğimiz Habitat: Bu ünitede dünyanın belli başlı şehirlerinin konumları ve özellikleri, çekici yönleri ve farklı kentsel sorunları olan şehirler tanımlanmaktadır. Şehir merkezinden çevre bölgelere kadar şehirlerin görünümündeki değişimler gözlemlenmekte ve bunların sebepleri analiz edilerek gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki kentleşme sürecindeki farklılıklar keşfedilmektedir (MOE, 2015). Tablo 4.27'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 27. Şehir: İnşa ettiğimiz habitat ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Dünyaca ünlü ve çekici şehirlerin yerlerini ve özelliklerini araştırabilme, • Şehir merkezlerinden çevreye doğru arazi fiyatlarındaki değişiklikleri analiz edebilme, • Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin kentleşme sürecini karşılaştırarak bu ülkelerdeki kentsel sorunları araştırmasını yapabilme, • Kentsel sorunların durumlarını ve bu sorunların çözüm yollarını araştırarak çözüm önerileri getirebilme,
Öğrenme Öğeleri	• Şehirlerin konumu ve özellikleri, şehirlerin görünümünün değişimi, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kentleşme süreci, şehir problemleri, yaşanabilir bir şehir
Başarı Standartları	• Bu temada öğrenciler dünyadaki çeşitli şehirler arasından ilgilerini çeken şehirleri seçtikten sonra bu şehirlerin özelliklerini haritalar üzerinde gösterebilir ve çeşitli yaşam alanlarını tanıyabilir. • Şehir merkezlerinden çevreye doğru arazi fiyatlarındaki değişiklikleri keşfederek şehirlerin özelliklerini anlayabilir. • Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin şehirleşme süreçlerini karşılaştırarak bu ülkelerdeki kentsel sorunların neden farklılaştığını anlayabilir. • Örnek bir olaydan yola çıkarak şehirleri yaşanabilir bir yere dönüştürmek için fikirler üretebilir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğrenciler şehirlerin yerlerini harita üzerinde tanımlayarak ziyaret etmek istediği bir şehri seçer, bu şehrin çekiciliğini, nüfusunu, yerleşim bölgelerini, ekonomik faaliyetlerini, yaşam kalitesini ve kentsel sorunlar gibi özelliklerini analiz edebilirler. Öğretmenler, öğrencilere internet haritalarını ve istatistiki verileri nasıl kullanacakları konusunda rehberlik ederek veya şehirlerin özelliklerini analiz ederek çeşitli materyaller sunarak öğrencilere öğrenme etkinliklerinde yardımcı olurlar. • Öğretmenler bir şehrin video, fotoğraf, resim ve istatistik verisi ile merkezden çevreye doğru çevresel özellikleri ve arazi fiyatlarında meydana gelen değişiklikleri inceleyerek resim ve grafiklerle açıklayabilirler. Bu süreçte öğretmenler öğrencilerin bilimsel ve mantıklı düşünmeleri için rehberlik edebilirler. • Öğrenciler gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde şehirleşme sürecini ve hızını çeşitli veriler kullanarak karşılaştırır. Ayrıca şehirleşme sürecinde ortaya çıkabilecek çeşitli kentsel sorunları tahmin ederek gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki kentsel sorunları araştırıp grup etkinliklerinde öğrencilere rol paylaşımı yapılarak konu işlenebilir. • Öğrenciler beyin fırtınası gibi yöntemler kullanarak yaşanabilir şehirlere dönüşmüş kentsel sorunları araştırabilirler. Öğretmenler yaşanabilir şehirler hakkında öğrencilerden çeşitli görüşler toplayabilir. Öğretmenler şehirlerdeki yaşam kalitesini değerlendirmeye ve daha iyi bir şehir oluşturmanın yollarını bulmak için öğrencileri yönlendirebilirler.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğrencilerin haritalarda şehirleri bulma yeteneği değerlendirilebilir. • Kentleşme süreci ve kent sorunlarını inceleyerek bu sürecin kavramsal çizimini ve kentsel içyapının sonuçlarını rapor hazırlama, model hazırlama ve sunuş yoluyla organize ederek öz değerlendirme ve akran değerlendirmesi yapılabilir. • Öğrencilerden dünyaca ünlü şehirler ile ilgili rapor yazma, video hazırlama ve tanıtım materyalleri hazırlamaları istenebilir. • Öğrencilerden şehirlerdeki yaşam koşulları ile ilgili portfolyo proje ödevi hazırlamaları istenebilir.

(Kaynak: MOE, 2015).

Tablo 4.27 incelendiğnde 4 amaç, 1 öğrenme öğesi, 4 başarı standartları, 4 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 4 değerlendirme yöntemi ifadesi olmak üzere toplam 17 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır.

9. Ünite: Küresel Ekonomik Faaliyetler ve Yerel Değişimler: Bu ünitede tarımsal üretim sonucunda oluşan sanayi gelişiminin dünya gıda üretim sistemindeki değişimlerine, insanlar arasında ortaya çıkan tüketim farklılıklarının özelliklerine, uluslararası şirketlerin üretim alanlarına ve bölgesel ve küresel sorunlara etkileri incelenmektedir (MOE, 2015). Tablo 4.28'de küresel ekonomik faaliyetler ve yerel değişimler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 28. Küresel ekonomik faaliyetler ve yerel değişimler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Endüstrileşme ve küreselleşmenin tarımsal üretim alanlarında ve tüketim bölgelerindeki değişimlere etkisini araştırabilme, • Küreselleşmeye paralel olarak ulusal şirketlerin üretim alanlarındaki değişikliklere etkisini inceleyebilme, • Küreselleşmeye paralele olarak hizmet sektöründeki değişiklikleri araştırabilme ve bu değişikliklerin bölgesel değişim ve insan yaşamları üzerine etkilerini değerlendirebilme,
Öğrenme Öğeleri	• Tarımın sanayileşmesi ve küreselleşmesi, çokuluslu şirketlerde işbölümü, hizmet sektörünün küreselleşmesi ve küreselleşme ve ekonomik alandaki değişimler
Başarı Standartları	• Tarım sanayi ve tarım sanayinin küreselleşmesini anlayarak tarımsal yapıdaki değişimleri, tarımsal ürünlerin tüketim özelliklerini, küresel gıda üretim sisteminin olumlu ve olumsuz işlevlerini anlayabilmelidir. • Tarımsal ürünlere dayalı çok uluslu şirketlerin küresel iş bölümlerini, yaşamımızın dünyanın çeşitli yerleriyle yakından ilişkili olduğunu, sanayi bölgelerindeki değişiklikleri anlayarak küreselleşmenin ekonomi üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini tartışabilmelidir. • Yerel ekonomik alanda (çağrı merkezleri, turizm, yurtdışı ürün alımı vb.) ulaşım ve iletişimin gelişmesi nedeniyle insanların yaşamında meydana gelen değişiklikleri değerlendirebilmelidir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Tarımsal üretimin küreselleşmesini anlamak için tarımsal üretimin sanayileşme ve küreselleşme ile ortaya çıkan durumunu, örnek tarım-gıda şirketlerinin gıda üretim sistemi verileriyle analiz edilebilir • Uluslararası şirketlerin insanlar üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri tartışılabilir. • Bilgi ve küreselleşme sonucunda hizmet sektöründeki değişiklikler araştırılarak bunların yerel ekonomi ve insanların yaşam tarzları üzerindeki etkilerini tartışılabilir. • Küreselleşme sonucu ekonomi tarım, sanayi ve hizmet sektöründeki değişikliklerle ilgili öğrenci grupları oluşturularak öğrencilerin öğrendiklerini paylaşmaları istenebilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Tarım ürünlerinin kökenine bakarak üretim yerleri, tarımsal alanda ortaya çıkan küreselleşmenin mevcut durumu ve sorunlarını değerlendirmek üzere gıda firmalarının üretim verilerine dayanarak seçici ve tanımlayıcı değerlendirmeler yapılabilir. • Küreselleşme nedeniyle ekonomik alanda olumlu ve olumsuz değişikliklere ilişkin tartışma ortamı oluşturularak öğrencilerin bilgi okuryazarlığı, eleştirel düşünme, iletişim ve işbirliği becerileri değerlendirilebilir. • Öğrencilerden dünyanın çeşitli bölgelerinde insanların tüketim alışkanlıklarını analiz eden yansıtıcı bir yazı yazmaları istenerek öğrencilerin bölgesel bağlantılar ile ilgili görüşlerini değerlendirir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.28 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 4 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 3 değerlendirme yöntem ifadesi olmak üzere toplam 14 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır.

10. Ünite: Çevre Sorunları ve Sürdürülebilir Bir Çevre: Bu ünitede dünyanın çeşitli bölgelerinde ortaya çıkan çevresel sorunlar ele alınmaktadır. Bu sorunlara sürdürülebilirlik açısından çözümler aranmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.29'da bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 29. Çevre sorunları ve sürdürülebilir bir çevre ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Küresel düzeyde meydana gelen iklim değişikliğinin nedenlerini ve bunun sonucunda ortaya çıkan değişiklikleri araştırabilme ve bunlara yönelik ulusal ve uluslararası çabaları değerlendirebilme, • Çevresel sorunlara neden olan bir sektörü araştırarak çevre üzerindeki etkisini analiz edebilme, • Çevre konularını ilgilendiren çeşitli görüşleri karşılaştırabilme ve çevre konularına ilişkin kendi görüşlerini söyleyebilme,
Öğrenme Öğeleri	• İklim değişikliği, çevreye duyarlı endüstrilerin sınır ötesi transferi, yaşamdaki çevre sorunları
Başarı Standartları	• İklim değişikliğinin sebeplerini ve sebep olduğu bölgesel değişimler araştırılarak iklim değişikliğinin önemini anlayabilir ve ulusal ve uluslararası çabaları inceleyebilir. • Çevre konusunda ortaya çıkan bölgesel eşitsizlikleri ve çevre sorunlarına neden olan endüstrilerin diğer ülkelere aktarıldığı durumları tanıyabilir. • Öğrenciler günlük yaşamda karşılaştıkları çeşitli çevresel konulardaki durumu belirleyerek bu süreçte çevre ile ilgili konulara sürekli ilgi duyan ve bu sorunların çözümüne aktif olarak katılan bir tutum geliştirir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğrenciler iklim değişikliğinin nedenlerini araştırdıktan sonra iklim değişikliğinin neden olduğu çeşitli bölgesel değişimleri, iklim değişikliğinin mevcut durumunu ve bunları çözme çabalarını, süreçlerini, etkilerini ve sistematik olarak çözme çabaları hakkında yazılar yazarak düşüncelerini aktarabilir. • Öğrenci grupları oluşturulup her bir grubun gezdiği bölgelerin özelliklerini analiz ederek çevre sorunlarına neden olan endüstrilerin hangi bölgelerden kaynaklandığını öğrenmektedirler ve çevresel konulardaki bölgesel eşitsizliği tartışmaktadırlar. • Öğrencilerin çevresel sorunları araştırmak için kitaplar, çeşitli yayınlar ve gazeteler gibi çeşitli medya araçları kullanarak kurumsal ziyaretler, geziler ve çevresel konularla ilgili kampanya faaliyetleri gibi çeşitli katılım fırsatları öğrencilere sağlanmalıdır. • Öğrencilerin günlük yaşamlarındaki çevresel sorunlar ile ilgili çeşitli fikirlerin olumlu ve olumsuz yönleriyle deneme, sahneleme, rol oynama ve fikirlerini kelimeler, metinler, resimler ve videolar aracılığı ile ifade etmeleri sağlanmalıdır.
Değerlendirme Yöntemi	• Çeşitli bölgelerde ortaya çıkan çevresel sorunların özelliklerini anlamak ve uygun çözümler önerebilmek için tanımlayıcı veya deneme bazlı değerlendirmeler yapılır. • Öğretmenler öğrencilerin çevresel sorunlara çözüm çabalarını değerlendirmek için portfolyodaki çeşitli çeşitli ölçeklerdeki kullanır. • Öğrenciler kendi karar verme sürecini değerlendirerek kontrol listeleri ve dergi yazıları aracılığıyla çevre konularında uygulama yapabilirler.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.29 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 4 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 3 değerlendirme yöntem ifadesi olmak üzere toplam 14 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır.

11. Ünite: Dünyada Kore: Bu ünitede Güney Kore'nin kara, hava ve deniz kıta sahanlığı ile Dokdo'nun[12] değeri ve önemi üzerinde durulmaktadır. Kore'deki her bir bölgenin değeri ve rekabetçiliği keşfedilerek ortaya çıkarılmak istenmektedir. Kore'nin dünyadaki coğrafi konumunu incelemek için Kore'nin ulusal birleşmesinin gerekliliği kabul edilerek dünya barışına katkıda bulunan Kore'nin geleceği çizilmektedir (MOE, 2015). Tablo 4.30'da bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

[12] Güney Kore ile Japonya arasında bulunan Japon Denizinin batı kısmında yer alan kayalık bölgedir.

Tablo 4. 30. Dünyada Kore ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Kore bölgesi haritada tanımlanarak Dokdo'nun bölge olarak değerini ve önemini anlayabilme, • Öğrenciler Kore'deki çeşitli bölgelerin özelliklerini araştırarak bölgelerin özelliklerinden yararlanan bölgesel markalar ve pazarlama gibi yerelleştirme stratejileri geliştirebilme, • Dünyadaki konumumuzun önemini ve birleşme ihtiyacını anlayarak birleşme sonrası yaşamımızdaki değişiklikleri öngörebilme
Öğrenme Öğeleri	• Kore toprakları, Dokdo'nun önemi, yerelleşme stratejisi, Kore'nin konumu, birleşme gerekliliği, birleşme sonrası değişim
Başarı Standartları	• Öğrenciler ulusal toprakların önemini anlayarak, Kore'nin kara, deniz ve hava sahasını belirleyerek, Dokdo'nun bir bölge olarak değeri, önemi ve Dokdo'yu koruma çabalarını inceleyerek Kore topraklarını koruma konusunda tutum geliştirmektedir. • Küreselleşme çağında Kore'deki çeşitli bölgelerin benzersizliğine bağlı olarak bölgesel rekabet edebilirliğini arttırmanın yolları aranmaktadır. Yerleşim alanı etrafındaki bölgenin gelişim yönünü araştırmak suretiyle sorun çözme, karar verme ve bölge ve topraklar için öz saygı becerilerini geliştirmektedir. • Birleşmiş Kore'nin dünyadaki jeopolitik önemini göz önünde bulundurarak birleşmenin gerekçesini açıklar ve mantıklı bir şekilde ulusal alanın değişimini ve birleşmeden sonra yaşamın değişimini ortaya çıkarabilir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğrenciler Kore topraklarını bir harita üzerinde tanımlayarak Dokdo'nun Kore toprakları olduğunu doğrulamak için eski haritaları ve literatürü analiz edebilirler. Dokdo'da dahil olmak üzere Kore toprakları ile ilgili önemli yerlerdeki veya kurumlardaki saha gezilerine katılabilirler. • Kore'nin çeşitli bölgelerinin özelliklerini ve değerlerini araştırır ve öğrenci grupları için yerelleştirme stratejileri hazırlanabilir. • Bölgesel rekabet edebilirliğini artıran başarı öykülerini araştırarak bölgemizdeki yerelleştirme stratejilerini keşfetmek için saha incelemeleri ve derslere konuk getirme yöntemleri kullanılabilir. • Kore topraklarının ve birleşmenin önemini tartışabilir ve birleşmeden sonra ulusal bölgedeki ve yaşamımızdaki değişiklikleri metinler ve resimler yoluyla anlatabilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğretmenler haritada Kore topraklarını belirleme yeteneğini değerlendirebilir. • Alan araştırmaları ve tartışmalar yoluyla öğrenciler Dokdo'nun önemi hakkında raporlar yazarak, araştırma sürecini ve sonucunu değerlendirebilirler. • Öğrenci grupları belirli bölgelerin özelliklerini göz önünde bulunduran yerelleştirme stratejilerini belirleyerek ilan eder, öz değerlendirme ve akran değerlendirme yaparak iletişim, işbirliği, yaratıcı düşünme ve karar verme yetenekleri öğretmenler tarafından değerlendirilir.

(Kaynak: MOE, 2015).

Tablo 4.30 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 4 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 3 değerlendirme yöntem ifadesi olmak üzere toplam 14 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır. Bu ünitede öğretmenler öğrencileri değerlendirirken harita üzerinde Güney Kore topraklarını belirleme yeteneğini, alan gezileri yoluyla Dokdo'nun önemi ile ilgili raporlar hazırlanmasını isteyebilir ve ayrıca öğrenci grupları oluşturularak öz değerlendirme, iletişim, iş birliği, yaratıcı düşünme ve karar verme gibi üst bilişsel yetenekler değerlendirirler.

12. Ünite: Birlikte Yaşadığımız Dünya: Bu ünite alanında öğrencilerin haritayı kullanma becerileri, farklı göstergeler ile birlikte bölgesel kalkınma düzeylerinin bölgeden bölgeye nasıl farklılık gösterdiği ve yoksulluk ile mücadele edebilmek için araştırma becerileri geliştirilecektir. Uluslararası toplumun bölgesel eşitsizliklerini azaltma çabalarını araştırarak başarılarını ve sınırını değerlendirilmektedir.

Dünyamızda ortaya çıkan çeşitli coğrafi meselelerin ve bölgesel ihtilafların araştırılması, insanlığın daha yaşanabilir bir dünya meydana getirme çabalarında ortaya çıkan sorunları çözmekte ve bunlara katkı sağlamaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.31'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 31. Birlikte yaşadığımız dünya ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Dünyadaki çeşitli coğrafi sorunları belirlemek ve durumlarını ve nedenlerini araştırmak için haritayı kullanabilme. • Farklı göstergeler, bölgesel kalkınma düzeylerinin nasıl değiştiğini belirlemek ve az gelişmiş bölgelerdeki yoksullukla mücadele çabalarını araştırmak için kullanılmaktadır. • Uluslararası toplumun bölgesel eşitsizliklerini azaltma çabalarını araştırarak başarılarını ve sınırını değerlendirmektedir.
Öğrenme Öğeleri	• Coğrafi sorunların durumu ve nedeni, az gelişmiş bölgelerde gelişme çabaları, bölgeler arasındaki eşitsizliği azaltma çabaları
Başarı Standartları	• Öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek ve dünyadaki coğrafi konulara duyarlı olmak için açlık, bölgesel anlaşmazlıklar, biyolojik çeşitliliğin korunması konuları gibi çeşitli coğrafi konuların nedenlerini ve durumunu araştırır. • Bölgesel kalkınma seviyelerini karşılaştırmak ve yoksulluğu azaltmak için uluslararası istatistikleri ve gazete gibi verileri materyal olarak kullanılır. • Bölgeler arasındaki eşitsizliği çözmek için dayanışma ve işbirliğinin önemini kabul ederek aktif katılımı teşvik etmektedir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Harita üzerinde çeşitli coğrafi sorunların yaşandığı alanların konumunu harita üzerinde kontrol ederek gazete veya internet kullanarak araştırılabilir. • Öğrenci grupları bölgesel gelişim düzeylerini karşılaştırmak için kullanılabilecek göstergeleri belirler, dünyanın farklı bölgelerindeki gelişim düzeylerini göstergelere göre özetler ve diğer göstergeleri kullanarak bunları diğer grupların sonuçları ile karşılaştırırlar. Ayrıca az gelişmiş ülkelerin yoksulluktan kurtulma çabalarını seçerek bu çabaların sınırlılıklarını araştırıp sunabilirler. • Öğretmenler uluslararası toplumun bölgesel eşitsizliklerini azaltma çabalarını araştırarak az gelişmiş bölgelerdeki insanların ticaret ürünlerini ve tüketim alışkanlıklarını anlamak için simülasyon veya rol yapma yöntemlerini kullanırlar.
Değerlendirme Yöntemi	• Coğrafi meseleler kitaplar, gazeteler ve yayınlar aracılığıyla incelenerek mevcut durum ve sorunların nedenleri analiz edildikten sonra gönderilen raporlar performans değerlendirmesinde kullanılabilir. • Az gelişmiş bölgeleri yoksulluktan kurtarmanın ve dünyadaki eşitsizliği ele almanın yollarını tartışarak, tartışma sürecini ve sonuçlarını değerlendirebilir. • Öğrencilerin problem çözme, empati ve uygulama becerilerini değerlendirmek için sunum, tartışma, rol yapma, video üretme, kampanya, ilgili kuruluşlara yapılan ziyaretler ve deneyimler gibi etkinlik temelli performans değerlendirmelerini kullanılabilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

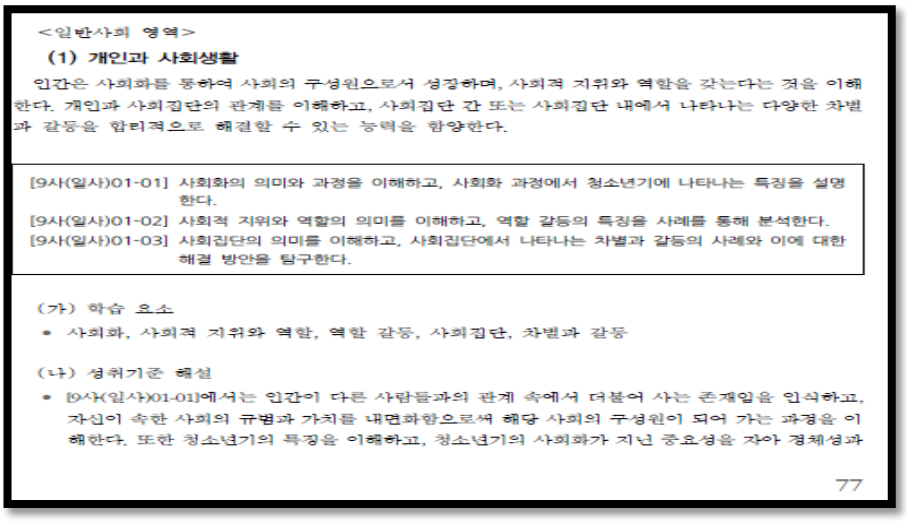
Tablo 4.31 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartları, 3 öğretme ve öğrenme yöntemi ve 3 değerlendirme yöntem ifadesi olmak üzere toplam 13 madde halinde ünite içeriğine yer verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır.

4.7.2.2.2. Genel sosyal tema alan ünitelerinin incelenmesi

Genel sosyal tema alanında 12 üniteye yer verilmektedir. Bu tema alanında kişisel ve sosyal yaşam, kültürü anlama, siyasal yaşam ve demokrasi, siyasi süreç ve vatandaş katılımı, gündelik hayat ve hukuk, insan hakları ve anayasa, anayasa ve

devlet kurumları, ekonomik yaşam ve seçim, piyasa ekonomisi ve fiyatlar, ulusal ekonomi ve uluslararası ticaret, uluslararası toplum ve uluslararası politika, sosyal değişim ve sosyal problemler başlıklı ünitelere yer verilmektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program içeriğinde öğrencilerin ve öğretmenlerin ders işlenirken neler yapması gerektiği, ders sonunda öğrencilerde hangi davranış değişikliklerinin beklenmesi ve konu bitiminde öğrencilerin öğretmenleri tarafından hangi kriterlere göre değerlendirilmesi gerektiği konusunda maddeler halinde açıklamalara yer verilmektedir. Bu bağlamda Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program yapısının öğretmenler tarafından uyulması gereken yönergeler şeklinde hazırlandığı söylenebilir. Bu ana temalara ait bilgiler ve amaç ifadeleri, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğretme öğrenme yöntemi ve değerlendirme bölümlerine ilişkin bilgiler aşağıda incelenmektedir. Ayrıca üniteler incelenirken konu ile ilgili görsellere de yer verilmektedir.

1. Ünite: Bireyler ve Sosyal Yaşam: Bu ünitede bireylerin sosyalleşme yoluyla toplumun üyeleri olarak geliştikleri, sosyal statüleri ve rolleri olduğu öğretilmektedir. Ayrıca bireyler ile sosyal gruplar arasındaki ilişkiyi anlamlı hale getirerek sosyal gruplar arasında ve gruplar içinde ortaya çıkan çeşitli ayrımcılık ve çatışmaları makul şekilde çözme yeteneği geliştirilmektedir (MOE, 2015). Resim 4.7'de bireyler ve sosyal alan görseli ve Resim 4.8'de ise çevirisi yapılan 77. sayfanın görseli yer almaktadır.

<일반사회 영역>

(1) 개인과 사회생활

인간은 사회화를 통하여 사회의 구성원으로서 성장하며, 사회적 지위와 역할을 갖는다는 것을 이해한다. 개인과 사회집단의 관계를 이해하고, 사회집단 간 또는 사회집단 내에서 나타나는 다양한 차별과 갈등을 합리적으로 해결할 수 있는 능력을 함양한다.

[9사(일사)01-01] 사회화의 의미와 과정을 이해하고, 사회화 과정에서 청소년기에 나타나는 특징을 설명한다.
[9사(일사)01-02] 사회적 지위와 역할의 의미를 이해하고, 역할 갈등의 특징을 사례를 통해 분석한다.
[9사(일사)01-03] 사회집단의 의미를 이해하고, 사회집단에서 나타나는 차별과 갈등의 사례와 이에 대한 해결 방안을 탐구한다.

(가) 학습 요소

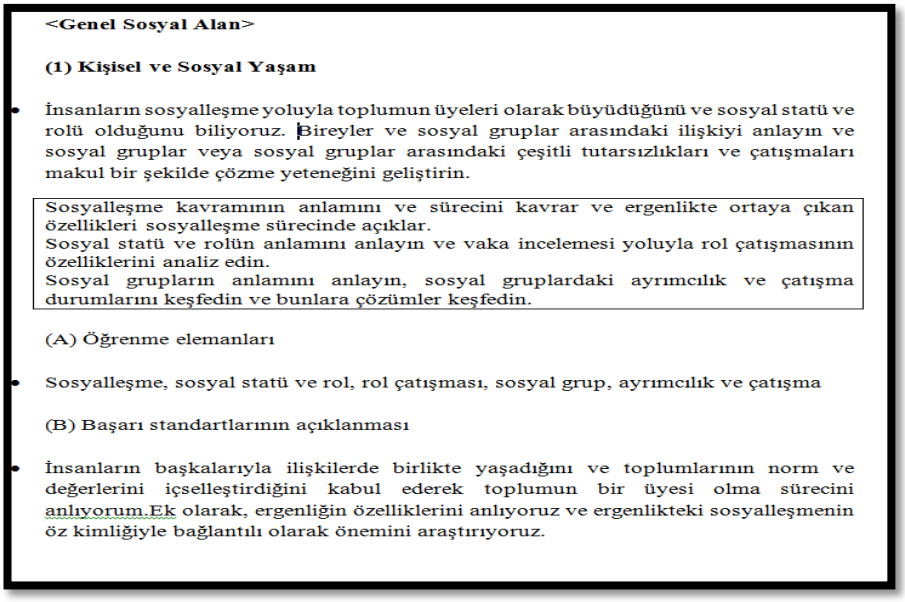
- 사회화, 사회적 지위와 역할, 역할 갈등, 사회집단, 차별과 갈등

(나) 성취기준 해설

- [9사(일사)01-01]에서는 인간이 다른 사람들과의 관계 속에서 더불어 사는 존재임을 인식하고, 자신이 속한 사회의 규범과 가치를 내면화함으로써 해당 사회의 구성원이 되어 가는 과정을 이해한다. 또한 청소년기의 특징을 이해하고, 청소년기의 사회화가 지닌 중요성을 자아 정체성과

77

Resim 4. 7. Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programı 77. sayfa görseli (MOE, 2015)

<Genel Sosyal Alan>

(1) Kişisel ve Sosyal Yaşam

- İnsanların sosyalleşme yoluyla toplumun üyeleri olarak büyüdüğünü ve sosyal statü ve rolü olduğunu biliyoruz. Bireyler ve sosyal gruplar arasındaki ilişkiyi anlayın ve sosyal gruplar veya sosyal gruplar arasındaki çeşitli tutarsızlıkları ve çatışmaları makul bir şekilde çözme yeteneğini geliştirin.

Sosyalleşme kavramının anlamını ve sürecini kavrar ve ergenlikte ortaya çıkan özellikleri sosyalleşme sürecinde açıklar.
Sosyal statü ve rolün anlamını anlayın ve vaka incelemesi yoluyla rol çatışmasının özelliklerini analiz edin.
Sosyal grupların anlamını anlayın, sosyal gruplardaki ayrımcılık ve çatışma durumlarını keşfedin ve bunlara çözümler keşfedin.

(A) Öğrenme elemanları

- Sosyalleşme, sosyal statü ve rol, rol çatışması, sosyal grup, ayrımcılık ve çatışma

(B) Başarı standartlarının açıklanması

- İnsanların başkalarıyla ilişkilerde birlikte yaşadığını ve toplumlarının norm ve değerlerini içselleştirdiğini kabul ederek toplumun bir üyesi olma sürecini anlıyorum.Ek olarak, ergenliğin özelliklerini anlıyoruz ve ergenlikteki sosyalleşmenin öz kimliğiyle bağlantılı olarak önemini araştırıyoruz.

Resim 4. 8. Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programı 77. sayfa çeviri görseli

Bireyler ve sosyal yaşam ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme Tablo 4.32'de açıklamaları yapılmaktadır.

Tablo 4. 32. Bireyler ve sosyal yaşam ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Sosyalleşmenin anlamını kavrayarak ergenliğin sosyalleşmedeki özelliklerini açıklayabilme, • Sosyal statünün ve rolün anlamını açıklayarak rol çatışmasının özelliklerini örnek olaylar yoluyla analiz edebilme, • Sosyal grupların anlamını anlayarak toplumda ortaya çıkan ayrımcılığa ve çatışmaya çözüm yolları bulabilme.
Öğrenme Öğeleri	• Sosyalleşme, sosyal statüler ve roller, rol çatışmaları, sosyal gruplar, ayrımcılık ve çatışma
Başarı Standartları	• Öğrenciler insanların toplumsal ilişkilerde başka insanlar ile birlikte yaşadıklarını kabul edip, içinde bulundukları toplumun norm ve değerlerini içselleştirerek toplumun bir üyesi olma sürecini anlarlar. Ayrıca öğrenciler ergenliğin özelliklerini anlayarak ergen sosyalleşmesinin öz kimlikle bağlantılı olarak önemini keşfedebilirler. • Bu ünitede toplumun devamı ve gelişmesi için gerekli olan sosyal grupların türlerini, özelliklerini ve bireyler ile sosyal gruplar arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Ayrıca bu ünite sosyal gruplarda ayrımcılık ve çatışma nedenlerini analiz ederek çözümler önermek için problem çözme becerilerini geliştirmektedir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğretmenler öğrencilere günlük deneyimlerini, sosyalleşmelerini, sosyal statülerini, rollerini ve sosyal gruplar gibi anahtar kavramların anlamını açıklayarak bunları kullanmalarını ve paylaşmalarını söyleyebilirler. • Rol çatışmalarını, günlük yaşamda meydana gelen ayrımcılık ve çatışma gibi durumların sebeplerini ve mantıklı çözümlere yol göstermek için problem çözme öğrenme modeli kullanılabilir. • Rol yapma, tartışma ve görüşme, video kayıtları ve kampanya gibi çeşitli etkinlikler yoluyla öğrenciler rol çatışması, ayrımcılık ve çatışmayı uygulamalı olarak anlamaları için desteklenebilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Sosyalleşme, sosyal statü, roller, sosyal gruplar ve ayrımcılık gibi kavramların anlaşılması için günlük yaşamla ilgili çeşitli örnek olaylar kullanılarak makale bazlı değerlendirme kullanılabilir. • Sosyal grupta ayrımcılık ve çatışma ile ilgili örnek bir olay seçilerek çözüm öneren proje raporuyla sorun analiz edilebilir ve eleştirel düşünme, bilgi okuryazarlığı ve problem çözme yetenekleri değerlendirilebilir. • Rol çatışması, ayrımcılık ve çatışma ile ilgili etkinlik temelli sınıflarda öğrenciler zaman zaman etkinlik sürecini gözlemleyebilir, kontrol edebilir ve değerlendirme için kullanabilirler.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.32 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğe, 2 başarı standartlar, 3 öğretme öğrenme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 12 madde halinde ünite içeriklerine yer verilmektedir.

2. Ünite: Kültürü Anlama: Bu ünite insanların belirli bir ortama uyum sağlama sürecinde bir kültür yarattıklarını ve geliştirdiklerini kavratmaktadır. Kültüre karşı sergilenen çeşitli tutumları anlatarak kültürlere karşı göreceli bir tavır sergilemeleri gerektiğini göstermektedir. Öğrencilere kitle iletişim araçları ve popüler kültür arasındaki etkileşimi tanıtarak arzu edilen bir popüler kültürü oluşturmak için tutum geliştirmeleri gerekliliği üzerinde durulmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.33'de Kültürü anlama ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 33. Kültürü anlama ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Kültürün anlamını anlayabilme ve vakalarla kültürün özelliklerini analiz edebilme • Kültürleri incelemek için farklı tutum ve davranışları karşılaştırabilme ve diğer kültürleri anlamak için iyi bir davranış gösterebilme • Kitle iletişim araçlarının ve popüler kültürün anlamını, özelliklerini anlayabilme ve halk kültürünü eleştirel bir şekilde değerlendirebilme
Öğrenme Öğeleri	• Kültür, kültürel anlayış davranışı, medya, popüler kültür
Başarı Standartları	• Küreselleşme sürecinde ulusalcılık, kültürel büyüklük ve kültürel görelilik gibi tutumların farklı kültürleri anlama üzerindeki etkilerini eleştirel bir bakış açısıyla inceleyerek farklı kültürlere karşı anlayışları ve farklı kültürlerde birlikte var olmak için gereken tutumları incelemektedir. • Öğrenciler kitle iletişim araçlarının ve popüler kültürün özelliklerini anlar ve yeni kitle iletişim araçlarının ortaya çıkmasının hem kişisel hem de sosyal anlamda insan yaşamını nasıl değiştirdiğini araştırır. Bu sayede kitle iletişim araçlarını ve karşılaştıkları popüler kültürü eleştirel olarak değerlendirebilirler.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğrenciler kültürün özellikleri ile ilgili çeşitli örnekler bulur ve bu örnekler öğrencilerin kültürü anlamalarına yardımcı olabilir. • Gazete ve internet vasıtasıyla kendi kültürümüzü ve kültürel büyüklüğümüzü örneklerle anlayabilir. • Medya eleştirisi ile öğrencilere medyanın güçlü ve zayıf yönlerini günlük hayatlarında karşılaştığı kültürleri değerlendirmek için bir fırsat sağlayabilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Kültürün anlamını ve özelliklerini değerlendirmek için tanımlayıcı ve deneme soruları kullanılabilir. • Diğer kültürlere karşı taraflı olursanız ortaya çıkabilecek sorunları tartışarak sonuçları ile ilgili performans değerlendirmeleri yapılabilir. Bunu yaparken tartışma sürecinin süreç değerlendirmesi ile iletişim yeteneği ve işbirliği yeteneği gibi işlevsel alanların değerlendirilmesi yapılabilir. • Öğrenciler ilgilendiği medya aracını seçerek eleştirel bir ödev yazma görevi aracılığıyla bilgi okuryazarlığını ve eleştirel düşünceyi değerlendirilebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.33 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğe, 2 başarı standartlar, 3 öğretme öğrenme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 12 madde halinde ünite içeriklerine yer verilmektedir.

3. Ünite: Siyasi Yaşam ve Demokrasi: Bu ünitede öğrenciler siyasetin çeşitli işlevlerini anlayarak siyasetin önemini kabul etmektedir. Yerel ve ulusal düzeylerde demokratik siyaseti gerçekleştirme çabalarını keşfetmektedirler (MOE, 2015). Tablo 4.34'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 34. Siyasi yaşam ve demokrasi ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Siyasetin işlevini ve anlamını anlayarak devlet ile vatandaşın siyasal yaşamdaki rolünü keşfedebilme • Demokrasinin gelişim sürecini analiz ederek demokrasinin temel ilkelerini yazabilme • Hükümet biçimlerine (her iki parlamenter sistem şeklini ve cumhurbaşkanlığı) dayanan demokratik sistemi araştırabilme
Öğrenme Öğeleri	• Siyaset, devlet siyasetinin gelişim süreci, demokrasi, demokratik siyasetin temel ilkeleri ve hükümet şekilleri
Başarı Standartları	• Öğrenciler siyasetin gündelik yaşamla bağlantılı olarak toplum üyeleri arasındaki çatışmaları uzlaştırması ve vatandaşların devlet gücünü kullanarak siyasi yaşamın bir süreç olduğunu kavrayabilir. • Bu ünitede demokratik siyasetin özellikleri tarihsel gelişim sürecinde tanımlanmaktadır. Öğrenciler demokrasinin insan onurunu, insanlar arasındaki uyumu ve özgürlük ve eşitlik güvencesiyle demokratik ideolojiyi gerçekleştirmek için demokratik siyasetin temel prensiplerinin tanımlarını anlayabilirler.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Siyasetin anlamı ve işlevi üzerine yapılan araştırmalarda gazetelerde ve haberlerde geçen güncel olaylar öğlencileri bilgilendirmek için kullanılabilir. • Siyasi olayların sorunlarını analiz ederek tartışma süreci ve devlet ile vatandaşların siyasi yaşamdaki rolünü keşfetmeye rehberlik edebilirler. • Demokratik siyasetin gelişim süreci, eski Atina demokrasisi, modern demokratik politikalar ve bu politikalarla ilgili tarihsel veriler ve demokrasinin anlamı ve demokratik sınırlamalar bu ünitenin analizinde yol gösterici olarak kullanılabilir. • Öğretmenler hükümet biçimlerinin temel kavramlarını ve ilkelerini, parlamenter sistem ve başkanlık sisteminin incelenmesinde öğrencileri yönlendirebilir. Özellikle hükümet sisteminin ve demokratik siyasetin temel ilkelerini nasıl gerçekleştirildiğine odaklanılabilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Gazetelerde yazılan siyasetle ilgili makalelerde siyasetin anlamı ve işlevlerinin düzenlenmesi, verilerin toplaması, yapılan analizin geçerliği ve makalenin oluşum süreci değerlendirmelerde kullanılabilir. • Öğrenciler devlet ve vatandaşların siyasi yaşamdaki rolünü tartışarak tartışma sürecini ve sonuçlarını değerlendirebilir. • Öğrencilerin demokratik politika sürecini ve hükümet biçimini anlamalarını değerlendirirken odak noktası temel kavram ve ilkeler üzerinde olmalıdır.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.34 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğe, 2 başarı standartlar, 4 öğretme öğrenme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 13 madde halinde ünite içeriklerine yer verilmektedir.

4. Ünite: Siyasi Süreç ve Vatandaş Katılımı: Bu ünitede öğrenciler modern demokratik toplumda siyasi süreçlerin vatandaşların çeşitli değerlerini ve çıkarlarını düzenlendiğini anlayarak siyasi aktörlerin bu süreçteki rolünü öğrenmektedirler (MOE, 2015). Tablo 4. 35'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 35. Siyasi süreç ve vatandaş katılımı ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Siyasi sürecin anlamını kavrayarak çeşitli siyasi aktörlerin politik süreç içindeki rolünü açıklayabilme • Seçimlerin işlevini ve temel ilkelerini anlayarak adil seçimler için kurum ve kuruluşları araştırabilme • Yerel yönetim sistemlerinin anlamını ve özelliklerini anlayarak toplumsal sorunların ele alınmasında sivil katılım araştırması yapabilme
Öğrenme Öğeleri	• Siyasi süreç, siyasi parti, seçim, seçim için kurum ve kuruluşlar, yerel yönetim
Başarı Standartları	• Öğrenciler seçimlerin temsili demokrasinin korunmasında ve geliştirilmesinde önemli bir faktör olduğunu, seçimlerin temel ilkelerini, kurum ve kuruluşları keşfederek bu kurumların adil seçimler için çaba gösterdiğini anlayabilir. • Yerel düzeyde demokrasi uygulamalarını ve bunu öğrenirken yerel özerkliğin önemini anlayarak toplumdaki siyasi sorunlara çözüm bulma konusunda istekli olabilirler.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Siyasi süreçler ve siyasi konular hakkında bilgi edinmek için işbirlikçi öğrenme ve araştırma yöntemleri kullanılabilir. Örneğin bir grup oluşturularak ilgilerine göre bir politik konu seçebilir, politik sürecin aşamalarına göre politika yapma süreci düzenlenebilir ve öğrencilerden her aşamada etkili olan politik aktörlerin rollerini keşfetmeleri istenebilir. • Kurumların amaç ve mevcut faaliyetlerini araştırarak seçimlerin adil olmasını sağlamak için çaba gösteren bir kurumların web sitesi kullanılabilir. • Toplumun politik sürecine katılma yollarını ararken öğrencilerin aktif katılmaları sağlanabilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğrencilere politik süreci araştırmak için proje ödevi verilebilir. • Tanımlayıcı sorular ile seçime katılan kurum ve kuruluşların temel ilkelerini ve faaliyetlerini eleştirel olarak değerlendirilebilir. • Öğrencilerden bireysel veya grup halinde toplumda bulunan bir sorunu seçmeleri istenebilir. Öğrencilerin bu sorunun nedenlerini eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri değerlendirilerek çözüme yönelik genel plan ve eylem sunan bir rapor yazma görevi verilebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.35 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğe, 2 başarı standartlar, 3 öğretme öğrenme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 12 madde halinde ünite içeriklerine yer verilmektedir.

5. Ünite: Günlük Yaşam ve Yasa: Bu ünitede öğrencilere hukuk ve yargılama türleri tanıtılarak öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları yasal sorunları makul bir şekilde çözme yeteneğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.36'da bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 36. Günlük yaşam ve yasa ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Hukukun anlamını ve özelliklerini anlayarak örnek olay analiziyle hukukun amacını keşfedebilme • Yasa, kamu yasası, hukuk ve sosyal yasalar gibi her bir alanın özelliklerini örnek olay analizi yoluyla inceleyebilme • Yargının anlamını ve türünü (hukuk davası ve ceza davası) anlayarak adil bir yargılama sistemini analiz edebilme
Öğrenme Öğeleri	• Kanun, hukukun sınıflandırılması, yargı sistemi, adil yargılama sistemi
Başarı Standartları	• Öğrenciler bu ünitede yasaların insanları cezalandırmak için bir araç değil anlaşmazlıkları ve uyuşmazlıkları çözmek ve bireysel hakların korunması için bir araç olduğunu anlayabilirler. Bu sayede yasaların yaşama uygun olduğunun önemini kabul edebilirler. • Öğrenciler yasal bir uyuşmazlık durumunda mahkemelerin anlamına, işlevine, hukuk ve ceza davalarına odaklanmaktadırlar. Aynı zamanda yargı bağımsızlığına, şeffaf yargılamaya, mahkeme sürecinde delil sunmaya odaklanarak adil yargılama sistemini araştırmaktadırlar. Bu odaklanmalar ve araştırmalar öğrencinin problem çözme becerilerini geliştirerek hukuk ve hukuk sistemi hakkında

	farkındalığı arttırmakta ve aktif katılımı teşvik edebilmektedir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğrencilerin hukukun teorik kısmından ziyade deneyim kazanmak için tümevarımsal olarak hukukun anlamını ve özelliklerini anlamaları sağlanmalıdır. • Öğrencilere kamu hukuku, adli ve sosyal hukuk öğretilirken aşırı detaylı bilgi ve yasal hükümler yerine öğrencilerin her bir hukuk alanı ile ilgili belirli yaşam örneklerini kullanmaları teşvik edilebilir. • Öğrenciler yargılama sürecinde dolaylı deneyimler yoluyla farkındalıklarını içselleştirmeleri ve uyumlu bir ruha sahip olmaları teşvik edilebilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğrencilere aşırı öğrenme yükü ve yasaları ezberlemelerine sebep olacak herhangi bir yaklaşımdan kaçınılmalıdır. • Yasal uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin vakalar seçilip ilgili olayları analiz edip değerlendirerek öğrencilerin yasal sorun çözme, eleştirel düşünme ve bilgi kullanma yetenekleri değerlendirilebilir. • Yasalarla ilgili sorunları çözmek için tartışma yöntemi kullanılabilir. Bu sayede öğrencilerin yalnızca yasa bilgisi değil değerleri ve tutumları da değerlendirilebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.36 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğe, 2 başarı standartlar, 3 öğretme öğrenme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 12 madde halinde ünite içerikleri bulunmaktadır.

6. Ünite: İnsan Hakları ve Anayasa: Bu ünitede insan hakları ve anayasa arasındaki ilişkinin anlaşılmasına dayanarak Kore Anayasasında güvence altına alınan temel haklar ve bu hakların içeriklerine odaklanılmaktadır. Öğrencilere insan hakları ve işçi hakları ihlallerinin örnek olayları sunularak bu ihlallerin çözüm yollarını araştırmaları ve günlük yaşamda insan hakları ve işçi hakları ihlallerine etkin bir şekilde çözüm bulmaları sağlanmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.37'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 37. İnsan hakları ve anayasa ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Öğrenciler insan haklarının önemini anlayarak anayasal temel hakları ve bu hakların kısıtlandığı durumları keşfedebilme • Günlük yaşamda insan hakları ihlalleri ile ilgili örnekler incelenerek yetkililer tarafından bulunan çözüm yollarını araştırabilme • Anayasada güvence altına alınan işçi haklarını anlayarak işçi haklarını ve hukuk yollarını ihlal eden durumları araştırabilme
Öğrenme Öğeleri	• İnsan hakları, anayasa, temel haklar, insan hakları ihlalleri ve çözüm yolları, işçi hakları ihlali ve çözüm yolları
Başarı Standartları	• Günlük yaşamda karşılaşılan insan hakları ihlallerini örnek olay yoluyla analiz ederek insan hakları ihlallerini önlemek, insan hakları ihlallerine dikkat etmek ve bu ihlallere karşı önlem alan çeşitli ulusal kurumların olduğunu öğrenmektedirler. • İşçilerin haklarını ve çalışma koşullarını öğrenip anayasanın güvence altına aldığı işçi haklarını anlayarak bu haklar ihlal edildiğinde öğrencilerin uygun çözüm yolları ve yöntemleri bulma becerilerini geliştirmektedir.

Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Anayasanın temel hak hükümlerine entelektüel bir yaklaşım sergilemek yerine günlük yaşamda nasıl uygulandığını görmek için örnek olay yöntemi kullanılabilir. • Bu ünite içeriği ile 7. ünitede yer alan Anayasa ve Devlet Kurumları ünite içeriği arasında benzerlik olmaması için mahkemelerin ve anayasa mahkemelerinin rolünden ziyade insan hakları ihlallerine çözüm bulmaya rehberlik etmeye odaklanılabilir. • İnsan hakları ihlallerinin azaltılması için devlet kurumlarına ziyaretler yapılabilir. Aynı zamanda insan hakları ihlallerinin önlenmesi ile ilgili kampanya faaliyetleri gibi siyasi ve sosyal katılım olanakları sağlanarak öğrencilere insan hakları meselelerinin teorik uygulama ile pratik uygulama arasındaki ilişkiyi öğrenme açısından fayda sağlayabilir. • Öğrencilere günlük yaşamda kolayca karşılaşılabilecek işçi hakları ihlallerinden örnekler verilerek bu sorunun ciddiyetini anlamaya ve bunları çözme çabalarında empati ve pratik beceriler geliştirmeye öğrenciler teşvik edilebilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Açıklayıcı sorular öğrencilerin fikirlerini ve insan hakları konusundaki düşüncelerini yaratıcı ve mantıklı bir şekilde değerlendirmek için kullanılabilir. • Proje yönteminin kuralları kullanılarak öğrencilerin insan hakları ve işçi haklarını bilme, anlama, uygulama ve problem çözme yeteneği değerlendirilebilir. Günümüzde insan hakları ve işçi hakları ihlalleri örnekleri seçilip bunların nasıl çözüleceğine dair öğrencilere rapor hazırlatılabilir. • İnsan hakları ihlallerinin durumunu izleme ve kampanya faaliyetleri yürütme gibi faaliyet odaklı derslerde süreç değerlendirmesi yapılabilir. Faaliyetlerin planlaması ve etkinlik sonrası tartışma gibi süreçlerde öğrencilerin desteklenebilmeleri için özel geri bildirimler sağlanabilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.37 incelendiğinde, 3 amaç, 1 öğrenme öğe, 2 başarı standartlar, 4 öğretme öğrenme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 13 madde halinde ünite içeriklerine yer verilmektedir.

7. Ünite: Anayasa ve Devlet Kurumları: Bu ünitede anayasada tanımlı ulusal kurumlar olan millet meclisi, cumhurbaşkanı ve yürütme organları, mahkemeler ve anayasa mahkemesinin statüsü ve rolü anlatılmaktadır. Özellikle öğrencilere güçler ayrılığı ilkesine dayandırılarak devlet kurumlarının birbirleriyle ilgili temel işlevleri öğretilmektedir. Bu ünitede anayasal metinler ve önemli maddeleri, Güney Kore anayasal kurumlarının örgütlenme şeması, ulusal meclis, cumhurbaşkanı ve yürütme organları, mahkemeler ve anayasa mahkemesinin statüsü ve rolünün öğretilmesi amaçlanmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.38'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları bulunmaktadır.

Tablo 4. 38. Anayasa ve devlet kurumları ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Parlamentonun yasama organı statüsünü anlayarak parlamentonun ana örgütlenmesini ve işlevlerini araştırabilme • Cumhurbaşkanının statüsünü ve otoritesini anlayarak idarenin ana örgütlenmesini ve işlevlerini inceleyebilme • Mahkemelerin başlıca örgütlenmesini ve işlevlerini anlayarak anayasa mahkemesinin statüsünü ve rolünü analiz edebilme
Öğrenme Öğeleri	• Millet meclisi, devlet başkanı, yürütme organları, mahkemeler ve anayasa mahkemesi

Başarı Standartları	• Kore Anayasası tarafından belirlenen ulusal kurumlar: Millet meclisi, cumhurbaşkanı ve yürütme organları, mahkemeler ve anayasa mahkemesinin nasıl organize edildiğini ve her birinin hangi rolü oynadığını öğrenciler anlayabilir. Bu sayede her devlet kurumunun halkın temel haklarını güvence altına almak için güçler ayrılığı ilkesine göre birbirlerini kontrol edip dengelediklerini öğrenebilirler.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Anayasal metinler ve önemli hükümler ulusal örgütlenmenin temel ilkelerini, ulusal meclisi, cumhurbaşkanını ve yürütme organlarını, mahkemeleri ve anayasa mahkemesinin statüsünün anlaşılmasında rehberlik etmek için kullanılabilir. • Öğrenciler ulusal bir kurum hakkında bilgi edinirken ulusal kurumun faaliyetlerini gazetelerde veya internette aramaya yönlendirilebilir. • Ulusal kurumları ziyaret ve ilgili personeli sınıfa davet etmek gibi ulusal kurumların faaliyetlerini doğrudan veya dolaylı deneyimler yoluyla öğrencilere bu kurumlar hakkında bilgi verilebilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Ulusal bir kurumun organizasyonunu ve rolünü çeşitli kaynaklara dayalı olarak tanımlanıp tanımlanamayacağını değerlendirmek için tanımlayıcı sorular kullanılabilir. • Öğrenciler ulusal meclis, hükümet binaları, mahkemeler ve anayasa mahkemeleri gezdirilerek ulusal kurumların amaç ve rollerinin neler olduğu hakkında öğrencilere raporlar hazırlatılabilir. Bu sayede öğrencilerin bilgi okuryazarlığı ve problem çözme yeteneği değerlendirilebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.38 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 1 başarı standartları, 3 öğretme öğrenme yöntem ve 2 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 10 madde halinde ünite içerikleri bulunmaktadır.

8. Ünite: Ekonomik Yaşam ve Seçimler**:** Bu ünitede öğrenciler üretim, dağıtım ve tüketim odaklı olarak insanların ekonomik yaşamları hakkında bilgi sahibi olmaktadırlar. Ayrıca ekonomik sorunlar ile etkili bir şekilde çözüm yolu bulma yeteneğini geliştirmektedirler (MOE, 2015). Tablo 4.39'da bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 39. Ekonomik yaşam ve seçimler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Ekonomik faaliyetlerdeki zayıflamanın yol açtığı temel ekonomik problemlere odaklanılarak bu problemleri çözmek için ekonomik sistemin özelliklerini analiz edebilme • Serbest piyasa ekonomisinde şirketlerin rolünü ve sosyal sorumluluğunu anlayarak girişimciliği geliştirme tutumuna sahip olabilme • Ekonomik yaşamın ömür boyu sürdüğünü anlayarak ekonomik açıdan sürdürülebilir yaşam için finansal yaşamın önemini anlayabilme
Öğrenme Öğeleri	• Ekonomik faaliyet, kıtlık, rasyonel seçim, ekonomik sistem, şirketlerin rolü, varlık yönetimi, kredi yönetimi
Başarı Standartları	• Bireylerin ve toplumların kaynaklarının kısıtlı olmasından dolayı ekonomik seçim durumuyla karşı karşıya olduğunu ve rasyonel ekonomik seçim için maliyetlerin (fırsat maliyetleri) ve faydaların göz önünde bulundurulması gerektiğini anlayabilir. Temel ekonomik sorunların ürün çeşitleri ve miktarları, üretim yöntemleri ve ürün dağılımındaki seçimlere dayandığını anlayarak piyasa ekonomisine odaklanabilir. Ekonomik sistemlerin anlamını ve özelliklerini araştırabilir. • Serbest piyasa ekonomisinde şirketlerin üretim, istihdam ve gelir yaratma sürecinde devlet bütçesine katkıda bulunmak için vergi vermekten sorumlu olduğunu anlayabilir. Şirketlerin sosyal sorumluluklarının da olduğunu kabul ederek doğru girişimcilik teşvik edilebilir. • Sınırlı üretim faaliyetlerinden elde edilen gelirle sürdürülebilir tüketimi sağlamak için ekonomik yönetimine olan ihtiyacı anlayabilir. Modern dünyada kredi işlemlerinin arttığını, kredinin ekonomik anlamını ve değerini kabul edebilir.

Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğretmenler kıtlık durumlarında azami fayda sağlamak, rasyonel seçimler geliştirmek, ekonomik sorunların ve rasyonel seçimlerin ortaya çıkmasına odaklanarak karar verme modeli geliştirilebilir. • Öğrenciler her zaman hayatlarında özel hedefler koyabilir, ihtiyaç duyacağı kaynakları tahmin edebilir ve hedeflerine ulaşmak için bu kaynakları nasıl geliştireceğine yönelik yönetim planı yapabilir. • Öğrencilere faiz kazanımları, çeşitli mevduat, tasarruf, sigorta, hisse senedi, tahvil gibi örnekler verilerek varlık yönetimi hakkında bilgi verilebilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğrenciler kendi ekonomik yaşam anlayışlarını ve uygulama yeteneklerini değerlendirebilecekleri kompozisyonlar yazarak ne hissettikleri değerlendirilebilir. • Öğrenciler gelecek için bir varlık yönetim portföyü oluşturarak varlık yönetimi planı geliştirebilir. Bunu yaparken kişisel bilgileri açığa vurmamaya veya gizliliği ihlal etmemeye dikkat edilmelidir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.39 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 3 başarı standartı, 3 öğretme öğrenme yöntem ve 2 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 12 madde halinde ünite içerikleri bulunmaktadır.

9. Ünite: Pazar Ekonomisi ve Fiyatlar: Bu ünitede piyasa ekonomisi, piyasa ekonomisinin işleyişi, piyasa ekonomisinin prensipleri, serbest pazarda fiyatların nasıl belirlendiği ve nasıl değişiklik gösterdiği anlatılmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.40'da bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 40. Pazar ekonomisi ve fiyatlar ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Pazarın anlamını ve türünü anlayarak çeşitli pazar örneklerini inceleyebilme • Arz talep kuralını anlayarak piyasa fiyatlarının belirlendiği ilkeleri açıklayabilme • Emtia (mal) fiyatlarına ek olarak arz talebi değiştiren faktörleri anlayarak değişen piyasa sürecini analiz edebilme
Öğrenme Öğeleri	• Pazar, arz ve talep kuralları, piyasa fiyatının belirlenmesi ve değişim
Başarı Standartları	• Pazarın anlamının iş bölümü yoluyla üretilen malların değişimi olduğunu, çeşitli pazar türlerinin bulunduğunu ve pazarların kazanç sağlamak için ortaya çıktığını kabul edebilir. • Piyasa fiyatlaması arz ve talebe bağlı olarak değişmektedir. Öğrenciler değişen işlem hacmini örneklerle keşfedebilir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğrencilere pazarın anlamını ve türlerini öğrenmeleri için geleneksel pazarlar, büyük marketler ve internet alışverişleri gibi çeşitli pazar türleri tanıtılabilir. • Piyasa fiyatlarının nasıl belirleneceğini öğrenmek için temsili öğrenme kullanılabilir. Örneğin bir sınıf pazarı düzenlenebilir. Böylece öğrenciler malları alıp satarak pazarda fiyatların nasıl belirlendiğini öğrenebilirler. • Piyasa fiyatlarındaki dalgalanmalarla ilgili gazetelerdeki ve internetteki ekonomi haber içerikleri incelenerek mal veya hizmetlerin fiyatlarındaki değişikliklerin nedenleri hakkında bilgi edinebilirler.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğretmenler gazetelerdeki ve internetteki ekonomi haberlerine dayalı değerlendirme soruları geliştirerek öğrencilerin piyasa fiyatı belirleme ilkelerini anlayıp anlayamadıklarını değerlendirebilirler. • Öğretmenler öğrencilerin bilgi okuryazarlığını ve problem çözme becerilerini değerlendirmek için ekonomi kavramlarından oluşan rapor ve proje gibi ödevler kullanabilirler. • Öğrencilerin temsili piyasa etkinlikleri değerlendirirken temsil süresince performansları gözlenebilir ve değerlendirilebilir. Ekonomik kavramlar ve iletişim becerilerini değerlendirmek için sözlü bir sınav yapılabilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.40 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 2 başarı standartı, 3 öğrenme öğretme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 12 madde halinde ünite içeriklerine yer verilmektedir.

10. Ünite: Ulusal Ekonomi ve Uluslararası Ticaret: Bu ünitede gayri safi yurtiçi hasılaya dayalı ulusal ekonomi ve ekonomik büyümenin yaşamımıza etkisi araştırılmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.41'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları bulunmaktadır.

Tablo 4. 41. Ulusal ekonomi ve uluslararası ticaret ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Ulusal bir ekonomik gösterge olarak gayri safi yurtiçi hâsılanın önemini anlayarak gayri safi yurtiçi hasıladaki artışın yaşamı nasıl etkilediğini açıklayabilme • Enflasyon ve işsizliğin insanların yaşamları üzerindeki etkilerini anlayarak bu sorunlara çözüm yolları bulabilme • Uluslararası ticarete olan ihtiyacı anlayarak bu ticaret sürecinde döviz kurlarının belirlendiği ilkeleri anlayabilme
Öğrenme Öğeleri	• Gayri safi yurtiçi hâsıla, enflasyon, işsizlik, uluslararası ticaret, ticaret, döviz kuru
Başarı Standartları	• Öğrenciler gayri safi yurtiçi hasılanın bir ülkedeki ekonomik faaliyet büyüklüğünün göstergesi olduğunu öğrenerek gayri safi yurtiçi hasılanın ne anlama geldiğini ve gayri safi yurtiçi hasılanın ekonomik dalgalanmalardan etkilendiğini öğrenmektedirler. • Öğrenciler uluslararası ticaretin sadece mallara değil aynı zamanda küreselleşme ve serbestleşme eğilimleri doğrultusunda hizmetlere, sermayeye ve emeğe de hizmet ettiğini anlayabilirler. Ayrıca ülkeler arasında mal, hizmet ve sermaye ticareti sırasında para alışverişinin gerekli olduğunu ve döviz kurunun buna göre belirlendiğini kabul edebilirler.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Öğrencilere gayri safi yurtiçi hasılaların gerçek yaşamla ilgili anlamını ve etkisini anlamaları için bilindik örnekler verilebilir. • Öğretmenler istatistiksel ve mevcut verileri kullanarak Kore'de enflasyon ve işsizlik oranlarındaki değişiklikleri tespit ederek bunun halkın yaşamı üzerine etkisini keşfetmelerine rehberlik edebilirler. • Öğretmenler öğrencilere döviz kurlarının nasıl belirlendiğini öğretmek için simülasyon kullanabilirler. Örneğin iki sanal ülke kurarak farklı ülkelerden mal satın almak için döviz kuru prensibini yani döviz kuru ilkesini öğretmek için kullanılabilecek ülkenin para birimine ihtiyaçları olduğunu söyleyebilirler.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğretmenler gayri safi yurtiçi hâsıla ve döviz kurları gibi ekonomik kavramların anlaşılıp anlaşılmadığını değerlendirmek için belirli örneklere dayalı yazılı sınav değerlendirmeleri yapabilirler. • Enflasyon ve işsizliğin insanların yaşamları üzerindeki etkilerini araştırarak hükümetler, şirketler ve işçiler açısından sonuçları tartışılarak değerlendirilebilir. • Sözlü sınavlar iletişim becerilerini değerlendirmek için kullanılabilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.41 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 2 başarı standartı, 3 öğrenme öğretme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 12 madde halinde ünite içerikleri mevcuttur.

11. Ünite: Uluslararası Toplum ve Uluslararası Politika: Bu ünitede öğrencilere egemen devletlerin oluşturduğu uluslararası toplumların kendi çıkarlarına öncelik verdiği, bu ülkeler arasında rekabet ve çatışmaların olduğu ve Kore'nin anlaşmazlık

yaşadığı ülkeler ile yaşadığı sorunları tespit ederek bu anlaşmazlıkları çözmek için aktif bir yaklaşım göstermesi benimsetilmeye çalışılmaktadır (MOE, 2015). Tablo 4.42'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 42. Uluslararası toplum ve uluslararası politika ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Uluslararası toplumun özelliklerini anlayarak uluslararası ilişkileri etkileyen çeşitli aktörlerin (devletler, uluslararası kuruluşlar, çok uluslu şirketler gibi) etkinliklerini araştırabilme • Uluslararası toplumlarda var olan rekabet, çatışma ve işbirliğinin çeşitli yönlerini anlayabilme ve uluslararası toplumun bir arada yaşamaları için dış politika merkezli çabaları keşfedebilme • Kore'nin uluslararası ilişkilerde sorun yaşadığı ülkeler arasındaki çatışmaları tanıyabilme ve bunları çözmek için hükümetin ve sivil toplum örgütlerinin faaliyetlerini araştırabilme
Öğrenme Öğeleri	• Uluslararası topluluk, uluslararası sosyal aktörler, uluslararası sosyal çatışma ve işbirliği, diplomasi, Kore ile diğer ülkeler arasındaki çatışma
Başarı Standartları	• Uluslararası toplumdaki çeşitli aktörlerin çıkarları arasındaki rekabet ve çatışma durumlarını ve uluslararası işbirliği yoluyla uluslararası sorunların çözümüne yönelik özel durumları anlayabilir. Uluslararası toplumun bir arada yaşaması için dış politikanın gerekli olduğunu da kabul eder. • Bu ünite Kore ile komşu ülkeler arasındaki çatışmaların nedenlerini belirleyerek rasyonel bir çözüm bulmaya çalışmakta ve bu sorunların çözümünde aktif bir rol oynamaktadır.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• Gazete veya internet yoluyla edinilen son veriler uluslararası toplumun eylemlerini öğretmek için kullanılabilir. • İşbirlikçi öğrenme modeli uluslararası toplumda rekabet ve çatışmanın çeşitli yönlerini analiz etmek için kullanılabilir. Örneğin uluslararası toplumda var olan çeşitli sorunlar sınıfta sınıflandırarak sunulabilir, her sınıflandırma için bir uzman grubu düzenlenip uzman grubun öğrendikleri sınıfta diğer gruplara aktarılabilir. • Proje ve araştırma öğretim yöntemleri, ülkelerin dış politikaları ile sivil toplum kuruluşlarının faaliyetleri arasındaki uyuşmazlık konularına ilişkin çeşitli verilerin toplanmasına ve araştırılmasına yardımcı olmak için kullanılabilir. • Öğrenciler uluslararası çatışmaların karşılıklı işbirliği ve nesnel kanıtlarla çözümleneceği konusunda yönlendirilmelidirler.
Değerlendirme Yöntemi	• Kore ve diğer ülkeler arasındaki rekabet, çatışma ve işbirliği ile ilgili rapor, verilerin doğruluğuna ve içeriğinin düzenlenmesine dayanan bilgi okuryazarlığı ve problem çözme becerileri değerlendirebilir. • Uluslararası sosyal sorunların çözümünde kampanyalar, uluslararası toplumun bir arada bulunması ve barış gibi çeşitli faaliyet odaklı görevler öğrencilere verilerek gözlemsel değerlendirme ve akran değerlendirmesi yapılabilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.42 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 2 başarı standartlar, 4 öğrenme öğretme yöntem ve 2 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 12 madde halinde ünite içerikleri yer almaktadır.

12. Ünite: Sosyal Değişim ve Sosyal Problemler: Bu ünitede sanayileşme, enformasyon, küreselleşme gibi modern toplumdaki değişimler ve Kore toplumundaki düşük doğum oranı, yaşlanma ve çok kültürlü değişim gibi son zamanlarda ortaya çıkan sosyal sorunlar ile bu sorunlar ile başa çıkma yolları tanımlanmaktadır. Bu kapsamda öğrenciler modern toplumda ortaya çıkan temel sosyal sorunların mevcut durumunu ve sosyal sorunların özelliklerini kavrayarak

sorunların çözümüne aktif olarak katılmaktadırlar (MOE, 2015). Tablo 4.43'de bu ünitenin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamalarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 43. Sosyal değişim ve sosyal problemler ünitesinin amaç, öğrenme öğeleri, başarı standartları, öğrenme öğretme yöntemi ve değerlendirme açıklamaları

Amaç	• Toplumsal değişimin anlamını anlayarak modern toplumdaki değişim ve sorunları analiz edebilme • Kore'nin sosyal değişimindeki son eğilimlerini anlamanın yollarını araştırabilme • Başlıca modern sosyal sorunları araştırarak bu sorunlara çözüm yolları bulabilme
Öğrenme Öğeleri	• Sosyal değişim, modern toplumda değişimler, Kore toplumunda değişimler, modern sosyal sorunlar
Başarı Standartları	• Modern toplumda ortaya çıkan sanayileşme, küreselleşme ve iletişim gibi çok boyutlu ve yaygın değişkenlerin neden olduğu dalgalanmaları anlayarak bu toplumsal dalgalanmalardan kaynaklanan çeşitli modern sosyal sorunları, politika, ekonomi, toplum ve kültür gibi kapsamlı bir perspektiften etkilenen faktörleri anlayabilir. • Kore toplumunun değişim sürecindeki özelliklerini, düşük doğum oranını, Kore nüfusunun yaşlanmasını ve çok kültürlülük olgusunu anlayabilir. Bunlara ek olarak toplumda ortaya çıkan bu değişikliklerin nedenlerini, bu sorunların ortaya çıkaracağı problemleri tanıyarak bu problemleri önlemenin yollarını araştırabilir.
Öğretme ve Öğrenme Yöntemi	• İşbirlikçi öğrenme, modern toplumdaki değişimler hakkında bilgi edinmede kullanılabilir. Örneğin modern toplumdaki değişimler, sanayileşme, küreselleşme, bilişim gibi alt konulara bölünüp her üyenin materyal toplamak ve öğrenme sonuçlarını paylaşmak için bir alt konuyu alması sağlanabilir. • Mevcut meseleler ve istatistik verileri Kore toplumunda ortaya çıkan değişimlerin özelliklerinin ve eğilimlerinin anlaşılmasın da rehberlik etmek için kullanılabilir. • Öğretmenler problem çözme öğrenme yöntemini kullanarak modern sosyal problemlerden birini seçebilir ve seçilen bu sosyal sorunların nedenlerini ve çözümlerini keşfetmeleri için öğrencilere rehberlik edebilir. • Öğretmenler sosyal sorunlar ile ilgili öğrencilerden empati kurmasını isteyebilir ve öğrencileri bu sorunları çözme konusundaki isteklerini arttırmaya yönlendirebilir.
Değerlendirme Yöntemi	• Öğretmenler mevcut olayları, sosyal değişimleri ve sosyal sorunları ortaya çıkaran istatistiksel verileri kullanarak yazılı değerlendirmeler yoluyla öğrencilerin anlama becerilerini değerlendirebilirler. • Öğretmenler modern sosyal sorunların nedenleri, çözümleri ve günlük yaşamdaki pratik çözümlerini içeren proje raporları hazırlatarak öğrencilerin eleştirel düşünme yeteneği, problem çözme yeteneği ve pratik becerileri değerlendirilebilir. • Öğrenme sürecinde işbirlikçi ve problem çözme yöntemleri öğrencilerin sadece sosyal değişim ve sosyal problemler hakkındaki bilgi ve becerilerinin yanı sıra derse katılım istekleri ve pratik becerileri gibi değer ve tutumları da değerlendirilebilir.

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.43 incelendiğinde 3 amaç, 1 öğrenme öğesi, 2 başarı standartı, 4 öğretme öğrenme yöntem ve 3 değerlendirme yöntem ifadelerine yer verildiği görülmektedir. Bu ünitede toplam 13 madde halinde ünite içerikleri mevcuttur.

4.7.2.3. Lise sosyal bilgiler dersi öğretim programında içerikler

Güney Kore lise Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda içerikler müfredat durumu, tema alanları ve üniteler şeklinde düzenlenmektedir. Tablo 4.44'de Güney Kore lise Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı müfredat durumuna, tema alanlarına ve ünitelerine yer verilmektedir.

Tablo 4. 44. Güney Kore lise sosyal bilgiler dersi öğretim programı müfredat durumu, tema alanları ve üniteler

	Temalar	Üniteler
	Bütünleştirici Sosyal Bilgiler	• İnsan, Toplum, Çevre ve Mutluluk • Doğal Çevre ve İnsan • Yaşam Alanı ve Toplum • İnsan Hakları ve Anayasanın Korunması • Pazar Ekonomisi ve Finans • Adalet ve Eşitsizlik • Kültür ve Çeşitlilik • Küreselleşme ve Barış • Gelecek ve Sürdürülebilir Yaşam
	Kore Tarihi	• Kore Tarihinin Oluşumu ve Chosun'un Kuruluşu • Eski Krallıkların Büyümesi • Koryo Hanedanının Kuruluşu ve Gelişimi • Chosun Hanedanının Kuruluşu ve Gelişimi • Uluslararası Karışıklıklar ve Ulus Devlet İnşasına Doğru Hareket • Japon İşgali ve Milliyetçilik Hareketinin Gelişimi • Kore Cumhuriyeti'nin Gelişimi ve Çağdaş Dünyada Değişim
Seçmeli Ders Programı	Kore Coğrafyası (Genel Seçmeli Dersler)	• Ulusal Bölge ve Coğrafi Bilgileri Tanıma • Jeomorfolojik Çevre ve İnsan Hayatı • İklim Ortamı ve İnsan Hayatı • Yaşam Alanındaki Değişiklikler ve Bölgesel Kalkınma • Üretim ve Tüketim Alanları • Nüfus Değişimi ve Çok Kültürlü Alan • Kore'deki Bölgeleri Anlama
	Dünya Coğrafyası (Genel Seçmeli Dersler)	• Küreselleşmeyi ve Bölgeyi Anlama • Dünyanın Doğal Çevresi ve İnsan Hayatı • Beşeri Çevre ve Dünyanın Beşeri Çevresi • Muson Asya'sı ve Okyanusya • Kurak Asya Bölgeleri ve Kuzey Afrika • Avrupa ve Kuzey Amerika • Sahra Altı Afrika ile Orta ve Güney Amerika • Barış ve Dünyanın Bir Arada Var Olması
	Doğu Asya Tarihi (Genel Seçmeli Dersler)	• Doğu Asya Tarihinin Doğuşu • Doğu Asya Dünyasının Kuruluşu ve Değişimi • Doğu Asya'da Sosyal Değişim ve Kültürel Değişim • Doğu Asya'da Modernleşme Hareketi ve Anti-Emperyalizm Ulusal Hareketi • Çağdaş Doğu Asya
	Dünya Tarihi (Genel Seçmeli Dersler)	• İnsanlığın Ortaya Çıkışı ve Medeniyetlerin Gelişimi • Doğu Asya Bölgelerinin Tarihi • Batı Asya ve Hindistan Bölgelerinin Tarihi • Avrupa ve Amerika Bölgelerinin Tarihi • Emperyalizm ve I. ve II. Dünya Savaşları • Değişen Çağdaş Dünya
	Ekonomi (Genel Seçmeli Dersler)	• Ekonomik Yaşam ve Ekonomik Sorunlar • Pazar ve Ekonomik Yaşam • Ulus ve Ekonomik Yaşam • Uluslararası Pazar ve Ticaret • Ekonomik Yaşam ve Finans
	Politika ve Hukuk (Genel Seçmeli Dersler)	• Demokrasi ve Anayasa • Demokratik Ulus ve Hükümet • Siyasi Süreç ve Katılım • Bireysel Yaşam ve Hukuk • Sosyal Yaşam ve Hukuk • Uluslararası İlişkiler ve Kore Yarımadası
	Toplum ve Kültür (Genel Seçmeli Dersler)	• Sosyal ve Kültürel Olgulara Yönelik Sorular • Bireysel ve Sosyal Yapılar • Kültür ve Günlük Yaşam • Toplumsal Tabakalaşma ve Eşitsizlik • Çağdaş Toplumsal Değişim
	Seyahat Coğrafyası (Kariyer seçmeli dersler)	• Seyahat: Neden ve Nasıl? • Doğanın Cazibe Bölgelerine Yolculuk • Çeşitli Kültürlere Seyahat Etmek • İnsanların Bir Arada Yaşamasını Anlamak için Seyahat Etmek • Gezginlerin Seyahatleri • Seyahat, Gelecekteki Toplum ve Kariyer

Sosyal Sorunların Sorgulanması (Kariyer seçmeli dersler)	• Sosyal Problemleri Anlama • Oyun Oynama (Kumar) Alışkanlıkları • Okul Şiddeti • Düşük Doğum Hızı ve Yaşlanma Sorunları • Azınlıklara Karşı Ayrımcılık • Sosyal Sorunlara İlişkin Örnek Olayların İncelenmesi

(Kaynak: MOE, 2015)

Tablo 4.44 incelendiğinde lise Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı zorunlu dersler, genel seçmeli dersler ve kariyer seçmeli dersler olmak üzere üçe ayrıldığı görülmektedir. Bütünleştirici sosyal bilgiler, Kore tarihi, Kore coğrafyası, dünya coğrafyası, Doğu Asya tarihi, dünya tarihi, ekonomi, politika ve hukuk, toplum ve kültür, seyahat coğrafyası ve sosyal sorunların sorgulanması tema alanlarından oluşmaktadır. Öğrenciler hangi bölümde okursa okusun mezun olabilmek için bütünleştirici Sosyal Bilgiler ve Kore Tarihi tema alanlarında yer alan dersleri almak zorundadırlar. Genel seçmeli dersler ve kariyer seçmeli dersler ise öğrencilerin bireysel ilgi alanlarına göre derinlemesine öğretilen isteğe bağlı derslerdir. Lise Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda toplam 82 üniteye yer verilmektedir.

4.8. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Eğitim Öğretim Süreçleri Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın eğitim öğretim süreçleri bakımından karşılaştırılması yapılmakta ve eğitim öğretim süreçlerinin benzerlikleri ve farklılıkları ayrı başlıklar halinde aşağıda incelenmektedir.

4.8.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Eğitim Öğretim Süreçleri Bakımından Benzerlikleri

Bu başlık altına Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı eğitim öğretim süreçleri bakımından benzerlikleri ele alınmaktadır. Öğretim programlarının eğitim öğretim süreçleri bakımından benzerliklerine ilişkin bulgulara Tablo 4.45'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 45. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının eğitim öğretim süreçleri bakımından benzerlikleri

Türkiye	Güney Kore
• Kazanımlarla ilgili güncel ve tartışmalı konular, farklı tartışma teknikleri kullanılarak problem çözme, eleştirel düşünme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileriyle ilişkilendirilerek sınıfa taşınabilir.	• Öğrenciler problem çözme, karar verme, bilgi oluşturma, kendi kendine öğrenme ve üst bilişsel düşünme gibi üst düzey düşünme becerilerine uygun öğretme ve öğrenme yöntemlerini geliştirmeyi öğrenir. • Öğrencilere temel bilgilerin kavratılması, sorgulama becerilerinin kazandırılması, üst düzey düşünme, problem çözme ve uygulama becerilerin geliştirilmesi, insan haklarına saygı bilincinin oluşturulması, sosyal adalet ve toplum bilincinin, farklı düşüncelere saygının, hoşgörü ve uzlaşma ruhunun kazandırılması için çeşitli öğretme ve öğrenme yöntemleri kullanılır.
• Program'da değer ve beceriler kazanımlarla bire bir ilişkilendirilmiştir. Ancak değer ve beceri öğretiminin hayat boyu öğrenme çerçevesinde ele alınması için söz konusu değer veya beceriler uygun görülen farklı kazanım ve öğrenme alanlarıyla da ilişkilendirilmelidir. • Program'da kavram öğretimi önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle kavram öğretiminde sınıflamalar ve farklı kavram öğretimi yaklaşımları dikkate alınmalıdır. Anlam karmaşası, kavram karmaşası ve kavram yanılgılarının giderilmesine yardımcı olunmalıdır.	• Öğretmenler öğrencilerin değer çatışmalarında sosyal davranış becerileri kazandırmak için öğrencilerin kişisel ve sosyal konuları araştırmasını, değer analizi ve demokratik değer ve tutumlar geliştirmelerine uygun karar alma gibi öğrenme süreçlerini öğrenmelerini sağlarlar. Ayrıca sosyal problemleri çözmek empati kurmalarına olanak verecek yöntemler kullanırlar. • Sosyal meseleler üzerinde durarak öğrencilerin sosyal sorunları anlama, sorunları keşfetme ve sosyal değerleri analiz etme gibi beceriler kazanmalarını sağlayacak şekilde yöntemler seçmelidirler.
• Sosyal Bilgiler öğretiminde okul dışı ortamlardan da faydalanmaya önem verilmelidir. Bu çalışmalar okulun yakın çevresinden (okul bahçesi gibi) pazaryerine, resmî dairelere, fabrikalara, sergilere, arkeolojik kazı alanlarına, atölyelere, müzelere ve tarihî mekânlara (tarihî yapılar, anıtlar, müze-kentler, savaş alanları, sanal müze gezisi vb.) yönelik olabilir. Ayrıca uygun konularda sözlü tarih ve yerel tarih çalışmaları da yapılmalıdır. • Efsane, destan, masal, atasözü, halk hikâyesi, türkü ve şiir gibi türlerden yararlanılarak dersler edebî ürünlerle desteklenmelidir. Konuları sevdirecek roman, tarihî roman, hikâye, hatıra, gezi yazısı ve fıkra gibi edebî ürünler okumaya teşvik edilmelidir. Kazanımlar resim, musiki, minyatür, gravür, hat, heykel, mimari, tiyatro, sinema gibi geleneksel veya modern sanat ürünleriyle desteklenmelidir.	• Öğretme ve öğrenme etkinliğini arttırmak için haritalar, çizelgeler, filmler, istatistikler, yiyecekler, gazeteler, yayınlar, fotoğraflar, kayıtlar, dijital materyaller ve seyahatler gibi çeşitli materyaller kullanılmalıdır. • Sorular, anketler, tartışmalar, denemeler, gözlemler ve röportajlar yapma, saha gezileri düzenleme, derslere konuklar davet etme, deneyler yapma, rol oynama ve simülasyon oyunları, taklit yapma, sosyal katılım, deneyimleyerek öğrenme gibi öğrenme içerikleri kullanılarak uygun öğrenme yöntemleriyle desteklenmelidir. • İşbirliğine dayalı öğrenme yöntemi kullanılarak öğrencilerin demokratik vatandaşlığın önemli nitelikleri olan hesap verebilirlik, katılım duygusu, başkalarına karşı saygı, adalet ve işbirliğini geliştirmeleri sağlanmalıdır. • Modern toplumun bilgi eğilimine uygun olarak çeşitli medya araçlarını kullanmak için uygun bir sınıf ortamı oluşturup bu ortamda coğrafi bilgi sistemi, gazete ve web tabanlı öğrenmeyi aktif olarak kullanılabilir.
• "*Sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler*" ve "*yansıtıcı düşünme olarak sosyal bilgile*r" anlayışlarına önem verilmelidir. Öğrencilere sosyal bilimcilerin kullandıkları bilimsel yöntemler sezdirilmelidir. Okul içindeki ve dışındaki olaylardan yararlanılarak öğrenciler sık sık gerçek hayat problemleri ve çelişkili durumlarla karşılaştırılmalı ve karşılaştıkları sosyal problemler üzerine yansıtıcı düşünmeleri sağlanmalıdır.	• Öğrenciler sosyal olaylarla ilgilenir, insan yaşamının ve sosyal olayların ilkelerini keşfeder ve öğretmenler bunları gerçek hayatta uygulamak için uygun öğrenme yöntemleri geliştirir.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.45 incelendiğinde Türkiye öğretim programı eğitim öğretim sürecinde yer alan 6 maddenin, Güney Kore öğretim programında yer alan 9 madde ile benzer olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye öğretim programında yer alan "*farklı kavram öğretim yaklaşımlarını kullanma, okul dışı ortamlardan faydalanma, problem çözme, eleştirel düşünme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileri, efsane, destan, masal, atasözü, halk hikâyesi, türkü ve şiir gibi türlerden yararlanma*" ifadelerinin, Güney Kore öğretim programında yer alan "*bilgiyi*

*oluşturma ve öğrenme becerileri*ni *geliştirme, bütünleşik öğretme ve çeşitli öğrenme yöntemleri kullanma, politik, ekonomik, sosyal, kültürel ve yasal olayları deneysel verilere dayanarak analiz edebilme ve haritalar, çizelgeler, filmler, istatistikler, yiyecekler, gazeteler, yayınlar, fotoğraflar, kayıtlar, dijital materyaller ve seyahatler kullanma*" ifadeleri ile benzer olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Eğitim öğretim süreçlerinde yer alan bu benzerliklerin iki ülkenin Sosyal Bilgiler Dersine benzer nitelikler yüklemelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.8.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Eğitim Öğretim Süreçleri Bakımından Farklılıkları

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın eğitim öğretim süreçleri bakımından farklılıkları incelenmektedir. Türkiye öğretim programında yer alan 3 maddenin, Güney Kore öğretim programında yer alan 3 madde ile farklı olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Güney Kore öğretim programında yer alan 3 madde ise Türkiye öğretim programındaki herhangi bir madde ile ilişkilendirilememektedir. Türkiye ve Güney Kore öğretim programlarının eğitim öğretim süreçleri bakımından farklılıklarına ilişkin sonuçlara Tablo 4.46'da yer verilmektedir.

Tablo 4. 46. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının eğitim öğretim süreçleri bakımından farklılıkları

Türkiye	Güney Kore
• Kazanımların gerçekleştirilmesinde "*yerellik, güncellik, disiplinler arası, yansıtıcı sorgulama, geçmiş bugün-gelecek bağlantısı, zaman-süreklilik-değişim ve esneklik*" gibi Sosyal Bilgiler öğretiminin temel ilkeleri dikkate alınmalıdır. Vurgulanan bu ilkeler açısından gerektiğinde işleniş sürelerinde değişiklik yapılabilir.	• Öğretmenler Sosyal Bilgilerin hedeflerini, öğrencinin durumunu ve eğitim ortamını göz önüne alarak etkili öğretme ve öğrenme yöntemlerini özerk bir şekilde seçip uygulayarak etkili öğrenmeler sağlarlar.
	• Öğretmenler öğrencilerin hazır bulunuşluluk ve başarı seviyesini belirleyerek bireysel farklılıkları ortadan kaldırmak için uygun öğretme ve öğrenme yöntemleri tasarlarlar**.**
• Son yıllarda dijital teknolojideki gelişmelere bağlı olarak vatandaşlık hak ve sorumluluklarıyla ilgili yeni durumlar (dijital vatandaşlık, e-Devlet, sanal ticaret, sosyal medya vb.) ve birtakım sorunlar (dijital bölünmüşlük, kimlik hırsızlığı, kişisel bilginin gizliliği, siber dolandırıcılık, siber zorbalık vb.) ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin dijital vatandaşlık yeterliliklerini geliştirmek amacıyla konuyla ilgili ders içi ve ders dışı etkinliklere yer verilmelidir	• Öğrencinin akademik başarı seviyesini, ilgi alanlarını, deneyimlerini, öğrenme hızını, sosyal ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak eğitim sürecine uygun bir şekilde dersler düzenlenmelidir.
	• Öğretmenler modern toplumun politik, ekonomik, sosyal, kültürel ve yasal olaylarını deneysel verilere dayanarak analiz etme, günlük yaşamda yaygın olan çeşitli problemleri ve çatışmaları anlamalarına empati temelinde öğrencileri yönlendirirler.

	• Öğretmenler öğrencilerin demokratik değerler geliştirmelerine yardımcı olmak için değer çatışması ve insan hakları ihlalleri gibi çeşitli örnek olay durumlarını sunarak bu durumlara uygun öğretme ve öğrenme yöntem ve materyallerini kullanılmalıdırlar.
• Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin tarihsel duyarlılığı ve milli bilinçleri geliştirilmelidir.	
• Sosyal Bilgiler öğrenme alanlarında tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimler ile insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi konuları bütünleştirilmiş olarak ele alınmaktadır. Konular tarih, coğrafya, insan hakları ve vatandaşlık diye ayrı ayrı değil, disiplinler arası yaklaşımla işlenmelidir.	• Sosyal olguların kapsamlı bir şekilde anlaşılması için bütünleşik öğretme ve öğrenme yöntemleri üzerinde durulmalıdır.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.46 incelendiğinde Türkiye öğretim programı eğitim öğretim sürecinde yer alan *"Sosyal Bilgiler öğretiminin temel ilkeleri, millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak sosyal bilimcilerin bilimsel yöntemleri yansıtıcı düşünce yöntemlerini kullanması, öğrencilerin tarihsel duyarlılığı ve milli bilinçleri geliştirilmesi, dijital vatandaşlık*" ifadelerinin, Güney Kore öğretim programında yer alan "*öğretmenlerin soru sorma teknikleri, eğitim alanına uygun konular ve problemler etrafında dersler düzenlenme, öğrencilerin düşünme becerilerini teşvik etmek için çeşitli sorgulama teknikleri kullanma, sosyal değerleri analiz etme*" gibi ifadeler ile benzer olmadığı bulgusuna ulaşılmaktadır.

4.9. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ölçme ve değerlendirme bakımından karşılaştırılması yapılmaktadır. Her iki ülke öğretim programlarında öğrencilerin değerlendirilmesi için puanlama sistemi ile ilgili bilgi verilmemektedir. Türkiye öğretim programında ölçme ve değerlendirme maddeler halinde, Güney Kore öğretim programında ise ölçme ve değerlendirme "*değerlendirme yönü*" ana başlığı altında "*değerlendirme ilkeleri, değerlendirme içeriği, değerlendirme yöntemi ve değerlendirme sonucunu kullanma*" alt başlıklarına yer verilmektedir. Öğretim programında 8 değerlendirme ilkesine, 5 değerlendirme içeriğine, 5 değerlendirme yöntemine ve 2 değerlendirme sonucunun kullanım maddelerine yer verilmektedir. Türkiye ve Güney Kore öğretim

programları ölçme ve değerlendirme bakımından benzerlikleri ve farklılıkları ayrı başlıklar halinde aşağıda incelenmektedir.

4.9.1 Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Benzerlikleri

Bu başlık altına Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ölçme ve değerlendirme bakımından benzerlikleri incelenmektedir. Her iki ülke öğretim programları ölçme ve değerlendirme bakımından benzerliklerine ilişkin bulgulara Tablo 4.47'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 47. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının ölçme ve değerlendirme bakımından benzerlikleri

Türkiye	Güney Kore
• Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.	• Değerlendirmeler öğretim programında belirtilen amaç, içerik ve eğitim öğretim yöntemleriyle tutarlılık göstermelidir.
• Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.	• Görüşmeler, tartışmalar, deneme yazıları, gözlemler, faaliyet raporları ve portföyler aracılığıyla çeşitli değerlendirmeler yapılabilir. • Değerlendirmelerde sadece ölçme sonunda elde edilen bilgi edinimini ve temel bilgi ve kavramların yanı sıra bu bilgiyi edinme ve kullanma sürecinin de değerlendirilmesi gerekir. • Sunumlar, tartışmalar, rol yapma ve simülasyon gibi bireysel ve grup etkinliklerinin gözlemlenmesi gibi değerlendirme yöntemlerini kullanarak problem çözme, fikir ayrılıklarını çözme, empati ve prososyal davranış uygulamaları değerlendirilir. • Öğrencilerin değer ve tutumlarındaki değişimi değerlendirmek için nicel verilerin yanı sıra nitel veriler de kullanılmalıdır.
• Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tektip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.	• Öğrencilerin bireysel öğrenme süreçlerini ve başarı seviyelerini anlamak ve geliştirmek için değerlendirmeler yapılır. • Sosyal Bilgilerdeki temel bilgileri anlamalarını sağlamak için öğrencilerin ilgi alanları, motivasyonları ve alışkanlıkları değerlendirilebilir.
• Eğitim sadece "bilme (düşünce)" için değil, "hissetme (duygu)" ve "yapma (eylem)" için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.	• Değerlendirmeler öğrencinin bilgi seviyesinin yanı sıra beceri, değer ve tutumlar arasında dengelenmelidir. • Bilgi edinme ve kullanma, sorgulama, karar verme, eleştirel düşünme, bilgi edinimi, demokratik sosyal yaşam için gerekli olan grup katılım becerilerinin değerlendirilmesine odaklanılmalıdır.
• Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır	• Öğretmenler öğrenme sürecini ve öğrenme performansını değerlendirirler. • Değer ve tutumların değerlendirilmesi istenilen değerlerin içselleştirilmesi, değerlerin analizi ve değerlendirilmesi, empati ve sosyal davranışın ulusal, sosyal ve kişisel ihtiyaçlar ışığında değerlendirilmesine odaklanılır. • Öğrencilerin insan davranışlarını ve sosyal çevresini anlayarak toplumun sosyal ve temel değerlerinin anlaşılmasını, saygı, empati gibi becerileri değerlendirebilir.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.47 incelendiğinde Türkiye ve Güney Kore öğretim programlarında öğretmenler ölçme ve değerlendirme yaparken öğretim programında belirtilen amaç, içerik, öğrenme ve öğretme yöntemleriyle tutarlılık göstermesi gerektiği üzerinde durulmaktadır. Bununla beraber öğrencilerin bireysel öğrenme süreçlerinin, eğitim öğretim sürecindeki performanslarının ve sosyal olguları açıklama, problem çözme, bilgiyi kullanma, sorgulama, karar verme ve eleştirel düşünme gibi üst bilişsel düşünme becerilerinin değerlendirilmesi gibi ifadelerin iki ülke öğretim programlarında benzer olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye ve Güney Kore öğretim programlarında ölçme değerlendirme süreçlerinin çağdaş eğitim uygulamaları ile uyum gösterdiği ve ölçme ve değerlendirme uygulamalarının süreç ağırlıklı olduğu tespit edilmektedir.

4.9.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Farklılıkları

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ölçme ve değerlendirme bakımından farklılıkları incelenmektedir. Her iki ülke öğretim programları ölçme ve değerlendirme bakımından farklılıklarına ilişkin bulgulara Tablo 4.48'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 48. Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının ölçme ve değerlendirme bakımından farklılıkları

Türkiye	Güney Kore
• Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.	• Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda değerlendirmeler hedef içerik unsurlarına dayanmaktadır. • Sosyal Bilgiler Dersinde değerlendirmeler sosyal olguların açıklanması, problem çözme ve genelleme anlayışı için gerekli olan temel kavram ve ilkelerin yanı sıra gerçek bilginin kazandırılmasına odaklanılmaktadır.
• Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.	• Coğrafya kazanım değerlendirmelerinde sosyal bilimin temel kavram ve ilkelerini, öğrencilerin sosyal olguları ve problem çözme becerilerini değerlendirmek için eğitim öğretim süreçleri değerlendirilebilir. • Öğrencilerin coğrafi olayları, çağdaş toplumsal sorunları ve bu sorunların özelliklerini bütünleşmiş ve kapsamlı bir şekilde kavrayarak sosyal olayları anlamak için gerekli verileri toplama, düzenleme ve kullanma becerileri değerlendirilir. • Ulusal ve uluslararası sorunlar ele alınırken öğrencilerin karar verme ve pratik becerilerinin yanı sıra problem çözme becerileri değerlendirilir.
	• Öğretmenler öğrencilerin aşamalı düşünme becerilerini ölçmek için değerlendirme yöntemleri geliştirebilirler.

	• Değerlendirme sonuçları yalnızca öğrencilerin akademik başarı seviyelerini belirlemek için değil aynı zamanda öğrencilerin öğrenme yeteneklerini, öğretme ve öğrenme yöntemlerinin uygunluğunu ve bu yöntemleri geliştirmek için kullanılır. • Öğretim programlarının sürekli iyileştirilmesi için değerlendirme sonuçları referans olarak alınabilir.

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015)

Tablo 4.48 incelendiğinde Türkiye öğretim programında yer alan 2 maddenin, Güney Kore öğretim programında yer alan 5 madde ile farklı olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Güney Kore öğretim programında yer alan 3 madde ise Türkiye Öğretim programındaki her hangi bir madde ile ilişkilendirilememiştir. Türkiye öğretim programında ölçme ve değerlendirme ayrı başlıklar halinde olmayıp, öğrenme alanlarının nasıl ve ne şekilde değerlendirileceği hakkında bilgi verilmemektedir. Bunun yerine ölçme ve değerlendirme maddelerinde eğitim öğretim sürecinin nasıl ve ne şekilde değerlendirileceğine vurgu yapılmaktadır. Güney Kore öğretim programında ölçme değerlendirme "*değerlendirme ilkeleri, değerlendirme içeriği, değerlendirme yöntemi ve değerlendirme sonucunun kullanımı*" başlıkları altında düzenlenmektedir. Aynı zamanda coğrafya ve genel sosyal tema alan ünite içeriklerinde değerlendirme yönü başlığında ölçme ve değerlendirme ile ilgili bilgilere yer verilmektedir.

4.10. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Kapak Tasarımı Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ortaokul ve imam hatip ortaokulu Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabı ile Güney Kore ortaokul Toplum 1 ders kitaplarının kapak tasarımları bakımından incelemesi yapılmaktadır. Ders kitaplarının dış kapak tasarımları ayrı başlıklar halinde aşağıda ele alınmaktadır.

4.10.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Kapak Tasarımı

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabının dış kapağında "*ortaokul ve imam hatip ortaokulu Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabı*" şeklinde kitabın okul ve sınıf kademesine, Milli Eğitim Bakanlığı amblemine ve kare kod uygulamasına yer verilmektedir. Ders kitabının dış kapak sayfasının iç sayfaları tamamen kapatacak şekilde ve aynı boyutlarda hizalandığı ve dış kapak üzerinde petek şekli verilmiş

kutucuklar içerisine yerleştirilmiş 7 resme yer verildiği görülmektedir. Bu resimlerde milli değerimiz olan Mustafa Kemal Atatürk, barışı simgeleyen güvercin, sanayi kuruluşu, Fatih Sultan Mehmet'in portresi, Türkiye'nin uzaydan çekilmiş görüntüsü, Piri Reis'in haritası ile çalışan insanları tasvir eden resimler kullanılmaktadır. Ders kitabının dış kapak görseline Resim 4.9'da yer verilmektedir.

Resim 4. 9. Türkiye 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabı dış kapak sayfası (MEB, 2018)

Resim 4.9 incelendiğinde Sosyal Bilgiler Dersinin geniş bir disiplin alanı olmasından dolayı kapakta yer verilen resimlerin Sosyal Bilgiler Dersinin içeriğini ve Türkiye'nin toplumsal, ekonomik, tarihi şahsiyet ve milli değerlerini yansıtması bakımından dış kapak ile Sosyal Bilgiler Dersinin amaçlarının uyuştuğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Bunun yanı sıra ders kitabı dış kapak sayfasında kare kod uygulamasına yer verilmesi teknolojik unsurların kullanılması bakımından olumlu olduğu söylenebilir. Sosyal Bilgiler ders kitabının iç kapağında, ortaokul ve imam hatip ortaokulu Sosyal Bilgiler ders kitabı 7 başlığına, kitabın yazarlarına, baskı sayısına, basım evi ve basım yılına yer verilmektedir. Devamında ki sayfada ise yayın numaraları, kullanım hakları ile ilgili yasal bilgilendirmeler, editörlerin,

program geliştirme, dil, görsel tasarım ve rehberlik uzmanlarının isimleri bulunmaktadır. Bu sayfadan sonra Türk Bayrağı ve İstiklal Marşı, Gençliğe Hitabe, Atatürk resmi, kitabımızı tanıyalım ve içindekiler bölümü mevcuttur.

4.10.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Kapak Tasarımı

Güney Kore ortaokul Toplum 1 ders kitabının kapağı üzerinde "*Ortaokul Toplum 1*" şeklinde kitabın adına yer verilmektedir. Toplum 1 ders kitabının dış kapak sayfasının iç sayfaları tamamen kapatacak şekilde ve aynı boyutlarda hizalandığı, tren figürü verilerek kutucuk içerisine yerleştirilmiş 6 resme yer verildiği görülmektedir. Toplum 1 ders kitabı dış kapak sayfa görseline Resim 4.10'da yer verilmektedir.

[13]

Resim 4. 10. Güney Kore toplum 1 kitabı dış kapak sayfası (Lee, 2015)

[13] Güney Kore ders kitabının dış kapak sayfasında büyük puntolar ile Korece olarak yazılmış Sosyal Bilgiler dersi ortaokul Toplum 1 ders kitabı ibaresi bulunmaktadır.

Toplum 1 kitabı dış kapağında yer verilen görsellerinin Sosyal Bilgiler anlayışı ile uyuştuğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Toplum 1 ders kitabının iç kapak sayfasında kitabın editörü tarafından yazılmış ön söze yer verilmektedir. Bu ön sözde:

> Bugün küreselleşmiş bilgili ve farklı alanlara yönlenmiş bir toplumda yaşıyoruz. Bu sosyal değişimlere paralel olarak 2015 revize Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı coğrafyanın, tarihin ve sosyal bilimlerin temel kavram ve ilkelerini keşfetmeye ve bu keşfetme yeteneği ile dünyayı kapsamlı bir şekilde anlamamızı sağlamaktadır. Ayrıca çeşitli bilgileri kullanarak modern toplumun sorunlarını yaratıcı bir şekilde çözmeyi ve çeşitlendirilmiş bir toplum yaşamına aktif olarak katılma yeteneğini geliştirmeyi amaçlar. Bu amacı ve talepleri karşılamak için yeni geliştirilen ortaokul Toplum 1 ve 2 ders kitaplarında aşağıdaki noktalara vurgu yapılmıştır. Birincisi, olguları veya bilgileri basitçe ezberlemek yerine gerçek yaşamdaki örneklere ve deneyimlere dayanan araştırma hedefleri verilerek öğrencilerin öğrendiklerini deneyimlemelerini ve uygulamalarına imkân sağlayarak problem çözme etkinliklerinde araştırma ve tartışma yapmalarını mümkün kılmıştır. İkincisi haritalar, fotoğraflar ve resimler gibi çeşitli multimedya araçları kullanılmıştır. Bu materyaller metinle yakından ilişkili hale getirilerek öğrenmenin etkileri arttırılmış ve içeriği ortaokul öğrencilerinin bilişsel gelişimleri ve akademik başarıları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Üçüncüsü öğrencilerin bölümün içeriğiyle ilgili "*açık düşünme*" (giriş etkinliği), "*kendilerini keşfetme*", "*birlikte keşfetme*" ve "*ilgi çekici okumalar*" yoluyla bütünleşik düşünme becerileri geliştirmeye çalışılmıştır. Şüphesiz bu hızlı gelişen toplumda öğrenciler doğru kişiliği, düşünceyi, iletişimi, uzlaşmayı ve demokratik iletişim becerilerini geliştirerek toplumun, milletin ve insanlığın gelişimine katkıda bulunabilecek demokratik bireyler olmanın yanı sıra gelecekteki toplumun kahramanları olarak öğrencilerin gelişimine yardımcı olacağı beklenmektedir (Lee, 2015).

Ön söz sayfasından sonraki sayfada Toplum 1 ders kitabının nasıl kullanılacağına dair bilgilere yer verilmektedir.

4.11. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının İçindekiler Listesi Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ortaokul ve imam hatip ortaokulu Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabı ile Güney Kore ortaokul Toplum 1 ders kitaplarının içindekiler listesi bakımından incelemesi yapılmaktadır. Her iki ülke ders kitapları içindekiler bölümü ayrı başlıklar halinde aşağıda incelenmektedir.

4.11.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı İçindekiler Listesi

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabının içindekiler listesi iki sayfadan oluştuğu, bu sayfaların içindekiler başlığı beyaz zemin üzerine siyah renk, öğrenme alanları başlıkları ise beyaz zemin üzerine 7 farklı renk kullanıldığı görülmektedir. İçindekiler listesi örneğine Resim 4.11'de yer verilmektedir.

Resim 4. 11. Türkiye sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı içindekiler listesi (MEB, 2019)

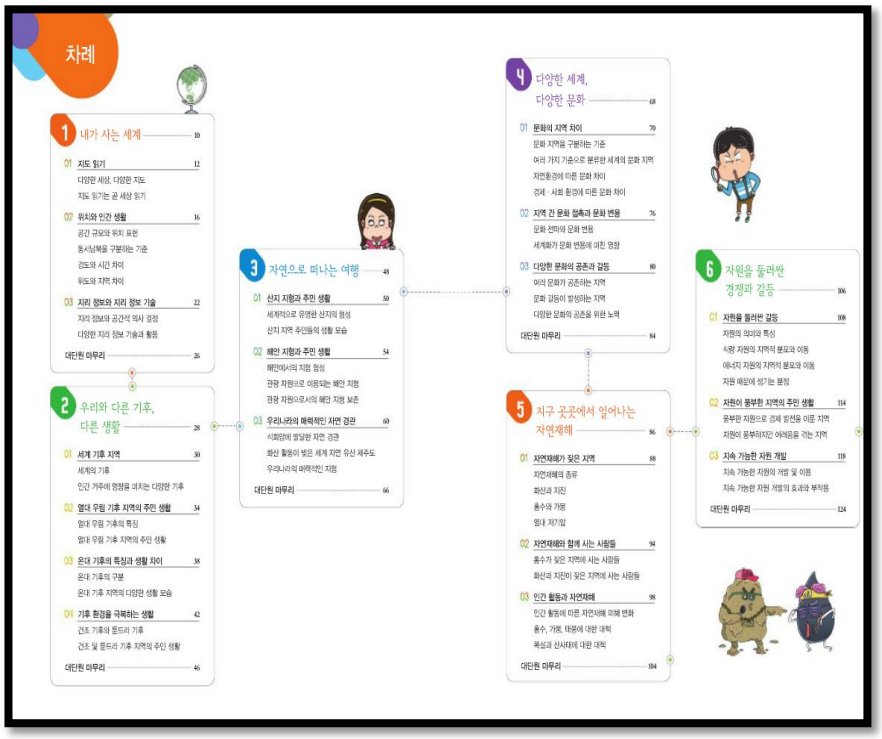
Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı içindekiler listesi kitapta 8. ve 9. sayfalarda yer almaktadır. Bu sayfada içindekiler, öğrenme alanları ve konu başlıklarına yer verilmektedir. İçindekiler listesinde öğrenme alan başlıklarının sol tarafına koyu renkli sayfa numaraları ve görseller bulunmaktadır. İçindekiler başlığında kalın, siyah renkli büyük puntolar, öğrenme alan başlıklarında kalın, farklı renklerde büyük puntolar ve konu başlıklarında ise kalın, siyah renkli ve baş harfleri büyük yazı karakterleri kullanılmaktadır. Öğrenme alan başlıklarının ve konu başlıklarının sayfa sıra numaraları sol tarafta olacak şekilde düzenlenmektedir. Kitapta içindekiler bölümü verildikten sonra Türk toplumunu yansıtan görsel ögeler bulunmaktadır. Bu sayfada herhangi bir yazı bulunmamakla birlikte sayfanın sol alt köşesinde öğrenme alanının EBA[14] ile bağlantısını sağlayan kare kod uygulamasına yer verilmektedir.

4.11.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı İçindekiler Listesi

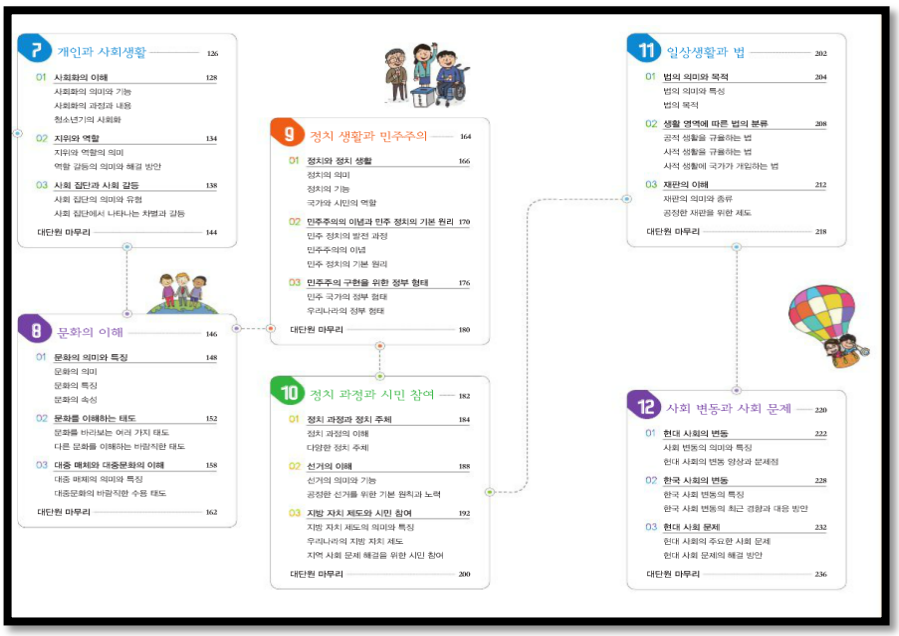
Güney Kore Toplum 1 ders kitabının içindekiler listesi iki sayfadan oluşmaktadır. Bu sayfada tema alanına, ünite ve konu başlıklarına yer verildiği görülmektedir. Ünite başlıkları beyaz zemin üzerine farklı renkler, konu başlıkları ise beyaz zemin üzerine siyah renk kullanılmaktadır. Ünite başlıklarından sonra konu başlıklarına yer verilmektedir. İçindekiler listesinde ünite ve konuların sağ tarafında sayfa sıra

[14] Eğitim Bilişim Ağı (EBA): Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kurulan sosyal nitelikli eğitsel elektronik içerik ağıdır.

numaraları bulunmaktadır. Toplum 1 ders kitabı içindekiler listesi görsellerine Resim 4.12'de ve Resim 4.13'de yer verilmektedir.

Resim 4. 12. Güney Kore toplum 1 ders kitabı içindekiler listesi birinci sayfa görseli (Lee, 2015)

Resim 4. 13. Güney Kore toplum 1 ders kitabı içindekiler listesi ikinci sayfa görseli (Lee, 2015)

Resim 4.12 ve Resim 4.13 incelendiğinde ünitelere, ünite konularına ve bu konuların alt konu başlıklarına yer verildiği görülmektedir. Konu başlık metinlerinin altında sayfa numaralarına kadar alt çizgi bulunmaktadır. Üniteler kutucuklar içerisine alınarak kısa çizgiler ile bir birini takip etmektedir. Toplum 1 ders kitabı içindekiler listesi yaratıcılık ve yakınsama, performans, grup etkinlikleri ve müfredatlar arası öğrenme görseline Resim 4.14'de yer verilmektedir.

Resim 4. 14. Güney Kore içindekiler listesi yaratıcılık ve yakınsama, performans, grup etkinlikleri ve müfredatlar arası öğrenme görseli (Lee, 2015)

Resim 4.14 incelendiğinde içindekiler listesi ikinci sayfasında iki kutucuk içerisinde "*yaratıcılık ve yakınsama, performans ve grup etkinlikleri ve müfredatlar arası öğrenme için sınıfın ötesinde bir dünya*" bölümü yer almaktadır. Kutucukların sol tarafında yaratıcılık ve yakınsama etkinlik başlığı renklendirilmiş şekilde yer verilmektedir.

4.12. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Görsel Ögelerin Tasarımı Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının görsel ögelerinin tasarımı incelenmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında fotoğraf, çizim, grafik, harita, afiş, gravür, minyatür, semboller, tablo (resim) ve kart postal

ögelerine; Güney Kore ders kitabında ise fotoğraf, çizim, grafik, harita, afiş ve tablo görsellerine yer verilmektedir. Her iki ülke ders kitapları görsel ögelerin tasarımına ayrı başlıklar halinde aşağıda yer verilmektedir.

4.12.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabında Görsel Ögelerin Tasarımı

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında Sosyal Bilgiler konularını içeren çok sayıda fotoğraf, harita, çizim, grafik, minyatür, sembol, akıllı işaret ve tablo görsellerine yer verilmektedir. Ders kitabında toplam 247 görsel materyal kullanıldığı tespit edilmektedir. Görseller materyallerin en yoğun olduğu 2. öğrenme alanında 60 görsel, en az bulunduğu 6. öğrenme alanında ise 18 görsel bulunmaktadır. Resim 4.15'de en çok görsel ögenin bulunduğu 2. öğrenme alanı 41. sayfasında yer alan minyatür görseline yer verilmektedir.

Resim 4. 15. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 55. sayfa görseli (MEB, 2019)

Türkiye Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabında görsel ögelerin öğrenme alanlarına göre fotoğraf, harita, çizim, grafik, minyatür, sembol, akıllı işaret ve tablo dağılımlarına Tablo 4.49'da yer verilmektedir.

Tablo 4. 49. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabında görsel ögelerin dağılımları

Görsellerin Türü		Öğrenme Alanları						
		1. Öğrenme Alanı	2. Öğrenme Alanı	3. Öğrenme Alanı	4. Öğrenme Alanı	5. Öğrenme Alanı	6. Öğrenme Alanı	7. Öğrenme Alanı
1.	Fotoğraf	18	27	12	25	43	15	12
2.	Çizim	6	18	1	9	4	1	-
3.	Grafik	-	-	6	-	-	-	-
4.	Harita	-	9	2	1	-	-	-
5.	Akıllı İşaret	1	-	-	-	-	-	-
6.	Minyatür	-	5	-	7	2	-	-
7.	Sembol	1	1	-	-	8	2	8
8.	Tablo	-	-	3	-	-	-	-
	Toplam	26	60	24	42	57	18	20

Tablo 4.49 incelendiğinde Türkiye Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabında yer alan görsel ögelerin en yoğun bulunduğu kültür ve miras öğrenme alanında toplam 60 görsel, görsel ögelerin en az bulunduğu etkin vatandaşlık öğrenme alanında ise toplam 18 görsel yer aldığı görülmektedir. Bu görsel ögelerin frekans ve yüzdelik dağılımlarına Tablo 4.50'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 50. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabında görsel ögelerin frekans ve yüzdelik dağılımları

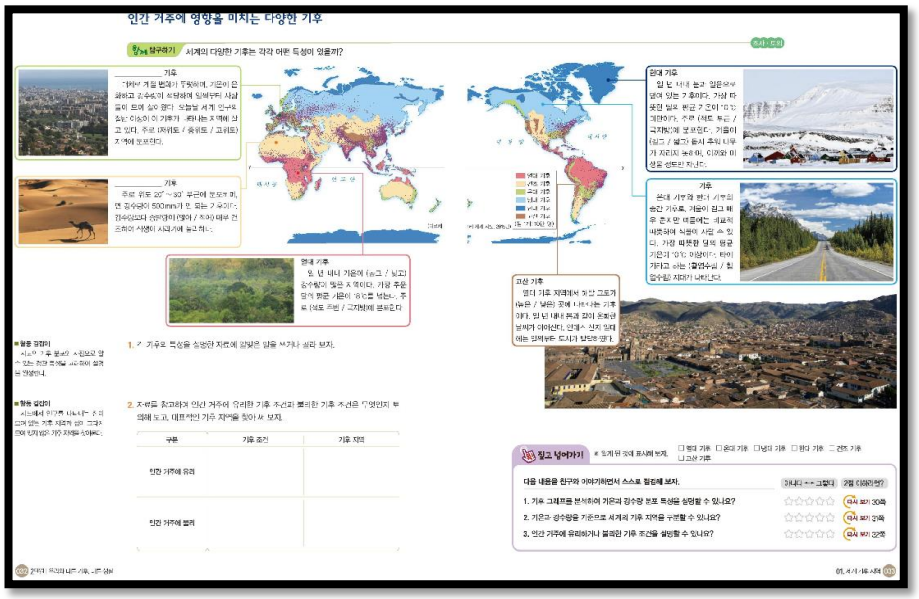
Görsellerin Türü	*f*	*%*
Fotoğraf	152	61,6
Çizim	39	15,9
Grafik	6	2,4
Harita	12	4,9
Akıllı İşaret	1	0,4
Minyatür	14	5,6
Sembol	20	8,1
Tablo	3	1,2
Toplam	247	100

Tablo 4.50 incelendiğinde ders kitabında yer alan görsellerin 152'si (% 61,6) fotoğraf, 39'u (% 15,9) çizim, 6'sı (% 2,4) grafik, 12'si (% 4,9) harita, 1'i (% 0,4) akıllı işaret, 14'ü (% 5,6) minyatür, 20'si (% 8,1) sembol ve 3'ü (% 1,2) tablo görsel ögelerinden oluşturulduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

4.12.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabında Görsel Ögelerin Tasarımı

Güney Kore Sosyal Bilgiler Toplum 1 ders kitabında Sosyal Bilgiler konularını içeren fotoğraf, çizim, grafik, harita, afiş ve tablo gibi görsel ögelere yer verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır. Toplum 1 ders kitabında görsel ögelerin ünitelere göre dağılımı incelendiğinde görsel ögelerin en fazla kullanıldığı 2. ve 4. ünitelerde toplam 57 görsel ögeye, görsel ögelerin en az kullanıldığı 11. ünitede toplam 23

görsel ögeye yer verildiği anlaşılmaktadır. Resim 4.16'da en çok görsel ögenin bulunduğu dünya iklim bölgesi ünitesinin 30. sayfasındaki görsele yer verilmektedir.

Resim 4. 16. Toplum 1 kitabı 30. sayfa görseli (Lee, 2015)

Güney Kore Sosyal Bilgiler Toplum 1 ders kitabında görsel ögelerin ünitelere göre fotoğraf, çizim, grafik, harita, afiş ve tablo dağılımlarına Tablo 4.51'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 51. Güney Kore toplum 1 kitabında görsel ögelerin ünite dağılımları

Üniteler	**Görsel Ögeler**					
	Fotoğraf	Çizim	Grafik	Harita	Afiş	Tablo
1. Ünite	6	12	2	13	-	-
2. Ünite	29	8	14	5	-	1
3. Ünite	42	5	-	5	-	-
4. Ünite	25	16	-	11	-	5
5. Ünite	13	21	-	9	-	8
6. Ünite	15	15	3	8	-	11
7. Ünite	20	26	-	-	-	6
8. Ünite	20	13	3	-	-	5
9. Ünite	10	12	3	-	-	3
10. Ünite	13	23	-	-	6	9
11. Ünite	2	18	1	-	-	2
12. Ünite	11	4	5	-	4	3
Toplam	206	173	31	51	10	33

Tablo 4.51 incelendiğinde Toplum 1 ders kitabında Sosyal bilgiler konularını içeren fotoğraf, çizim, grafik, harita, afiş ve tablo gibi görsellere yer verildiği görülmektedir. Toplum 1 ders kitabında yer alan görsellerin en yoğun olarak bulunduğu 2. ünitede toplam 57 görsele, görsellerin en az bulunduğu 11. ünitede ise

toplam 22 görsele yer verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır. Toplum 1 ders kitabında yer alan görsel ögelerin frekans ve yüzdelik dağılımları Tablo 4.52'de mevcuttur.

Tablo 4. 52. Toplum 1 kitabında görsel ögelerin frekans ve yüzdelik dağılımları

Görsel Ögeler	***f***	***%***
Fotoğraf	206	39
Çizim	172	32
Grafik	31	7
Harita	51	10
Afiş	10	1.9
Tablo	53	10.1
Toplam	523	100

Tablo 4.52 incelendiğinde ders kitabında 206'sı (% 39) fotoğraf, 172'si (% 32) çizim, 31'i (% 7) grafik, 51'i (% 10) harita, 10'u (% 1,9) afiş ve 53'ü (% 10,1) tablo olmak üzere toplam 523 adet görsel öge kullanıldığı görülmektedir.

4.13. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Tipografi Tasarım Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının tipografi tasarım özellikleri incelenmektedir. Yapılan incelemede her iki ülke ders kitaplarında başlıklar büyük puntodan küçük puntoya doğru sıralanmaktadır. Ders kitaplarında beyaz zemin üzerine blok metinler kullanılmaktadır. Bununla beraber vurgusu yapılmak istenen başlıklarda ise renklendirmeler yapılmaktadır. Türkiye ve Güney Kore ders kitaplarının tipografi tasarım özelliklerine ayrı başlıklar halinde aşağıda ele alınmaktadır.

4.13.1 Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Tipografi Tasarım Özellikleri

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında soru köklerinde ve etkinlik örneklerinde beyaz zemin üzerine siyah renkli yazı karakterlerine yer verilmektedir. Bu bağlamda kitapta bütünlük sağlandığı söylenebilir. Kitabın tamamında öğrenme alanları giriş sayfalarının arka planlarında resim görsellerine yer verilmektedir. Bu arka plan resim görsellerinde mavi, sarı, yeşil, kahverengi ve kırmızı tonlarında renklendirmeler yapılmaktadır. Metinler sağ ve sol yanlara yaslı blok şeklinde yazılarak satır sonlarında hecelemelerin olduğu görülmektedir. Öğrenme alanları içlerinde öğrencilerin odaklanmasını sağlamak için vurgulanmak istenen metinler kutucuk içerisine alınmıştır. Metinler açıklanırken kurulan cümlelerde yazı boyutu

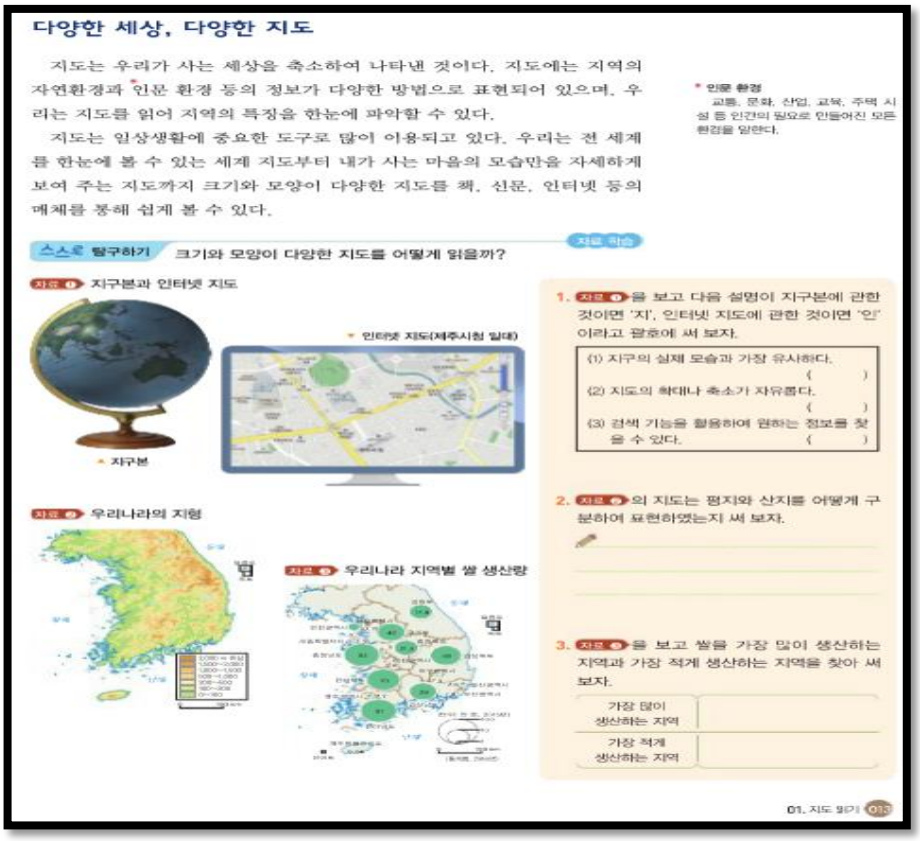
değişmemektedir. Ders kitabı içerisinde yer verilen metinlerin yazı karakterleri açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmektedir. Öğrenme alanları giriş sayfalarında kullanılan öğrenme alanları başlıklarında farklı yazı tipi renkleri kullanılmaktadır. 1., 3., 4., 5., 6. ve 7. öğrenme alanlarının yazı tipi rengi siyah, 2. öğrenme alanı olan kültür ve miras başlığı yazı tipi rengi olarak kahverenginin kullanıldığı tespit edilmektedir. Bu bakımdan ders kitabında bütünlük sağlanamadığı bulgusuna ulaşılmaktadır. Resim 4.17'de Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabı görseline yer verilmektedir.

Resim 4. 17. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 21. sayfa görseli (MEB, 2019)

4.13.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Tipografi Tasarım Özellikleri

Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ünite ve konu başlıklarındaki yazı karakterleri büyük puntodan küçük puntoya doğru sıralanmaktadır. Yazı karakterlerinin zemin rengi beyaz, yazı karakterleri ise siyah renklidir. Alt başlıklarda ise yazı karakterleri siyah, zemin renkleri yeşil, kahverengi, mavi ve mor renkler kullanılmaktadır. Ders kitabı içerisindeki metinler sağ ve sol yanlara yaslı blok şeklinde yazılmakta ve satır sonlarında heceleme yapılmamaktadır. Resim 4.18'de Toplum 1 ders kitabı 13. sayfa görseline yer verilmektedir. Konu başlığı renklendirilmiş, zemin rengi beyaz, yazı karakterleri siyah ve metinler verilirken sağ ve sol yana blok şeklinde hazırlanmaktadır.

Resim 4. 18. Toplum 1 ders kitabı 13. sayfa görseli (Lee, 2015)

Resim 4.18 incelendiğinde konu başlığının renklendirildiği, zemin renginin beyaz, yazı karakterlerinin siyah ve metinlerin sağ ve sol yana blok şeklinde hazırlandığı görülmektedir. Ders kitabı içerisinde yer verilen metinlerde öğrencilerin odaklanmasını sağlamak ve ilgilerini çekmek için renklendirmeler yapılmaktadır. Ünite girişlerinde yer alan açıklama cümlelerinde yazı boyutları değişmemektedir. Öğrencilerde ünite sonunda edinilmesi beklenen yeterlilikler ünitelerin başında madde işaretleri ile verilmektedir. Bu maddelerin paragraf başları girintili bir şekilde 6 cm ile 9 cm uzunluğu arasında değişmektedir. Derse hazırbulunuşluluk, resimleri yorumlama, düşüncelerini boşluğa yazma, konuları zenginleştirici bilgi ve etkinlikler şekil ve fotoğraflarla zenginleştirilmektedir. Şekil ve fotoğraflar içine yerleştirilmiş metinlerin yazı karakterleri koyu ve iki yana yaslı bir şekilde düzenlenmektedir. Ders kitabının 52. sayfasında altı çizili kelime bulunmaktadır. Ders kitabı içinde yer verilen paragrafların uzunlukları değişmektedir. Ders kitabının 60. sayfasında 11,5 cm, 72. sayfasında 12,3 cm, 123. sayfasında 12,5 cm ve 216. sayfasında 11,5 cm uzunlukta paragraflar bulunmaktadır. Paragraflar arasında kullanılan satır aralığı 2 mm'dir.

4.14. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Sayfa Tasarımı Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının sayfa tasarımı bakımından incelenmektedir. Türkiye ve Güney Kore ders kitaplarının sayfa tasarımları ayrı başlıklar halinde aşağıda yer verilmektedir.

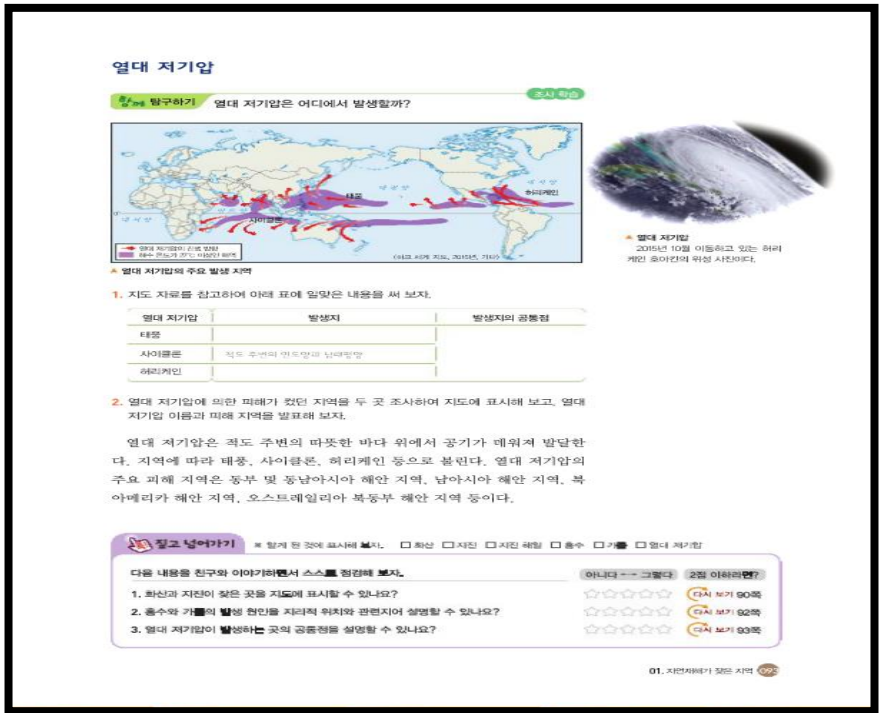
4.14.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Sayfa Tasarımı

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında sağ ve sol kenar boşluklar 2,5 cm, üst kenar boşluğu 2,3 cm ve alt kenar boşluğu ise 2 cm olarak hazırlandığı görülmektedir. Öğrenme alanları girişlerinde bulunan neler öğreneceksiniz başlığı altında verilen madde işaretlemelerinde ve öğrenme alanları içinde bulunan madde işaretli paragraflar arasındaki boşluklar 5 mm'dir. Ders kitabı paragraflarında iki satır arasındaki boşluk dikey olarak 2 ile 3 mm arasında değişmekte ve iki yana yaslı olarak hizalanmaktadır. Ders kitabı içerisinde yer alan metin paragraflarının sonlarında heceleme yapılmakta ve paragraflar 18 cm uzunluğundan oluşmaktadır. Ancak kutucuk içerisinde verilen metinlerde paragrafların uzunlukları değişmektedir. Kutucuk içerisinde verilen metinler sola yaslı şekilde, konuşma balonları içerisinde verilen konuşma metinleri ortalı veya iki yana yaslı olacak şekilde hizalanmaktadır. Öğrenme alanları içerisinde yer verilen metinler ile kutucuk içerisinde verilen metinlerin paragraf başları girintilidir. Ders kitabı içinde yer alan konu etkinlikleri hem paragraflar ile yan yana hem de paragraf arasında ve paragraf üzerinde etkinlik yapılacak şekilde verildiği görülmektedir. Öğrencilerin dikkatini konuya çekmek için her öğrenme alanı başında görsellere yer verilmektedir. Öğrenme alanları başlarında yer alan görseller diğer sayfaya geçmeyecek şekilde bir bütün olarak düzenlenmektedir. Kitap içine yerleştirilen görseller ile paragraflar arasında belirli bir standart olduğu ve öğrencilerin konuya dikkatlerini çekmek için canlı renklerin kullanıldığı görülmektedir. Ders kitabının sayfa numaraları sayfaların sağ ve sol alt köşelerinde bulunmaktadır.

4.14.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Sayfa Tasarımı

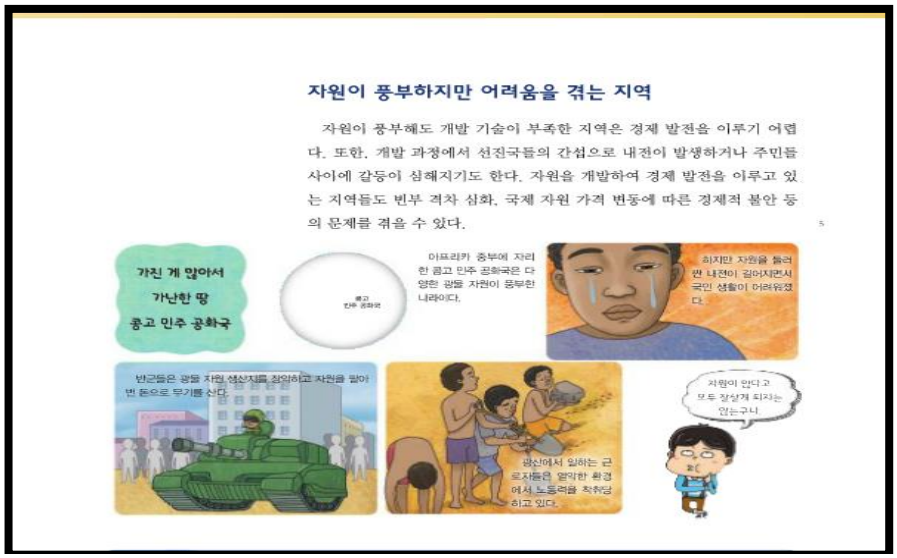
Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında metin paragrafları ile görsellerin sağ ve sol kenarlarında bırakılan boşluk değerleri aynı değildir fakat alt ve üst boşluklar

arasında uyum bulunmaktadır. Örneğin 2. ünitenin 2. konusunda sağ kenar 1,5 cm, üst kenar 1,5 cm ve alt kenar 1 cm olacak şekilde düzenlenmektedir. 3. ünitenin 2. konusunda ve 3. konusunda yer alan fotoğraf görseli sayfanın sağ kenar boşluğunu tamamen doldurmaktadır. Bazı sayfalarda bulunan görseller sayfanın sol kenar boşluğunu tamamen kapatmaktadır. Örneğin 75. sayfada yer alan görsel ögenin kenar boşluğu 1,2 cm'dir. 83. sayfadaki görsel öge sayfanın sol kenar boşluğunu tamamen doldurmaktadır. Bu bakımdan Toplum 1 ders kitabında sayfa kenar boşlukları bakımından uyum olmadığı görülmektedir. Resim 4.19'da 94. sayfada yer alan görselin sol kenar boşluğu 0,8 cm olarak yerleştirilmektedir.

Resim 4. 19. Güney Kore toplum 1 ders kitabı 94. sayfa (Lee, 2015)

Ders kitabı içinde yer verilen görsel ögeler paragraflar ile yan yana ve paragraf aralarında olacak şekilde yerleştirildiği görülmektedir. Ders kitabında metinler ile görsel ögeler arasında belirli bir standart bulunmamaktadır. Ders kitabı içinde yer alan görsel ögelerin ebatları birbirlerinden farklıdır. Bu bağlamda ders kitabında uyum bulunmamaktadır. Görsel ögeler öğrencilerin dikkatini çekmek için canlı renklerden oluşmaktadır. Her ünite başında öğrencilerin dikkatini çekmek için ünite ile ilgili görsel ögeler mevcuttur. Resim 4.20'de Toplum 1 kitabının 117. sayfa görseline yer verilmektedir.

Resim 4. 20. Güney Kore toplum 1 ders kitabı 117. sayfa (Lee, 2015)

Resim 4.20'de görüldüğü üzere metinlerin satır aralığı boşluklarında belirli bir standart bulunmamaktadır. Bazı sayfalarda satır aralığı boşluğu azken bazı sayfalarda satır aralığı boşluğu fazladır. Ders kitabında metinler yoğun olarak verilmemekte, metinler görsel ögeler ile desteklenmektedir. Ancak bazı sayfalarda görsel ögelerin aşırı kullanımından kaynaklı sayfa sıkışıklığı meydana gelmektedir. Toplum 1 kitabında karşılıklı iki sayfanın bütünlüğünün sağlandığı görülmektedir. Ünite girişinde ünite konuları ile ilgili gerekli bilgilere ve açıklamalara yer verilmektedir. Kitapta sayfa numaraları sayfaların sağ ve sol alt köşelerinde bulunmaktadır.

4.15. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının İçerik Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının içerik özellikleri bakımından ele alınmaktadır. Türkiye ve Güney Kore ders kitaplarının içerik özellikleri ayrı başlıklar halinde aşağıda yer almaktadır.

4.15.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı İçerik Özellikleri

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı içindekiler, kitabımızı tanıyalım, öğrenme alanı, değerlendirme, sözlük, kronoloji, kaynakça, cevap anahtarı ve kitabın sonunda yer alan Türkiye ve Türk dünyası haritası bölümlerinden oluşmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı toplam 256 sayfadan oluşmaktadır. Her bir öğrenme alanı kendi

içinde "*konuların adları, kavramlar, neler öğreneceksiniz ve değerlendirme soruları*" bölümlerinden oluşmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı sayfa sayılarının bölümlere göre frekans ve yüzdelik dağılımlarına Tablo 4.53'de yer verilmektedir.

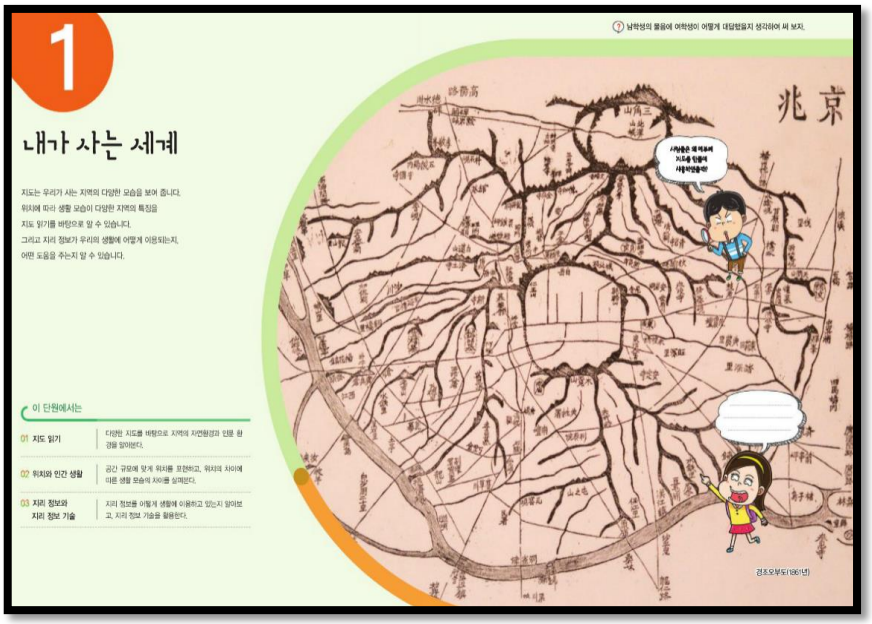
Tablo 4. 53. Türkiye sosyal bilgiler ders kitabı sayfa sayısı ve yüzdelik dağılımları

Kitabın Bölümleri	*f*	*%*
Dış Kapak	2	0,8
İç Kapak	2	0,8
İstiklal Marşı	1	0,4
Gençliğe Hitabe	1	0,4
Mustafa Kemal Atatürk Portresi	1	0,4
Kitabımızı Tanıyalım	1	0,4
İçindekiler	2	0,8
Öğrenme Alanları ve Konular	201	80,6
Zihin Haritası	7	2,8
Değerlendirme Soruları	14	5,6
Cevap anahtarı	1	0,4
Kronoloji ve Kaynakça	11	4,4
Sözlük	3	1,2
Türkiye Haritası	1	0,4
Türk Dünyası Haritası	1	0,4
Toplam	249	100

Tablo 4.53 incelendiğinde Türkiye Sosyal Bilgiler Ders kitabında dış kapak, iç kapak ve içindekiler 2 sayfa (% 0,8); İstiklal Marşı, Gençliğe Hitabe, Mustafa Kemal Atatürk portresi, kitabımızı tanıyalım, cevap anahtarı, Türkiye haritası ve Türk dünyası haritası 1 sayfa (% 0,4); öğrenme alanları ve konular 208 sayfa (% 83,6); zihin haritası 7 sayfa (% 2,8); kronoloji ve kaynakça 11 sayfa (% 4,4); değerlendirme soruları 14 sayfa (% 5,6) ve sözlük 3 sayfa (% 1, 2) olarak yer verildiği görülmektedir.

4.15.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı İçerik Özellikleri

Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabı "*önsöz, içindekiler, ders kitapları nasıl kullanılır?, üniteler, bölüm sonu, fotoğraf kaynakçası, referanslar ve kavram araştırması"* bölümlerinden oluşmaktadır. Toplum 1 ders kitabı 248 sayfadır. "*Yaşadığım Dünya*" ünitesi, bu ünite ile ilgili "*Haritalar, yaşadığımız bölgenin farklı yönlerini gösterir. Yaşam tarzının şekline ve bölgenin özelliklerine göre haritaların değişiklik gösterebileceğini öğrenebilirsiniz. Coğrafi bilginin hayatımızda nasıl kullanıldığını ve nasıl yardımcı olabileceğini görebiliriz."* amaçlar ve "*Haritayı Okuma, Konum ve İnsan Hayatı, Coğrafi Bilgiler ve Coğrafi Bilgi Teknolojisi*" konular Resim 4.21'de görülmektedir.

Resim 4. 21. Toplum 1 ders kitabı 11. sayfa görseli (Lee, 2015)

Her bir ünite "ünitenin adı, ünitenin amaçları, ünite konuları, ünite konularının amaçları, anahtar içerikler, tanımlamalar, araştırma içerikleri, bilgi birimleri, bölüm sonu ve ünite ile ilgili yaratıcılık ve yakınsama" etkinliklerinden oluşmaktadır. Kitaptaki sayfa sayılarının bölümlere göre frekans ve yüzdelik dağılımlarına Tablo 4.54'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 54. Güney Kore toplum 1 ders kitabının sayfa sayısı ve yüzdelik dağılımları

Kitabın Bölümleri	*f*	*%*
Dış Kapak	2	0,8
İç Kapak	1	0,4
Ön söz	1	0,4
İçindekiler	4	1,6
Ders Kitapları Kullanımı	2	0,8
Öğrenme Alanı Girişleri	24	9,8
Üniteler	180	72,6
Bölüm Sonu	12	4,8
Yaratıcılık ve Yakınsama	12	4,8
Cevap Anahtarı	2	0,8
Kelime Listesi	4	1,6
Kaynakça Sayfası	2	0,8
Fotoğraf Kaynakçası	2	0,8
Toplam	248	100

Tablo 4.54'te dış kapak, fotoğraf kaynakçası, kaynakça, cevap anahtarı ve ders kitapları bölümleri 2 sayfa (%0,8); iç kapak ve ön söz bölümleri 1 sayfa (%0,8); içindekiler ve kelimeli listesi bölümleri 4 sayfa (%1,6); bölüm sonu ile yaratıcılık ve

yakınsama bölümleri 12 sayfa (%4,8); ünite giriş bölümü 14 sayfa (%9,8) ve ünite içerikleri ise 80 sayfa (%72,6) olduğu bulgusuna erişilmektedir.

4.16. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Konu Başlıkları ile Konu İçeriklerinin Uyumlulukları Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında yer verilen konu başlıklarının konu içeriğini yansıtma durumları incelenmektedir. Bu amaçla Türkiye ve Güney Kore ders kitaplarında yer alan öğrenme alanlarının ilk konuları örneklem olarak alınmaktadır. Türkiye ve Güney Kore ders kitabında yer verilen konu başlıklarının konunun içeriğinde yer alma durumları ayrı başlıklar halinde aşağıda yer verilmektedir.

4.16.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Konu Başlıkları ile Ders Kitabı İçeriği Arasındaki Uyum

Bu başlık altında Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı konu başlıklarının konu içeriğini yansıtma durumlarını inceleyebilmek için öğrenme alanlarının ilk konularındaki metinler örneklem olarak alınarak konu başlıkları ile içerik arasında uyum olup olmadığı belirlenmeye çalışılmaktadır. Araştırma sonucunda 5 öğrenme alanları konu başlıklarının içerik ile uyumlu, 6. öğrenme alanında yer alan "*demokrasinin serüveni"* ile 7. öğrenme alanında yer alan "*Türkiye'de ve dünyada barış*" konu başlıklarının içeriklerini tam olarak yansıtmadığı bulgusuna ulaşılmaktadır.

1. <u>Öğrenme alanı: Birey ve Toplum:</u> Bu öğrenme alanı insandan insana giden yol, iletişimin gücü, hızlı iletişim güçlü toplum ve iletişim özgürlüğü konu başlıklarından oluşmaktadır. İnsandan insana giden yol konusu ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir:

> İletişim insanların olduğu yerde vardır. Çevremizde olup bitenleri anlamak ve kendimizi çevremizdekilere anlatabilmek için iletişim kurarız. Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz, oturuş biçimimiz, iletişim kurmak için yaptığımız bazı davranışlardır. Ağzımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil, kullandığımız yazı ve yazı araç gereçleri iletişim kurmamızı sağlar (MEB, 2019, s. 12).

İnsandan insana giden yol konu başlığı altında verilen metinde toplumsal olarak iletişimin gerekliliği ve iletişimin insan ilişkilerindeki önemi üzerinde durulmaktadır. Bu bakımdan konu başlığı ve içerik arasında uyum olduğu söylenebilir.

2. Öğrenme Alanı: Kültür ve Miras: Bu öğrenme alanı beylikten cihan devletine, insanı yaşat ki devlet yaşasın, Avrupa'da uyanış, değişen dünyada değişen Osmanlı, Osmanlı'dan kalan mirasımız konu başlıklarından oluşmaktadır. Beylikten Cihan Devletine konusu ile ilgili metin aşağıda verilmektedir:

> 13. yüzyılın sonlarında Ertuğrul Gazi'nin oğlu Osman Bey'in kurduğu küçük bir beylik dünya tarihinin gördüğü en güçlü devletlerinden biri haline geldi. Şimdi Kayı boyunun Anadolu'ya girişinden kök saldığı topraklara kadar uzanan serüvene kısaca göz atalım (MEB,2019, s. 42).

Beylikten cihan devletine konu başlığında sırasıyla Türklerin Anadolu'ya gelişleri ve Osmanlı devletini kuran Kayı boyu ve Osmanlı Devletinin kurucusu Osman Bey hakkında bilgi verilmektedir. Bu metinde kronolojik bir sıra izlendiği ve başlık ile içerik arasında uyum olduğu görülmektedir.

3. Öğrenme Alanı: İnsanlar, Yerler ve Çevreler: Bu öğrenme alanında nereye yerleşelim, tablo ve grafiklerle ülkemiz, doğduğun yer mi, doyduğun yer mi? yerleşme ve seyahat özgürlüğüm var konu başlıklarına yer verilmektedir. Nereye yerleşelim konusu ile ilgili metin aşağıda verilmektedir:

> Çok uzun süre konargöçer hayatı süren insanlar yerleşim yeri tercihlerinde yiyecek ve su ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri yerleri bularak yerleşmişlerdir. Bu yüzden avcılık için elverişli olan, korunaklı yerleri tercih etmişlerdir. İnsanlar bu dönemde mağaralarda yaşamaktaydı (MEB, 2019, s. 98).

Nereye yerleşelim konu başlığında ilk yerleşim yerlerinin nereler olduğu ve ilk insanların yaşamlarını nasıl sürdürdükleri ile ilgili bilgiler verilerek geçmişten günümüze insanların yerleşim alanları ve bu alanlara yerleşme sebepleri üzerinde durulmaktadır. Bu bakımdan konu başlığı ile içerik arasında uyum söz konusudur.

4. Öğrenme Alanı: Bilim, Teknoloji ve Toplum: Bu öğrenme alanında kil tabletlerden akıllı tabletlere, bilimin öncüleri, her yenilik geleceğimize bir katkıdır ve özgür düşüncenin bilime katkısı konuları yer almaktadır. Bu öğrenme alanının ilk

konusu olan kil tabletlerden akıllı tabletlere konusu ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir:

> Yazının gelişimiyle üzerine yazı yazılan materyaller de değişmiştir. İnsanlar tarih boyunca bilgiyi kaydetmek ve aktarmak için çok çeşitli araçlar kullanmışlardır. Tarihte bilinen ilk kitap örneği kil tabletlerdi. Bu tabletler kil hamurunun üzerine çiviye benzer kamışlarla yazı yazıldıktan sonra bunların güneşte veya fırında kurutulması ile yapılırdı. Kil tabletlerin hazırlanmasının uzun süre alması ve ağırlığı nedeniyle kullanımı zordu (MEB, 2019, s. 126).

Kil tabletlerden akıllı tabletlere konu başlığında zaman içerisinde bilginin diğer insanlara aktarılmasında ve insanların yeni şeyler öğrenmesinde yazının büyük rol oynadığı vurgulanmaktadır. Bunun yanı sıra yazıların ne şekilde yazıldığı hakkında çeşitli bilgiler ve örnekler verilmektedir. Bu bağlamda içerik ile konu başlığının uyumlu olduğu görülmektedir.

5. Öğrenme Alanı: Üretim, Dağıtım ve Tüketim: Bu öğrenme alanında topraktan üretir, toprağı yönetiriz, üretim teknolojisi hayatımızı etkiliyor, vakıf demek, medeniyet demek, işinin ehli insan yetiştirmek, geleceğin senin ellerinde, dijital teknoloji çağındayız konu başlıklarından oluşmaktadır. Topraktan üretir, toprağı yönetiriz konusu ile ilgili metin aşağıda verilmektedir:

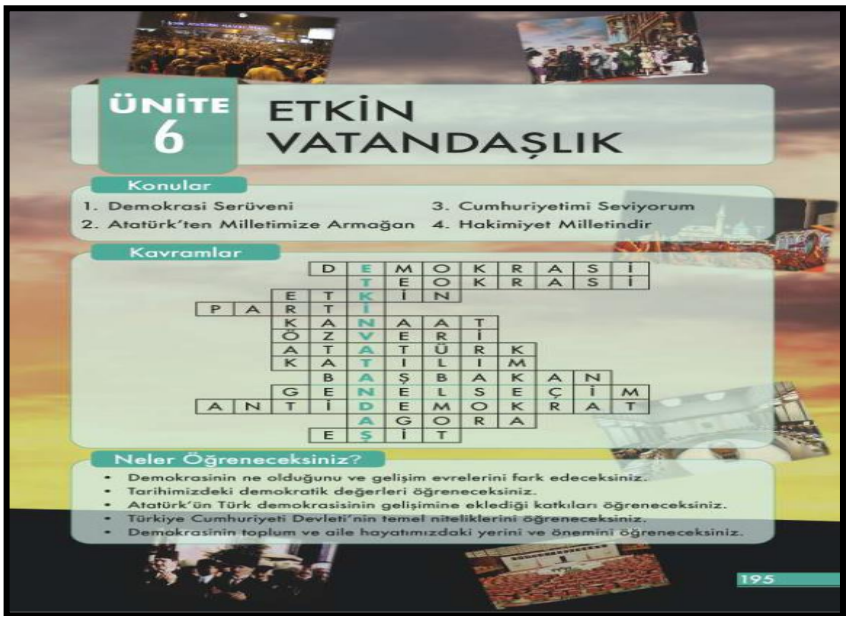
> Ekonomik faaliyetlerimizin birçoğunda topraktan yararlanırız. Tarım, hayvancılık, ormancılık, endüstri gibi sektörler toprak ile ilişkilidir. İnşaat sektöründe kullanılan tuğla, kiremit, porselen, fayans ve cam üretiminde toprak ham madde olarak kullanılır. Toprağın verimliliği ve yapısı bu sektörlerin gelişimini etkiler. Toprağın ekonomik önemi gün geçtikçe artmaktadır. Toprak tarım ve sanayinin vazgeçilmez unsurudur (MEB, 2019, s.158).

Üretim, dağıtım ve tüketim öğrenme alanının ilk konusu olan topraktan üretir, toprağı yönetiriz konu başlığında toprağın ekonomi açısından ve toprağın zaman içerisinde insanların yerleşik hayata geçmesindeki öneminden bahsedilmektedir. Konu işlenirken kronolojik bir sıra izlendiği görülmektedir. Bu bağlamda konu başlığı ile içerik arasında uyum olduğunu söylemek mümkündür.

6. Öğrenme Alanı: Etkin Vatandaşlık: Bu öğrenme alanında demokrasi serüveni, Atatürk'ten milletimize armağan, cumhuriyetimi seviyorum, hâkimiyet milletindir! konu başlıklarına yer verilmektedir. Demokrasi serüveni konusu ile ilgili metin aşağıda verilmektedir:

> Günümüz demokrasinin temelleri Eski Yunan toplumunda ortaya çıkmıştır. Eski Yunan'da merkezi bir devlet yoktu. Birbirinden bağımsız site adı verilen kent devletleri vardı. Bu sitelerde halk agora adı verilen meydanda toplanıp bir meclis oluşturuyordu. Yasaları kabul eden, savaşa, barışa ve vergi toplanmasına karar veren organ bu meclisti. Mecliste sadece şehrin mahallelerinde seçilen hür erkek yurttaşlar katılabiliyordu. Bu uygulama tarihte bilinen ilk demokrasi örneğidir (MEB, 2019, s. 196).

Demokrasinin serüveni konu başlığında demokratik değerlerin ve demokratik uygulamaların nasıl ortaya çıktığı, demokrasinin insan yaşamına nasıl etki ettiği üzerinde durulmasına rağmen demokrasi kavramının tanımının yapılmadığı tespit edilmektedir. Bu bağlamda konu başlığı ile içerik arasında eksiklikler olduğu görülmektedir. Resim 4.20'de Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabının 6. öğrenme alanı olan demokrasinin serüveni öğrenme alanı görseline yer verilmektedir.

Resim 4. 22. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 195. sayfa görseli (MEB, 2019)

7. Öğrenme Alanı: Küresel Bağlantılar: Bu öğrenme alanında Türkiye'de ve dünyada barış, ekonomiye yön veren kuruluşlar, insanları nasıl tanıyoruz? ve küresel sorunlara çözüm üretiyorum konu başlıklarından oluşmaktadır. Bu öğrenme alanının ilk konusu olan Türkiye'de ve dünyada barış konusu ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir:

> Ülkemiz dünyada barışı destekleme ve koruma operasyonlarına ilk kez Kore Savaşı sırasında katılmıştır. Türkiye bu tarihten sonra da bu operasyonlara imkânları ölçüsünde katkı sağlamaya gayret etmiştir. Bugün Afganistan, Bosna-Hersek, Kosova gibi dünyanın çeşitli yerlerindeki NATO ve BM barış operasyonlarına da askeri personel, polis ve jandarma desteği vermek gibi katkılar sağlamıştır (MEB, 2019, s. 221).

Bu öğrenme alanının ilk konusu olan Türkiye'de ve dünyada barış konu başlığı altında ülkemizin dünya barışını korumak için vermiş olduğu desteklerden bahsedilmektedir. Bu desteklerden konu içerisinde bahsedilirken sadece askeri yardımlarla sınırlı kaldığı, Türkiye'nin dünya barışını korumak için siyasi ve insani yardımlarda da bulunduğundan bahsedilmediği görülmektedir. Bu bağlamda konu başlığı ile içerik arasında eksiklik olduğu söylenebilir.

4.16.2. Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Başlıkları ile Konu İçeriği Arasındaki Uyum

Bu başlık altında Güney Kore Sosyal Bilgiler Toplum 1 ders kitabı konu başlıklarının konu içeriğini yansıtma durumlarını inceleyebilmek için tema alanlarının ilk ünitelerinin ilk konularında yer alan metinler örneklem olarak seçilerek konu başlıkları ile içerik arasında uyum olup olmadığı belirlenmeye çalışılmaktadır. Ders kitabında toplam 12 ünite bulunmaktadır. Bu ünitelerin ilk 6'sı coğrafya tema alanından, geri kalan 6 ünitenin ise genel sosyal tema alanı ünitelerinden oluştuğu görülmektedir. Toplum 1 ders kitabından seçilen 12 konu başlığı ile konu içeriği arasında uyum olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

1. Ünite Yaşadığım Dünya: Bu ünitenin ilk konusu olan harita üzerinden görülen dünya başlığı altında yer verilen "harita okuma" ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir.

> Harita, dünyamızın minyatür bir temsilidir. Bölgenin doğal ve insan çevresi hakkında bilgiler çeşitli şekillerde haritalarda gösterilir. Haritayı okuyabildiğimizde bölgenin özelliklerini bir bakışta anlayabiliriz. Haritalar günlük hayatta önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Dünyayı gösteren dünya haritalarından şehirleri gösteren haritalara kadar kitap, gazete ve internet gibi medya araçlarıyla çeşitli boyut ve şekildeki haritaları kolayca görüntüleyebiliriz (Lee,2015).

Harita okuma dersinde öğrenciler çeşitli haritalardan faydalanarak bölgenin doğal ve beşeri çevresini, bölgenin özelliklerini ve haritalardan yaşadıkları şehirleri kolayca öğrenebilmektedirler. Bu bağlamda kullanılan başlık ile içerik arasında uyum olduğu görülmektedir.

2. Ünite Bizimkinden Farklı İklimler: Bu ünitenin ilk konusu olan dünya iklim bölgeleri başlığı altında yer verilen "dünyanın iklim bölgeleri" ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir.

> Dünyanın iklim bölgeleri tanımlanarak insan yerleşimi için uygun iklim koşulları incelenmektedir. Dünyada bazı alanlar sıcak, bazı alanlar soğuk, bazı alanlar yağmurlu, bazı alanlar ise az yağmurludur. Dünya iklim, bölgeden bölgeye değişen sıcaklık ve yağışa göre tropik iklim, ılıman iklim, soğuk iklim, kurak iklim ve Alpin iklim olarak sınıflandırılmaktadır. Her iklim ortamının insan yaşamı için hem olumlu hem de olumsuz etkilerinin olduğu görülmektedir (Lee, 2015).

Bu derste öğrenciler çeşitli iklim bölgelerini inceleyerek öğrenmektedirler. Dersin içeriğinde buna uygun olarak görseller kullanılmaktadır. Öğrenciler dünya üzerinde farklı iklim bölgelerini tanıdıktan sonra bu iklim bölgelerindeki insan kültürlerini incelemektedirler. Bu yüzden kullanılan başlık ile içerik arasında uyum olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

3. Ünite Doğaya Yolculuk: Bu ünitenin ilk konusu olan dağlık yer şekilleri ve yaşam başlığı altında yer verilen "dünyaca ünlü dağ silsilelerinin oluşumu" ile ilgili metin aşağıda yer almaktadır.

> Bu derste dağlık bölgelerin peyzaj özellikleri, oluşum süreci ve bölge insanının yaşamı incelemektedir. Dünyadaki büyük dağ silsilelerinin oluşum hareketleri zamana bağlı olarak değişmektedir. Uzun zaman önce oluşan Ural ve Apalaş dağları uzun yıllar boyunca nehirler ve rüzgârlar tarafından erozyona uğramıştır. Ardından Alpler ve Himalayalar gibi yüksek dağlar oluşturan farklı tektonik plakaların hareketleri ve çarpışmaları meydana gelmiştir. Aşınmış toprak yükseldiğinde bir plato oluşur ve yerdeki magmanın yeryüzünün yüzeyine girdiği yerde ise bir volkan oluşur (Lee, 2015).

Metinde tektonik hareketlerden, platolardan ve magmanın yeryüzüne çıkmasından bahsedilmektedir. Bu bakımdan dünyaca ünlü dağ silsilelerinin oluşumu başlığı ile metin arasında uyum olduğu tespit edilmektedir.

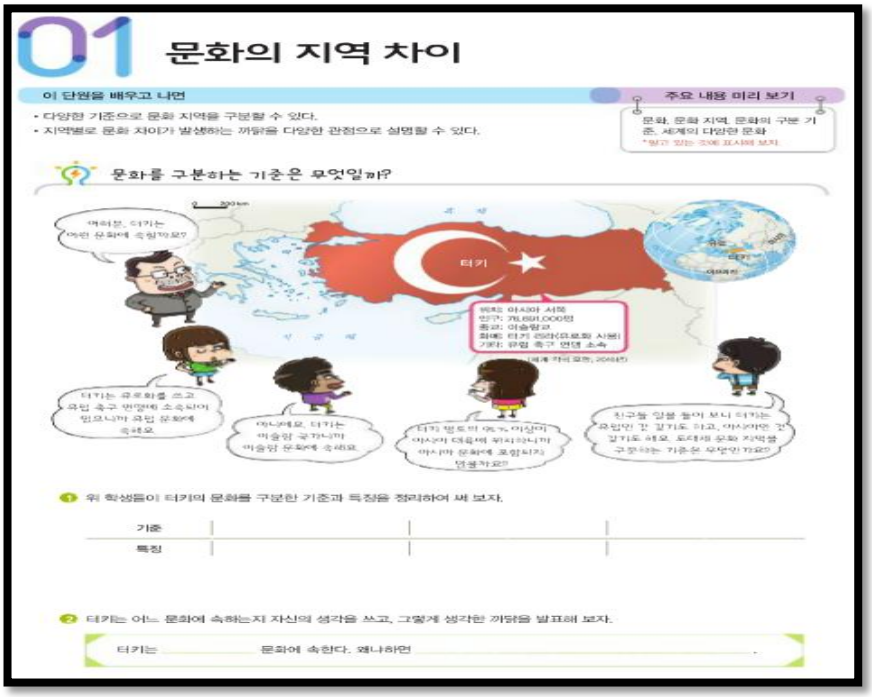
4. Ünite Farklı Dünyalar ve Farklı Kültürler: Ünitenin ilk konusu olan kültürde bölgesel farklılıklar başlığı altında yer verilen "kültürel bölgelerin farklı standartları" ile ilgili metin aşağıda bulunmaktadır.

> Dünyanın kültürel bölgelerini ayırt etmek için birçok kriter vardır. Kültürel alanlar sadece çeşitli siyasi kurumlar, ekonomik koşullar ve sosyal organizasyonlar tarafından değil, aynı zamanda ritüelcilik, ırk, din, dil ve gelenekler gibi çeşitli kriterler ile ayrılmaktadır. Bundan dolayı bir bölge birkaç kültürel bölgeye ayrılarak kendi içinde bu kriterlere göre bir kültürel bölgeye ayrılmıştır (Lee, 2015).

Bu metne göre öğrenciler kültürel bölgeleri çeşitli kriterlere göre ayırt etmektedirler. Bu kriterler aracılığıyla dünyanın çeşitli bölgelerinde farklı kültürlerin ortaya çıktığını öğrenmektedirler. Başlık ile içeriğin uyuştuğu söylenebilir. Toplum 1 ders kitabında "*Farklı Dünyalar ve Farklı Kültürler*" konu başlığında Türk kültürü ile ilgili görsele Resim 4.19.'da yer verilmektedir. Bu görselde Türkiye ile ilgili kutucuk içerisinde "*Konum: Batı Asya Nüfus: 76.691.000 Din: İslam Para Birimi: Türk Lirası (Euro) Diğerleri: Avrupa Futbol Federasyonu Üyesi*" ile ilgili bilgilere yer verildikten sonra öğretmen ve öğrenciler arasında şu şekilde konuşma geçmektedir:

Öğretmen: Millet, Türkiye ne tür bir kültüre ait?

1. Öğrenci: Türkiye, Euro kullandığı ve Avrupa Futbol Federasyonu'na ait olduğu için Avrupa kültürünün bir parçasıdır.
2. Öğrenci: Hayır. Türkiye İslam ülkesidir, dolayısıyla İslam kültürüne aittir.
3. Öğrenci: Türkiye topraklarının% 95'inden fazlası Asya kıtasında olduğuna göre, Asya kültürüne dâhil olmaz mı?
4. Öğrenci: Arkadaşlarımı dinlediğimde Türkiye Avrupalı ve Asyalı görünüyor. Kültürel bölgeleri sınıflandırmanın kriterleri nelerdir?

Resim 4. 23. Güney Kore toplum 1 ders kitabı farklı dünyalar ve farklı kültürler görseli (Lee, 2015)

5. Ünite Dünyadaki Doğal Afetler: Ünitenin ilk konusu olan doğal afetlerin oluşumu başlığı altında yer alan "doğal afet çeşitleri" ile ilgili metin aşağıda bulunmaktadır.

> Doğal afetler insanlara zarar veren doğal olaylardır. Doğal afetler, yeryüzünde meydana gelen kabuk değişimlerinden veya hava olaylarından kaynaklanır. Doğal afet felaketleri depremler, volkanik faaliyetler ve tsunamileri içermektedir. Meteorolojik felaketler ise tropikal siklonlar ve şiddetli yağışlar, kar, don yaralanmaları, kuraklıkları içerir (Lee, 2015).

Metin içeriğinde doğal afetlerin ne anlama geldiği, doğal afet türleri ve doğal afet örnekleri gibi bilgilere yer verilmektedir. Doğal afetlerin çeşitleri başlığı ile içeriğin uyum sağladığı görülmektedir.

6. Ünite Doğal Kaynaklar Etrafında Rekabet ve Çatışmalar: Ünitenin ilk konusu olan kaynak dağılımı ve kaynaklarla ilgili mücadele başlığı altında yer alan "kaynakların anlamı ve özellikleri" ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir.

> Kaynak, insanlar için faydalı olan teknik olarak geliştirilebilen ve ekonomik değeri olan bir şeydir. Geçmişte nüfusun ve ekonomik gelişmişliğin düşük olduğu zamanlarda günümüze göre çok daha az çeşit ve kaynak kullanımı vardı. Günümüzde sadece kaynak çeşitleri ve kaynak kullanımı arttırılmamakta aynı zamanda teknolojinin gelişmesi nedeniyle sürekli yeni kaynakların geliştirilmesi de sağlanmaktadır (Lee, 2015).

Metinde geçmişte ve günümüzdeki kaynak kullanımı ve çeşitliliği hakkında bilgi verilmektedir. Kaynakların çoğu dünya çapında eşit dağılmamakla birlikte bazı bölgelerde yoğun olarak bulunduğundan bahsedilmektedir. Bu bağlamda başlık ile içerik arasında uyum olduğu söylenebilir.

7. Ünite Bireyler ve Sosyal Yaşam: Ünitenin ilk konusu olan sosyalleşmeyi anlama başlığı altında yer alan "sosyalleşmenin anlamı ve işlevi" ile ilgili metin aşağıda yer almaktadır.

> İnsanlar toplumda başkalarıyla yaşayan sosyal varlıklardır. Topluma uyum sağlamak için insanlar birbirleriyle etkileşimde bulunmalı ve sosyal davranışları öğrenmelidir. İnsanlar toplum ve sosyal yaşam için gerekli olan bilgi, beceri, norm ve değerleri öğrenirler (Lee, 2015).

Başlıkta sosyalleşmenin anlamı ve işlevi hakkında bilgi verileceği belirtilmektedir. Metinde ise insanların nasıl bir varlık olduğu, sosyal davranışları nerede öğrendiği ve sosyalleşmenin insanların toplum kültürünü öğrenmelerini sağlayarak toplumu

sürekli olarak sürdüreceği üzerinde durulmaktadır. Bu bakımdan başlık ile içerik arasında uyum olduğunu söylemek mümkündür.

8. Ünite Kültür Anlama: Bu ünitenin ilk konusu olan kültürün anlamı ve özellikleri başlığı altında yer verilen "kültürün anlamı" ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir.

> Kültür kelimesi televizyon ve gazete gibi yerlerde karşımıza çıkmaktadır. Bu yerlerde çıkan bilgiler arasında kültürel insanlar, kültürel yaşam ve kültürel etkinlikler bulunur. Günümüzde kültürün anlamı sanatla ilgili olan bir kültür duygusu olarak kullanılmaktadır. Ancak kültür çok daha geniş bir anlamda kullanılabilir. Nasıl selamlanacağı, ritüellerle ilgili çeşitli gelenekler ve davranış biçimleri kültürün bir parçasıdır. Başka bir deyişle daha geniş bir kültür bir toplumun üyelerinin kendi ortamlarına adapte ettikleri tüm davranışları ve düşünme biçimlerini içeren bir yaşam tarzı anlamına gelir (Lee, 2015).

Metinde kültürün günümüz dünyasında ne anlama geldiği, dar bir kalıp içerisine yerleştirilmiş olduğu ve kültürün bu kalıplardan daha fazla anlamlar taşıdığı belirtilmektedir. Sonuç olarak kültürün anlamı ile içerik arasında uyum olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

9. Ünite Siyasi Yaşam ve Demokrasi: Ünitenin ilk konusu olan politika ve politik yaşam başlığı altında yer alan "siyasetin anlamı" ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir.

> Politikanın sadece politikacılarla ilgili olduğunu düşünmek kolaydır. Dar anlamda siyaset siyasal iktidar edinme ve onu kullanma, devletle ilgili şeyler yapma eylemidir. Ancak siyaset en geniş anlamıyla devlet de dâhil olmak üzere bireyler veya gruplar arasında ortaya çıkan çıkar çatışmalarını uzlaştırma ve çözme sürecini ifade eder. Bu nedenle çevremizdeki büyük ve küçük çatışmaları çözme sürecine politika denir (Lee,2015).

Başlıkta siyasetin ne anlama geldiği anlatılacağı ifade edilmektedir. İçerikte de dar anlamıyla ve geniş anlamıyla siyasetin ne olduğuna yer verilmektedir. Sonuç olarak başlık ile içerik arasında uyum olduğu söylenebilir.

10. Ünite Siyasi Süreç ve Vatandaş Katılımı: Ünitenin ilk konusu olan siyasi süreç ve siyasi konular yaşam başlığı altında bulunan "siyasi süreci anlamak" ile ilgili metin aşağıda yer almaktadır.

> Modern toplumda çeşitli meslekler ve gruplar ortaya çıkmıştır ve toplum üyelerinin değerleri ve fikirleri çeşitlenmiştir. Sonuç olarak farklı değerler ve menfaatler arasındaki çatışmalar sebebiyle anlaşmazlıklar ortaya çıkar. Çeşitli çıkarlar

> birleştirilerek politikalara karar verme ve uygulama sürecine siyasi süreç denir. Demokratik siyasi süreçte halkın isteği ve halkın çıkarları siyasal partiler veya medya aracılığıyla iletilmektedir. Hükümet ve ulusal meclis, hükümet tarafından uygulanan politika kararlarını alır. Politika yürürlüğe girdikten sonra halkın değerlendirmesine dayanarak revize edilebilir veya yeni talepler politikaya yansıtılabilir (Lee, 2015).

Metnin içeriğinde siyasi süreci anlamanın ne gibi faydaları olacağından, siyasi süreçte halkın isteklerinden, medyanın bu süreçteki öneminden ve hükümetin ve ulusal meclisin alınan kararların uygulayıcısı olduğundan bahsedilmektedir. Sonuç olarak içerik ile başlık arasında uyum bulunmaktadır.

11. Ünite Günlük Yaşam ve Yasa: Bu ünitenin ilk konusu olan hukukun anlamı ve amacı başlığı altında bulunan "hukukun anlamı ve özellikleri" ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir.

> Karmaşık bir toplumda uyumlu bir şekilde yaşamak için sosyal normlara ihtiyaç vardır. Sosyal normlar geleneklerden, dini ve ahlaki kurallardan ve yasalardan oluşmaktadır. Bunlar arasında yasa, devlet iktidarının uyguladığı ve uyguladığı normları ifade eder. Otobüste giderken yaşlılara yer verilmemesi cezalandırılmamaktadır ancak sürüş sırasında emniyet kemeri takılmadığı takdirde devlet tarafından yaptırım uygulanmaktadır. Bu nedenle yasa diğer sosyal normlardan farklı olarak uygulanabilir. Yasalar aynı zamanda gelenek ve ahlaktan daha açık olma özelliğine de sahiptir. Gelenek ve ahlaki kurallar kişiden kişiye farklılık gösterebilirken yasanın kendine özgü içeriği vardır (Lee, 2015).

Metinde toplumu düzenleyen yasa ve diğer normlar hakkında bilgi verilmektedir. Bu içerikte aslında yasa ile diğer norm kurallarından örnekler verilerek yasanın ne olduğu ve özellikleri açıklanmaktadır. Bu bağlamda hukukun anlamı ve özellikleri başlığı ile içerik arasında uyum söz konusudur.

12. Ünite Sosyal Değişim ve Sosyal Problemler: Ünitenin ilk konusu olan modern toplumun değişimi başlığı altında bulunan "toplumsal değişimin anlamı ve özellikleri" ile ilgili metne aşağıda yer verilmektedir.

> İçinde yaşadığımız toplum sürekli değişmektedir. Toplumsal değişim toplumun temel yapısından ilgili yaşam tarzlarına kadar genel toplum yapısının değişimi anlamına gelen bir olgudur. Toplumsal değişim formları, yönleri ve hızları toplumdan topluma farklılık gösterir ve modern toplumdaki değişimler geçmişte olduğundan daha hızlıdır. Özellikle maddi alandaki değişimler maddi olmayan alandan daha hızlı olma eğilimindedir. Ayrıca sosyal bileşenler birbirleriyle yakından ilişkili olduğu için bir alandaki değişimler genellikle başka bir alandaki değişikliklere neden olur (Lee, 2015).

Metinde toplumsal değişimin anlamı ve özellikleri üzerinde durulmaktadır. Toplumsal bir alanda meydana gelen değişimin diğer alanları da etkilediğinden bahsedilmektedir. Sonuç olarak metinde toplumsal değişimin anlamına ve

özelliklerine değinildiği için başlık ile içerik arasında uyum olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

4.17. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Eğitsel Tasarım Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında konular tamamlandığında öğrencide bulunması gereken davranışlar hakkında betimsel incelemelere yer verilmektedir. Türkiye ve Güney Kore ders kitaplarının eğitsel tasarım özellikleri ayrı başlıklar halinde aşağıda incelenmektedir.

4.17.1. Türkiye Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Eğitsel Tasarım Özellikleri

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında öğrenme alanları giriş sayfalarında öğrenme alanı tamamlandıktan sonra öğrencide bulunması gereken davranışlara yer verilmektedir. Ders kitabında öğrencilerden beklenen davranışlar ile ilgili toplam 31 madde bulunmaktadır. Tablo 4.55'de öğrenme alanlarına ve öğrenme alanları tamamlandığında öğrencilerde bulunması gereken davranışlara yer verilmektedir.

Tablo 4. 55. Türkiye sosyal bilgiler ders kitabı eğitsel tasarım özellikleri

Öğrenme Alanı	Öğrenme Alanları Tamamlandığında Öğrencide Bulunması Gereken Davranışlar
Birey ve Toplum	• Tutum ve davranışlarımızın iletişimimizi nasıl etkilediğini fark edeceksiniz. • Olumlu iletişim kurmanın yollarını öğreneceksiniz. • Medyanın toplumsal etkileşime ve kültürel değişimine etkisini fark edeceksiniz. • İletişim ve düşünceyi açıklama özgürlüğünüzü ve doğru bilgi alma hakkınızı kullanırken sorumluluklarınızı yerine getirmenin önemini kavrayacaksınız.
Kültür ve Miras	• Osmanlı Devleti'nin ortaya çıkış sürecini etkileyen faktörlerin farkına varacaksınız. • Osmanlı Devleti'nin gaza ve cihat anlayışı ile istimalet politikasını öğreneceksiniz. • Avrupa'da meydana gelen bilim, kültür ve sanat alanındaki gelişmeleri ve bunların Osmanlı Devleti'ne etkilerini öğreneceksiniz. • Osmanlı Devleti'nde yenilik hareketleri sonucunda meydana gelen toplumsal ve ekonomik değişim hakkında çıkarımlarda bulunabileceksiniz. • Osmanlı Devleti'nin kültür, sanat ve estetik anlayışı hakkında örnekler verebileceksiniz.
İnsanlar, Yerler ve Çevreler	• Geçmişten günümüze yerleşmeye etkileyen faktörlerin neler olduğunu örnekleriyle söyleyebileceksiniz. • Türkiye'nin demografik özelliklerini tablo ve grafiklerden yararlanarak yorumlayabileceksiniz. • Ülkemiz nüfusunun özellikleri hakkında tablolar ve grafikler kullanarak yorumlar yapabileceksiniz. • Göçün neden ve sonuçlarını örnekler vererek değerlendirebileceksiniz. • Yerleşme ve seyahat özgürlüğünün temel haklarımızdan biri olduğunu öğreneceksiniz.
Bilim, Teknoloji ve Toplum	• Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında kullanılan yöntemleri ve teknikleri inceleyeceksiniz. • Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginlerin bilimsel gelişme sürecine katkılarını kavrayacaksınız. • XV-XX. yüzyıllar arasında Avrupa'da yaşanan gelişmelerin günümüz bilimsel birikiminin oluşmasına etkisini analiz edeceksiniz. • Özgür düşüncenin bilimsel gelişmelere katkısını değerlendirebileceksiniz.

Üretim, Dağıtım ve Tüketim	• Toprağın önemine ve yönetime dair tarihimizden örnekler verebileceksiniz. • Üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkisini tarihten ve günümüzden örneklerle değerlendireceksiniz. • Vakıflar ve sivil toplum kuruluşlarının sosyal yaşamdaki rollerine tarihten ve günümüzden örnekler verebileceksiniz. • Türk tarihinde meslek ve meslek etiği kazandıran kurumları tanıyacaksınız. • Yeni meslekleri tanıyıp mesleki tercihlerinizi planlayabileceksiniz. • Dijital teknolojinin ekonomik hayatımızdaki etkisini değerlendirebileceksiniz.
Etkin Vatandaşlık	• Demokrasinin ne olduğunu ve gelişim evrelerini fark edeceksiniz. • Tarihimizdeki demokratik değerleri öğreneceksiniz. • Atatürk'ün Türk demokrasisinin gelişimine katkılarını öğreneceksiniz. • Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerini öğreneceksiniz. • Demokrasinin toplum ve aile hayatımızdaki yerini ve önemini öğreneceksiniz.
Küresel Bağlantılar	• Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlara örnekler verebileceksiniz. • Ülkemizin bağlantılı olduğu ekonomik bölgeleri ve kuruluşları tanıyacaksınız. • Çeşitli kültürlere yönelik kalıp yargıları sorgulayabileceksiniz. • Dünyanın ve insanlığın geleceğini tehdit eden küresel sorunları öğrenebileceksiniz. • Arkadaşlarınızla iş birliği yaparak küresel sorunlara çözümüne yönelik fikir önerileri üretebileceksiniz.

(Kaynak: MEB, 2019)

Tablo 4.55 incelendiğinde öğrenme alanları tamamlandığında öğrencide bulunması gereken davranış cümlelerinin yüklemlerinde farkına varabilme, çıkarımlarda bulunabilme, değerlendirebilme, yorumlayabilme, söyleyebilme, inceleyebilme, kavrayabilme, analiz edebilme, değerlendirebilme, örnekler verebilme, tanıyabilme, planlayabilme, fark edebilme, öğrenebilme, sorgulayabilme ve fikir önerileri üretebilme gibi yeterlilik fiil eklerinin kullanıldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra cümlelerin öznesi gizli özne, yüklemleri ise gelecek zaman kipindedir. Cümlelerin öznelerinde ve yüklemlerinde "SİZ" çoğul şahıs eki alarak kullanılmaktadır.

4.17.1.1. Türkiye sosyal bilgiler ders kitabı konu dağılımlarının ilişkili oldukları disiplinler

Bu başlık altında Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı konu dağılımlarının ilişkili olduğu disiplinler incelenmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler Ders kitabında yer alan konuların coğrafya, tarih, ekonomi, siyaset, hukuk, iletişim ve kültür gibi disiplinler ile ilişkili olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı konu dağılımlarının ilişkili oldukları disiplinlere ilişkin bilgilere Tablo 4.56'da yer verilmektedir.

Tablo 4. 56. Türkiye sosyal bilgiler ders kitabı konu dağılımlarının ilişkili oldukları disiplinler

Alan	Konular
Coğrafya	• Nereye Yerleşelim • Tablo ve Grafiklerle Ülkemiz • Doğduğun Yer mi, Doyduğun Yer mi?
Tarih	• Beylikten Cihan Devletine • İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın • Avrupa'da Uyanış • Değişen Dünyada Değişen Osmanlı • Osmanlı'dan Kalan Mirasımız • Kil Tabletlerden Akıllı Tabletlere • Bilimin Öncüleri
Ekonomi	• Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz • Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor • Vakıf Demek, Medeniyet Demek • İşinin Ehli İnsan Yetiştirmek • Geleceğin Senin Ellerinde • Dijital Teknoloji Çağındayız • Ekonomiye Yön Veren Kuruluşlar
Siyaset	• Demokrasi Serüveni • Atatürk'ten Milletimize Armağan • Cumhuriyetimi Seviyorum • Hâkimiyet Milletindir! • Türkiye'de ve Dünyada Barış • Küresel Sorunlara Çözüm Üretiyorum
Hukuk	• Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğüm Var • Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı
İletişim	• İnsandan İnsana Giden Yol • İletişimin Gücü • Hızlı İletişim Güçlü Toplum • İnsanları Nasıl Tanıyoruz? • İletişim Özgürlüğü
Kültür	• Her Yenilik Geleceğimize Bir Katkıdır

Tablo 4.56 incelendiğinde Türkiye Sosyal Bilgiler Ders kitabında yer alan konuların en fazla ilişkili olduğu tarih ve ekonomi disiplinleri, en az ilişkili olduğu ise kültür disiplinidir. Tablo 4.57'de Türkiye Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabında yer alan ünitelerin ilişkili oldukları disiplinlerin frekans ve yüzdelik dağılımlarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 57. Sosyal bilgiler dersi konularının ilişkili oldukları disiplinlerin frekans ve yüzdelik dağılımları

Alan	*f*	*%*
Coğrafya	3	9,7
Tarih	7	22,6
Ekonomi	7	22,6
Siyaset	6	19,4
Hukuk	2	6,4
İletişim	5	16,1
Kültür	1	3,2
Toplam	31	100

Tablo 4.57'de Sosyal Bilgiler ders kitabında yer verilen konuların 7'sinin (% 22,6) tarih ve ekonomi, 6'sının (%19,4) siyaset, 5'inin (% 16,1) iletişim, 3'ünün (% 9,7)

coğrafya, 2'sinin (% 6,4) hukuk ve 1'inin ise (% 3,2) kültür disiplinleri ile ilişkili olduğu görülmektedir.

4.17.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Eğitsel Tasarım Özellikleri

Bu başlıkta altında Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ünite giriş sayfalarında yer verilen ve ünite konuları tamamlandıktan sonra öğrencide bulunması gereken davranışlara Tablo 4.58'de yer verilmektedir.

Tablo 4. 58. Güney Kore sosyal bilgiler toplum 1 ders kitabında ünite konuları ve öğrencide bulunması gereken davranış özellikleri

Ünite Konu Başlıkları	Konu Tamamlandığında Öğrencide Bulunması Gereken Davranışlar
Harita Okuma	• Coğrafi olayları temsil eden çeşitli harita türlerini tanıyabilirler. • Bölgenin coğrafi özelliklerini anlatmak için haritayı okuyabilirler.
Yer ve İnsan Hayatı	• Konumu alanın boyutuna göre ifade edilebilirler. • Boylam ve enlem kullanarak konumun nasıl ifade edileceğini söyleyebilirler. • Boylam ve enlem arasındaki farkın insan yaşamını nasıl etkilediğini anlayabilirler.
Coğrafi Bilgi ve Coğrafi Bilgi Teknolojisi	• Coğrafi bilginin mekânsal karar vermeyi nasıl etkilediğine dair örnekler verir. • Coğrafi bilgi teknolojisini günlük yaşamda farklı şekillerde kullanılabilirler.
Dünyanın İklim Bölgesi	• Küresel iklim bölgelerini tanımlar. • İnsan yerleşimi için uygun olan ve olmayan iklim koşullarını tanımlar.
Yağmur Ormanları İklim Bölgesinde Yaşam	• Yağmur ormanları iklim bölgelerinin dağılımını açıklar. • Tropikal yağmur ormanları iklimlerinde yaşam tarzlarını araştırarak benzerliklerini ve farklılıklarını anlayabilirler.
Ilıman İklimlerde Yaşam	• Akdeniz, Xi'an, okyanusal iklim ve Kore'nin iklimleri arasında ayrım yapabilir. • Ilıman iklimlerde tarım ve yaşam biçimlerindeki farklılıkları açıklar.
Kurak ve Tundra İklimlerinde Yaşam	• Kurak ve tundra iklimlerinin özelliklerini açıklar. • Kurak ve tundra iklimlerine uyum gösteren yaşam tarzlarını araştırır.
Dağlık Yer Şekilleri ve Yaşam	• Dünyaca ünlü dağların oluşumunu açıklar. • Dağlık bölgede yaşayan insanının yaşam tarzını açıklar.
Kıyı Topografyası ve Yaşam	• Kıyı yer şekillerinin oluşumunu ve özelliklerini açıklar. • Turizmin, kıyı bölge sakinlerinin yaşamları üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini açıklar.
Kore'nin Doğal Manzarası	• Kore'nin çekici doğal manzarasını ve dünya doğal mirasını açıklar. • Kore'nin çekici doğal çevre özelliklerini ve oluşum sürecini açıklar.
Kültürdeki Bölgesel Farklılıklar	• Kültürel alanları çeşitli kriterler ile ayırt edilebilir. • Kültürel farklılıkların neden farklı bölgelerde ortaya çıktığını açıklayabilir.
Kültürlerarası İletişim ve Kültürel Dönüşüm	• Kültürün kültürel temas ve kültürel yayılma yoluyla nasıl dönüştüğüne örnekler sunabilir. • Küreselleşmenin kültürel dönüşümünü anlayarak olumlu ve olumsuz etkilerini açıklar.
Çeşitli Kültürlerin Bir Arada Bulunması ve Çatışması	• Farklı kültürlerin bir arada yaşadığı ya da çatıştığı bölgeleri gösterebilir. • Farklı kültürlerin bir arada yaşadığı ya da çatıştığı bölgeleri karşılaştırarak neden bu çatışmaların ortaya çıktığını söyleyebilir.
Doğal afetlerin Yaşandığı Alanlar	• Doğal afetlerin sıkça yaşandığı alanları haritada bulabilir. • Çeşitli doğal afetlerin sebeplerini açıklar.
Doğal Afetlerle Yaşayan İnsanlar	• Doğal afetlerin yöre halkının yaşamları üzerindeki etkisini belirleyebilir.
İnsan Faaliyetleri ve Doğal Afetler	• İnsan faaliyetlerinden dolayı meydana gelen doğal afetlerin zararlarında artış veya azalış olduğunu anlayabilir. • Doğal afetlerin yol açtığı hasarı azaltmanın yollarını önerebilir.
Kaynaklar Konusunda Çatışma	• Eşit şekilde dağılmamış beş veya daha fazla doğal kaynak önerebilir. • Kaynakları koruma sürecinde çatışmaların neden ortaya çıktığını açıklayabilir.
Kaynak Zengini Alanlarda Yaşam	• Üç veya daha fazla zengin ülke söyleyebilir. • Kaynakların neden bol olduğunu ve bölgeler arasında insanların yaşam standartlarındaki farklılıkları açıklayabilir.
Sürdürülebilir Kaynak Geliştirme	• Üç veya daha fazla türde sürdürülebilir kaynak önerebilir. • Sürdürülebilir kaynakları geliştirmenin etkilerini ve yan etkilerini tanımlayabilir.
Sosyalleşmeyi Anlama	• Sosyalleşmenin anlamını açıklar ve örnekler verebilir. • Sosyalleşmenin nasıl gerçekleştiğini açıklayabilir.

	• Sosyalleşme sırasındaki ergenliğin özelliklerini açıklayabilir.
Statü ve Rol	• Statü ve rollerin ne olduğunu anlayarak örnekler verebilir. • Rollerin ve rol çatışmalarının ne olduğunu anlayarak örnekler ve çözüm önerileri sunabilir.
Sosyal Gruplar ve Sosyal Çatışmalar	• Sosyal grupların anlamını açıklayabilir ve sosyal grup türlerini tanımlayabilir. • Sosyal ayrımcılığı ve çatışma türlerini tanımlamasını yaparak çözüm önerileri sunabilir.
Kültürün Anlamı ve Özellikleri	• Kültürün anlamını açıklayabilir. • Günlük hayatta karşılaşılan kültürel faaliyetlerin özelliklerini tanımlayabilir.
Kültürel Tutum Anlayışı	• Kültüre karşı farklı tutumları karşılaştırabilir. • Diğer kültürleri anlamak için iyi bir tutum sergileyebilir.
Kitle İletişim Araçlarını ve Popüler Kültürü Anlama	• Kitle iletişim araçlarının ve popüler kültürün anlamını ve özelliklerini açıklayabilir. • Popüler kültürü eleştirel olarak değerlendirebilir.
Siyaset ve Siyasal Yaşam	• Siyasetin anlamını ve işlevini açıklayabilir. • Devlet ve vatandaşların siyasi yaşamdaki rolünü açıklayabilir.
Demokrasinin ve Demokratik Politikanın Temel İlkeleri	• Demokratik siyasetin gelişimini açıklayabilir. • Demokratik ideolojiyi ve demokratik politikanın temel ilkelerini açıklayabilir.
Demokratik Hükümet Şekilleri	• Demokratik siyasal sistemi ve hükümet şeklini merkez alarak açıklayabilir. • Parlamento sistemini ve cumhurbaşkanlığı sistemini karşılaştırabilir ve açıklayabilir.
Politik Süreç ve Politik Konular	• Siyasi sürecin anlamını açıklayabilir. • Çeşitli siyasi aktörlerin politik süreç içindeki rolünü açıklayabilir.
Seçimlerin Anlaşılması	• Seçimlerin anlamını ve işlevini açıklayabilir. • Seçimin temel ilkelerini açıklayabilir. • Adil seçimler yapılabilmesi için oluşturulan kurum ve kuruluşları açıklayabilir.
Yerel Yönetim Sistemi ve Vatandaş Katılımı	• Yerel özerkliğin anlamını ve özelliklerini açıklayabilir. • Vatandaşların toplum problemlerini çözmede nasıl yer aldıklarını ve katılmaya istekli olduklarını açıklayabilir.
Yasaların Anlamı ve Amacı	• Hukukun anlamını ve özelliklerini açıklayabilir. • Yasanın amacını açıklayabilir.
Yasaların Yaşam Alanına Göre Sınıflandırılması	• Yasaları disiplin alanlarına göre ayırabilir. • Yasaları alanına özgü özelliklerini ve mahkemeler ile ilişkisini tanımlayabilir.
Yargının Anlaşılması	• Yargılamanın anlamını ve türünü açıklayabilir. • Adil yargılama sistemini açıklayabilir.
Modern Toplumdaki Değişiklikler	• Toplumsal değişimin anlamını ve özelliklerini açıklar. • Modern toplumun değişen örüntülerini açıklar ve problemleri analiz eder.
Kore Toplumundaki Değişiklikler	• Toplumsal değişimin anlamını ve özelliklerini açıklar. • Modern toplumdaki değişimleri tanımlar ve sorunları analiz eder.
Modern Sosyal Sorunlar	• Kore toplumunda ki sosyal değişimin özelliklerini açıklar. • Düşük doğum oranı, yaşlanan nüfus ve çok kültürlü değişim gibi Kore toplumunun sosyal değişimindeki son eğilimlerini açıklar. • Kore toplumunda ortaya çıkan sosyal değişimler ile başa çıkma yollarını önerebilir.

Tablo 4.58'de Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında 37 ünite konusuna ve ünite konuları tamamlandığında öğrencide bulunması gereken davranışlar başlığı altında toplam 77 madde bulunmaktadır. Öğretim programında belirtildiği gibi ders kitabı ünite konuları coğrafya ve genel sosyal tema alanlarından oluşmaktadır. Bu maddelerin yüklemlerinde tanımlama, inceleme, açıklama, kavrama, keşfetme, empati kurma ve örnek vererek açıklama gibi ifadeler kullanılmaktadır.

4.17.2.1. Güney Kore sosyal bilgiler dersi konu dağılımlarının ilişkili oldukları disiplinler

Bu başlık altında Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabı konu dağılımlarının ilişkili olduğu disiplinler ele alınmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabı ünite

konu dağılımlarının ilişkili oldukları disiplinlere ilişkin bilgilere Tablo 4.59'da yer verilmektedir.

Tablo 4. 59. Güney Kore toplum 1 ders kitabı ünite konularının ilişkili oldukları disiplin alanları

Alan	Üniteler
Coğrafya	• Harita Okuma • Yer ve İnsan Hayatı • Coğrafi Bilgi ve Coğrafi Bilgi Teknolojisi • Dünyanın İklim Bölgesi • Yağmur Ormanları İklim Bölgesinde Yaşam • Ilıman İklimlerde Yaşam • Kurak ve Tundra İklimlerinde Yaşam • Dağlık Yer Şekilleri ve Yaşam • Sahil Bölgelerine Seyahat ve Yaşam • Kore'nin Doğal Manzarası • Doğal Afetlerin Yaşandığı Alanlar • Doğal Afetlerle Yaşayan İnsanlar • İnsan Faaliyetleri ve Doğal Afetler
Ekonomi	• Kaynaklar Konusunda Çatışma • Kaynak Zengini Alanlarda Yaşam • Sürdürülebilir Kaynak Geliştirme
Antropoloji	• Modern Toplumdaki Değişiklikler
Siyaset	• Siyaset ve Siyasal Yaşam • Demokrasinin ve Demokratik Politikanın Temel İlkeleri • Demokratik Hükümet Şekilleri • Politik Süreç ve Politik Konular • Seçimlerin Anlaşılması • Yerel Yönetim Sistemi ve Vatandaş Katılımı
Hukuk	• Yasaların Anlamı ve Amacı • Yasaların Yaşam Alanına Göre Sınıflandırılması • Yargının Anlaşılması
Sosyoloji	• Sosyalleşmeyi Anlama • Statü ve Rol • Sosyal Gruplar ve Sosyal Çatışmalar • Kore Toplumundaki Değişiklikler • Modern Sosyal Sorunlar
Kültür	• Kültürdeki Bölgesel Farklılıklar • Kültürlerarası İletişim ve Kültürel Dönüşüm • Çeşitli Kültürlerin Bir Arada Bulunması ve Çatışması • Kültürün Anlamı ve Özellikleri • Kültürel Tutum Anlayışı • Kitle İletişim Araçlarını ve Popüler Kültürü Anlama

Tablo 4.59 incelendiğinde Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında yer alan konuların coğrafya, ekoloji, ekonomi, antropoloji, siyaset, hukuk, iletişim, sosyoloji ve kültür gibi disiplinler ile ilişkili olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabındaki ünitelerin tarih disiplini ile ilişkili olmadığı tespit edilmektedir. Tablo 4.60'da ünite konularının ilişkili oldukları disiplinlerin frekans ve yüzdelik dağılımlarına yer verilmektedir.

Tablo 4. 60. Toplum 1 ders kitabı ünite konularının ilişkili oldukları disiplinlerin frekans ve yüzdelik dağılımları

Alan	***f***	**%**
Coğrafya	13	35,1
Ekonomi	3	8,1
Antropoloji	1	2,7
Siyaset	6	16,2
Hukuk	3	8,1
Sosyoloji	5	13,6
Kültür	6	16,2
Toplam	37	100

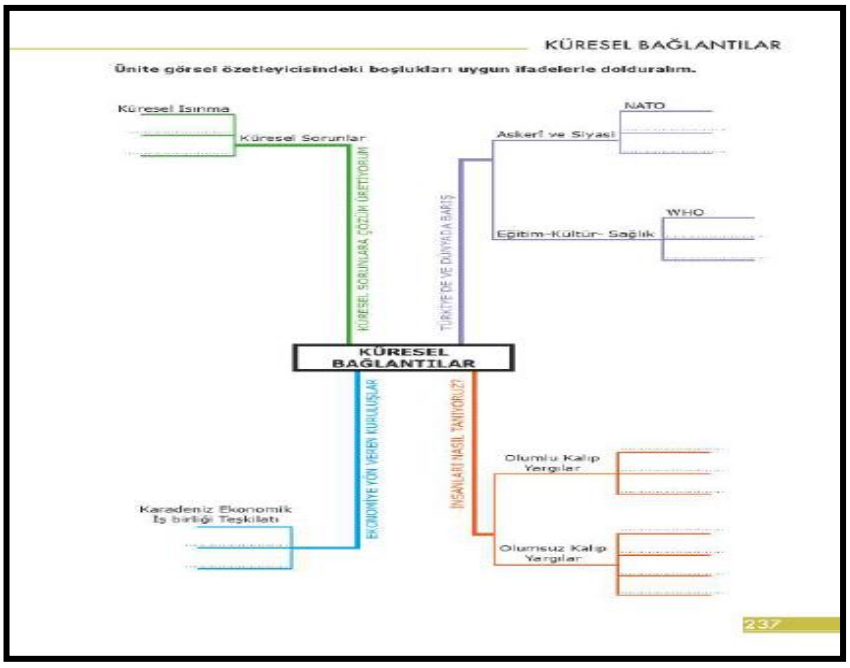
Tablo 4.60'da Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında yer verilen konuların 13'ünün (%35,1) coğrafya, 6'sının (%16,2) siyaset ve kültür, 5'inin (%13,6) sosyoloji, 3'ünün (%8,1), ekonomi ve hukuk ve 1'inin ise (%2,7) antropoloji disiplinleri ile ilişkili olduğu bulgusuna yer verilmektedir.

4.18. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Bölüm Sonu Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması

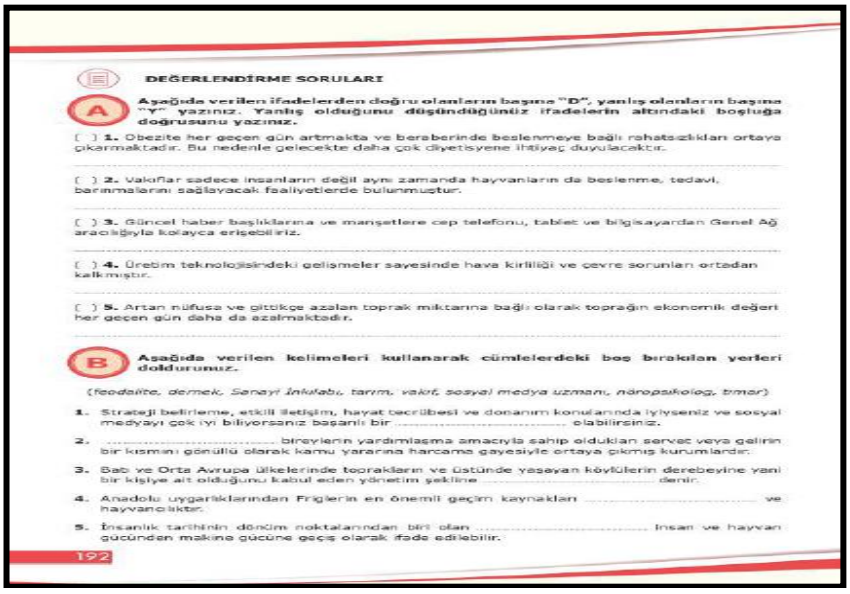
Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının bölüm sonu özellikleri incelenmektedir. Türkiye ve Güney Kore ders kitapları bölüm sonu özellikleri ayrı başlıklar halinde aşağıda yer verilmektedir.

4.18.1. Türkiye Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitabı Bölüm Sonu Özellikleri

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı öğrenme alanı sonunda zihin haritası ve değerlendirme sorularının yer aldığı etkinlik sayfası bulunmaktadır. Bu etkinliklerden her öğrenme alanı sonunda 1 adet zihin haritası etkinliği ve doğru yanlış, boşluk doldurma, çoktan seçmeli ve açık uçlu olmak üzere 5 farklı türde değerlendirme etkinlik sorularına yer verilmektedir. Ders kitabının tamamında toplam 107 adet zihin haritası etkinliği ve değerlendirme etkinlik soruları yer almaktadır. Zihin haritası etkinliği ve değerlendirme etkinlik sorularında öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerinin ölçülmesi amaçlanmaktadır. Etkinlik sorularının cevapları kitabın sonunda bulunan cevap anahtarı sayfasında bulunmaktadır. Bu etkinlik sorularına ait görsellere Resim 4.24'de ve 4.25'de yer verilmektedir.

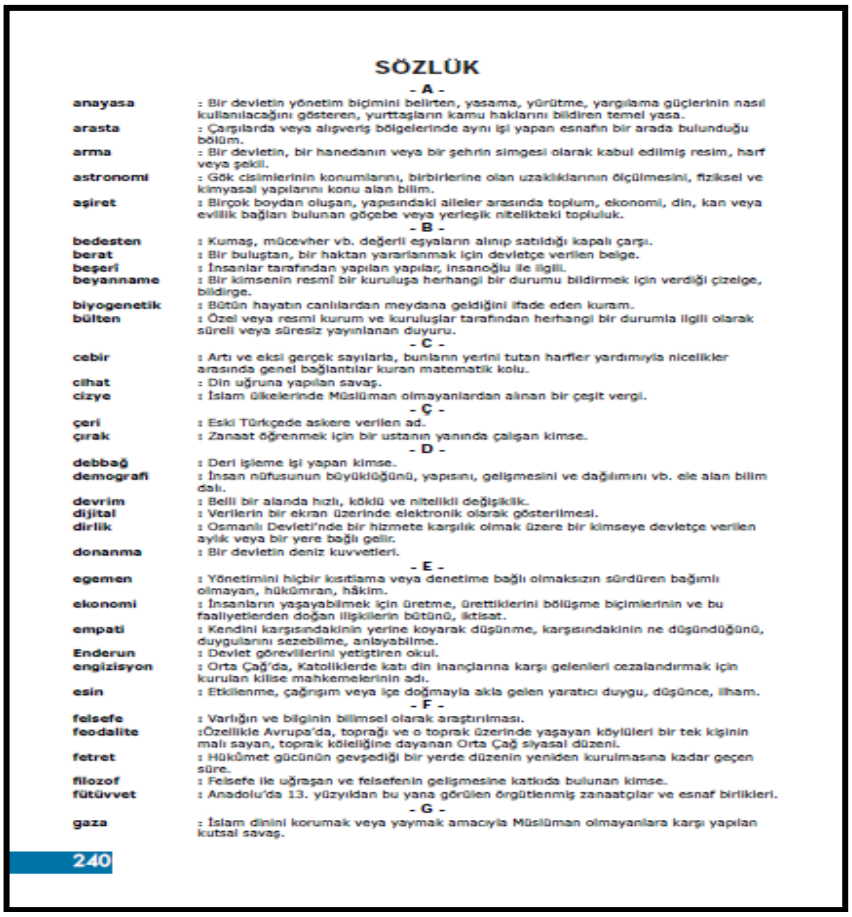

Resim 4. 24. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 237. sayfa görseli (MEB, 2019)

Resim 4. 25. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı 192. sayfa görseli (MEB, 2019)

Kronoloji listesi Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı öğrenme alanı sonunda değil ders kitabının sonunda bulunmaktadır. Kronoloji listesi içeriği incelendiğinde milattan önce 3200 tarihinde Sümerlilerin yazıyı icat etmesinden başlayarak milattan sonra 1946 tarihinde Demokrat Partinin kuruluşuna kadar geçen sürede meydana gelen önemli olaylar sıralanmaktadır. Ayrıca Sosyal Bilgiler ders kitabı sonunda sözlük listesi bulunmaktadır. Bu sözlük listesine Resim 4.26'da yer verilmektedir.

SÖZLÜK

- A -

anayasa : Bir devletin yönetim biçimini belirten, yasama, yürütme, yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren, yurttaşların kamu haklarını bildiren temel yasa.
arasta : Çarşılarda veya alışveriş bölgelerinde aynı işi yapan esnafın bir arada bulunduğu bölüm.
arma : Bir devletin, bir hanedanın veya bir şehrin simgesi olarak kabul edilmiş resim, harf veya şekil.
astronomi : Gök cisimlerinin konumlarını, birbirlerine olan uzaklıklarının ölçülmesini, fiziksel ve kimyasal yapılarını konu alan bilim.
aşiret : Birçok boydan oluşan, yapısındaki aileler arasında toplum, ekonomi, din, kan veya evlilik bağları bulunan göçebe veya yerleşik nitelikteki topluluk.

- B -

bedesten : Kumaş, mücevher vb. değerli eşyaların alınıp satıldığı kapalı çarşı.
berat : Bir buluştan, bir haktan yararlanmak için devletçe verilen belge.
beşerî : İnsanlar tarafından yapılan yapılar, insanoğlu ile ilgili.
beyanname : Bir kimsenin resmî bir kuruluşa herhangi bir durumu bildirmek için verdiği çizelge, bildirge.
biyogenetik : Bütün hayatın canlılardan meydana geldiğini ifade eden kuram.
bülten : Özel veya resmî kurum ve kuruluşlar tarafından herhangi bir durumla ilgili olarak süreli veya süresiz yayınlanan duyuru.

- C -

cebir : Artı ve eksi gerçek sayılarla, bunların yerini tutan harfler yardımıyla nicelikler arasında genel bağlantılar kuran matematik kolu.
cihat : Din uğruna yapılan savaş.
cizye : İslam ülkelerinde Müslüman olmayanlardan alınan bir çeşit vergi.

- Ç -

çeri : Eski Türkçede askere verilen ad.
çırak : Zanaat öğrenmek için bir ustanın yanında çalışan kimse.

- D -

debbağ : Deri işleme işi yapan kimse.
demografi : İnsan nüfusunun büyüklüğünü, yapısını, gelişmesini ve dağılımını vb. ele alan bilim dalı.
devrim : Belli bir alanda hızlı, köklü ve nitelikli değişiklik.
dijital : Verilerin bir ekran üzerinde elektronik olarak gösterilmesi.
dirlik : Osmanlı Devleti'nde bir hizmete karşılık olmak üzere bir kimseye devletçe verilen aylık veya bir yere bağlı gelir.
donanma : Bir devletin deniz kuvvetleri.

- E -

egemen : Yönetimini hiçbir kısıtlama veya denetime bağlı olmaksızın sürdüren bağımsız olmayan, hükümran, hâkim.
ekonomi : İnsanların yaşayabilmek için üretme, ürettiklerini bölüşme biçimlerinin ve bu faaliyetlerden doğan ilişkilerin bütünü, iktisat.
empati : Kendini karşısındakinin yerine koyarak düşünme, karşısındakinin ne düşündüğünü, duygularını sezebilme, anlayabilme.
Enderun : Devlet görevlilerini yetiştiren okul.
engizisyon : Orta Çağ'da, Katoliklerde katı din inançlarına karşı gelenleri cezalandırmak için kurulan kilise mahkemelerinin adı.
esin : Etkilenme, çağrışım veya içe doğmayla akla gelen yaratıcı duygu, düşünce, ilham.

- F -

felsefe : Varlığın ve bilginin bilimsel olarak araştırılması.
feodalite :Özellikle Avrupa'da, toprağı ve o toprak üzerinde yaşayan köylüleri bir tek kişinin malı sayan, toprak köleliğine dayanan Orta Çağ siyasal düzeni.
fetret : Hükûmet gücünün gevşediği bir yerde düzenin yeniden kurulmasına kadar geçen süre.
filozof : Felsefe ile uğraşan ve felsefenin gelişmesine katkıda bulunan kimse.
fütüvvet : Anadolu'da 13. yüzyıldan bu yana görülen örgütlenmiş zanaatçılar ve esnaf birlikleri.

- G -

gaza : İslam dinini korumak veya yaymak amacıyla Müslüman olmayanlara karşı yapılan kutsal savaş.

240

Resim 4. 26. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabı sonunda bulunan sözlük listesinin ilk sayfası (MEB, 2019)

Sözlük liste sayfasının Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında her öğrenme alanı sonunda değil ders kitabının sonunda yer verildiği görülmektedir. Sözlük liste sayfasında toplam 105 kelimenin açıklaması bulunmaktadır. Bununla birlikte kaynakça sayfası ders kitabının sonunda yer almaktadır. Ders kitabı hazırlanırken yararlanılan kitap, dergi, genel internet ağ adresleri, görsel kaynakça ve kare kod uygulama kaynakçaları olmak üzere 5 farklı kaynakça kullanıldığı tespit edilmektedir.

4.18.2. Güney Kore Toplum 1 Ders Kitabı Bölüm Sonu Özellikleri

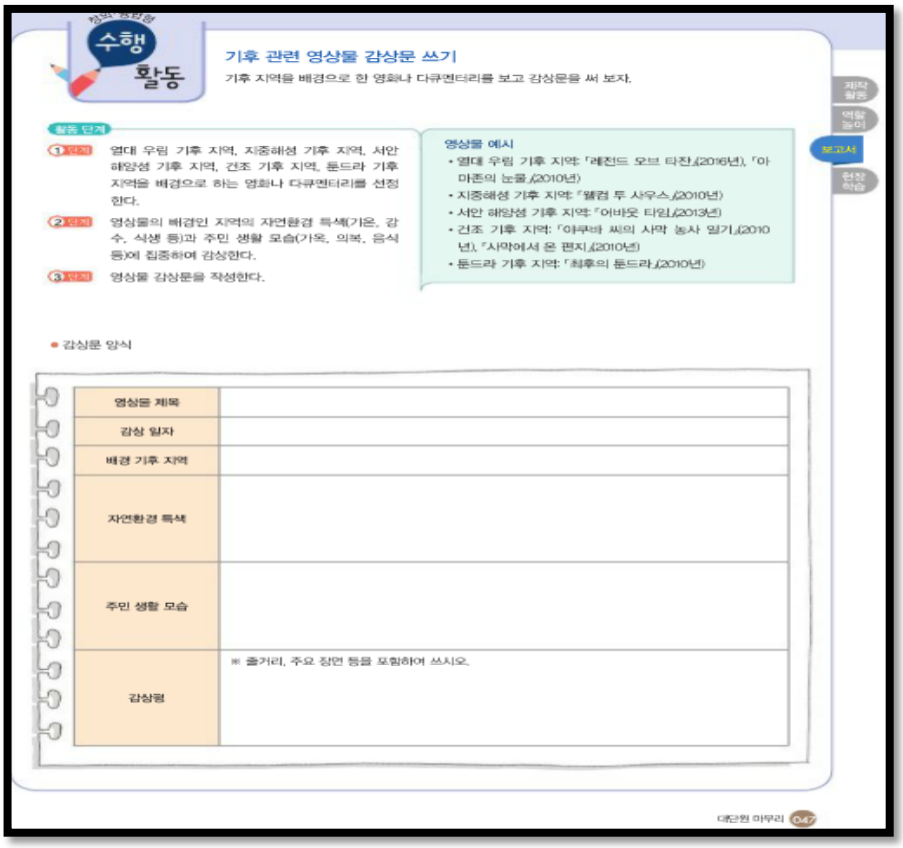
Güney Kore Toplum 1 kitabında her ünite sonunda "*bölüm sonu sayfası, yaratıcılık ve yakınsama, indeks ve referanslar*" bulunmaktadır. Ders kitabı tamamında 22 etkinlik bulunmaktadır. Farklı dünya, farklı kültür ünitesi ile sosyal değişim ve sosyal problemler ünite sonunda 1'er etkinlik, diğer ünite sonlarında ise 2'şer

etkinliğe yer verilmektedir. Toplum 1 ders kitabında yaratıcılık ve yakınsama etkinlikleri her ünite sonunda bulunmaktadır. Bu etkinlikler "*üretim etkinliği, rol yapma etkinliği, bildiri etkinliği ve okul gezisi*" etkinliği olmak üzere 4 farklı etkinlik yer almaktadır. Güney Kore Toplum 1 ders kitabında her ünite sonunda 1 adet yaratıcılık ve yakınsama etkinliği olmak üzere kitapta toplam 12 yaratıcılık ve yakınsama, 7 üretim, 3 bildiri ve 2 okul gezisi etkinlikleri bulunmaktadır. Resim 4.27'de ünite sonunda bulunan etkinlik görseline yer verilmektedir.

Resim 4. 27. Toplum 1 ders kitabı 123. sayfa görseli (Lee, 2015)

Resim 4.28'de verilen etkinlik örneğinde öncelikle öğrencilere iklimle ilgili videolar, filmler ya da belgeseller izletilerek onlardan rapor yazmaları istenmektedir. Daha sonra etkinlik aşamasına geçilmektedir. Etkinlik aşamasında öğrenciler izlemiş oldukları video, film ya da belgesel ile ilgili görüşlerini yazmaları beklenmektedir. Toplum 1 ders kitabı 48. sayfada bulunan *"yaratıcılık ve yakınsama*" etkinlik örneği görseline Resim 4.28'de yer verilmektedir.

Resim 4. 28. Toplum 1 ders kitabı 48. sayfa görseli (Lee, 2015)

Etkinlik aşaması:

1. Aşama: Tropikal yağmur ormanı, Akdeniz, Xi'an, kurak ve tundra iklimi bölgelerinde geçen filmleri veya belgeselleri seçer.

2. Aşama: Bu film veya belgeselde geçen sıcaklık, yağış, bitki örtüsü gibi özelliklerin yerel halkın yaşamlarına (ev, kıyafet, yiyecek gibi) etkisine odaklanır.

3. Aşama: İzlenilen film veya belgesel ile ilgili görüş yazılması istenir.

Video başlığı:

İzleme tarihi:

Arka plan iklim bölgesi:

Film, belgesel ve video örnekleri:

Tropikal yağmur ormanı iklim bölgesi: "Tarzan Efsanesi (2016), Amazon'un Gözyaşları (2010)"

Akdeniz iklim bölgesi: "Güneye Hoş Geldiniz" (2010); X'an Okyanus Gifu Bölgesi: "Zaman Hakkında" (2013)

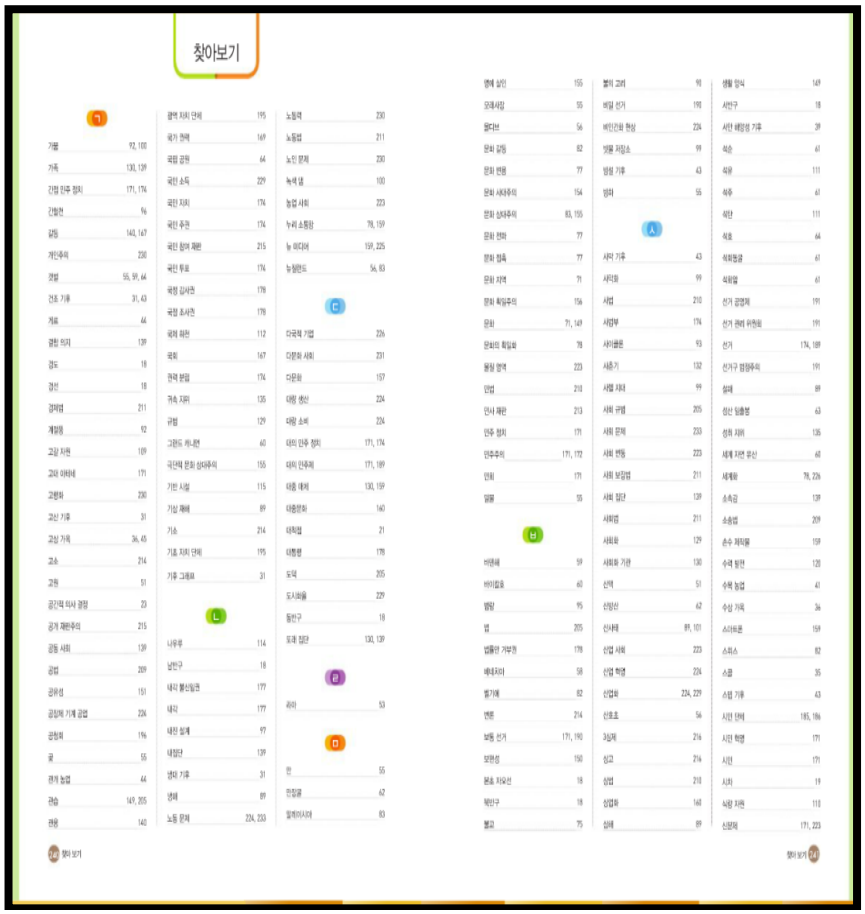
Kurak iklim bölgesi: "Yakuba'nın Çöl Çiftçiliği Günlüğü" (2010), "Çölden Bir Mektup" (2010); Tundra iklim bölgesi: Son Tundra" (2010)

Doğal çevre:

Yerleşik yaşam:

Görüş İncelemesi: Lütfen olay örgüsü ve ana sahne gibi etmenleri ekleyiniz.

Toplum 1 kitabında indeks ve referans sayfalarına kitabın sonunda yer verilmektedir. İndeks sayfasında yer alan bilgiler kitabın içerisinde geçen kavramlardır. İndeks listesi sayfası Resim 4.29'da verilmektedir.

Resim 4. 29. Toplum 1 ders kitabın sonunda bulunan indeks listesi (Lee, 2015)

Toplum 1 ders kitabı içerisinde yer verilen metin ve görsellerin sonunda hangi kaynaklardan yararlanıldığına dair bilgi verilmemekte, bunun yerine ders kitabının sonunda yer alan kaynakça bölümünde yararlanılan kaynaklar bulunmaktadır. Bunun yanı sıra ders kitabının sonunda ünitelerde yer alan etkinliklerin cevap anahtarı sayfası mevcuttur. Ders kitabında fotoğraf kaynakçası, literatür belgesi, çeşitli yazarlara atıflar, internet kaynakları ve haber bülteni olmak üzere toplam 224 adet kaynakçanın olduğu tespit edilmektedir.

5. TARTIŞMA

Bu başlık altında Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ve Sosyal Bilgiler ders kitaplarının karşılaştırması olmak üzere iki başlık altında tartışma sonuçlarına yer verilmektedir. Bununla beraber araştırma sonunda ulaşılan bulgular ile literatürdeki araştırma bulguları arasındaki önemli ve dikkat çeken sonuçlar tartışılmaktadır. Araştırmada Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın ve Sosyal Bilgiler ders kitaplarının doğru ve yanlışlarından ziyade her iki ülke öğretim programları ve ders kitapları hakkında objektif bir değerlendirme yapılmaya çalışılmaktadır.

5.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın Karşılaştırılmasına İlişkin Tartışma

Türkiye ve Güney Kore eğitim sistemleri eğitim süreleri bakımından incelendiğinde Türkiye'de 4 yıl ilkokul, 4 yıl ortaokul ve 4 yıl lise olmak üzere zorunlu eğitim 12 yıl; Güney Kore'de ise 6 yıl ilkokul ve 3 yıl ortaokul olmak üzere zorunlu eğitim 9 yıl, lise eğitimi ise 3 yıldır. Bu bağlamda araştırma bulgusunda her iki ülkede zorunlu eğitim süreleri farklılıklar göstermektedir. Türkiye'de ilkokul, ortaokul ve lise eğitimi zorunlu, Güney Kore'de ise ilkokul ve ortaokul eğitimi zorunlu, lise eğitimi ise zorunlu değildir. Cho'nin (2017) Türkiye ve Güney Kore eğitim sistemleri üzerine yapmış olduğu araştırmasında zorunlu eğitim süresinin Türkiye'de Güney Kore'ye göre daha fazla olduğu bulgusuna ulaşmaktadır. Göçen Kabaran ve Görgen'in (2016) Güney Kore, Hong Kong, Singapur ve Türkiye'nin eğitim sistemlerini üzerine yapmış olduğu araştırmada bu ülkelerin eğitim sistemlerinde yapısal olarak farklılıkların olduğunu ifade etmektedir. Bu bakımdan her iki araştırma ile benzer bulgulara ulaşıldığı söylenebilir.

Dünya da yer alan gelişmiş ülkelerin eğitim alanında geldikleri düzey incelendiğinde toplumsal ve sosyokültürel bakımından gelişmişliklerinin ve eğitim reformlarının büyük payı vardır (Akınoğlu, 2005; Kafadar, Öztürk ve Katılmış, 2018). Araştırmada Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı birbiri ile bağlantılı disiplinler arası bir anlayış ile 7 öğrenme alanı çerçevesinde, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi

Öğretim Programı ise Sosyal Bilgiler ile birlikte ortak olarak verilen tarih, entegre toplum, Kore tarihi, seçmeli derslerde yer alan kariyer seçimi tema alanı üniteleri çerçevesinde yapılandırıldığı bulgusuna ulaşılmaktadır. Bu bakımdan her iki ülke öğretim programlarında farklılıkların olması eğitim alanında gerçekleştirdikleri reformlarla yakından ilgili olduğu söylenebilir.

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin kapsadığı sınıf ve ders saatleri açısından ele alındığında Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi örgün eğitim sistemi içerisinde ilkokul ve ortaokul kademelerindeki sınıflarda öğretildiği, lise kademesinde ise Sosyal Bilgiler Dersine yer verilmediği; Güney Kore'de ise ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde Sosyal Bilgiler Dersinin verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır. Bunun yanı sıra eğitim sistemlerinde Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi haftalık olarak, Güney Kore'de ise ders saatleri yıllık olarak planlanmaktadır. İki ülke arasındaki ders saatleri ve sınıf düzeyleri bakımından farklılıkların olması her iki ülkenin toplumsal, siyasi ve ekonomi gibi alanlarda farklılaşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Altıntaş ve Görgen (2014), Güney Kore eğitim sisteminin amaçlarının Hongiklngan idealini, Türkiye eğitim sisteminin amaçlarını ise Atatürk inkılap ve ilkelerini ve anayasada belirtilen Atatürk milliyetçiliğini yansıttığını, diğer genel amaçların ise iki ülkede de benzer şekilde olduğunu ifade etmektedirler. Bu bağlamda Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın amaçlar bakımından incelendiğinde evrensel meselelere, toplumsal ilişkilere, politik ve toplumsal olgulara ve bilgiyi üretme ve kullanma gibi konular bakımından benzerlik gösterdiği bulgusu çalışmamızın bulguları ile paralellik göstermektedir. Çetin (2018) yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin tüm dünyayı ilgilendiren konulara ve problemlere karşı duyarlı olması yalnızca kendi ülkesi ve toplumu için değil dünyadaki farklı ülke ve toplumların özelliklerini de kavramaları açısından önem taşıdığını belirtmektedir. Bu bakımdan yapmış olduğumuz çalışma ile benzerlikler gösterdiğini söylemek mümkündür. Akashi (2019) çalışmasında Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda bireysel, sosyal ve evrensel yeteneklerin öğrencilere kazandırılması gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Topçu ve Karatekin (2017) Türkiye Sosyal Bilgiler Dersinin farklı sosyal bilim dallarının bir araya getirilmesiyle oluşmuş kapsamlı ve

amaçları oldukça geniş bir ders olduğunu, benzer şekilde Choi (2010) de Sosyal Bilgiler Dersi öğrencilerin güncel kültürel değişiklikleri keşfetmesini, diğer kültürel gruplar hakkında bilgi edinmesini, başkalarının farklılıklarını kabul etmesini ve kültürel konulara farklı açılardan bakabilmesini sağlayan bir ders olduğunu söylemektedirler. Bu açıdan Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda tarih konularının amaçlarına yer verilmesi bakımından Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'na göre daha kapsamlı olduğu söylenebilir.

Ross (2006) ülkelerin öğrenciye hangi tür kazanımların hangi dersler aracılığı ile verilmesi konusunda karar vermeleri gerektiğini ifade etmektedir. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları kazanımlar bakımından incelendiğinde Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda her sınıf düzeyinde coğrafya, tarih ve vatandaşlık, Güney Kore öğretim programında ise coğrafya ve genel sosyal tema alanı kazanımlarının olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

Park ve Kim'in (2009) yapmış oldukları araştırmada Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program içeriğinin insan ve mekân, insan ve zaman, insan ve toplum alanlarının birleştirilerek programda yer alması gerektiğini belirtmektedirler. Bu bakımdan Türkiye ve Güney Kore öğretim programları içerikler bakımından incelendiğinde Türkiye ilkokul ve ortaokul öğretim programında içerikler tarih, coğrafya ve vatandaşlık disiplinlerine ait konulardan, Güney Kore ilkokul öğretim programında tarih disiplinine ait konular Sosyal Bilgiler içerisinde yer alırken ortaokul öğretim programında tarih disiplinine ait konular Sosyal Bilgiler içerisinde yer almamaktadır. Ortaokul öğretim programı coğrafya ve genel sosyal tema alanlarından oluşmaktadır. Bunun nedeni ise Güney Kore'nin komşuları olan Japonya ve Çin ile yaşadığı anlaşmazlıklardır. Bu anlaşmazlıklar Japonya ile Güney Kore Dokdo adacıklarındaki toprak anlaşmazlığı ve Japon sömürge yönetimi sırasında Korelileri seks kölesi olarak çalıştırmalarından kaynaklanmaktadır. Ayrıca Çin'in Koguryo bölgesi üzerinde hak iddia etmesi her iki ülke arasında gerginliklere sebep olmaktadır. Bu sebeplerden dolayı Güney Koreli tarihçiler ve halk tarafından zaman zaman protesto gösterileri düzenlenmektedir. Bu yüzden Güney Kore kamu görevlileri ve Sosyal Bilgiler politika yapıcıları tarih dersinin okul eğitiminde güçlendirmeye ikna etmiş ve sonuç olarak tarih dersi Sosyal Bilgilerden ayrılarak bağımsız bir konu olarak

yeniden tanımlanmıştır (Daehoon, 2017). Doğan ve Torun (2018) Sosyal Bilgiler Dersinin tarih ve coğrafya dersleri ile birlikte mi yoksa ayrı bir anlayışla mı öğretilmesi gerekliliği üzerinde çalışma yapmaktadırlar. Bu çalışma sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu Sosyal Bilgiler Dersinin multidisipliner bir anlayışla okutulması gerektiği konusunda görüş bildirmişlerdir. Bu araştırma sonucuna göre Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı içeriklerinde tarih dersi konularının yer alması bakımından Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'na göre daha kapsamlı olduğu söylenebilir. Bu farklılık ülkelerin bulundukları coğrafyada ortaya çıkan çeşitli sosyal, siyasi ve ekonomik sorunların eğitim sistemlerine yansıması olarak görülebilir.

Öğrenme öğretme süreçleri çağdaş eğitim teknolojilerinden yararlanıldığı, çağdaş öğrenme öğretme yöntem ve tekniklerine uygun olarak tasarlandığı ve çağdaş öğrenme modellerine ve stratejilerine uygun, açık ve anlaşılır, öğrenci merkezli, planlı olarak düzenlenmesi gerekmektedir (Taş ve Kıroğlu, 2018; Şimşek, 2017). Yapılan araştırma sonucunda Sosyal Bilgiler Dersinin hedeflerine ulaşmak için nitelikli bir öğrenme öğretme süreci gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu açıdan Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda eğitim öğretim süreçleri 10 madde olarak açıklanmakta ve sınıf içindeki uygulamalarda konular bütünleştirilmiş olarak ele alınmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ise öğrenme öğretme süreci "*Öğrenme ve Öğretme İlkeleri"* ve *"Öğretme ve Öğrenme Yöntemleri*" olmak üzere 2 başlık altında yer verilmektedir. Öğrenme ve öğretme ilkeleri ile öğretme ve öğrenme yöntemleri 16 maddede açıklanmaktadır. Her iki ülkenin öğrenme öğretme süreçlerinde açık, anlaşılır, öğrenci merkezli ve planlı olması, eğitim teknolojilerinden yararlanılması gerektiği, sürecin çağdaş öğrenme öğretme yöntem ve tekniklerine uygun olarak tasarlanması, çağdaş öğrenme modellerine ve stratejilerine uygun olarak düzenlenmesi gerektiği gibi ifadelere yer verilmektedir. Bu bakımdan Taş ve Kıroğlu'nun (2018) ve Şimşek'in (2017) yapmış oldukları araştırmalar ile benzer sonuçlara ulaşılmaktadır.

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının ölçme ve değerlendirme bakımından incelendiğinde Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemler açısından

uygulayıcılara kesin sınırlar çizmemektedir. Öğretim programında ölçme ve değerlendirme uygulamaları toplam 10 maddede toplanmaktadır. Ölçme değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleşmektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ise "*ölçme ve değerlendirme uygulamaları, değerlendirme ilkeleri, değerlendirme içeriği, değerlendirme yöntemi ve değerlendirme sonucunun kullanımı*" olmak üzere 4 başlıkta toplanmaktadır. Her başlık altında maddeler halinde değerlendirmelerin nasıl yapılacağına ilişkin yönergeler mevcuttur. Bu yönergeler toplam 20 maddeden oluşmaktadır. Programda öğrencilerin öğrenme süreçleri ve öğrenme performansı değerlendirilmektedir. Değerlendirmenin içeriği bilgiye değil, beceriler, değerler ve tutumlar arasında dengelendiği görülmektedir. İşlevsel alanların değerlendirilmesi, bilgi edinme ve kullanma, sorgulama becerileri, karar verme becerileri, eleştirel düşünme becerileri ve bilgi edinimi, demokratik sosyal yaşam için gerekli olan grup katılım becerileri değerlendirilmektedir. Balcı'nın (2002) yapmış olduğu çalışmada ölçme aracı olarak kullanılan soru türlerinden sadece birinin kullanılmasının doğru olmayacağı, bunun yerine ölçme aracının ölçülecek davranışa ve konu içeriğine göre değişebileceğini vurgulamaktadır. Şimşek (2017) yaptığı araştırmada ölçme ve değerlendirme araçları belirlenirken öğretim programında yer alan kazanımlara göre seçilmesi gerektiği sonucuna ulaşmaktadır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yarısı ölçme ve değerlendirme araçlarını belirlerken öğretim programındaki kazanımlara ve diğer unsurlara göre belirledikleri görülmektedir. Öğrencilere sorulacak olan soruların seçiminde ise öğrenci seviyesinin dikkate alınması gerektiğini ifade etmektedir. Can (2019) yapmış olduğu araştırmada Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin süreç içindeki değişimlerinin ölçülmesi gibi ifadelerin olmasına rağmen ölçme ve değerlendirme boyutunda Sosyal Bilgiler alanına özgü maddelerin açıklamalarına yer verilmediği tespit edilmektedir. Türkiye öğretim programında ölçme ve değerlendirmeye ilişkin Sosyal Bilgiler alanı ile ilgili açıklamalara yer verilmezken Güney Kore öğretim programında ölçme ve değerlendirmeye ilişkin Sosyal Bilgiler alanına özgün açıklamalara yer verilmektedir. Bu bakımından Güney Kore öğretim programının Türkiye öğretim programına göre daha kapsamlı olduğu söylenebilir.

5.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Karşılaştırılmasına İlişkin Tartışma

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının dış kapak tasarımı incelendiğinde her iki ülkede kullanılan Sosyal Bilgiler ders kitaplarının dış kapak sayfasında kitabın adına, kare kod uygulamasına ve görsellere yer verildiği görülmektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise kare kod uygulaması bulunmamaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı iç kapak sayfasında ön söz bulunmazken Güney Kore ders kitabında iç kapak sayfasında ise ön söz yer almaktadır. Her iki ders kitabının dış kapak sayfalarında sınıf seviyelerinin dikkate alınmış olduğu bulgusu, Doğan ve Torun'un (2018) araştırmasında ders kitaplarının sınıf seviyesine göre düzenlenmesi, kitap kapağının içerikle uyumlu olması, kapakta yer alan ögelerin görsel tasarım ilkeleri açısından doğru kullanılması ve bu ögelerin öğrencide merak ve ilgi uyandıracak nitelikte olması gerektiği bulgusu ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmada, Sosyal Bilgiler dersinin geniş bir disiplin alanı olmasından dolayı, kapakta verilen görsel Sosyal Bilgiler dersinin birçok disiplinini kapsayacak şekilde seçildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Doğan ve Tuğ'un (2017) yapmış olduğu çalışmada Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitaplarının dış kapak tasarımları ders kitaplarının içeriğini yansıttığı sonucuna ulaşmıştır. Bu bulgulara göre Doğan ve Tuğ (2017) ile Doğan ve Torun (2018) tarafından yapılan araştırma sonucu ile yapılan araştırma bulgularının benzer doğrultuda olduğu söylenebilir.

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının içindekiler listesi incelendiğinde Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında kitabımızı tanıyalım, öğrenme alanları, konu başlıkları, sözlük, kronoloji, kaynakça, cevap anahtarı, Türkiye haritası, Türk dünyası haritası başlıkları bulunurken Güney Kore ders kitabında ünite ve konu başlıklarına, yaratıcılık ve yakınsama etkinliğine, performans ve grup etkinlikleri başlıklarına yer verilmektedir.

Kangöz (2019) yapmış olduğu araştırmada görsel ögelerin özensiz ve yanlış kullanıldığında öğrencilerin ilgisini ve dikkatini kaybetmesine yol açabileceğini, doğru kullanıldığında ise öğrencilerin anlamasını ve öğrenmesini kolaylaştırarak

kalıcı öğrenmeyi sağlayacağını, öğrencilerin derse katılımını arttıracağını ve öğrencinin yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme ve empati kurma gibi becerilerinin gelişmesinde etkili olacağı sonucuna ulaşmaktadır. Bu bağlamda Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında fotoğraf, harita, çizim, grafik, minyatür, sembol, akıllı işaret ve tablo ögelerine, Güney Kore ders kitabında ise fotoğraf, çizim, grafik, harita afiş ve tablo görsellerine yer verilmektedir. Her iki ülke ders kitaplarında en çok kullanılan görsel öge fotoğraf görselidir. Bu görseller öğrencilerin motivasyonunu arttırmakta ve ilgilerini çektiği söylenebilir. Acun (2019) Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabında en çok kullanılan görsel ögenin fotoğraf görseli olduğu sonucuna ulaşılması bakımından yapmış olduğumuz çalışmayla benzerlik göstermektedir.

Alphan (2008) yapmış olduğu araştırmada sözcüklerin altının çizili olması, standart dışı yazı karakterinin kullanılması, metin içlerinde renkli yazma gibi vurgulama yöntemlerinin uygun olmadığı sonucuna ulaşmaktadır. Yaptığımız çalışmada ise Türkiye ve Güney Kore ders kitaplarındaki ünite giriş sayfa zeminlerinin ve ünite başlıklarının renklendirildiği görülmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında 1., 3., 4., 5., 6. ve 7. öğrenme alan giriş sayfalarındaki başlıklarda siyah renk, 2. öğrenme alanı giriş sayfasındaki başlığın rengi kahverengidir. Bu bakımdan Alphan'ın (2008) yapmış olduğu araştırma sonuçlarıyla bulgularımız farklılık göstermektedir.

Alphan (2008) sayfa tasarımında gereğinden fazla kutucuk kullanımının öğrencilerin odaklanmasını engelleyerek görsel bir karmaşa yaratabileceğini ifade etmektedir. Buna göre Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının sayfa tasarımı incelendiğinde Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında kutucuk ve konuşma balonları içerisinde verilen metinlerde paragrafların uzunlukları değişmekte olduğu, kitap içinde yer alan görsellerin ise paragraflar ile yan yana, paragraf aralarında ya da üzerinde etkinlik yapılacak şekilde verildiği görülmektedir. Yerleştirilen görsellerin ebatları birbirlerinden farklıdır. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise metinlerin ve görsellerin sağ ve sol kenarlarından bırakılan boşluk değerleri farklılık göstermektedir. Sol kenar boşluğunda bazı sayfalarda görsellerde kayma olduğu görülmektedir. Kitapta görsellerle desteklenen metinler yoğun olarak verilmediği

fakat görsellerin kutucuk içerisinde kullanıldığı ve bu durumun bazı sayfalarda karışıklığa neden olduğunu söylemek mümkündür.

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının içerik özellikleri incelendiğinde Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabının her bir öğrenme alanı kendi içinde "*konuların adları, kavramlar, neler öğreneceksiniz ve değerlendirme soruları*" bölümlerden oluştuğu görülmektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise her bir ünite kendi içinde "*ünite adı, ünitenin amaçları, konular, konu ile ilgili anahtar içerikler, konu ile ilgili tanımlamalar, konu ile ilgili araştırma içerikleri, konu ile ilgili bilgi birimleri, bölüm sonu ve ünite ile ilgili yaratıcılık ve yakınsama*" etkinlikleri yer almaktadır.

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki konu başlıkları ile konu içerikleri incelendiğinde Türkiye Sosyal bilgiler ders kitabından seçilen öğrenme alanına ait konu başlığının 5'inin içerik ile uyumlu olduğu fakat 6. öğrenme alanında yer alan "*Demokrasinin Serüveni"* ile 7. öğrenme alanında yer alan "*Türkiye'de ve Dünyada Barış*" konu başlıklarının içeriklerini tam olarak yansıtmadığı; Güney Kore ders kitabında ise konu başlıkları ile konu içeriklerinin uyumlu olduğu sonucuna varılmaktadır.

Türkiye Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitapları temel alınarak üst düzey düşünme becerilerini geliştirebilme katkıları yadsınamaz fakat öğrencilere bu becerileri kullanmaya teşvik edecek farklı materyaller de kullanılabilir (Ödemiş, 2019). An ve Suh (2013) ise ders kitaplarının birincil kaynaklar olarak görülmesine rağmen ders kitabı içeriklerinin öğretmenlerin inançlarına ve müfredatlarına ilişkin kendi kararlarına yanıt verecek şekilde yeniden yapılandırılabileceğini ve yeniden yorumlanabileceğini dile getirmektedirler. Park (2008) Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının tarih ve coğrafya içeriğinin uygunluğunu artırmak için öğrencilerin yaşam bağlamlarının dikkate alınarak içeriklerin bütünleştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir ancak An ve Suh (2013) ise dünyanın birçok ülkesinde Tarih/Sosyal Bilgiler ders kitaplarının gençlerin kendi ülkelerinin tarihi ve dünyanın diğer bölgeleri hakkında bilgi edinmeleri için ana kaynak olduğunu, öğrencilerin ulusal ve vatandaşlık kimliklerini geliştirmelerine yardımcı olacağını iddia etmektedir. Ayrıca

Patterson ve Choi (2018) Güney Kore, ders kitaplarını Kore kültüründe mükemmellik ve küresel pazarda ekonomik rekabet gücünün arttırılması için bir araç olarak görmektedirler.

Moon ve Koo (2011) Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabının öğrenci merkezli, küresel bir toplumda öğrencilerin öz yönelimli ve etkin bireyler olmasını sağlayacak şekilde hazırlandığını ifade etmektedir. Özdemir (2017) ise Sosyal Bilgiler ders kitabında demokrasi ve insan hakları kavramlarına yer verildiğini belirtmektedir. Bu bağlamda Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabı eğitsel tasarım özellikleri incelendiğinde her iki ülke ders kitaplarının öğrenci merkezli olarak hazırlandığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Bozkurt (1995) yapmış olduğu çalışmada öğrenme öğretme süreci sonunda amaçların ve amaçlarla ilgili davranışların kazandırılıp kazandırılmadığını tespit edebilmek için çeşitli değerlendirmelerin yapılması gerekliliği üzerinde durmaktadır. Bu bağlamda Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabındaki öğrenme alanı sonunda zihin haritası ve değerlendirme soruları bulunduğu görülmektedir. Öğrenme alanları sonunda yer alan değerlendirme soruları doğru yanlış, boşluk doldurma, çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Güney Kore Toplum 1 kitabında "*yaratıcılık ve yakınsama"* başlığı altında etkinliklere yer verilmektedir. Bu etkinlikler üretim, rol yapma, bildiri ve okul gezisi etkinlikleri olmak üzere 4 başlık şeklinde tasarlanmaktadır. Her iki ülkenin ders kitaplarında değerlendirme etkinliklerine yer verilmekte olduğu görülmektedir. Kab'ın (2012) yaptığı araştırmada etkinliklerin öğrencilerin becerilerini geliştirmede önemli rol oynadığı, öğrencileri araştırmaya yönlendirdiği, derse ilgi ve başarı noktasında katkıda bulunduğu sonucuna ulaşması bakımından araştırma sonunda elde ettiğimiz bulgularla benzerlik göstermektedir.

6. SONUÇ

Bu başlık altında bulgulardan ve tartışmalardan hareketle araştırmanın sonucuna yer verilmektedir. Her iki ülkenin öğretim programlarının ve ders kitaplarının benzerliklerine ve farklılıklarına ilişkin sonuçlara aşağıda yer verilmektedir.

6.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları'nın benzerliklerine ilişkin sonuçlar sınıflar ve ders saatleri, amaçlar, kazanımlar içerikler, eğitim öğretim süreçleri ve ölçme ve değerlendirme başlıkları altında verilmektedir.

6.1.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersinin Kapsadığı Sınıflar ve Ders Saatleri Bakımından Benzerliklerine İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore'de uygulanan Sosyal Bilgiler Öğretim Programları ilkokul ve ortaokul kademelerini kapsayacak şekilde oluşturulmaktadır. Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ilkokul 4. sınıf, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıfları; Güney Kore'de ise Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları ilkokul 3., 4., 5. ve 6. sınıfları ve ortaokul 1., 2. ve 3. sınıfları kapsamaktadır.

6.1.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Amaçlar Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler dersi öğretim programında 18, Güney Kore Sosyal Bilgiler dersi öğretim programında ise 6 amaç cümlesine yer verilmektedir. Her iki ülkenin amaçları incelendiğinde ise evrensel sorunlar, toplumsal ilişkiler, politik ve toplumsal olgular, bilgiyi üretme ve kullanma gibi konular vurgulanmaktadır. Ayrıca ülkesini ve dünyayı ilgilendiren sorunlar, her iki ülkenin gelenek ve kültürüyle ilişkili konular ile bireyin etkin olduğu ve demokratik bilince sahip duyarlı vatandaşlar yetiştirmek amaçların ortak içeriğini oluşturmaktadır. Her iki ülkenin Sosyal Bilgiler dersi öğretim programlarında demokrasi, insan hakları, adalet, sosyal

ve kültürel konular, evrensel konular ve kendi toplumlarının ve diğer toplumların özelliklerini öğrenmeleri hedeflenmektedir.

6.1.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Kazanımlar Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Her iki ülkenin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program yapısının çok disiplinli yaklaşıma göre bütünleşik olarak oluşturulduğu görülmektedir. Kazanımların öğrencilerin seviyelerine göre açıklandığı ve her bir kazanım parça-bütün ilişkisi içinde anlamlı bir şekilde programlarda yer almaktadır. Her iki ülke öğretim programlarında ekonomi, kültür, demokrasi, vatandaşlık ve coğrafya konu kazanımlarına yer verildiği tespit edilmektedir.

6.1.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki İçerikler Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda verilen öğrenme alanlarının 4., 5., 6. ve 7. sınıf kademelerinde aynı olması programdaki bütüncül bakış açısını ve programdaki bütünlüğü göstermesi bakımından önem arz etmektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda verilen temalarda ilkokul 3., 4., 5. ve 6. sınıf program üniteleri ile ortaokul 7., 8. ve 9. sınıf program ünitelerinin birbirini tamamlayacak şekilde hazırlandığını söylemek mümkündür. Bu durum her iki ülke öğretim programlarında yer alan öğrenme alanlarının/tema alanlarının birbirlerini tamamlayacak şekilde olması önem arz etmektedir. Her iki ülke Sosyal Bilgiler dersi öğrenme alanları/tema alanları disiplinler arası yaklaşım ile oluşturulması bakımından benzer sonuçlara ulaşılmaktadır.

6.1.5. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Öğrenme Öğretme Süreçleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda öğrenme öğretme süreçlerinin öğrencilerin merkezde olduğu yöntem ve tekniklerin kullanılması bakımından benzerlikler gösterdiği sonucuna ulaşılmaktadır. Her iki ülke Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda öğrencinin süreç içindeki

gelişimleri ölçülmektedir. Bu açıdan her iki ülke öğretim programlarında benzerlikler mevcuttur.

6.1.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Her iki ülke öğretim programlarında öğretmenler değerlendirme yaparken öğretim programında belirtilen amaç ve içerik ile öğretim ve öğrenme yöntemleriyle, öğretim programında sunulan hedeflere dayanarak öğrencilerin bireysel öğrenme süreçlerini ve başarı seviyelerini ölçmek için değerlendirmeler yapmaktadırlar. Öğretmenler öğrenme sürecinde öğrenci performansını değerlendirmektedirler. Öğrencilerin bilgi düzeyleri değerlendirilirken sosyal olguların açıklanması, problem çözme, bilgiyi kullanma, sorgulama, karar verme ve eleştirel düşünme becerileri değerlendirilmektedir.

6.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın farklılıklara ilişkin sonuçlar her bir araştırma sorusuna göre ayrı başlıklar halinde yer verilmektedir.

6.2.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Kapsadığı Sınıflar ve Ders Saatleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda ders saatlerine yer verilmezken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda ders saatleri bulunmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ilkokul 4. sınıftan başlayarak ortaokul 7. sınıfı kapsayacak şekilde hazırlandığı, Güney Kore'de ise ilkokul 3. sınıftan lise 3. sınıfa kadar hazırlandığı görülmektedir.

6.2.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Amaçlar Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda her bir öğrenme alanı için özel hedeflere yer verilmemişken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim

Programı'nda her bir ünite için farklı özel hedefler yer almaktadır. Türkiye İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda bütün sınıf kademelerinde tarih dersinin amaç ifadeleri bulunurken, Güney Kore İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda sadece ilkokul kademesinde tarih dersinin amaç ifadeleri mevcuttur. Ortaokul ve lise öğretim programında tarih dersinin amaç ifadelerine yer verilmemektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda "*Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrayıp demokratik, laik, millî ve çağdaş değerleri kavramış, millî, manevi değerleri ile evrensel değerleri benimsemiş"* öğrenciler yetiştirmek hedeflenirken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda "*Modern toplumun ve demokratik sosyal yaşamın çözülmesi gereken sorunlarının farkına varır*" ve "*Toplumumuzun karşılaştığı sorunlarla ilgilenerek demokratik ülkelerin ve dünyanın gelişimine aktif olarak katkıda bulunur*" ifadeleriyle öğrenciler yetiştirmek amaçlanmaktadır. Bu bağlamda her iki öğretim programında amaç ifadelerinde farklılıklar görülmektedir.

6.2.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Kazanımlar Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda kazanım ve kazanım açıklamalarına yer verilirken, Güney Kore öğretim programında her bir ünite için programın doğası, programın hedefi, içerik sistemi ve başarı standartları, öğretme, öğrenme ve değerlendirme ifadeleri bulunmaktadır. Bu durum Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın merkezi bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda milli, dini ve tarih konu kazanımları yer alırken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ise dini ve tarih konu kazanımlarının olmadığı tespit edilmektedir.

6.2.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki İçerikler Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı öğrenme alanlarına göre oluşturulurken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı tema alanları çerçevesinde hazırlanmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ders kitabı içerikleri bulunmazken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim

Programı'nda ders kitabı içerikleri olan tema alanları, üniteler ve konular yer almaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda öğrenme alanlarına ve bu öğrenme alanları kazanımlarına, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda tema alanları olarak "*Genel Sosyal Alan ve Coğrafya Alanı*" yer verilerek hazırlanmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda, "*milliyetçilik, dini ve tarih*" konu içeriklerine yer verildiği, Güney Kore öğretim programında ise sadece ilkokul kademesinde tarih dersi içeriklerinin yer aldığı fakat ortaokul ve lise kademesinde bulunmadığı görülmektedir. Bütün sınıf kademelerinde "*din dersi*" konu içeriklerine yer verilmemektedir.

6.2.5. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Öğrenme Öğretme Süreçleri Bakımından Farklılıklarına İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan "*Sosyal Bilgiler öğretiminin temel ilkeleri, millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin sosyal bilimcilerin bilimsel yöntemleri yansıtıcı düşünce yöntemleri kullanması, öğrencilerin tarihsel duyarlılığı ve milli bilinçleri geliştirilmesi ve dijital vatandaşlık"* kavramlarına Güney Kore öğretim programında yer verilmediği tespit edilmektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ise yer alan *"öğretmenlerin soru sorma teknikleri, eğitim alanına uygun konular ve problemler etrafında dersler düzenlenmesi, öğrencilerin düşünme becerilerini teşvik etmek için çeşitli sorgulama teknikleri kullanma ve sosyal değerleri analiz etme"* gibi kavramlara ise Türkiye öğretim programında yer verilmediği görülmektedir.

6.2.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'ndaki Ölçme ve Değerlendirme Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda ayrı başlıklar halinde değerlendirme maddelerine ve herhangi bir disiplin alanının nasıl değerlendirileceği ile ilgili bilgi verilmemiş bunun yerine eğitim öğretim sürecinin değerlendirmesine vurgu yapılmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda *"değerlendirme ilkeleri, değerlendirme içeriği, değerlendirme yöntemi ve değerlendirme sonucunun kullanımı"* başlıkları altında ölçme ve değerlendirme maddeleri sıralanmaktadır. Bununla beraber coğrafya ve genel sosyal alan

ünitelerinin nasıl değerlendirileceği değerlendirmenin içeriği başlığı altında maddeler halinde verilmektedir.

6.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki benzerliklere ilişkin sonuçlar araştırma bulgularına göre değerlendirip her bir araştırma sorusuna göre ayrı başlıklar halinde aşağıda verilmektedir.

6.3.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Dış Kapak Tasarımı Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında dış kapakta kitabın adı, kitabın sınıf kademesi ve görsellere yer verilmektedir. Ders kitaplarında dış kapak sayfası iç sayfaları tamamen kapatacak şekilde hazırlandığı ve aynı boyutlarda hizalandığı görülmektedir.

6.3.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında İçindekiler Listesi Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Her iki ülkede kullanılan Sosyal Bilgiler ders kitaplarında içindekiler bölümüne iki sayfa halinde yer verilmektedir. Ayrıca ders kitaplarındaki içindekiler listesinin renklendirildiği görülmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı içindekiler bölümü öğrenme alanları başlıklarının altında konu başlıkları yer almaktadır. Güney Kore ders kitabında içindekiler sayfasında üniteler ve ünite konu başlıkların bulunmaktadır.

6.3.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Görsel Ögelerin Tasarımı Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Her iki ülke ders kitaplarında görsellerin sayfa içerisine yerleştirilmesi konusunda benzerlikler olduğu tespit edilmektedir. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında öğrenme alanları/ünite alanı girişinde içerik ile ilgili resimlere yer verilmektedir. Ayrıca Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında fotoğraf, harita, çizim, grafik, tablo gibi görseller mevcuttur.

6.3.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Tipografi Tasarım Özellikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore ders kitaplarında başlıklar büyük puntodan küçük puntoya doğru sıralanarak, kitapların öğrenme alanları/ünite giriş sayfa zeminleri renklendirilerek ve metinler blok şeklinde hizalanarak hazırlanmaktadır. Bunun yanı sıra vurgusu yapılmak istenen başlıkların renklendirildiği görülmektedir. Türkiye ve Güney Kore ders kitaplarında konu açıklanırken kurulan cümlelerde yazı boyutu değişmemektedir. Öğrenme alanı/ünite başlarında dersin sonunda neler öğrenileceği madde işareti ile verilmektedir. Öğrencilerin derse katılımını ve odaklanmalarını sağlamak ve ilgilerini çekmek için etkinliklere şekil ve fotoğraflar eklenerek zenginleştirilmek istenmektedir. Şekil ve fotoğraf içine yerleştirilmiş yazı karakterleri koyu ve iki yana yaslı olacak şekilde tasarlanmaktadır. Öğrenme alanı/ünite başlıkları ve konu başlıkları kalın harflerle yazıldığı görülmektedir.

6.3.5. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Sayfa Tasarım Özellikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında sayfa numaraları sayfaların sağ ve sol alt köşelerinde verilmiştir. Ders kitaplarında metinler yoğun olarak verilmemiş, görseller ile desteklenmiştir. Kitaplarda sayfaların kenar boşluklarına yer verilmiştir.

6.3.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının İçerik Özellikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında içindekiler, kitabımızı tanıyalım ve ders kitapları nasıl kullanılır, öğrenme alanı/tema alan konuları, konu sonlarında değerlendirme soruları, zihin haritası veya kavram araştırması ve kaynakça bölümlerine yer verilmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitapları içeriğinde Türk tarihinden ve Türk kültüründen örnekler verilerek, Güney Kore ders kitabında ise Kore kültüründen örnekler verilerek milli bilinç oluşturulmaya çalışılmaktadır. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında öğrenme alanı/tema alanı başlarında konu içerikleri ile ilgili öğrencilere ön bilgi sağlayacak şekilde hazırlık sorularına yer verilmektedir. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler

ders kitapları içeriklerinde kutucuklar ve konuşma balonlarında konu ile alakalı önemli sayılabilecek ve öğrencinin ilgisini çekecek bilgiler bulunmaktadır.

6.3.7. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarındaki Konu Başlıkları ile Konu İçerikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında gerekli incelemenin yapılabilmesi için ders kitabında yer alan öğrenme alanı/tema alan ünitelerinin ilk konuları örneklem olarak alınmaktadır. Bu örneklemlerde Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarının karşılaştırılmasından ziyade içeriklerin durum çalışması yapılmaktadır. Bu bağlamda Türkiye ders kitabında yer alan 5 öğrenme alanı konu başlığı ile içerik arasında uyum olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında da konu başlıkları ile içerik arasında uyum olduğu tespit edilmektedir.

6.3.8. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Eğitsel Tasarım Özellikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında her öğrenme alanı/ünite başında kazandırılması istenen hedefler madde işaretleri ile verilmektedir. Bu maddelerin verilmiş olması öğrencilere ön bilgi sağlamakta ve öğrenme öğretme sürecine olumlu yönde etkilediğini söylemek mümkündür. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında referansların verilmesi öğrencilere bilimsel bakış açısı kazandırması bakımından önemlidir. Bu bağlamda her iki ülkenin ders kitaplarına önem verdiği görülmektedir. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitapları öğrenci merkezli ve öğretim stratejileri bakımından araştırma, inceleme, tartışma ve örnek olay yöntemlerine uygun olarak hazırlandığı tespit edilmektedir.

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında öğrenme alanı/ünite girişlerinde soru köklerinden oluşan cümlelerin bulunması öğrenme stratejisi açısından önem taşımaktadır. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabı yapılandırmacı öğretim felsefesine uygun olarak tasarlandığı ve içeriğinde ise öğrencilerin analiz, sentez ve düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlandığı anlaşılmaktadır. Ayrıca Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitapları başındaki etkinlik maddelerinde kullanılan yüklemlerde üst düzey düşünme

becerileri olan farkına varabilme, çıkarımlarda bulunabilme, değerlendirebilme, yorumlayabilme, söyleyebilme, inceleyebilme, kavrayabilme, analiz edebilme, örnekler verebilme, tanıyabilme, planlayabilme, fark edebilme, öğrenebilme, sorgulayabilme ve fikir önerileri üretebilme gibi yeterlilik kipleri kullanılmaktadır.

6.3.9. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Ders Bölüm Sonu Etkinlikleri Bakımından Benzerliklere İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında her öğrenme alanı sonunda zihin haritası etkinliği ve değerlendirme soruları sayfası bulunmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise zihin haritası etkinliğine benzer yaratıcılık ve yakınsama etkinliği mevcuttur. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarında bölüm sonlarında konu içinde ve öğrenme alanı/ünite konuları sonlarında yer alan soruların cevap anahtarları ve kaynakça sayfalarına yer verilmektedir.

6.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki farklılıklara ilişkin sonuçlar araştırma bulgularına göre değerlendirilip her bir araştırma sorusuna göre ayrı başlıklar halinde aşağıda yer almaktadır.

6.4.1. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Dış Kapak Tasarımı Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı dış kapağında Milli Eğitim Bakanlığı amblemine ve kare kod uygulamasına yer verildiği, Güney Kore ders kitabında ise herhangi bir şekilde amblem veya kare kod uygulamasına yer verilmediği görülmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili sayfa yer alırken Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında böyle bir sayfa bulunmamaktadır. Bu durum Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında Mustafa Kemal Atatürk'ün birleştirici bir unsur olarak görülmesiyle açıklanabilir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı iç kapaktan sonra Türk bayrağı ve İstiklal Marşı, Gençliğe Hitabe ve Atatürk resmi bulunurken, Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında bu türde bölümlere yer verilmeyerek sadece iç kapakta önsöz

bulunmaktadır. Türkiye ders kitabı iç kapağında ön söz bulunmamaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı dış kapağında *"Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Sosyal Bilgiler Ders Kitabı 7"* şeklinde kitabın adı yer alırken, Güney Kore ders kitabında *"Ortaokul Toplum 1"* şeklinde kitabın adına yer verilmektedir.

6.4.2. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında İçindekiler Listesi Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabının içerisinde yer alan içindekiler listesi 12 kutucuklar içerisinde verilirken, Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabının içerisinde yer alan içindekiler listesi kutucuklar içerisinde verilmemektedir.

6.4.3. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Görsel Ögelerin Tasarımı Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında toplam 247 adet görsel materyal kullanılırken Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında toplam 523 adet görsel materyal kullanılmaktadır. Güney Kore ders kitabında görsel ögelerin kullanımı açısından Türkiye ders kitabına göre daha fazla görsele yer verildiği bulgusuna ulaşılmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında fotoğraf, harita, çizim, grafik, minyatür, sembol, akıllı işaret ve tablo ögelerine, Güney Kore ders kitabında ise fotoğraf, çizim, grafik, harita afiş ve tablo görsellere yer verilmektedir. Bu bağlamda görsel ögelerin çeşitliliği bakımından Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabına göre daha zengin olduğu söylenebilir. Ayrıca Türkiye ders kitabında akıllı işaret kullanımı ders kitabına teknolojik gelişmelere uyum sağlaması bakımından zenginlik katmaktadır.

6.4.4. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Tipografi Tasarım Özellikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında zemin renkleri mavi, sarı, yeşil, kahverengi ve kırmızı renkler çoğunlukla yer verilirken Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabındaki alt başlık yazı karakterleri siyah, zemin renkleri yeşil, kahverengi, mavi ve mor renklere ağırlık verilmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında altı

çizili kelime bulunmazken Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında altı çizili kelime bulunmaktadır.

6.4.5. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Sayfa Tasarım Özellikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında metinlerin yoğun olarak verildiği, Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise metinlerin yoğun olarak verilmediği, görseller ile desteklenmiş olmasına rağmen görsellerin yerleştirilmesinde belirli bir standardın olmadığı tespit edilmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı sayfa tasarımında sağ ve sol kenar boşlukların 2,54 cm olduğu fakat alt ve üst kenar boşlukları arasında belirli bir standardın sağlanmadığı görülmektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise alt ve üst boşluklar arasında uyum vardır. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında görsel ögelerin yerleştirilmesinde belirli bir standardın olduğu, Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise ünite girişlerindeki görsellerin diğer sayfaya kaydığı tespit edilmektedir.

6.4.6. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının İçerik Özellikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabı öğretim programlarında yer alan 7 öğrenme alanına göre, Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabı ise öğretim programındaki "*coğrafya alanı ve genel sosyal alan*" tema alanlarına göre hazırlanmaktadır. Bu alanlar 24 üniteden oluşmaktadır. Ders kitabında ilk 6 ünite coğrafya, geri kalan 6 ünite ise genel sosyal alan üniteleridir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında öğrenme alanları kendi içinde "*konu başlıkları, kavramlar, neler öğreneceksiniz ve değerlendirme soruları*" bölümlerinden, Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabı ise " *ünite başlığı, ünitenin amaçları, konular, konu ile ilgili anahtar içerikler, konu ile ilgili tanımlamalar, konu ile ilgili araştırma içerikleri, konu ile ilgili bilgi birimleri, bölüm sonu ve ünite ile ilgili yaratıcılık ve yakınsama"* bölümlerinden oluşmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabındaki kazanım ifadelerinde öğrenciler ifadesi yazılmayarak cümlelerin öznesi gizli özne, yüklemleri ise gelecek zaman kipinde kullanılmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ünitelerin amaçları daha genel olarak verilmektedir. Amaç ifadelerinin yüklemlerinde tanımlama, açıklama,

inceleme, kavrama, keşfetme, empati kurma ve örnek vererek açıklama gibi ifadelere yer verilmektedir.

6.4.7. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarındaki Konu Başlıkları ile Konu İçerikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında yer alan etkin vatandaşlık öğrenme alan konusu *"Demokrasinin Serüveni"* ile küresel bağlantılar öğrenme alan konusu *"Türkiye'de ve Dünyada Barış"* başlıklar içeriklerini tam olarak yansıtmazken Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise konu başlıkları ile konu içeriklerinin uyumlu olduğu görülmektedir.

6.4.8. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Eğitsel Tasarım Özellikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında coğrafya, tarih, ekonomi, siyaset, hukuk, iletişim ve kültür; Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise coğrafya, ekoloji, ekonomi, antropoloji, siyaset, hukuk, iletişim, sosyoloji ve kültür disiplin konularına yer verilmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında en fazla tarih ve ekonomi; Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise en çok coğrafya disiplin konularına yer verilmektedir.

6.4.9. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Bölüm Sonu Etkinlikleri Bakımından Farklılıklara İlişkin Sonuçlar

Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında öğrenme alanları sonunda değerlendirme soruları, doğru yanlış, boşluk doldurma, çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular olmak üzere 5 türde, Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında ise 12 yaratıcılık ve yakınsama etkinliklerine yer verilmektedir. Bu etkinlikler üretim, rol yapma, bildiri ve okul gezisi etkinliklerinden oluşmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler dersi öğretim program sonunda indeks listesi bulunmazken Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında indeks listesi mevcuttur.

7. ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen sonuçlara ilişkin şu öneriler sunulmaktadır.

MEB'e Yönelik Öneriler

- Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan başarı standartları öğrenme niteliğini tanımlamasının yanı sıra öğrenme alanındaki gelişmeyi göstermesi bakımından önemli bir rol oynadığı düşünülerek Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda da başarı standartlarına yer verilebilir.
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın geliştirilmesi amacıyla dijital uygulamalar hazırlanabilir. Bu sayede öğretim süreci sonunda öğretmenlerden ve öğrencilerden öğretim programının yeterliliği hakkında daha hızlı geri dönüt alınabilir ve değerlendirilebilir.
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program içerikleri lise kademesindeki dersleri de kapsayacak şekilde genişletilebilir.
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın hazırlanmasında Milli Eğitim Bakanlığının yanı sıra üniversitelerden, Sosyal Bilgiler eğitimi üzerine çalışma yapan örgütlerden ve yerel yönetimlerden destek alınarak öğretim programı geliştirilebilir.
- Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Sosyal Bilgiler dersini ne şekilde işleneceği ile ilgili öğretmenlere yönelik tavsiyelerde bulunan ve içerisinde etkinlik ve uygulama örneklerinin bulunduğu şekilde genişletilebilir veya öğretmen kılavuz kitapları tekrar hazırlanabilir.

Program Geliştirme Uzmanlarına Yönelik Öneriler

- Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitaplarında kullanılan kare kod uygulamasına benzer teknolojik uygulamalara daha fazla yer verilebilir.
- Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitapları içeriğinde görseller kullanılırken sayfa içerisinde öğrencilerin okumasını güçleştirecek şekilde düzenlenmemelidir. Bu

yüzden paragraflar arasına yerleştirilmiş görsellerin yakından uzağa ilkesine uygun olarak belirli bir kompozisyona göre hazırlanabilir.

- Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitabında yaratıcılık ve yakınsama etkinliklerine yer verilmektedir. Bu etkinlikler incelenerek Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitabında da yaratıcılık ve yakınsama etkinliklerine yer verilebilir.
- Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitapları içeriğinde öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi için öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde bulundurarak ilgilerini çekecek metinler seçilebilir.
- Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitaplarında kullanılan görseller yazılı metni anlamsal yönden destekleyecek şekilde hazırlanabilir.
- Türkiye Sosyal Bilgiler ders kitapları içeriğinde görsel düzenlemelerin öğrencilerin görsel algısını ve estetik beğenisini karşılayacak şekilde sunulabilir.

Sosyal Bilgiler Eğitimcilerine Yönelik Öneriler

- Karşılaştırmalı eğitim çalışmaları yapacak eğitimciler araştırma öncesi o ülkelerden temin edilecek belgelere ve ülkelerin dilini, kültürünü, tarihini ve coğrafi şartları hakkında bilgiye kolay erişebileceğinden emin olmalıdır.
- Karşılaştırmalı eğitim çalışmaları ile ilgili alan yazın incelendiğinde Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler ders kitaplarına yönelik çalışmalara rastlanılmamaktadır. Bu yüzden her iki ülke ile ilgili daha fazla çalışmalara yer verilmeli ve alana anlamlı katkı sağlanabilir.
- Araştırmacılar objektif bakış açısıyla farklı ülkelerin Sosyal Bilgiler dersi kapsamındaki öğretim programlarını ve ders kitaplarını inceleyerek alana katkıda bulunabilirler.

KAYNAKLAR

Adil, A. (2009). *Türkiye ile İngiltere'nin Lise Coğrafya Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi (9. Sınıf).* Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Acun, A. (2019). *Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Görsel-Metin İlişkisi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.

Açıkalın, M. (2010) Küresel Eğitimin Türk Sosyal Bilgiler Ders Programına Etkisi. *Sosyal bilgiler, 101*(6), 254-259. doı: 10.1080 / 00377991003774887

Akar, H. (2006). İkinci Yabancı Dil Olarak Almancanın Öğrenilmesinde İngilizcenin ve Karşılaştırmalı Dilbilgisinin Rolü. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21*(2), 205-216.

Akashi, L. (2019). *A Comparative Study on Elementary School National Curriculum of Cambodia and Korea*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Chuncheon Ulusal Eğitim Üniversitesi İlköğretim Bölümü, Kangvon.

Akınoğlu, O. (2004). Yapılandırmacı Öğrenme ve Coğrafya Öğretimi. *Marmara Coğrafya Dergisi, 10*, 73-94.

Akınoğlu, O. (2005). Türkiye'de Uygulanan ve Değişen Eğitim Programlarının Psikolojik Temelleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 22*, 31-46.

Aksoy Tokgöz, İ. & Hasan, E. (2017). Makedonya ve Türkiye Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırması. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 5*(9), 84-103.

An, S. & Suh, Y. (2013) Simple Yet Complicated: U.S. History Represented İn South Korean History Textbooks. *The Social Studies, 104*(2), 57-66. doı: 10.1080/00377996.2012.687410

Akyüz, Y. (2015). *Türk Eğitim Tarihi.* Ankara: Pegem Akademi.

Alp, B. Z. (2015). *Türkiye, Çin (Hong Kong), Japonya ve Güney Kore Fen Öğretim Programlarının Karşılaştırılması.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Alphan, G (2004). *Ders Kitaplarındaki Grafik Tasarımının Öğrenci Başarısına ve Derse İlişkin Tutumlarına Etkisi.* Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Alphan, G. (2008). Ders Kitaplarında Metin Tasarımı. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 6*(1), 107-134.

Aras, S. & Sözen, S. (2012, Haziran). *Türkiye, Finlandiya ve Güney Kore'de Öğretmen Yetiştirme Politikalarının İncelenmesi.* X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Niğde Üniversitesi, Niğde.

Arnove, R. F. (2009). World-Systems Analysıs and Comparatıve Educatıon in The Age of Globalızatıon. In R. Cowen & A. Kazamias (Eds.), *International handbook of comparative education* (p. 101-119). London-New York: SpringerScience and Business Media B.V.

Aslan, K. (2004). Küreselleşmenin Eğitim Boyutu. *Ege Eğitim Dergisi, 5,* 1-5.

Aslan, E. (2010). Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Ders Kitapları. *Eğitim ve Bilim, 35*(158), 215-231.

Aslan, B. (2015). A Comparative Study on Theteaching Profession in Turkey and South Korea: Secondary Analysis of TALIS 2008 Data in Relation to Teacher Self-Efficacy. *Eurasian Journal of Educational Research, 61,* 1-22.

Atmaca, S., Aslan, F. & Kaptan, F. (2008). İlköğretim Ders Kitaplarını İncelemek İçin Bir Ölçüt Listesinin Oluşturulması. *Çağdaş Eğitim Dergisi, 33*(356), 22-30.

Avaroğulları, M. (2017). Sosyal Bilgiler Öğrenme Alanları: Dünya Ülkelerinden Örnekler. R. Turan ve H. Akdağ (Ed.) içinde, *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar III* (s. 269-289). Ankara: Pegem Akademi.

Aydın, M. (2011). *Kurumlar Sosyolojisi.* Ankara: Kadim Yayınları.

Aynal, S. (2012). Karşılaştırmalı Eğitim Kimliği. S. Aynal (Ed.) içinde, *Karşılaştırmalı Eğitim Yansımaları* (s. 196-229). Ankara: Pegem Akademi.

Baltacı, A. (2018). Nitel Araştırmalarda Örnekleme Yöntemleri Ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme. *BEÜ SBE Dergisi,7*(1), 231-274.

Bozkurt, E. (1995). Eğitimde Değerlendirmenin Gerekliliği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi,1*(4), 531-534.

Bray, M. (2007). Actorsand Purposes in Comparative Education. In M. Bray, B. Adamson & M. Mason (Eds.), *Comparative Education Research Approaches and Methods* (p. 19-48). Hong Kong: Springer International Publishing.

Brickman, W. W. (1966). Ten Years of the Comparative Education Society. The *University of Chicago Press on Behalf of the Comparative and International Education Society, 10*(1), 4-15.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, E. Ö., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri.* Ankara: Pegem Akademi.

Can, B. (2019). *2005 ve 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının İncelenmesi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

Cho, Y. H. & Chi, E. (2015). A Comparison of Attitudes Related to Global Citizenship Between Korean and US Educated Korean University Students. *Asia Pacific Journal of Education, 35*(2), 213-225.

Cho, İ. K. (1997). *Güney Kore Eğitim Sistemi ile Türkiye Eğitim Sisteminin Karşılaştırılması.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Cho, E. Y. (2017). *Güney Kore ve Türkiye'deki Lise Tarih Öğretim Programlarının Karşılaştırılması.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Choi, J. (2010). Educating Citizens in a Multicultural Society: The Case of South Korea. *The Social Studies, 101*(4), 174-178. doi: 10.1080/00377990903284153

Choi, H. (2013). *New Women in Colonial Korea: A Source Book*. London: Routledge.

Clarkson, J. (2009). What is Comparative Education? İn W. Bignold & L. Gayton (Eds.), *Global Issues and Comparative Education* (p. 4-17), Cornwall: Learning Matters Ltd.

Cohen, L., Manion, L. & Morrison K. (2007). R*esearch Methods in Education*. London: Routledge.

Cüceloğlu, D. (2003). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Çatak, M. (2015). Türkiye'de Sosyal Bilgiler Eğitim Programlarının İncelenmesi. *Ekev Akademi Dergisi,19*(62), 69-94.

Çelik, V. (1995). Küreselleşme Sürecinde Avrupa'da Eğitim Yönetimi. *Eğitim Yönetimi, 1*(4), 557-568.

Çepni, S. (2007). *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş*. Trabzon: Celepler Matbaacılık.

Çepni, O., Kılcan, B. & Palaz, T. (2019). Sosyal Bilgeler Taslak Programının (2017) Akademisyen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 50*, 522-547.

Çetin, A. M. (2018). Suudi Arabistan Krallığı ve Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarının Karşılıklı İncelenmesi. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi, 6*(1), 26-52.

Çetinkaya, B. & Yılmaz, M. Ş. (2019). Kore Savaşı'nın 70'inci Yılında Güney Kore-Türkiye İlişkileri Güçlenmeye Devam Ediyor. 11/11/2020 tarihinde https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/kore-savasinin-70inci-yilinda-guney-kore-turkiye-iliskileri-guclenmeye-devam-ediyor sayfasından erişilmiştir.

Çoban, A. & İleri, T. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Öğretim Teknolojileri ve Materyalleri Kullanma Düzeyleri ve Kullanamama Sebepleri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2*(1), 194-213.

Çifter, B. G. (2015), *Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri 4. - 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Programlarının Karşılaştırılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Daehoon, J. (2017). The Social Studies Curriculum in Korea: Characteristics, Issues, and Prospects. *Journal of Research in Curriculum & Instruction. 21*(3), 185-196.

Demircioğlu, H. İ.(2007). *Tarih Öğretiminde Öğrenci Merkezli Yaklaşımlar.* Ankara: Anı Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2000). *Karşılaştırmalı Eğitim.* Ankara: Pegema Yayınları.

Demirel, Ö. (2006). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. Ankara: Pegema Yayınları.

Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegema Yayıncılık

Department of the Interıor Bureau of Educatıon. (1916). *The Social Studies İn Secondary Education.* Washington: U.S. Government Printing Office.

DEİK (2017). *Türkiye ve Güney Kore Kan Kardeşliğini Daha Güçlü Bir Ekonomik Ortaklığa Dönüştürmek İçin Öneriler.* İstanbul: DEİK yayınları.

Doğan, Y. & Tuğ, O. (2017). Uluslararası Sınavlarda Başarılı Ülkeler ve Türkiye'nin Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Tasarım Boyutu Açısından İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi, 1*, 56-79.

Doğan, Y. & Torun, F. (2018). Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Nereye Doğru Gidiyor? *The Journal of International Lingual Social and Educational sciences, 4*(2), 111-125.

Dolanay, S. S. & Oğuztürk, S. B. (2018). Güney Kore ve Türkiye Ekonomik Büyüme Deneyiminin Otomotiv Sanayii Temelinde Karşılaştırılması. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 23,* 689-706.

Dönmez, C. & Yazıcı, K. (2013). Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitaplarında Tarihi Karakterlerin Kullanımını Etkileyen Faktörler. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(3), 243-265.*

Düz, N. (2001). *Kitap Kapağında Grafik Tasarım Öğelerine ve İlkelerine Kuramsal Bir Yaklaşım.* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Edwards, J. & Fogelman, K. (2005). Citizenship Educationand Cultural Diversity. In L. Mal, M. Celia & M. Sohan (Eds.), *Education, Culture and Values Politics, Education and Citizenship* (p. 146-164). London: Falmer Press.

Eğedemir, M. P. (2017). *7. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabının Görsel-Metin İlişkisi Açısından İncelenmesi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.

Elkatmış, M. (2013). 1998 Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitim Programı İle 2010 Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Programlarının Karşılaştırılması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 14*(3), 59-74.

Ensari, H. (2004). *21. yy Okulları İçin Kıyaslayarak Öğrenme.* İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Erdoğan, İ. (2003a). *Çağdaş Eğitim Sistemleri.* Ankara: Sistem Yayıncılık**.**

Erdoğan, İ. (2003b). Karşılaştırmalı Eğitim: Türk Eğitim Bilimleri Çalışmaları İçinde Önemsenmesi Gereken Bir Alan. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1*(3), 265-282.

Ergün, M. (1985). Karşılaştırmalı Eğitim. 11/02/2020 tarihinde https://mustafaergun.com.tr/wordpress/wp-content/uploads/2015/11/kegitim-1.pdf sayfasından erişilmiştir.

Ergun, M. & Ersoy, Ö. (2013). Hollanda, Romanya ve Türkiye'deki Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Sistemlerinin Karşılaştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 22*(2), 673-700.

Erginer, E. (2018). Eğitim-Öğretim-Milli Eğitimin İlkeleri-Program. A. Uzunöz ve V. Aktepe (Ed.) içinde, *Özel Öğretim Yöntemleri Cilt-1* (s. 2-21). Ankara: Pegem Akademi.

Ertürk, M. & Güler, E. (2017). 5. 6. ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi (Muğla İli Örneği). *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 5*(8), 64-76.

Eisner, E. (1985). *The Educational İmagination*. New York: Macmillan.

Fer, S. (2010). 1923 Yılından Günümüze Cumhuriyet Dönemi İlköğretim Programları Üzerine Bir İnceleme. A. M. Parlak (Ed.) içinde, *Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları Sempozyumu* (s. 97-136). Ankara: Atatürk Araştırmaları Merkezi.

Fırat, D. (2017). Küresel Yönde Ters Akış: Asya'dan Doğan Alternatif Bir Popüler Kültür. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi, 2*(3), 67-74.

Gelici, Z. (2016). *Türkiye ve Norveç Devlet Okullarında Din Öğretimi.* Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Genç Sel, V. (2004, Temmuz). *Dünyada ve Türkiye'de Karşılaştırmalı Eğitim: Kavram, Kapsam ve Eğilimler.* XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultay'ında sunulmuş bildiri, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya.

Göçen Kabaran, G. & Görgen, İ. (2016). Güney Kore, Hong Kong, Singapur ve Türkiye'deki Öğretmen Yetiştirme Sistemlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 5*(2), 478-495

Gökçe, Ö. (2017). Kore Kolektivizminin Tarihsel ve Düşünsel Kökenleri Üzerine. *Avrasya İncelemeleri Dergisi, 6*(2), 177-200.

Gören, H. (2015). *Türkiye'nin Doğu Asya Politikasında Güney Kore ve Japonya'nın Önemi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Aydın.

Gülersoy, A. E. (2013). İdeal Ders Kitabı Arayışında Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Bazı Özellikler Açısından İncelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education, 2*(1), 8-26.

Gültekin, M. & Anagün, S. Ş. (2006). Avrupa Birliğinin Eğitimde Kaliteyi Belirleyici Alan ve Göstergeleri Açısından Türk Eğitim Sisteminin Durumu. *Sosyal Bilimler Dergisi, 2,* 145-170.

Gültekin, M. (2007). Dünyada ve Türkiye'de İlköğretimdeki Yönelimler. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7*(2), 477-502.

Gültekin, M. (2014). Dünyada ve Türkiye'de İlköğretim Programlarındaki Yönelimler. *İlköğretim Online, 13*(3), 726-745.

Gülsoy Kerimoğlu, N. P. (2019). *Türkiye ve Güney Kore Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Gün, E. S. (2007). *Türkiye ve İngiltere İlköğretim 4 ve 5. Sınıflar Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Güneş, A. (2002). Bir Kitap İnceleme Çalışması Örneği Olarak MEB İlköğretim 4. Sınıf Fen Bilgisi Ders Kitabına Fizik Konuları Yönünden Eleştirel Bir Bakış. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22*(3), 107-120.

Gürkan, T. & Gökçe, E. (1999*). Türkiye'de ve Çeşitli Ülkelerde İlköğretim*. Ankara: Siyasal Kitapevi.

Güzel, İ., Karataş, İ. & Çetinkaya, B. (2010). Ortaöğretim Matematik Öğretim Programlarının Karşılaştırılması: Türkiye, Almanya ve Kanada. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education, 1*(3), 309-325.

Hablemitoğlu, Ş. & Özmete, E. (2012). Etkili Vatandaşlık Eğitimi İçin Bir Öneri. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi, 1*(3), 39-54.

Han, H., Park, S. C., Kim, J., Jeong, C., Kunii, Y. & Kim, S. (2018). A Quantitative Analysis of Moral Exemplars Presented in Moral Education Textbooks in Korea and Japan. *Asia Pacific Journal of Education*, *38*(1), 62-77.

Hantrais, L. (1995). *Comparative Research Methods.* 11 Kasım 2019 tarihinde http://sru.soc.surrey.ac.uk/SRU13.html sayfasından erişilmiştir.

Hertzberg, H. W. (1981). *Social Studies Reform 1880-1980*. 11 Kasım 2019 tarihinde https://eric.ed.gov/?id=ED211429 sayfasından erişilmiştir.

Holmes, B. (1958). The Problem Approach in Comparative Education: Some Methodological Considerations. *Comparative Education, 2*(1), 3-8.

Holmes, B. (1977). The Positivist Debate in Comparative Education an Anglo-Saxon Perspective. *Comparative Education*, *13*(2), 115-132.

İnan, S. (2014). Sosyal Bilgiler Eğitimi: Nedir, Ne Zaman ve Nerde Ortaya Çıktı. S. İnan (Ed.) içinde, *Öğretmenler ve Öğretmen Adayları İçin Sosyal Bilgiler Eğitimine Giriş Kavramlar, Yaklaşımlar, Etkinlikler* (s. 1-22). Ankara: Anı Yayıncılık.

Jho, D. (2006). The Making of Social Studies Education in Korea: Implications For Citizenship Education. *International Journal Citizenship Teaching and Learning, 2*(2), 31-36.

Kab, İ. (2012). Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Almanya'daki Tarih, Coğrafya ve Vatandaşlık Eğitimi Ders Kitaplarıyla Karşılaştırılması. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kafadar, T., Öztürk, C. & Katılmış, A. (2018). Farklı Ülkelerin Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarının Değerler Eğitimi Boyutunda Karşılaştırılması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, *19* (1), 154-177.

Kandel, I. L. (1933). Comparative Education. *American Educational Research Association, 6*(4), 400-416.

Kangöz, K. (2019). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Fotoğrafların Kullanımının Akademik Başarıya ve Tutuma Etkisi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

Kaptan, E. (2017). *Türk ve İsveç Ortaöğretim Tarih Programlarında Demokratik Vatandaşlık Eğitimi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Karasu Avcı, E. & Ünal İbret, B. (2018). Toplumsal Kimliğin Oluşumunda Sosyal Bilgiler Dersinin Rolünün İncelenmesi: Sosyal Bilgiler Öğretim Programları

(1968, 1998, 2005). *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10*(29), 336-376.

Karip, E. & Köksal, K. (1996). Etkili Eğitim Sistemlerinin Geliştirilmesi. *Eğitim Yönetimi, 2*(2), 245-257.

Kaya, E. & Öner, G. (2017). 100. Yaşındaki Sosyal Bilgiler Dersini Sosyalleşme ve Toplu Öğretim Ekseninde Yeniden Düşünmek. *Anadolu Eğitim Fakültesi Dergisi, 1*(2), 2-25.

Kaya, F. (2017). Coğrafi Potansiyelleri Temelinde Türkiye Jeopolitiği ve Dünya Siyasetindeki Yeri. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3*(2), 1-14.

Kaya, M. F. (2011). Türkiye ve Almanya'daki Coğrafya Öğretim Programlarının Karşılaştırılması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 1*(1), 57-78.

Kazamias, M. & Schwartz, K. (1977). İntellectual and İdelogical Perspectives in Coparative Education: An İnterpretion. *Comparative Education, 21*(2-3), 153-176.

Kazamias, A. (2009). Forgotten Men, Forgotten Themes: The Historical-Philosophical Cultural and Liberal Hümanist Motif in Comparative Education. In R. Coven & A. Kazamias (Eds.), *İnternational Handbook of Comparative Education* (p. 37-58). London, New York: Springerscience + Business Media B.V.

Kennedy, J. K. (2008). Globalised Economies and Liberalised Curriculum: New Challenges for National Citizenship Education. In D. L. Grossman, W. Lee, & K. J. Kennedy (Eds.), *Citizenship Curriculum in Asiaandthe Pacific* (p. 13-29). Hong Kong: Comparative Education Research Centre.

Kılıçoğlu, G. (2009). Sosyal Bilgilerin Tanımı, Dünyada ve Ülkemizde Gelişimi ve Önemi. M. Safran (Ed.) içinde, *Sosyal Bilgiler Öğretimi* (s. 3-16). Ankara: Pegem Akademi.

Kırıkçı, A. C. (2017). *Sosyal Bilgiler ve Kapsamındaki Ders Kitaplarında Doğu-Batı Bağlamında Öteki: (1928-2017).* Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kızılçaoğlu, A. (2003). Orta Öğretim Coğrafya Ders Kitapları Değerlendirme Ölçütleri. *Marmara Coğrafya Dergisi, 8*, 19-33.

Kim, H. (2004). National İdentity in Korean Curriculum. *Canadian Social Studies, 38*(3), 1-11.

Kim, S. Y. (2010). Religion and The Secular State İn Korea. In J. Martínez-Torrón & W. C. Durham (Eds.), *Religion and The Secular State* (p. 467- 474). Washington: The International Center for Law and Religion Studies.

Kim, Y. (2013). *Multicultural Education in Social Studies Textbooks in South Korea and the United States: A Comparative Analysis.* Unpublished doctor of philosophy, College of Education University of Washington, Washington.

Kim, S. (2017) Culture Matters in Educational Policy Transfer: The Case of Curricular Reforms in The Two Koreas During The Soviet And Us Military Occupation. *Journal of Education Policy, 32*(3), 372-385. doi: 10.1080/02680939.2016.1266034

Kim, Y. (2019). Global Citizenship Education in South Korea: İdeologies, İnequalities And Teacher Voices. *Globalisation, Societies and Education, 17*(2), 177-193. doı: 10.1080/14767724.2019.1642182

Kim, H., Cheong, H., Hoge, D. J., VanSickle, L. R. & Kim, Y. (Tarihsiz). Elementary moral education and social studies in South Korea. 13 Eylül 2019 tarihinde http://www.socialstudies.org/sites/default/files/publications/yl/1304/130402.html sayfasından erişilmiştir.

King, E. J. (2007). Comparative Education Research and Development Education. In M. Crossley, P. Broadfoot & M. Schweisfurth (Eds.), *Changing Educational Contexts, Issues and Identities 40 Years Of Comparative Education* (p. 21-36). New York: Routledge.

Kodaman, B. (1991). Abdülhamit Devri Eğitim Sistemi. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Kore Kültür ve Enformasyon Ajansı. (2011). *Kore Gerçeği* (Çev. N. Lee). Seoul: Kore Kültür, Spor ve Turizm Bakanlığı.

Korea Institute for Curriculum and Evaluation (2012). *Education in Korea*. Seoul: KICE Office

Korea Institute for Curriculum and Evaluation (2017). *A Window İnto Korean Education.* Seoul: KICE Office of Public Relations.

Krechetnikov, K. G. & Pestereva, N. M. (2017). A Comparative Analysis of The Education Systems in Korea and Japan From The Perspective of Internationalization. *European Journal of Contemporary Education, 6*(1), 77-88.

Kuru Çetin, S., Korkmaz, S. P. & Öner, N. S. (2017). Karşılaştırmalı Eğitim Alanında 15 Yılda Yapılan Çalışmaların Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 8*(2), 28-40.

Kuş, Z. (2006). *İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Karadeniz Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi Konularının Bilgisayar Destekli Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisinin Değerlendirilmesi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kuş, Z. (2012). *İlköğretim Öğrencilerinin Demokrasi Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi.* Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Küçükoğlu, A. & Kızıltaş, E. (2012). Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Rusya ve Türkiye Okul Öncesi Öğretmen Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması. *İlköğretim Online, 11*(3), 660-670.

Külekçi, E. & Bulut, L. (2010). Türkiye ve ABD'deki Öğretmen Yetiştirme Sistemlerinin Karşılaştırılması. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications,* 210-215.

Kwon, Y. (2004). Early Childhood Education İn Korea: Discrepancy Between National Kindergarten Curriculum And Practices. *Educational, 56*(3), 297-312. doı: 10.1080/0013191042000201208

Lauwerys, A. J., Varış, F. & Neff, K. (1979). *Mukayeseli Eğitim.* Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.

Lee, J. & Daekwon, P. (2014). Do American and Korean Education Systems Converge? Tracking School Reform Policies and Out Comes in Korea And The USA. *Asia Pacific Education, 15,* 391–399.

Lee, J.,Jo, I., Xuan, X. & Zhou, W. (2018) Geography Preservice Teachers' Disposition Toward Teachings Patial Thinking Through Geography: A Comparison Between China and Korea. *International Research in Geographical and Environmental Education, 27*(2), 135-148.

Magargle, A. (2019). *Kore'de Milliyetçilik, Din ve Ekonomik Büyüme*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Bursa Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Mazlum, Ö. & Mazlum, F. S. (2016) İlköğretim 4. Sınıf Ders Kitaplarının Görsel Tasarımına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Sanat Eğitim Dergisi, 4*(1), 1-18.

MEB (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6-7. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu (Taslak basım).* Ankara: MEB Devlet Kitapları Müdürlüğü.

MEB (2007). Ders Kitapları İle Eğitim Araçlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönerge. *Tebliğler Dergisi,* 2597.

MEB (2008). *İlköğretim Okulu Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi*. Ankara: Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.

MEB (2015a) *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı.* Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu.

MEB (2015b). *Türk Eğitim Sistemi ve Ortaöğretim.* Ankara: Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

MEB (2016). *Ortaöğretim Mevzuatı.* Ankara: Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

MEB (2017a). *Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

MEB (2017b). *Türk Eğitim Sistemi*. 25/04/2020 tarihinde file:///F:/meb%20türkiye/TES_2017.pdf adresinden erişilmiştir

MEB (2017c). *Öğretim Programları.* 23/08/2019 tarihinde http://mufredat.meb.gov.tr/SSS.aspx adresinden erişilmiştir.

MEB (2018a). *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar).* Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB (2018b). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim.* Ankara: Resmi İstatistik Programı Yayını.

MEB (2018c). *İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi*. 25/07/2019 tarihinde https://tegm.meb.gov.tr/www/ilkogretim-kurumlari-ilkokul-ve-ortaokul-haftalik-ders-cizelgesinde-degisiklik-yapildi/icerik/530 adresinden erişilmiştir.

MEB (2019). *Taslak Ders Kitabı ve Eğitim Araçları İle Bunlara Ait E-İçeriklerin İncelenmesinde Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterler ve Açıklamaları.* Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Merey, Z., Karatekin, K. & Kuş, Z. (2012). İlköğretimde Vatandaşlık Eğitimi: Karşılaştırmalı Kuramsal Bir Çalışma. *GEFAD, 32*(3), 795-821.

Merriam, S. B. (1998). *Qualitative Research and Case Study Applications in Education.* San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Merriam, S. B. (2013). *Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*. (Çev. S. Turan). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Meriç, G. & Tezcan, R. (2005). Fen Bilgisi Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Örnek Ülkeler Kapsamında Değerlendirilmesi. *BAÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 7*(1), 62-82.

Mertkan, Ş. (2015). *Karma Araştırma Tasarımı*. Ankara: Pegem.

Moon, R. J. & Koo, J. W. (2011). Global Citizenship and Human Rights: A Longitudinal Analysis of Social Studies and Ethics Textbooks in The Republic of Korea. *Comparative Education, 55*(4), 574-599.

Ministry of Education (2008). *The School Currıculum of The Republıc of Korea*. 21/01/2020 tarihinde http://english.moe.go.kr/sub/info.do?m=020102&s=english adresinden erişilmiştir.

Ministry of Education (2015).*The National Curriculum For The Primary and Secondary Schools.* 10/03/2020 tarihinde http://english.moe.go.kr/enMain.do adresinden erişilmiştir..

Ministry of Education (2017a). *Globalization of Korean Education in Korea.* Sejong: Ministry of Education.

Ministry of Education (2017b). *The Curriculum Framework For Elementary and Secondary Schools (MOE Notice 2015-74).* Seoul: The Ministry of Education.

NCSS (1999). *Creating effective citizens. National council for the social studies.* 10/04/2020 tarihinde http://www.socialstudies.org. adresinden erişilmiştir.

NCSS (2010). *2010 National Curriculum Standards For Social Studies*. 12/04/2020 tarihinde http://www.socialstudies.org/standards adresinden erişilmiştir.

Noah, H. N. & Eckstein, M. A. (1969). *Toward a Science of Comparative Education.* New York: Macmillan.

NUFFİC (2015). *Education System South Korea.* 17/04/2019 tarihinde https://www.nuffic.nl/.../education-system-south-korea.pdf adresinden erişilmiştir.

Oakes, J. & Saunders, M. (2002). *Access to Textbooks, Instructional Materials, Equipment and Technology: Inadequacy and Inequality in California's Public Schools.* California: University of California.

OECD (2017). *OECD Handbook for Internationally Comparative Education Statistics: Concepts, Standards, Definitions and Classifications.* Paris: OECD Publishing.

Oğuz Haçat, S., Önlen, M., Tatan, M. & Demir F. B. (2018). İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Analizi (1998, 2010, 2015, 2018). *Researcher: Social Science Studies, 6*(1), 407-422.

Okur-Berberoğlu, E. & Berberoğlu, B. (2015). Çanakkale Savaşları ve Anzak Günü Kapsamında Türkiye ve Yeni Zelanda Eğitim Programlarında 'Tarihsel Empati Ve Küresel Vatandaşlık' Kavramlarının Karşılaştırması. *Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı, 13*(18), 657-666.

Oran, M. (2018). *Ortaokul Sosyal Bilgiler ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarının Azerbaycan ve Türkmenistan'daki Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarıyla Karşılaştırılması.* Yayımlanmamış doktora tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.

O'Sullivan, W. F., Maarman, R. F. & Wolhuter, C. C. (2008). Primary Student Teachers Perceptions of and Motivations For Comparative Education:

Findings From A Comparative Study of An Irish and South African Comparative Education Course. *Routledge, 38*(4), 401–414.

Osmanoğlu, E. A. & Öztürk, C. (2012). Türkiye ve Mısır Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Vatandaşlık Algısının Karşılaştırmalı Analizi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 2*(3), 43-61.

Osmanoğlu, E. A. (2012).*Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Sosyal Bilgiler Öğretim Programları ve Ders Kitaplarının Karşılaştırılması.* Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Ödemiş, K. (2019). *Yedinci Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Üst Düzey Düşünme Becerilerinin Gelişimine Uygunluğu Açısından İncelenmesi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

Öksüz Gül, F. (2018). Batı'da Karşılaştırmalı Eğitim Araştırmalarının Gelişimi. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 26*(4), 1167-1177. doi:10.24106/kefdergi.434149

Önal, H. & Kaya N. (2006). Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının (4 ve 5. Sınıf) Değerlendirilmesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9*(16), 21-39.

Özdemir, S. (2017). *2016-2017 Eğitim Öğretim Yılında 4. 5. 6. ve 7. Sınıflarda Okutulan Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Demokrasi ve İnsan Hakları Kavramlarına Yer Verilme Düzeyinin İncelenmesi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.

Özen, Y. & Gül, A. (2007). Sosyal ve Eğitim Bilimleri Araştırmalarında Evren-Örneklem Sorunu. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 15*, 394-422.

Özkaral, T. C. (2015). *İlkokul ve Ortaokul Düzeyinde Sosyal Bilgiler Kapsamındaki Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi.* Yayımlanmamış doktora tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Özkul, O. (2015).Türk Kimliğini Oluşturan Ortak Kültürel Değerler. *Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, 4*(4), 166-185.

Öztürk, M. & Yurttagülen, L. (2003). *Ders Kitapları Eğitim Reformu Girişimi Raporu*. İstanbul: Sabancı Üniversitesi.

Öztürk, C. (2006). Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi. C. Öztürk (Ed.) içinde, *Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler Arası Bir Bakış* (s. 21-50). Ankara: Pegem Yayıncılık.

Öztürk, C. (2009). Sosyal Bilgiler Öğretimi. C. Öztürk (Ed.) içinde, *Sosyal Bilgiler Öğretim Programı*. (s. 33-47). Ankara: Pegem Akademi

Öztürk, C. (2011). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler Arası Bir Bakış. C. Öztürk (Ed.) içinde, S*osyal Bilgiler Öğretimi Demokratik Vatandaşlık Eğitimi* (s. 89-103). Ankara: Pegem Akademi.

Öztürk, C., Keskin, Ç. S. & Otluoğlu, R. (2014). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Edebi Metinler ve Yazılı Materyaller.* Ankara: Pegem Akademin.

Park, S. & Kim, D. (2009). An International Comparative Study on The Elementary Social Studies Curriculum and Textbooks. *Journal of Fisheries and Marine Sciences Education, 20*(2), 168-183.

Parkyn, G. W. (2007).Comparative Education Research and Development Education. In M. Crossley, P. Broadfoot & M. Schweisfurth (Eds.), *Changing Educational Contexts, Issuesand Identities 40 Years of Comparative Education* (p. 37-45). New York: Routledge

Patterson, T. & Choi. Y. (2018) Global Citizenship, Migration and National Curriculum: A Tale of Two Nations. *British Journal of Educational Studies, 66*(4), 477-496.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri*. (Çev. M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Pegem Akademi.

Pınarkaya, G. (2019). *Orta Gelir Tuzağı: Türkiye İle Güney Kore Karşılaştırılması ve Türkiye'nin Orta Gelir Tuzağından Çıkış Stratejileri.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Resmi Gazete (1973). *Milli Eğitim Temel Kanunu*. Sayı: 14574.

Ross, E. W. (2006). The Struggle For The Social Studies Curriculum. In E. W. Ross (Eds.), *The Social Studies Curriculum Purposes, Problems, and Possibilities* (p. 17-36). Albany: State University of New York Pres.

Rust, V. D., Soumaré, A., Pescador, O & Shibuya, M. (1999). Research Strategies in Comparative Education. *Comparative Education, 43*(1), 86-109.

Sakaoğlu, N. (1992). *Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihi.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Safran, M. (2014). Sosyal Bilgiler Öğretimine Bakış. B. Tay ve A. Öcal (Ed.) içinde, *Özel Öğretim Yöntemleriyle Sosyal Bilgiler Öğretimi* (s. 2-16). Ankara: Pegem Akademi.

Sekin, S. & Özel, A. (2007). Türkiye ve Bulgaristan'da İlköğretim Düzeyindeki Okullarda Uygulanan Coğrafya Ders Programları. *Marmara Coğrafya Dergisi, 16,* 221-232.

Selltiz, C., Wrightsman, L. S. & Cook, S. W. (1976). *Research Methods in Social Relations.* New York: Holt, Rinehart and Winston.

Sönmez, V. (2005). *Hayat ve Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Öğretmen Kılavuzu*. (5.Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Sönmez, V. (1997). *Sosyal Bilgiler Öğretimi Öğretmen Kılavuzu*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Sönmez, Ö. & Kılıçoğlu, G. (2016). Değerlendirme Boyutu İle Sosyal Bilgiler Programları (1924-2005). *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 1* (1), 36-49.

Sönmez, Ö. F. & Tatan, M. (2016). Sosyal Bilgiler Dersinin Yabancı Uyruklu Öğrenciler Üzerindeki Vatandaşlık Algılarına Etkisi: Tokat İli Örneği. *Turkish Studies, 12*(6), 393-410.

Sui, E. & Ho, C. (2006) Educational Decentralization in Three Asian Societies: Japan, Korea and Hong Kong. *Journal of Educational Administration, 44*(6), 590-603.

Şahin, M. (2014). Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Görsel Tasarım İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 23*(1), 31-46.

Şimşek, S. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Öğretim Programını Tanıma Yeterlikleri. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi, 3*(3), 143-157.

Şimşek, A. & Cou, E. Y.(2019). Güney Kore Tarih Ders Kitaplarında Türk ve Osmanlı Algıları. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, 89*, 143-170.

Şanlı, N. (2018). *Türkiye'nin Jeopolitik Önemini Kavratmada Coğrafya Dersinin Etkisinin Öğretmen Görüşleri İle Değerlendirilmesi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Tanrıverdi, B. & Apak, Ö. (2010). Türkiye, Finlandiya ve İrlanda İlköğretim Programlarının Medya Okur-Yazarlığı Eğitimi Açısından Karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 10*(2), 1154-1215.

Taş, İ. H. (2002). Amerika Birleşik Devletleri ve Türkiye'nin Orta Öğretim Kurumlarındaki Coğrafya Eğitiminin Karşılaştırılması. *Marmara Coğrafya Dergisi, 6,* 53-72.

Taş, H. & Kıroğlu, K. (2018). 2017 İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, *İlköğretim Online, 17*(2), 697-716.

Taşdemir, E. (2018). *Fandom: Güney Kore Hayranlığı ve Bir Kültür Taşıyıcısı Olarak Güney Kore Dizileri.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Tay, B. (2005). Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Öğrenme Stratejileri. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 6*(1), 209-225.

Tay, B. & Öcal, A. (2014). *Özel Öğretim Yöntemleriyle Sosyal Bilgiler Öğretimi.* Ankara: Pagem Akademi.

Tuğ, O. (2017). *Uluslararası Sınavlarda Başarılı Ülkeler ve Türkiye'nin Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Tasarım Boyutu Açısından İncelenmesi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.

Topçu, E. & Karatekin, E. (2017). Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Bilim Adamları. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 25*(6), 2127-2152.

Türkoğlu, A. (2015). Karşılaştırmalı Eğitim Nedir? A. Türkoğlu (Ed.) içinde, *Karşılaştırmalı Eğitim Dünya Ülkelerinden Örneklerle* (s. 1-12). Ankara: Anı Yayıncılık.

Türközü, S. G. (2018). Kültürel Çeviri Bağlamında Korece-Türkçe Çeviri Çalışmaları. *Turnalar Dergisi*, 5-12.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı (2019). Türkiye-Güney Kore Siyasi İlişkileri. 13/07/2019 tarihinde http://www.mfa.gov.tr/turkiye-guney-kore-siyasi-iliskileri.tr.mfa adresinden erişilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı, (2019). *Güney Kore Gıda Ürünleri Yerinde Pazar Araştırması*. Ankara: Ticaret Bakanlığı

URL-1. (2019). http://tr.korean-culture.org/tr/1025/contents/820 adlı adresten 13/06/2020 tarihinde erişilmiştir

URL-2. (2018). https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa_2018.pdf adresten 09/06/2020 tarihinde erişilmiştir

URL-3. (2018). english.moe.go.kr/main.do?s=english adlı adresten 01/06/2020 tarihinde erişilmiştir.

Ünsal, Y. & Güneş, B. (2002). Bir Kitap İnceleme Çalışması Örneği Olarak M.E.B İlköğretim 4. Sınıf Fen Bilgisi Ders Kitabına Fizik Konuları Yönünden Eleştirel Bir Bakış. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22*(3), 107-120.

Ünal, F. & Yıldız, A. (2012).İsviçre Zürih Kantonu Vatandaşlık Eğitimi Taslak Programı İle Türkiye Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Dersi Programının Karşılaştırılması. *Internatıonal Refereed Academıc Socıal Scıences Journal***,** *3*(5), 353-373.

Wales, J. & Clarke, P. (2005). *Learning Citizenship Practical Teaching Strategies For Secondary Schools.* New York: Routledge Falmer.

Wilson, N. D. (2003). The Future of Comparatıve and Internatıonal Educatıon in A Globalısed World. *International Education, 49*(1-2). 15-33.

World Education Korea (2018). *Güney Kore'de Eğitim*. 15/05/2020 tarihinde ttps://wenr.wes.org/2018/10/education-in-south-korea adresinden erişilmiştir.

Yalın, H. İ. (1996). Ders Kitapları Tasarımı. *Milli Eğitim Dergisi, 132*, 61-66.

Yaşar, R. (2007). Suudi Arabistan'daki Mutavassıt (ortaokul) 1. Sınıf Tarih, Coğrafya ve Vatandaşlık Eğitimi Programları İle Türkiye'deki 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Eğitimi Programlarının Karşılaştırılması. Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yaşaroğlu, C. (2013). Türkiye'deki "Hayat Bilgisi" İle Singapur'daki "Vatandaşlık ve Ahlak Eğitimi" Derslerinin Değerler Eğitimi Bağlamında Karşılaştırılması. *Turkish Studies, 8*(8), 1453-1461.

Yazıcı, K. (2009). Yeni Zelanda Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve Bu Programın Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Öğretim Programı İle Karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22*, 423-435.

Yazıcı, H. & Koca, M. K. (2014). Sosyal Bilgiler Öğretim Programı. B. Tay ve A. Öcal (Ed.) içinde*, Özel Öğretim Yöntemleri İle Sosyal Bilgiler Öğretimi* (s. 20-37). Ankara: Pegem Akademi.

Yıldırım, C. & Türkoğlu, A. (2018). Karşılaştırmalı Eğitim Yansımaları: "On Yıl Sonra". *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5*(1), 31-45.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011*). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yim, H. (2002). Cultural Identıty and Cultural Polıcy in South Korea. *The International Journal of Cultural Policy, 8*(1), 37–48.

Yüceer, D. (2011). *Danimarka ve Türkiye'de Uygulanan Sosyal Bilgiler Programlarının Analizi ve Karşılaştırılması.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Yürüdür, E. & Toksoy, M. (2017). Halk Kültürü ve Doğa Koruma: Tokat Örneği. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 12*(2), 161-176. doi : http://dx.doi.org/10.19129/sbad.335

Zhao, Y., Hoge, J. D., Choi, J. & Lee, S-Y (2007). Comparison of Social Studies Education in The United States, China and South Korea. *International Journal of SocialEducation, 21*(2), 91-122.

Zajda, J. (2009). Nation-Building, Identity and Citizenship Education: İntroduction. In J. Zajda, H. S. Daun, & J. Lawrence (Eds.). *Nation-Building, Identity and Citizenship Education* (p. 1-11). Newyork: Springer Science & Business Media.

Zayimoğlu Öztürk, F. ve Öztürk, T. (2013). Kanada (*Ontarıo*) Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve Bu Programın Türkiye Sosyal Bilgiler Öğretim

Programıyla Karşılaştırılması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6*(14), 487-514.

EKLER LİSTESİ

EK A. Yemin Belgesi

EK A. Yemin Belgesi

YEMİN BELGESİ

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Kastamonu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum "Türkiye ve Güney Kore'deki Sosyal Bilgiler eğitimi uygulamaları" adlı doktora tezinin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden başka bir bilim kuruluna akademik gaye ve ünvan almak amacıyla vermediğimi beyan ederim.

…./…/….

Mehmet TATAN

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Mehmet TATAN

Doğum Yeri ve Yılı : Kozan-1982

Medeni Hali : Evli

Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim Durumu

Lise	:	Kozan 50. Yıl Lisesi
Lisans	:	Atatürk Üniversitesi
Yüksek Lisans	:	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Mesleki Deneyim

İş Yeri	:	Tokat Emniyet Müdürlüğü (halen)

Akademik Bilgiler

Bilimsel Yayınlar

Tezler

Tatan, M. (2016). *Sosyal Bilgiler Dersinin Yabancı Uyruklu Öğrenciler Üzerindeki Vatandaşlık Algılarına Etkisi: Tokat İli Örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Tokat.

Danışman: Prf. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ

ESERLER

A. Ulusalararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

A1. Sönmez, Ö. F. & **Tatan, M.** (2017). Sosyal Bilgiler Dersinin Yabancı Uyruklu Öğrenciler Üzerindeki Vatandaşlık Algılarına Etkisi: Tokat İli Örneği. *Turkish Studies, 12*(6), 393-410. Doi dx.doi.org/10.7827

A2. Seçgin, F. & **Tatan, M.** (2017). Bir İnsan Hakları İhlali Olarak Kadına Yönelik Şiddet Olgusu: Kadın Sığınma Evinde Yaşayan Bir Grup Kadının Şiddet Deneyimleri. *International Journal Of Eurasia Social Sciences, 8*(27), 442-460.

A3. Oğuz Haçat, S., Önlen, M., **Tatan, M.** & Demir F. B. (2018). İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Analizi (1998, 2010, 2015, 2018). *Researcher: Social Science Studies, 6*(1), 407-422.

A4. Sönmez, Ö. F. ve Önlen, M. & **Tatan, M.** (2020). Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 2006–2018 Öğretim Programlarının Karşılaştırması. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 21*(2), 982-1005.

B. Ulusal hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

B1. Önlen, M., **Tatan, M.** & Ünal, B. Ü. (2019). Ortaokul Öğrencilerinin Atasözlerinde Geçen Coğrafi Kavramlara Yönelik Algıları. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi,4*(1), 61-76.

B2. Tatan, M., Demir F. B. & Oğuz Haçat, S. (2020). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Kadın İmajı (1968-1998-2005-2018). *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi 5*(1), 68-79.

B3. Önlen, M., **Tatan, M.** & Ünal, B. Ü. (2020). 2005-2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 5. 6. ve 7. Sınıf Kazanımlarının Yeni Bloom Taksonomisine Göre Karşılaştırmalı Analizi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 5*(1), 1-13.

C. Kitap Bölümleri

C1. Demir, F. B. & **Tatan, M.** (2020). Sosyal Bilgiler ve Toplumsal Kurumlar. B. Ü. İbret ve S. Kaymakcı (Ed.) içinde, *Sosyal Bilgiler ve Toplum* (s. 237-268). Ankara: Pegem Akademi.

D. Ulusal bilimsel toplantılarda sunulan bildiriler:

D1. Sönmez, Ö. F. & Tatan, M. (2016). *Mültecilerde Türkiye Algısı Tokat İli Örneği.* 2. Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Eğitim ve Sosyal Bilimler Sempozyum'unda sunulmuş bildiri, Gaziantep/Türkiye.

D2. Sönmez, Ö. F., Sevim, M. & Tatan, M. (2017). *Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Vakıflar İle İlgili İmgesel Algıları ve Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi*. IX. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongre'sinde sunulmuş bildiri, Ordu/Türkiye.

D3. Sönmez, Ö. F., Tatan, M. & Deniz, R. (2017). *Tarih Öğretmenlerinin Okul Dışı Çevrelere Eğitim Amaçlı Gezi Düzenleyebilme Öz Yeterlik İnançları*. Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongre'sinde sunulmuş bildiri, Zonguldak/Türkiye.

D4. İbret, B. Ü. & **Tatan, M.** (2018). *2005-2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 4. Sınıf Kazanımlarının Yeni Bloom Taksonomisine Göre Karşılaştırmalı Analizi*. VII. Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitim Sempozyum'unda sunulmuş bildiri, Kırşehir/Türkiye.

D5. İbret, B. Ü. & **Tatan, M.** (2019). *Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlerin 5. Sınıf Ders Kitabındaki Görsellere Yansıma Durumunun İncelenmesi.* Ders Kitapları Uluslararası Sempozyum'unda sunulmuş bildiri, İstanbul/Türkiye.